

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR DE GANDIA

CIÈNCIES AMBIENTALS

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

**“Adequació de l’edifici patrimonial
‘la Granja’ a Polinyà de Xúquer i
proposta d’ús de les seues
dependències per a l’educació i el
desenvolupament del turisme rural
a la comarca de la Ribera Baixa
(València)”**

EXERCICI FI DE CARRERA

AUTORA:
Begonya Julio i Amargós

DIRIGIT PER:
Carola Calabuig Tormo

GANDIA, 2005

ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR DE GANDIA
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

QUALIFICACIÓ DE PROJECTE FI DE CARRERA
CALIFICACIÓN DE PROYECTO FINAL DE CARRERA

ALUMNA: Begonya Julio i Amargós

TÍTOL: Adequació de l'edifici patrimonial "la Granja" a Polinyà de Xúquer i proposta d'ús de les seues dependències per a l'educació i el desenvolupament de turisme rural a la comarca de la Ribera Baixa (València).

TUTORA: Carola Calabuig Tormo

El Tribunal Qualificador de l'Exercici Fi de Carrera, després de la defensa de l'alumna, ha decidit atorgar la qualificació de:

.....

Grau de Gandia, _____ de _____ de _____

EL PRESIDENT

EL SECRETARI

EL VOCAL

Ft.:

Ft.:

Ft.:

Déu meu, com és de bell el riu en aquest llit,
més delitós per beure que els llavis de donzella.
Sembla una polsera, amb flors a les vores talment la Via Làctia.
És cristal·lí com un fil d'argent sobre una túnica verda.
Pestanyes en un ull blau, el brancatge que el voreja entre carícies de brisa.
L'or del crepuscle rellisca damunt l'aigua platejada.
Quantes vegades, Déu meu, a la vora d'aquest riu
he convidat a un vi clar els meus estimats companys.

IBN KAFAJA (Alzira, s. XII)

Alguna vegada es podrà tornar a parlar del Xúquer en aquests termes?...

I. MEMÒRIA	4
1. INTRODUCCIÓ.....	4
2. ANTECEDENTS I JUSTIFICACIÓ.....	6
3. OBJECTE DEL PROJECTE.....	8
4. METODOLOGIA D'ELABORACIÓ.....	10
5. MARC TEÒRIC.....	12
6. CARACTERITZACIÓ DE L'ÀREA DE REFERÈNCIA.....	17
6.1. Estudi del medi.....	17
6.2. Estudi de l'entorn pròxim.....	28
6.3. Anàlisi de problemes i de potencialitats.....	33
7. ESTRATÈGIES DE DESENVOLUPAMENT PER A L'ÀREA D'ESTUDI.....	35
7.1. Anàlisi d'objectius i d'estratègies.....	35
7.2. El turisme com a estratègia de desenvolupament sostenible.....	39
8. POSSIBILITATS D'INTERVENCIÓ A LA GRANJA	44
8.1. Descripció de l'edifici la Granja.....	44
8.2. Anàlisi d'alternatives d'ús de les instal·lacions de la Granja.....	48
8.3. Selecció d'alternatives.....	54
9. DISSENY DE L'ACTUACIÓ.....	57
9.1. Identificació d'actors i implicació d'aquests en el projecte.....	57
9.2. Descripció de la intervenció i objectius d'aquesta.....	60
9.3. Descripció de l'oferta de la granja.....	66
9.3.1. Actuacions.....	66
9.3.2. Planificació temporal d'actuacions.....	81
9.3.3. Localització d'actuacions.....	82
9.4. Estructura organitzativa.....	89
9.5. Estudi econòmic.....	92
10. ESTUDI DE VIABILITAT	98
11. CONCLUSIONS	101
12. BIBLIOGRAFIA I REFERÈNCIES	103
II. ANNEXOS	105
ANNEX 1: FOTOGRAFIES	106
ANNEX 2: INFORME DELS ARQUITECTES.....	119
ANNEX 3: DIAGNÒSTIC.....	123
ANNEX 4: ESTUDI DE L'OFERTA I LA DEMANDA	170
ANNEX 5: ANÀLISI MULTICRITERI, MÈTODE PRES.....	182
ANNEX 6. PROPOSTES DE LA GRANJA	189
ANNEX 6.1.: FULLET D'ACTIVITATS DES DE LA GRANJA	190
ANNEX 6.2.: INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA DE LES ACTIVITATS	197
ANNEX 6.3.: PANELLS DE L'AULA D'INTERPRETACIÓ-MUSEU	207
ANNEX 7: PRESSUPOST.....	216
ANNEX 8: COMPOSTATGE I FOSA SÈPTICA.....	234
III. MAPES.....	237
MAPA 1: LOCALITZACIÓ	238
MAPA 2: ÀREA D'INFLUÈNCIA DE 150 Km.....	240
MAPA 3: ENTORN PRÒXIM A LA GRANJA.....	242

MAPA 4: XARXA DE COMUNICACIÓ FINS A LA GRANJA.....	244
MAPA 5: LA GRANJA I ELS SEUS TERRENYS	246
MAPA 6: CONDICIONS NATURALS, PAISATGÍSTIQUES I LÚDIQUES	248
MAPA 7: PLANTA DE DISTRIBUCIÓ. PLANTA BAIXA.....	250
MAPA 8: PLANTA DE DISTRIBUCIÓ. PLANTA PRIMERA	252

I. MEMÒRIA

1. INTRODUCCIÓ

El treball que es presenta a continuació és, com ja diu el títol, l'intent de recuperació d'un edifici patrimonial ubicat a la comarca de la Ribera Baixa del Xúquer, concretament al terme municipal de Polinyà del Xúquer, i l'orientació dels seus futurs usos cap a l'educació per a la sostenibilitat i el turisme rural.

L'entorn natural de l'edifici, des de fa molts anys, és una zona envoltada de tarongers darrere la qual passa el riu, i on la platja, la muntanya i la marjal formen part del paisatge en què les seues ciutadanes i ciutadans han viscut i conviscut tota la vida amb més o menys harmonia i complicitat.

Així doncs, aquest projecte no només parlarà sobre l'edifici en qüestió, sinó sobretot del seu entorn social, natural i patrimonial, del qual se'n vol traure el màxim partit possible. Es tracta, doncs, d'un treball que busca la màxima integració de la intervenció en el lloc on es localitza i propiciar així, en la mesura del que siga possible, que contribuísca a un desenvolupament endogen sostenible.

Pel que fa al contingut de l'estudi, en primer lloc al punt 5 es farà un aclariment minuciós sobre algunes formes d'entendre els dos termes que seran els eixos centrals d'aquest projecte: el turisme i l'educació.

En l'apartat 6.1. es farà una descripció sobre l'àrea de referència on s'ubicarà aquest projecte, per a conèixer més estretament què hi ha i, posteriorment, poder vincular-ho a aquest treball.

A continuació, a l'apartat numerat com el 6.2., es durà a terme una descripció de l'entorn més pròxim a la Granja per a tenir una perspectiva més àmplia del que s'ha dit a l'apartat anterior, perquè, des del punt de vista d'aquest estudi, cap activitat no té sentit si no està estretament interconnectada d'alguna manera amb el que té al voltant.

Aprofitant l'anàlisi anterior, a l'apartat 6.3. es determinaran els principals problemes i potencialitats de la zona, per tal de tenir una imatge de les possibilitats de desenvolupament i així justificar una intervenció en la línia que es proposa.

Arribat a aquest punt, comencen a descriure's estratègies de desenvolupament totalment adients per a la zona en qüestió i concretament l'estratègia del turisme com a opció de desenvolupament sostenible (això es trobarà a l'apartat 7).

A partir d'ací, comença a agafar forma i concreció aquest treball, ja que darrere d'un estudi teòric i justificatiu ve el desenvolupament principal del projecte. Això es podrà

trobar a l'apartat 8, en què es descriurà l'edifici on es desenvoluparà l'estratègia elegida formulant alternatives d'ús de les seues instal·lacions, de les quals s'escolliran les més adequades per a la zona d'estudi i, a continuació, en començarem el disseny.

Finalment –com ja s'ha dit abans–, als apartats 9 i 10 es descriurà tant la intervenció arquitectònica com les actuacions i ofertes que es faran una vegada estiga en marxa el projecte. S'hi inclourà, doncs, una planificació temporal de les actuacions i una valoració de la viabilitat en tots els sentits: econòmic, social i mediambiental.

2. ANTECEDENTS I JUSTIFICACIÓ

Després d'haver fet un treball sobre Benicull i Polinyà per a l'assignatura Teoria i Procés del Projecte amb el títol de *Projecte de desenvolupament rural de Benicull i Polinyà*, va sorgir la idea de portar a terme aquest projecte.

A mesura que es va anar aprofundint en aquesta idea, es va veure que el projecte, a més, es justificava per una demanda social de recuperació del patrimoni històric i cultural de la zona i el desenvolupament d'un turisme rural i sostenible, enfront del turisme de masses que ha vingut manifestant-se a la zona costanera en general i a la de la Ribera del Xúquer en particular. És per això que la Mancomunitat de la Ribera Baixa, dins la seua tasca de representants de la ciutadania de la comarca, duu a terme projectes diferents de turisme rural –encara que sense cap planificació–, en què té cabuda aquest treball, ja que amplia i complementa l'oferta en eixe sentit.

El fet de triar la Granja com a l'espai físic on desenvolupar aquest projecte, en principi va ser perquè era un edifici amb un valor patrimonial i cultural interessant, encara que tota l'edificació en si s'estiguera caent a trossos. D'altra banda, la seua ubicació també oferia possibilitats d'aprofitament dels recursos de l'entorn, ja que es tracta d'un indret molt ben comunicat i pròxim a molts nuclis urbans amb una gran oferta de serveis.

A mesura que s'avançava en aquesta direcció, es veia que el valor de l'edifici era molt superior al que es podia esperar atenent el lamentable estat que presenta. Es tracta, doncs, d'una construcció civil del segle XV amb una superfície construïda de 700 m² en planta i un espai associat de 500 m². A més, la finca comprén un terreny de 50 ha plantat actualment de tarongers.

Tot i això, es podia entreveure una possibilitat esperançadora perquè tot aquest patrimoni no se n'anés en orri ja que, en parlar amb personal de l'ajuntament de Polinyà, em comunicaren que s'estaven fent gestions per a dotar l'edifici d'alguna figura legal que poguera aturar l'imminent enderrocament.

D'altra banda, vaig poder assabentar-me que temps arrere la Mancomunitat de la Ribera Baixa havia estat interessada en la compra de la Granja, i que arribaren a sol·licitar als arquitectes municipals de Polinyà i d'Albalat un informe de la situació de l'edifici i la possibilitat de recuperació que tenia. Encara que aquest projecte no va anar

endavant, actualment l'interés pel patrimoni, i concretament aquest, segueix interessant-los en gran manera.

Però, tot i el seu valor per a la zona, com que l'edifici sempre ha estat en mans privades, mai no ha sigut estudiat i descrit com cal, almenys no hi ha cap document d'aquestes característiques que estiga a l'abast de qui el vulga consultar. És per això que, per a determinar les mesures aproximades de l'edifici i conèixer-ne l'interior, s'hagué de contactar amb l'encarregat de la finca (procurador) per tal de poder fer un projecte que fóra com més fidel a la realitat millor.

Finalment, amb tota aquesta informació i la col·laboració desinteressada d'historiadors i persones de la vida pública i privada de la Ribera, es va poder començar a donar forma a aquest treball.

3. OBJECTE DEL PROJECTE

Aquest treball de final de carrera té l'objecte de recuperar l'edifici patrimonial de la Granja i readequar-lo perquè siga usat com a centre d'acollida d'activitats d'educació i de turisme rural. L'aportació d'aquest estudi, però, tractarà sobre els usos que se li associaran a l'edifici, no tant a la part arquitectònica, que s'hauria d'abordar en un projecte fet per un altra classe d'estudiant.

Així doncs, l'edifici constarà de dos parts principals ben diferenciades. Serà un complex on per una part hi haurà l'alberg, i en una altra zona separada de l'anterior es projectarà un hotel rural. A més d'aquestes dues activitats, l'edifici disposarà d'un menjador, un museu d'informació i interpretació de la zona i dues sales de conferències, com queda descrit a l'apartat 9.

La gestió pública que es proposa en aquest treball, a càrrec de tres ajuntaments de la zona, busca la integració total del projecte en la comarca. D'aquesta manera, es pretén que els treballadors siguen d'ací i que totes les activitats es complementen i es desenvolupen a la zona, de manera que no siga un projecte aliè als habitants autòctons. Aquesta activitat, doncs, s'emmarcaria dins d'una de les estratègies de desenvolupament de turisme rural sostenible que busca el Consorci de la Ribera, agupació que engloba tant la Ribera Alta com la Baixa, que és on s'ubica la Granja.

Els objectius d'aquest treball són els següents:

- ❖ Recuperar el patrimoni històric i cultural de la Ribera amb la rehabilitació de la Granja de Sinyent, un edifici agrícola del principi del segle XV que pertany al gòtic civil de l'època.

- ❖ Potenciar un turisme sostenible de respecte i compromís amb el medi físic, econòmic, sociocultural i ambiental de la Ribera.

- ❖ Habilitar un espai físic on desenvolupar tasques d'educació ambiental amb uns recursos i dependències suficients. Les activitats van des de la impartició de cursos –tant ambientals com d'una altra mena– en un entorn privilegiat, fins a una àmplia oferta d'excursions educatives que es poden fer des de la Granja dirigides a xiquets durant la temporada escolar.

- ❖ Ser un punt d'informació d'activitats com rutes ecològiques i esports d'aventura que es poden practicar a la comarca i el seu entorn.

4. METODOLOGIA D'ELABORACIÓ

La primera decisió del projecte va ser la delimitació de l'àrea d'estudi, decisió presa, com s'ha comentat en l'apartat d'antecedents, en el marc d'un estudi anterior fet en una assignatura de la titulació. Aquest treball pren com a àrea de referència dos municipis que pertanyen a la comarca de la Ribera Baixa. No obstant això, la informació moltes vegades inclourà els dos pobles conjuntament ja que, fins fa ben poc (2003), el terme municipal de Polinyà de Xúquer comprenia 3 nuclis urbans: el mateix poble de Polinyà del Xúquer, l'entitat local menor de Benicull del Xúquer i la muntanyeta de la Font, un conjunt de cases amb menys de 10 habitants. Ara bé, actualment són dos pobles diferenciats totalment; per una part hi ha Benicull (amb la Font) i per l'altra, Polinyà. L'objecte d'aquest treball és sobretot centrar-se en Benicull i Polinyà, encara que també es tindrà molt en compte Albalat de la Ribera per la seua proximitat a la Granja.

Per a la caracterització de l'àrea d'estudi, a més d'utilitzar fonts d'informació secundària (estadístiques, informes elaborats, bibliografia, etc.), s'han emprat també fonts d'informació primària, com entrevistes i observació directa a través de visites a la zona.

En la part d'anàlisi de l'àrea de referència s'han utilitzat les tècniques d'arbre de problemes i d'objectius. Així, a partir del diagnòstic (vegeu annex 3 i punt 6), s'han elaborat els arbres de problemes i d'objectius que finalment han sigut els que han motivat l'elaboració de l'estratègia i l'alternativa triada en aquest projecte. Com es veurà, després de l'anàlisi feta per arbres problemes i solució i pel mètode PRES, s'arribarà a la conclusió que una de les millors alternatives d'actuació que integra i soluciona la major part dels problemes detectats és la de l'allotjament rural.

Per a prendre la decisió de quina és la modalitat de turisme rural que més s'adiu a l'entorn de la Granja, definir el tipus d'allotjament que més pot respectar l'arquitectura de l'edifici primitiu i que, alhora, genere recursos i benestar a la població de la zona, s'hauran de considerar tots els factors que poden influir en la seua viabilitat i rendibilitat. Per tant, encara que un estudi encaminat a determinar la ubicació d'un establiment de turisme rural, començaria amb l'anàlisi de quin és l'emplaçament més adequat en funció de la demanda, és habitual que es partisca d'un immoble ja predefinit, al qual es vol fer l'adequació necessària perquè conforme un allotjament rural. Això últim és el cas que ens ocupa, ja que es parteix del fet que es vol recuperar un indret

concret, la Granja, perquè té un valor patrimonial significatiu. Aleshores, s'haurà d'invertir l'ordre procedimental més lògic, de manera que es potencien els avantatges espacials del lloc escollit i es minimitzen al màxim possible les carències que puga tenir l'emplaçament, ja que, a priori, aquestes no es poden modificar.

Seguint, doncs, aquesta línia, s'han considerat un per un els aspectes que podrien tenir una major rellevància pel que fa a la localització de l'establiment, com són les condicions naturals, els recursos turístics de l'entorn, la distància des de la demanda potencial, l'accessibilitat fins a l'indret i des de l'allotjament fins a les destinacions turístiques properes i l'equipament i els serveis.

5. MARC TEÒRIC

Com ja s'ha dit en apartats anteriors, aquest estudi té dues línies d'actuació ben definides que, tot i això, en ocasions es creuen. Aquestes són el turisme i l'educació, i per a cadascuna d'elles s'han reservat llocs molt concrets a l'edifici, encara que, de tota manera, poden ser aprofitats per tots, tal com es veurà més endavant.

Per a abordar el tema del **turisme** i definir ben bé què es vol fer en aquest aspecte, s'han hagut de consultar diversos autors per a arreplegar les idees més significatives i els vessants que hi ha envers el turisme rural. Així, alguns autors, com M. del Reguero Oxinalde (1994), argumenten que el primer problema que apareix quan hom vol definir el turisme rural és la infinitat de definicions i noms diferents amb què s'enfronta, ja que, començant pels termes turisme i rural, són mots ambigus i poc objectius que defineixen dos conceptes molt difícils de concretar. És per això que, a l'hora d'intentar descriure el turisme rural, apareixen un munt de conceptes, definicions i mots diferents per a definir tot el turisme que té lloc en el medi rural i que, fora d'excloure's els uns als altres, són complementaris. A continuació s'expliquen alguns d'aquests mots:

Turisme verd: té molt a veure amb la incorporació de criteris ecològics a la indústria turística i, en general, recorda que l'objectiu prioritari són els espais naturals poc o gens humanitzats.

Ecoturisme: Aquell turisme interessat per visitar espais naturals protegits (parcs naturals, parcs nacionals, reserves...) i per conèixer la flora i la fauna (la gea en general) dels països o comarques visitats.

Agroturisme: segons el dictamen del Comitè Econòmic i Social de la CEE sobre "Turisme i desenvolupament regional", és l'hospitalitat que sota pagament és ofertada per les empreses agràries individuals.

Turisme esportiu: aquell l'objectiu prioritari del qual és la pràctica d'algun esport a l'aire lliure i potser amb una poca dosi de risc.

Turisme cultural: és comú tant a l'espai rural com a l'urbà, al turisme de costa com al d'interior, i es basa en l'oferta de recursos històrics, arquitectònics, artístics i ètnics d'una zona.

Turisme tou o d'impacte ambiental baix, que naix com a definició d'enfrontament amb el turisme de masses convencional, dur i d'impacte ambiental mitjà i alt.

Turisme sostenible: és un concepte que ve de les teories de l'ecodesenvolupament o desenvolupament sostenible i que A. Crosby (1995) descriu com el turisme les accions del qual estan integrades amb l'entorn, al costat de la població local, que busquen una explotació duradora i que eviten un model de màxima rendibilitat en el temps i en l'espai, propi de l'especulació, que tan comú ha sigut en el turisme convencional.

D'altra banda, M. Pérez de la Heras (1999) diu que l'ecoturisme encara no gaudeix d'una definició clara i exacta, de manera que ofereix també una sèrie de definicions variades de diferents autors, a saber:

Elizabeth Boo defineix l'ecoturisme com el "turisme de naturalesa que contribueix a la conservació".

Héctor Ceballos-Lascuráin diu que és "el viatge mediambientalment responsable, a àrees relativament poc alterades, per a gaudir i apreciar la naturalesa, a la vegada que se'n promou la conservació, té impacte ambiental baix i proporciona un benefici socioeconòmic a la població local".

També hi ha pautes institucionals que delimiten què és un turisme rural. Així, l'Institut d'Estudis Turístics que depèn del Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç ha publicat un document on es consideren "ambients rurals" aquells establiments o habitatges destinats a l'allotjament turístic, amb d'altres serveis complementaris o sense aquests i que estiguen inscrits en el corresponent Registre d'Allotjaments Turístics de cada Comunitat Autònoma. Aquests establiments solen presentar unes característiques determinades:

- estan situats en un medi rural,
- són edificacions amb una tipologia arquitectònica pròpia de la zona o estan situats en finques que mantenen actives explotacions agropecuàries (agroturisme), i
- ofereixen un nombre de places i habitacions per a l'allotjament d'hostes limitat, a més de reunir uns determinats requisits d'infraestructura i dotacions bàsiques.

Amb tota aquesta informació es pretén dissenyar un allotjament rural que integri algunes d'aquestes definicions i mots diferents per a definir tot el turisme que té lloc en el medi rural. Per això, després de veure totes les possibilitats que estan dins el turisme rural, i després de conèixer l'entorn on s'ubica la Granja (vegeu annex 3 i apartat 6), hi ha alguns conceptes com el d'ecoturisme d'Héctor Ceballos-Lascuráin que s'han de rebutjar, perquè la zona no respon a aquest perfil. Per una altra part, molts dels altres conceptes sí que hi seran recollits. Per exemple aquest projecte pot emmarcar-se dins

del turisme sostenible, el turisme tou de baix impacte, el turisme cultural, el turisme esportiu i, fins i tot, l'ecoturisme (Reguero Oxinalde 1994), si s'entén com el turisme interessat per visitar espais naturals protegits, ja que l'entorn pròxim a la Granja, com es veurà més avant a l'apartat 9.3.1., dóna moltes possibilitats en aquest sentit.

Pel que fa a l'altra línia d'actuació que seria l'**educació**, se'n podria parlar de dues classes. Per una banda hi hauria la destinada als possibles col·legis allotjats, o no, en temporada escolar a l'alberg i els grups que ho fan en la temporada d'estiu. Per a aquests es pot fer una oferta dins de les instal·lacions aprofitant les dependències destinades a aquesta finalitat, i una oferta d'excursions molt variada des de la Granja.

La línia educativa d'aquest projecte busca principalment que els usuaris, tant els xiquets com els adults, aprenguen a respectar l'entorn on es troben coneixent tots els elements que el formen, la seua relació i l'ús racional que s'ha de donar als recursos naturals.

Hi ha una gran diferència, però, entre l'educació mediambiental que poden rebre al seu lloc de residència amb l'educació que es pot donar estant immersos en un entorn natural. Una convivència realitzada en un entorn natural dóna una major visió dels elements a estudiar i la seua relació amb el medi. Ajuda a aprendre a viure en harmonia amb l'entorn, sentint-se part integrant de la naturalesa i percebent que l'existència humana depèn de la resta d'elements del sistema natural. Per tant, observar la natura i estar totalment envoltat d'ella és el camí més adequat per a aprendre a estimar-la i a respectar-la.

Motivar els usuaris en l'estudi del món natural que ens envolta és, sens dubte, la primera acció que s'ha d'emprendre per a desenvolupar l'educació ambiental.

Així doncs, les activitats que es poden fer referides a l'educació mediambiental seran molt variades, ja que cada grup o cada visitant tindrà un nivell diferent pel que fa als coneixements sobre la naturalesa, serà d'una edat determinada, tindrà diverses procedències (gran ciutat, poble...),etc.

Es poden fer activitats de tota mena, des de jocs amb finalitats educatives, fins a tallers, passant per audiovisuals, etc. Segons el tipus d'activitat, requerirà que es faci a l'aire lliure o a l'interior.

A continuació el que es definiran diferents modalitats possibles que busquen un fi comú: l'educació mediambiental.

- Activitats basades en la informació: Amb aquest tipus d'educació es pretèn transmetre als participants la quantitat necessària d'informació per crear en ells el desig d'ampliar els coneixements sobre l'entorn que els envolta. Es tracta, doncs, d'estimular la curiositat.
- Activitats basades en la percepció: Els sentits vénen adormits de la gran ciutat. L'ull perd el costum de distingir els matisos de color per la brusquedat visual de la ciutat, que els mostra contrastos violents de colors i de textures, o bé, agrisament general del paisatge urbà. L'oïda, per la seua part, es troba submergida en un oceà de sorolls que és aproximadament cinc vegades més elevat en intensitat que aquella per a la qual originàriament fou dissenyada. El resultat d'això és una lleugera incapacitat per distingir i localitzar sorolls dèbils. Alguna cosa pareguda es pot dir sobre l'olfacte i el tacte.
- Activitats basades en el funcionament dels ecosistemes: Probablement, el més efectiu pel que fa a l'educació ambiental és partir d'ecosistemes a escala humana. En aquests, els elements de la xarxa han de ser fàcilment reconeixibles (animals, plantes, sòl, pràctiques culturals humanes), i s'hi han d'implicar els participants perquè assumisquen qualsevol paper dins l'ecosistema. El que s'ha d'aconseguir és que l'alumne actue com s'espera d'ell, mostrant la pauta de comportament i de relació correcta. Es tracta, doncs, de la creació d'una xarxa ecològica simulada, ben disposada, que funcione realment, i en la qual els participants se senten realment implicats i útils.
- Jocs: El joc pot proporcionar una implicació afectiva i lúdica amb la naturalesa que cap altra tècnica és capaç de donar. El component afectiu i lúdic és de vital importància en l'educació ambiental, ja que facilita una relació emotiva amb un determinat entorn, i afavoreix l'assimilació de conceptes o continguts. Existeixen jocs de tota mena per a desenvolupar temes ben diferents: jocs de percepció i sensibilització, jocs de coneixements de conceptes, jocs de simulació, jocs d'expansió i diversió...
- Tallers: Els tallers són una part important en l'educació ambiental, ja que la manipulació de la matèria i dels objectes que provenen del medi natural ajuda a comprendre'l i a valorar-lo. Es tracta d'una manera de provocar el respecte i l'admiració per l'entorn. Es pot treballar des de molts camps: manipulació de materials naturals (tintar llana amb tins vegetals, fer cosmètics naturals, confeccionar teixits, preparar aliments, practicar tècniques ceramístiques...),

reciclatge i manipulació de material usat (pot servir per a fer objectes d'art, objectes útils, joguines, etc.), dibuix i pintura, expressió plàstica...

Per una altra banda, estaria l'educació destinada a persones adultes, per a la qual hi hauria dues qüestions diferents. En primer lloc estarien els hostatjats al complex, que també podrien gaudir de les dependències destinades a l'educació per a celebrar aplecs, reunions o convencions de qualsevol mena en un entorn privilegiat i aïllat de possibles disturbis. En segon lloc estarien els cursos destinats a tota la gent de l'entorn, ja que aquest treball busca la màxima intervenció en el lloc on es localitza i la contribució a un desenvolupament endogen sostenible. És per això que qualsevol curs –per exemple els que formen part del programa per a llauradors–, que fins ara s'ha impartit cíclicament als pobles de la Ribera, podria desenvolupar-se a la Granja, que disposarà de tots els recursos audiovisuals i espacials requerits per a aquestes activitats i perquè és un indret ben comunicat, on es pot aparcar sense problemes i que està ubicat quasi al mig de les dues Riberes, molt prop de les poblacions més importants de la zona (vegeu mapa 3).

6. CARACTERITZACIÓ DE L'ÀREA DE REFERÈNCIA

Aquest apartat té raó de ser perquè el projecte pretén –com s'ha dit abans– integrar-se totalment amb el medi, la societat i la cultura de l'entorn on s'ubicarà. Per aconseguir aquesta fita, doncs, s'han de conèixer íntimament tots els aspectes de la zona i de l'entorn pròxim per tal de poder obtenir un resultat que responga al màxim possible a aquest repte. Per tant, en aquest apartat es fa un extracte de l'estudi exhaustiu que es pot trobar en l'annex 3. D'aquesta manera, en els dos punts següents es descriuran els dos pobles i l'entorn més pròxim d'una manera més clara i concisa, a fi que el lector pugui formar-se una idea de l'àrea de referència.

6.1. *Estudi del medi*

Els termes municipals estudiats (Benicull i Polinyà) estan situats, com ja s'ha dit anteriorment, a la comarca de la Ribera Baixa. Aquesta comarca limita amb les comarques de l'Horta al nord, la Ribera Alta a l'oest, la Safor al sud i amb la mar Mediterrània a l'est. Pel que fa als pobles limítrofs, pel nord hi ha Albalat de la Ribera, Sueca al nord-est, Riola a l'est, Corbera i Alzira al sud i Algemesí a l'oest (vegeu mapa 3).

Aquests termes integren tres nuclis urbans: Polinyà, Benicull i la Font. Aquest últim pertany al municipi de Benicull i és un barri menudet situat en un monticle.

L'**orografia** de la zona respon a una planura que s'eleva uns 12 metres sobre el nivell de la mar, excepte Benicull (34 m) i la Font (31 m), els quals estan situats sobre unes petites elevacions rocoses, estreps de la serra de Corbera a la planura al·luvial.

Pel que fa a la **litologia**, els materials del quaternari ocupen la major part del territori. Els termes de Polinyà i Benicull estan formats, a la zona nord i oest, per terra al·luvial, mentre que al nucli poblacional de Benicull i de la Font, com també a la muntanyeta dels Pins, hi ha pedra calcària amb escassa o nul·la capa de terra; el sòl de la zona sud està format per materials detrítics de granulometria fina a mitjana.

Un altre aspecte molt important en l'estudi físic d'una zona és el **clima**, que en aquest cas és típicament mediterrani, amb temperatures mitjanes que van des dels 10°C al mes de gener fins als 30°C d'agost.

Seguint la classificació agroecològica de Papadakis, es pot establir que el microclima és del tipus marítim càlid (MA). Hi domina el règim de vents de l'est i nord-est, amb alternances de l'oest i nord-oest.

Les precipitacions oscil·len entre els 450 i 500 mm anuals, amb màximes a la tardor que poden ser de caràcter torrencial i, en menor mesura, a la primavera.

Seguint amb aquest estudi, la **hidrografia** té un paper molt important en els dos termes estudiats, ja que Polinyà està situada tocant el marge dret del riu Xúquer al seu tram baix, i Benicull es troba a escassos metres d'aquest. La zona està tota recorreguda per una sèrie de sèquies artificials utilitzades per al reg, a més d'haver-hi barrancs naturals que no porten aigua excepte els períodes de pluja intensa. Molts d'aquests barrancs es troben ara totalment o parcialment soterrats, alguns per l'ampliació de terres de cultiu i uns altres per fem.

Una vegada comentat el medi inert, es passarà a descriure el medi biòtic començant amb la **vegetació**. Així, la totalitat de l'àrea territorial, exceptuant-ne els nuclis urbans i les dues xicotetes elevacions muntanyoses de la Font i la muntanyeta dels Pins, està dedicada a l'agricultura de regadiu, que aprofita l'aigua del riu Xúquer, a la zona tocant l'àrea territorial de Polinyà, i l'aigua que els pous extrauen gràcies a l'alt nivell freàtic de les aigües subterrànies de la resta dels termes.

Les dues elevacions muntanyoses estan formades per superfícies arborades amb pi pinyoner (*Pinus pinea*) i pi blanc (*Pinus halepensis*), i amb un sotabosc de matolls típics mediterranis, com ara el romer (*Rosmarinus officinalis*), l'argelaga (*Ulex parviflorus*) i el margalló (*Chamaerops humilis*), principalment.

Pel que fa a la **fauna**, la representació més gran es troba al grup dels ocells (l'avifauna). D'aquest tenim un gran nombre de representants segons l'època de l'any, com són el teuladí, la merla, el tord, el pinçà, la coeta, el verderol, el pit-roig, l'oroneta, la xarleta, etc. A part d'aquest grup s'hi poden trobar fardatxos, llebres, rates de marjal, serps, gripaus, granotes, etc.

Les **àrees d'especial interès per a la conservació de la natura** són el monticle de la muntanyeta dels Pins i el de la muntanyeta de la Font, protegits ambdós de la urbanització i de l'explotació agrícola pel vigent instrument de planejament municipal. A banda d'aquests dos també hi podem comptar el jaciment de la Pedrera i el riu Xúquer i la mota.

Un altre aspecte destacable en tot estudi del medi –i més concretament en aquest– és el **patrimoni històric i artístic**, on a part de la Granja de Sinyent, on s'ubica aquest

projecte, també es pot destacar el jaciment de la Pedrera i el llavador de la sèquia del Rei a Benicull, i el molí de Montsalvà i l'església parroquial de la Santa Cena a Polinyà (vegeu més detalls a l'annex 6.1.).

Pel que fa als **usos agrícoles**, la major part dels cultius estan dedicats als cítrics i concretament a un gran ventall de varietats de taronja (vegeu gràfics a l'annex 3), encara que actualment no s'hi practica l'agricultura ecològica.

L'altre cultiu que abans era molt més representatiu, però que ara només representa un 4 % del total, és l'arròs, conreu que als termes veïns ja està molt més patent.

Per acabar la part del subsistema físic, cal dir que el major **risc ambiental** als termes municipals estudiats és el d'inundació, com a conseqüència del desbordament del riu Xúquer o dels diferents barrancs de la zona, fet que és bastant normal a les planures al·luvials.

Per a estudiar el sistema socioeconòmic es començarà parlant de la **població**. L'evolució històrica d'aquesta és un poc diferent per a les dues poblacions. Així, Polinyà apareix per primera vegada com a nucli independent de la Baronia de Corbera el 1836, quan es dividí en quatre pobles diferents: Corbera, Fortaleny, Riola i Polinyà. Abans de la seua independència, ja apareix en un document del 1254 com a Alqueria de la Vila de Corbera. Però és al segle XVIII quan apareixen les primeres dades referents a la quantitat de població: Polinyà passà de 213 persones a 994 en aproximadament setanta anys (1794-1867). Actualment en té 2.000 i escaig.

Pel que fa a Benicull, les primeres restes humanes aparegudes estan datades en els temps de transició del bronze valencià entre 1700 i 1600 aC. Ja no es té cap constància de més habitants fins als anys 80 del segle XIX, moment en què aquest nucli comptava aproximadament 70 persones. Actualment té uns 870 habitants.

De l'estructura poblacional i de la llar es pot dir que quasi la totalitat de la població està localitzada als dos nuclis principals, Benicull i Polinyà. Aquests dos, com quasi tots els pobles amb la mateixa població, estan formats principalment per cases unifamiliars adossades les unes a les altres. També hi ha nombroses cases de camp habitades durant els caps de setmana i l'estiu. Aquestes estan ubicades aleatòriament per tot el terme.

La tendència poblacional tant en un poble com en l'altre coincideix amb la de la resta de l'estat espanyol i la resta de països occidentals, ja que es pot veure com els gràfics són més estrets en els dos extrems (el de més i el de menys edat).

Pel que fa a l'**economia** i les activitats industrials, Polinyà disposa des de fa poc d'un polígon industrial, mentre que Benicull no en té. Tot i això, la tendència és anar a treballar a les poblacions del voltant o, fins i tot, a València i rodalia.

Els sectors de població més afectats per l'atur són els col·lectius dels joves i les dones (vegeu gràfic a l'annex 3).

Si es parla ara dels sectors productius, l'agricultura ha sigut sempre el pilar de l'economia d'aquests pobles fins fa relativament poc de temps. Actualment, són pocs els que viuen exclusivament del que produeixen anualment en els seus camps. I cada vegada més són immigrants els que fan la collita anual de les taronges.

D'altra banda, els estudiants del sexe masculí es veuen beneficiats per aquest sector, ja que poden treballar alguns dies a la setmana per a poder-se pagar els estudis. No passa el mateix amb les estudiants del sexe femení, que veuen minvades les seues possibilitats de treball ja que l'opció del treball podria ser el sector turístic i hostaler, que a aquests dos nuclis està molt poc potenciat.

El comerç interior està format per botigues menudes d'ultramarins, premsa, papereria, articles de regal, forn, carnisseria i establiments de perruqueria i bars als dos pobles. A Polinyà, a més, hi ha botigues com la ferreteria, verdureria, drogueria, de roba i cotilleria.

La resta de compres es fan a les poblacions més grans situades a pocs quilòmetres, com les capitals de la comarca de la Ribera Baixa i la Ribera Alta, Sueca i Alzira respectivament.

A més, ciutats com Gandia, Xàtiva i València estan a uns escassos trenta quilòmetres dels pobles estudiats i la comunicació hi és molt bona. Per això les compres més grans es fan en aquestes ciutats, sobretot a València.

Pel que fa a les finances i hisenda municipal, les oficines bancàries de Polinyà són quatre: dos caixes d'estalvis i dos bancs. En aquest nucli hi ha dos caixers. A Benicull només hi ha una caixa d'estalvis que obri dos dies a la setmana i un banc que obri unes poques hores al dia. Ara per ara, no hi ha cap caixer en aquest nucli urbà.

Un altre apartat que es tractarà és el del subsistema de nuclis, infraestructures i equipaments. Per una part està l'**estructura espacial de nuclis**, on el planejament urbanístic determina que l'àrea territorial del terme municipal de Polinyà del Xúquer és de 9.113.683 m², i la de Benicull té una superfície de 3.556.317 m². Pel que fa a l'estructura espacial, als termes municipals poden trobar-se diferents zones, les quals

pertanyen a una o altra tipologia urbanística, com es mostra en la taula que apareix a continuació.

Classificació del sòl al terme municipal (Polinyà i Benicull junts)	
ZONA	CLASSIFICACIÓ DEL SÒL
Nucli urbà	S. Urbà
Sòls agrícoles	S. N. Urbanitzable
Massa arborada de bosc	S. N. Urbanitzable
Equipaments: instal·lacions esportives, cementeri	S. Urbà
Jaciment arqueològic (cova de la Pedrera)	SNU Especialment protegit
Via pecuària	SNU Especialment protegit
Ullals	SNU Especialment protegit
Edifici de la Granja de Sinyent	SNU Especialment protegit
Terme anomenat "Cúmol"	SNU Especialment protegit
Sèquia del Rei	SNU Especialment protegit (100 m a cada banda)
Carreteres locals i comarcals	SNU Especialment protegit (25 m a cada banda)
Camins rurals	SNU Especialment protegit (5 m a cada banda)
Autopista A-7	SNU Especialment protegit (75 m a cada banda)

Pel que fa a l'**estructura urbana**, i concretament a la morfologia urbana, la tipologia i els valors estètics de les dues poblacions, actualment predomina l'edificació d'habitatges unifamiliars o adossats, de manera que els nuclis urbans s'estan expandint cap als afores. Sobre la **infraestructura viària** es dirà que la via de comunicació bàsica de Benicull és l'anomenat "ramal" de la carretera comarcal de titularitat provincial 1.101, la qual l'uneix Alzira i Sueca passant per Polinyà, raó per la qual també és la més important d'aquesta població(vegeu mapa 4).

Per una altra banda, també cal estudiar la **infraestructura no viària i els serveis urbans**. En primer lloc està la infraestructura hidràulica, on la xarxa d'abastiment d'aigua potable comprén la totalitat dels dos municipis. Cal ressenyar que a Benicull hi ha un pou del qual s'extrau l'aigua que abasteix el poble.

Pel que fa al sanejament i depuració, les dues poblacions disposen de xarxa de clavegueram, que arriba a tots els habitatges dels nuclis urbans. A més, es fa el tractament de les aigües residuals des de 1997, en una depuradora que arreplega les aigües residuals de Polinyà, Benicull, Riola i Fortaleny.

El servei d'arreglada selectiva i tractament de residus sòlids urbans es fa des de la Mancomunitat intermunicipal de fem constituïda pels veïns dels municipis d'Albalat de la Ribera, Favara, Llaurí, Fortaleny, Riola, Polinyà i Benicull del Xúquer. A més a més, la Diputació Provincial col·labora en aquest servei, ja que és titular d'una Planta Comarcal de tractament de residus sòlids urbans situada al terme municipal de Guadassuar (Ribera Alta).

Continuant amb els serveis urbans de les dues poblacions, l'enllumenat públic arriba als tres nuclis urbans: Polinyà, Benicull i la Font. El mateix passa amb la infraestructura energètica (electricitat) i de comunicació no viària com és el servei automàtic de telèfons i la recollida de correus que, encara que l'oficina està a Polinyà, hi ha bústies als dos municipis. Un altre tipus de consum fonamental és la utilització de gas, el subministrament del qual es fa a través de bombones de butà que es distribueixen periòdicament pels carrers mitjançant un camió de l'empresa subministradora.

Ni Benicull ni Polinyà disposen de gasolinera i, per tant, se subministren de les que hi ha als pobles propers com són Albalat, Corbera, Algemesí, Sueca i Alzira.

Un altre aspecte molt important són els **equipaments** que posseeixen. Per una banda està l'educació, on tant Benicull com Polinyà disposen d'escola pública i de centres de guarderia infantil. En aquestes escoles es fa l'ensenyament en valencià, i l'escolarització va des d'infantil fins a tot primària. Per a cursar estudis superiors (secundària i ESO), els xiquets han d'anar a Sueca, Algemesí o Alzira.

Polinyà també té una escola d'adults per a obtenir el títol del graduat escolar.

Un altre pilar important per a tractar és la cultura, per al desenvolupament de la qual tant Polinyà com Benicull disposen d'una biblioteca amb escassa dotació bibliogràfica. Els dos pobles també tenen un gran saló d'actes on poden fer-se les manifestacions culturals més variades. Per una altra part, cap dels dos pobles té cinema i han d'anar als nuclis més propers per poder gaudir d'aquest servei.

Seguint amb la cultura, les festes més importants dels dos pobles se celebren a l'estiu. A Benicull són la segona setmana de juliol i l'última d'agost. A Polinyà, són la primera setmana d'agost (vegeu informació detallada a l'annex 3).

Pel que fa a les associacions de Benicull, hi ha l'Associació Cultural Curial, l'Associació Juvenil la Taronja, l'Associació de la Música, l'Associació de Mestresses de Casa, l'Associació de Colombaires, la Peña Valencianista de Futbol, la Llar dels Jubilats, la Falla de Benicull i l'AMPA.

A Polinyà tenen: l'Associació Musical, la Societat Obrera, el Cercle la Unió, Càritas, l'Associació de Mestresses de Casa, la Creu Roja, l'AMPA, la Llar dels Jubilats, l'Associació de Pescadors, l'Associació de Colombaires, l'Associació Juvenil El Poaor, el Club de Pilota Valenciana, el Club de Futbol i la Falla Nou Mil·leni.

Uns altres equipaments molt importants on hi ha nuclis poblacionals són la sanitat i els serveis socials. Així, l'equipament assistencial està format per un consultori mèdic per a Polinyà i un altre per a Benicull. Pel que fa a les farmàcies, cada poble en té una. Per a l'atenció més especialitzada i per a urgències han d'anar tots dos a l'ambulatori de Sueca o a l'hospital de la Ribera (Alzira). També es disposa d'un assistent social que va uns dies determinats a cada poble.

Pel que fa a la salubritat pública, els dos pobles disposen de sistema d'abastiment i distribució d'aigua potable i de xarxa de clavegueram. A banda, també tenen cadascun una potabilitzadora on la gent dels respectius nuclis va a carregar aigua per al consum.

Cap dels dos pobles disposa de Jutjat de Primera Instància i Instrucció, encara que sí que hi ha un Jutjat de Pau amb seu a l'ajuntament de Polinyà i un altre amb seu a la biblioteca de Benicull. Seguint amb els equipaments de justícia, La caserna de la Guàrdia Civil assignada als dos pobles és la de Sueca, encara que sí que es disposen d'agents locals.

Pel que fa al culte, la religió majoritària es la cristiana catòlica. Cadascun dels pobles disposa d'una església i d'un cementeri.

Per a qualsevol estudi del medi, també és molt important veure els tipus i la freqüència de transports que hi ha. Per això, s'ha de saber que els dos nuclis disposen d'autobusos en direcció a València que fan l'arreglada pels pobles del voltant. A més a més, hi ha autobusos escolars que passen diàriament en direcció als diferents pobles on estudien els xiquets. Per a agafar el tren, però, els veïns s'han de desplaçar fins a Alzira, Algemesí o Sueca. Tot i això, el mitjà de transport més utilitzat és el privat.

Pel que fa referència als equipaments esportius, els dos pobles disposen d'instal·lacions esportives d'ús públic com són piscina a l'aire lliure, pista de frontó, pista de tennis, camp de futbol, però Polinyà té, a banda d'això, un camp de bàsquet, un de futbol i un carrer fet exclusivament per a jugar a la pilota valenciana.

Un altre tipus d'instal·lacions són les d'esbargiment, esplai i oci, de les quals a Benicull hi ha la Muntanyeta dels Pins, que és un bosquet mediterrani amb taules i

cadires de pedra, zona de joc per als xiquets, torradors, aigua potable i serveis sanitaris. A Polinyà s'està estudiant una zona d'esplai a la mota del riu però encara no existeix.

Pel que fa a l'oci, cap municipi disposa de cinema, teatre i discoteques, encara que sí que hi ha un nombre suficient de bars. A Polinyà, a més, hi ha dos pubs on va la gent més jove.

Els dos pobles disposen de la seua corresponent llar dels jubilats on aquests poden passar el seu temps d'oci.

Per acabar amb els equipaments, el turisme se centra als mesos d'estiu, ja que hi ha una gran quantitat de segones residències en aquests municipis. Actualment està fomentant-se el turisme rural a la zona i a Polinyà hi ha tres cases rurals, una dins del mateix nucli urbà i les altres en un hort del terme que s'ha restaurat (vegeu annex 4).

Finalment, es tractarà el **subsistema institucional i legal** dels dos municipis. Pel que fa a l'organització administrativa, Polinyà i Benicull pertanyen a la comarca de la Ribera Baixa (València). Els diferents nivells territorials de jerarquia, tant vertical com horitzontal, dóna com a resultat la dependència d'una sèrie d'organismes i institucions públiques amb competències a la zona i més concretament als municipis. Aquests organismes disposen d'una capacitat legal, administrativa, tècnica i financera que influirà decisivament en el desenvolupament de la població. Tos dos municipis formen part de la Mancomunitat de la Ribera Baixa.

Tant Benicull com Polinyà estan regits per un consistori elegit democràticament.

Cadascun dels pobles té el seu alcalde i els seus respectius regidors. A més a més tots dos disposen d'una plantilla municipal en què treballen altres persones en assumptes tècnics i administratius. Alguns treballadors, com és el cas de l'arquitecte, són comuns per als dos pobles. Finalment, i per acabar amb el marc legal, totes les actuacions que es duen a terme als municipis estaran determinades per les lleis generals i les disposicions administratives d'aplicació en l'actualitat, en els àmbits europeu, estatal i valencià.

A continuació, i una vegada fet tota aquesta anàlisi, es passarà a definir i prioritzar tots els grups socials que intervenen en el desenvolupament quotidià de la vida a Benicull i Polinyà. Es considera que aquest punt és molt important al treball perquè, com s'ha dit en nombroses ocasions, aquest projecte pretén integrar-se en la zona on s'ubica, de manera que les persones dels pobles implicats puguen participar en totes aquelles activitats que siga possible. Així doncs, per a començar a gestar aquest

projecte, uns dels pilars bàsics i anteriors a qualsevol disseny és conèixer qui viu a la zona per a poder-los tenir en compte més endavant.

A continuació es mostraran tres taules, de manera que la primera agruparà els actors comuns als dos pobles, en la segona els actors de Benicull i, en la tercera i última, els actors de Polinyà.

ACTORS	PRIORITZACIÓ
Associació de Mestresses de Casa	A Benicull, mitjana, perquè podrien fer-se més activitats per a les dones del poble.
Penya de Futbol	És important perquè la compon un gran nombre de persones dels respectius pobles.
Falla	És important perquè la compon un gran nombre de persones dels respectius pobles.
Jubilats	És important perquè la compon un gran nombre de persones dels respectius pobles.
Xiquets	Alta, perquè molts pares busquen activitats esportives i culturals per als seus fills fora del poble. També hi ha un gran nombre de xiquets en edat escolar que es desplacen a altres pobles amb escoles més grans.
Agricultors	Alta, ja que s'està en un procés de canvi perquè els joves busquen altres alternatives com a fonts d'ingressos.
Comerciats en general	Alta, perquè hi ha la tendència d'anar a altres pobles buscant treballs i productes que podrien oferir aquests. S'ha de potenciar el comerç local.
Botiguers	El mateix que al cas anterior.
Obrers	Baixa, perquè actualment hi ha feina en aquest sector.
Treballadors de les indústries locals	Alta, perquè s'ha de potenciar que continuen donant-se llocs de treball a la població.
Ajuntament	Alta, perquè es tracta d'Ajuntaments menuts que disposen d'un pressupost més bé escàs.
Estudiants	Alta, perquè no troben ofertes culturals al poble.
Població en general	Alta, perquè es pateix una certa manca de serveis.
Parats	Alta, sobretot en les dones, tant joves com adultes, que no troben moltes oportunitats de treball al poble.
Apicultors	Mitjana, perquè és una activitat tradicional de la zona.
Grups polítics	Alta, perquè en última instància prenen les decisions dels pobles.
Serveis públics	Mitjana, perquè podria millorar-se i ampliar-se.
Polícia	Mitjana, perquè té compte de la seguretat a la població.
Unió Musical	Alta a Polinyà, perquè comprén un gran nombre de gent, i alta també a Benicull, perquè té problemes per a consolidar-se per l'escàs pressupost per a comprar instruments i per la poca col·laboració de part de la població jove.

ACTORS	PRIORITZACIÓ
Associació de Colombares	Alta, perquè és un grup bastant nombrós a la zona.
AMPA	Alta, perquè es tracta d'escoles menudes en les quals no es poden fer moltes activitats per falta de pressupost i de participació.
Col·lectiu de joves	Alta, perquè s'han de desplaçar a altres nuclis més grans per a estudiar, treballar i per a divertir-se.
Escola d'adults	Alta, perquè és important que la gent gran del poble tinga accés a l'ensenyament.
Pescadors	Alta, perquè tradicionalment ha estat una activitat important a la zona.
Grup de catequesi	Mitjana, perquè és un col·lectiu que s'ha de tenir en compte encara que no siga molt nombrós.

Actors específics de Benicull:

ACTORS	PRIORITZACIÓ
Col·lectius organitzadors de festes	Alta, perquè col·laboren al divertiment i la cultura del poble durant un any.
Grup Juvenil la Taronja	Alta, perquè són un grup de gent amb ganes de fer coses pels xiquets de manera altruista.
Associació Cultural Curial	Alta, perquè col·labora en el divertiment i en la cultura del poble.
Envasadora d'olives	Alta, perquè dóna treball principalment a dones.

Actors específics de Polinyà:

ACTORS	PRIORITZACIÓ
Associació Juvenil el Poar	Alta, col·laboren en el divertiment i la cultura del poble i, especialment, en el dels xiquets.
Festers dels diferents barris	Alta, perquè en certa manera col·laboren en el divertiment i la cultura del poble durant les festes.
Immigrants	Alta, perquè és un col·lectiu que va en augment i se'ls ha d'ajudar per a facilitar-ne la integració.
Club de pilota valenciana	Alta, perquè és un esport tradicional molt arrelat en aquest poble i també perquè s'ha de potenciar pel seu valor folklòric.
Comunitat de regants	Alta, perquè es tracta d'un col·lectiu lligat al sector de l'agricultura.
Escola de futbol	Alta, perquè cal fomentar l'esport en els xiquets.

Una vegada fet el diagnòstic dels municipis de Polinyà i Benicull, es poden traure les següents **conclusions**:

Dependència de Benicull i Polinyà d'altres municipis més grans. Tots dos municipis disposen de serveis i comerços bàsics, com són bars, consultori mèdic, botigues de comestibles, etc. En canvi, per a obtenir béns més duradors o serveis més especialitzats han d'acudir als nuclis més pròxims com puguen ser Sueca, Algemesí o Alzira. En l'àmbit administratiu també es deixa sentir aquesta dependència, tant per als habitants com per als ajuntaments de tots dos pobles.

Benicull és deficient en serveis com entitats bancàries i caixers automàtics.

La major part de l'atur es localitza en el col·lectiu de les dones i en segon lloc en el dels joves. Per tant, estan especialment afectades les dones joves.

El monocultiu de cítrics lligat al minifundi fa que el sector de l'agricultura no es desenvolupe adequadament. A més, per a la major part dels propietaris dels terrenys agrícoles és una segona font d'ingressos. Un altre aspecte a ressaltar és que no s'ha apostat pel cultiu ecològic a tota la comarca.

La falta d'activitats i serveis a les escoles del pobles (menjador, activitats extraescolars, etc.) ocasiona que alguns pares i mares opten per dur els fills a altres pobles veïns. A més a més, a partir dels 12 anys s'han de desplaçar per continuar els estudis en altres pobles.

Respecte al problema mediambiental, cal destacar actualment la contaminació del riu Xúquer a causa dels abocaments de residus tòxics d'indústries, fonamentalment d'Alzira. També seria interessant destacar la sobreexplotació dels aqüífers a causa del poc control dels pous. També hi ha contaminació de les aigües subterrànies provocada per l'excés d'ús d'adobs i pesticides als camps.

6.2. *Estudi de l'entorn pròxim*

L'àrea de referència de Benicull i Polinyà és la Ribera del Xúquer. Els pobles de l'entorn en què recau la major importància són Sueca (capital de la Ribera Baixa), Cullera, Algemesí i Alzira (capital de la Ribera Alta).

S'anomena Ribera del Xúquer la gran zona que s'estén a les dues riberes d'aquest riu en el seu darrer tram de 40 quilòmetres abans d'arribar a la mar. Es divideix en la Ribera Baixa i la Ribera Alta.

D'aquesta manera, dins de la Ribera Baixa es poden distingir dues subcomarques: una situada al nord del riu, formada per Albalat, Sollana, Almussafes, Sueca i Cullera, i una altra situada al sud del riu, formada pels pobles de l'antiga Vila i Honor de Corbera (Corbera, Polinyà, Riola i Fortaleny), Benicull, Llaurí i Favara. Dins de la Ribera Alta, molt més gran i complexa, cal distingir el nucli central de la Ribera, on s'inclou l'antic terme d'Alzira (Carcaixent, Algemesí i Guadassuar) i altres pobles veïns, d'unes altres subcomarques més ben definides pel que fa a les formes del relleu i a la història: la Vall dels Alcalans i la Vall de Càrcer.

El primer que s'abordarà per tal de fer l'anàlisi de l'entorn pròxim definit anteriorment serà el **subsistema físic i la climatologia**. En aquest tema, la majoria dels municipis de la Ribera participen de la mateixa forma de relleu: una gran plana d'inundació construïda amb les aportacions sedimentàries del riu Xúquer i els seus afluents, el Magre per l'esquerra i el Sellent i l'Albaida per la dreta. Després està el marc muntanyós perifèric i les zones de transició, que són menys importants. Aquesta gran plana d'inundació té la forma d'un quadrilàter tancat a l'oest i al sud pels relleus muntanyosos, i obert cap a l'est a la mar Mediterrània i cap al nord al llac de l'Albufera i a la prolongació de la plana per les terres de la comarca de l'Horta. Aquesta vora muntanyosa de l'oest, per on baixen els rius Xúquer i Magre, coincideix amb els contraforts del gran massís cretaci del Caroig, que alimenta moltes fonts i aqüífers que després beneficiaran la Ribera.

Al cantó sud-est de la Ribera s'alcen les serres de Corbera (625 m), les Agulles (564 m) i la Barraca (390 m), darreres alineacions ibèriques en territori valencià, entre les quals s'obrin les valls de la Murta, la Casella i Aigües Vives, aquesta última és un passadís de trànsit que connecta el cor de la Ribera amb la petita subcomarca litoral de la Valldigna.

A la Ribera Baixa els pobles es classifiquen en tres tipus. Primer, el dels nuclis situats al peu d'un vessant muntanyós, com Cullera, al peu de la serra de les Raboses, i Corbera, Llaurí i Favara, al faldar de la serra de Corbera. Segon, el dels pobles assentats sobre alterons o elevacions menudes d'origen miocènic, com són Sollana i Almussafes. Tercer, el dels pobles construïts a la mateixa vora del riu, aprofitant-se precisament del fet que aquest és a la part més alta de la geometria convexa d'aquesta zona de la plana d'inundació, com serien els casos d'Albalat, Polinyà, Benicull, Riola, Fortaleny i, especialment, Sueca.

A la Ribera Alta, on els pobles procuren d'allunyar-se de la vora del riu i es localitzen a una certa distància d'ell: Carcaixent, la Pobla Llarga, Castelló, Alberic, Càrcer, Alcàntera, Gavarda i Beneixida. Uns altres com Antella i Sumacàrcer estan molt propers al riu però en una zona elevada, sobre terrasses i vessants veïns. Només el petit poble de Benimuslem té una localització a la vora del riu aprofitant-se de la mota o part convexa. El cas d'Alzira, que com a nucli original ocupa una illa o meandre estrangulat del Xúquer, constitueix la gran excepció d'aquestes tipologies.

Pel que fa a la climatologia de la Ribera del Xúquer, es idèntica a la que s'ha descrit per als pobles de l'estudi.

A continuació s'abordarà el **subsistema socioeconòmic**. Aquest subsistema es contemplarà d'una manera més exhaustiva perquè es considera que és el que realment ens importa de l'entorn de Benicull i Polinyà.

La Ribera és avui, malgrat el seu baix nivell d'industrialització, una de les comarques valencianes més densament poblades (250 hab/km²), xifra que palesa l'immens potencial agrari. Aquesta comarca ha estat especialment afavorida per la natura per a l'exercici de l'agricultura intensiva gràcies a l'abundància de sòl, aigua i calor, tres elements clau. El sòl fèrtil d'origen sedimentari cobreix les tres quartes parts de la superfície comarcal. L'element climàtic és idoni per a molts tipus de conreus, i en permet el desenvolupament d'una àmplia gamma de plantes, que abasten des de cereals com l'arròs, el blat i la dacsa, fins a fruiters com el taronger, el caqui i el presseguer, passant per una llarguíssima llista d'hortalisses i tubercles.

Amb aquesta abundància i combinació de recursos naturals, els agricultors de la Ribera han aconseguit de ficar en regadiu unes 59.000 ha, restant-ne només 4.000 de secà. Per grans grups de conreu, els més estesos són els cítrics, seguits per l'arròs, l'horta i els fruiters de pinyol. Al secà hi ha vinya, garrofers i oliveres, quasi sempre en àrees de muntanya marginals.

La ramaderia ovina té una llarga tradició a la zona per la transhumància de ramats que, en el passat, baixaven a l'hivern de les serres de Conca i Albarrasí. Encara avui en baixen uns quants a la zona de Carlet, Alginet i Benimodo, els quals s'instal·len en antics corrals escampats entre els tarongers, encara que aquesta faena a escala de petits ramaders està desapareixent. Molt abundoses són també les granges avícoles (150) on es crien prop d'un milió de pollastres a l'any, sent els pobles més dedicats Llombai, Carlet, Benifaió, Algemesí, Alzira i Alcàntera. L'apicultura està molt estesa als pobles de transició entre el tarongerar i la muntanya, amb una particular importància a la Vall dels Alcalans, i molt especialment a Montroi i Real. La pesca marítima manté un petit nombre de barques matriculades a la desembocadura del Xúquer. La població activa ocupada al sector industrial representa el 23,4%, dos punts per damunt del sector agrari. Més de la meitat de les empreses industrials de la comarca són en realitat derivades o auxiliars de l'activitat i producció agropecuària (1993).

L'establiment de la gran fàbrica de cotxes Ford España a Almussafes l'any 1976 representà un gran canvi a la Ribera, no només pels treballadors directes, sinó pel gran nombre d'empreses que s'han creat i que se segueixen creant al seu voltant (hi ha un nombre considerable de treballadors de la Ford de Benicull i Polinyà).

Tot i això, l'activitat més representativa i la que més llocs de treball dona és la indústria alimentària, seguida per la branca de la fusta i el moble, la mecànica i metal·lúrgia, els materials de construcció, el tèxtil-confecció i la paperera.

Deixant de banda les empreses o magatzems que es dediquen només a l'envasat i l'exportació de fruiters i hortalisses, que en són moltes, les més significatives són les arrosseres, les de conserves vegetals i sucs, les d'aliments congelats i precuinats i els escorxadors industrials.

Per a concloure aquest subsistema, només queda puntualitzar que, de totes les localitats que s'han tractat en aquest apartat, les que més estreta relació laboral i comercial mantenen amb els pobles estudiats són, com ja s'havia dit en anterioritat, Alzira, Algemesí i Sueca fonamentalment, però en certa manera també Almussafes, ja que és ací on hi ha la factoria de la Ford.

Per a començar amb el **subsistema d'infraestructures i equipament**, s'ha d'observar que la xarxa viària és bastant àmplia a la zona, de manera que es considera que els pobles estudiats estan relativament ben comunicats amb tota la Ribera i també amb ciutats més importants com són València, Xàtiva i Gandia.

La xarxa de la Ribera sembla un ventall que té com a punt d'unió la ciutat de València, de la qual ixen tres grans eixos cap al sud que creuen la comarca de punta a punta. Dos d'aquests, el central i l'occidental, són dobles (carretera i ferrocarril) mentre que el tercer, el de la costa, és triple, ja que a la carretera i el ferrocarril s'ha d'afegir l'autopista AP-7. Les poblacions més grans es troben precisament seguint aquests grans eixos de trànsit i poden agrupar-se en funció d'ells.

Pel que fa al ferrocarril, la Ribera té el privilegi de ser l'única comarca (després de l'Horta) que diposa de tres línies fèrries.

En referència a l'abastiment d'aigües de sanejament, tots els pobles de la comarca disposen d'aigua potable, i també tenen sistema de clavegueres, amb xarxa d'arreglada d'aigües residuals.

Respecte de l'energia elèctrica de la zona, cal saber que ve de centrals elèctriques situades al llarg de la comarca com són les d'Alzira, Catadau... Des d'allí, es reparteix l'energia a tota la zona.

És interessant ressaltar que a la Mancomunitat de la Ribera Alta s'ha creat l'Agència Energètica de la Ribera, que està aconseguint potenciar l'ús d'energies renovables o almenys més respectuoses amb el medi com són, sobretot, la solar (fototèrmica i fotovoltaica) i el biodiesel. Un altre aspecte són les comunicacions no viàries, per a les quals hi ha un abastiment ampli i abundós pel que fa tant a la xarxa telefònica com per al correu.

A continuació es passarà a parlar d'equipaments i serveis. En primer lloc, i pel que fa a la sanitat i l'assistència social, s'aclarirà que Benicull i Polinyà estan estretament vinculats amb el seu entorn. En principi, en aquest aspecte es depèn directament de Sueca i d'Alzira. Del primer poble perquè és la capital de la Ribera Baixa i administrativament parlant és on envia el metge de capçalera. Tot i això, a causa de la relativament recent construcció de l'Hospital de la Ribera ubicat a Alzira, moltes de les atencions s'han traslladat a aquest centre. A part d'aquests centres, els pobles de la comarca disposen d'un assistent social que hi acudeix unes dies a la setmana.

En segon lloc, i pel que fa a l'ensenyament, a més de tenir tots els pobles els seus col·legis públics i en altres casos també alguns de privats, a Algemesí i a Sueca hi ha dos instituts i a Alzira n'hi ha tres. Altres pobles de la Ribera també tenen instituts però no s'enumeren perquè els estudiants dels pobles estudiats, normalment, es desplacen fins als més propers, que són els citats anteriorment.

L'oferta cultural de l'entorn de Benicull i Polinyà prové sobretot de Sueca, Algemesí i Alzira, i sobretot d'aquesta última, on l'oferta és més àmplia.

Pel que fa a l'esport, les tres ciutats tenen unes bones instal·lacions, incloent-hi les respectives piscines cobertes.

Si es parla sobre el turisme, a la zona impera des de fa molt de temps el turisme de sol i platja que, ara per ara, és una activitat econòmica i un fenomen geogràfic a tenir en compte a la Ribera, encara que es trobe concentrat físicament en els dos únics pobles que tenen línia de costa: Sueca i Cullera.

El turisme d'interior gairebé no té actualment gens d'importància, tanmateix, no manquen urbanitzacions amb cases i xalets. Actualment no està molt desenvolupat però el turisme rural pot ser un aspecte a considerar a mitjà termini, ja que la zona té un potencial paisatgístic, d'espais naturals i de rutes de senderisme que actualment no està explotat, com és l'Albufera, la Murta, la serra de Corbera...

L'últim apartat estudiat de l'entorn pròxim és el **subsistema institucional i legal**. Pel que fa a l'organització administrativa, s'han de destacar els programes sectorials regionals-comarcals existents. Per una banda els pobles que es tracten en aquest treball i el seu entorn estan afectats pel Pla director de defensa contra lesavingudes de la comarca de la Ribera. A més, Sueca està regida pel PORN del Parc Natural de l'Albufera, en el qual estan immersos els camps d'arròs.

Pel que fa a la gestió i l'organització administratives, està més o menys vigent l'estructura municipal-comarcal-provincial-autonòmica. Les estructures supramunicipals són les Mancomunitats de les dues Riberes. D'aquestes dues (dins les seues possibilitats, que són poques perquè no disposen del suport dels organismes administratius superiors), la de la Ribera Alta és molt més activa que la de la Baixa. La voluntat, però, és que es fusionen en una de sola, fet pel qual s'ha creat recentment el Consorci de la Ribera, amb la finalitat de fer projectes totes dues juntes.

L'associacionisme comercial a la zona està íntimament lligat a l'agricultura. Així, la cooperativa manufacturera de cítrics més gran de l'entorn pròxim és la d'Algemesí (COPAL), encara que molts altres pobles com Albalat, Guadassuar..., també en tenen.

La relació dels dos municipis estudiats amb el Parc Natural de l'Albufera de València, encara que no arriba a ser administrativa, sí que ho és sentimental perquè molts dels majors –i alguns joves– anaven o van a pescar i a caçar dins del parc quan s'obri la veda. Sueca i Cullera, però, sí que tenen part del seu terme dins els límits del parc.

Per acabar aquest punt, s'abordarà el marc legal de l'entorn pròxim. D'aquest, a més de la normativa del planejament urbanístic es troba afectat per diverses disposicions legals, plans i programes.

6.3. Anàlisi de problemes i de potencialitats

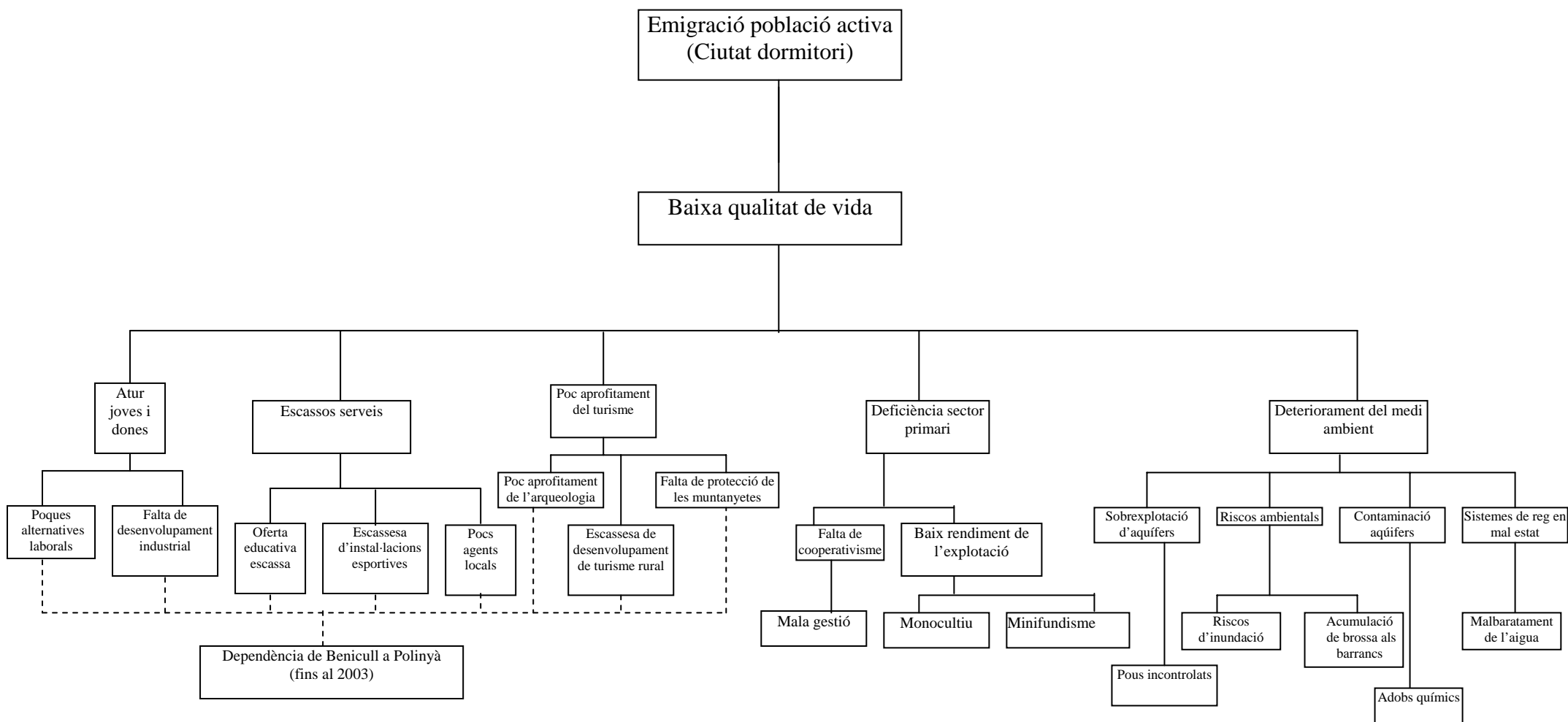
Del diagnòstic fet, s'ha elaborat un arbre de problemes, tècnica emprada per a tenir una imatge general dels problemes d'una àrea d'estudi i que mostra les relacions causa-efecte entre els problemes (s'obté una jerarquia de problemes). Per a la realització d'aquest arbre, s'han agafat tots els problemes detectats a les poblacions de Benicull i Polinyà. Després s'ha fet una valoració d'aquests problemes, per a veure la dependència entre ells, les seues causes i derivacions; s'ha detectat el problema focal i, a partir d'ací, s'ha desenvolupat l'arbre. Com veurem després, una altra tècnica complementària és l'arbre d'objectius, de forma que ens ajuda a aclarir els grups d'objectius o intervencions que s'haurien de dur a terme per a solucionar els anomenats problemes.

Molts dels problemes que apareixen a l'arbre estan relacionats entre si, i ha estat una tasca molt difícil el fet de separar-los (aquesta és una de les deficiències que té aquesta tècnica). Així per exemple, l'escàs desenvolupament del turisme rural està molt unit amb l'atur dels joves i les dones, però s'ha cregut oportú deixar-los separats.

D'altra banda, també hi ha una deficiència del sector primari, cosa que també estaria molt relacionada amb l'atur que pateix la població. Aquesta deficiència del sector primari està causada per una falta de cooperativisme i un baix rendiment de les explotacions.

I finalment, un altre problema detectat és el deteriorament del medi ambient, també relacionat amb la deficiència del sector primari. Aquest deteriorament del medi ambient està provocat per una sobreexplotació d'aqüífers, ja que hi ha molts pous incontrolats; un malbaratament de l'aigua perquè els canals de rec són molt vells i estan en mal estat; un augment dels riscos ambientals (inundacions, etc.) i, per acabar, una contaminació d'aqüífers, aquesta última causada per les pràctiques agrícoles inadequades.

ARBRE PROBLEMES

7. ESTRATÈGIES DE DESENVOLUPAMENT PER A L'ÀREA D'ESTUDI

Per a la definició de les estratègies de desenvolupament de l'àrea d'estudi, cal aclarir primer els objectius últims de desenvolupament que es pretenen aconseguir. En aquest cas s'han analitzat els objectius i les estratègies a partir de les tècniques del arbres d'objectius i d'estratègies.

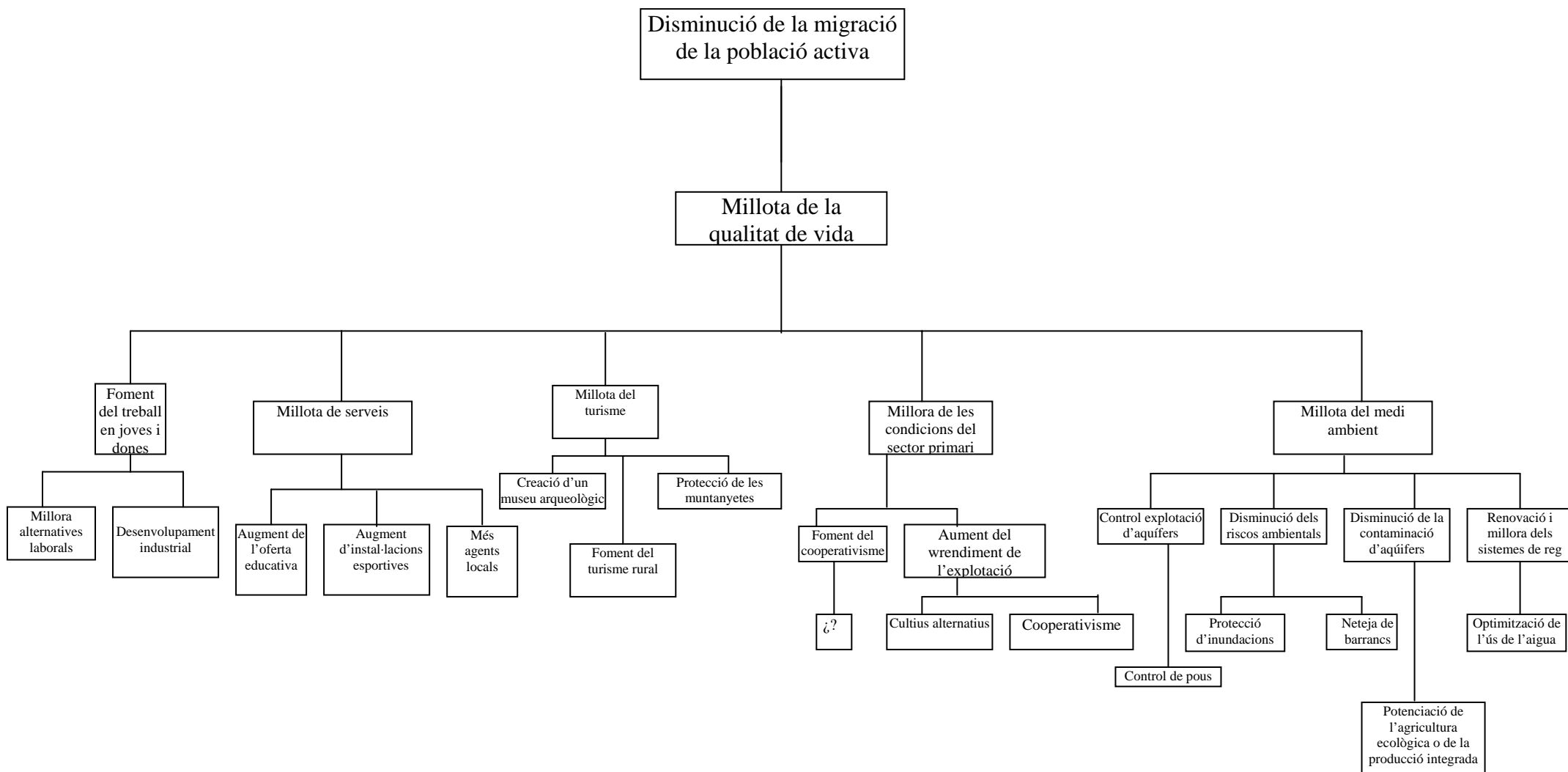
7.1. Anàlisi d'objectius i d'estratègies

ARBRE D'OBJECTIUS

L'arbre d'objectius és una tècnica amb què s'obté una imatge futura d'una àrea d'estudi. Es fa a partir de l'arbre problemes, de manera que s'intenten trobar les millors solucions als problemes detectats anteriorment. De fet, a partir d'ara ja no es parlarà de relacions causa-efecte sinó de relacions mitjans-fins.

Així doncs, el problema focal (baixa qualitat de vida), ha estat substituït per l'objectiu "Millora de la qualitat de vida", que és, en definitiva, l'objectiu principal a aconseguir. La resta de branques de l'arbre es relacionen amb els grans grups de problemes detectats.

ARBRE OBJECTIUS

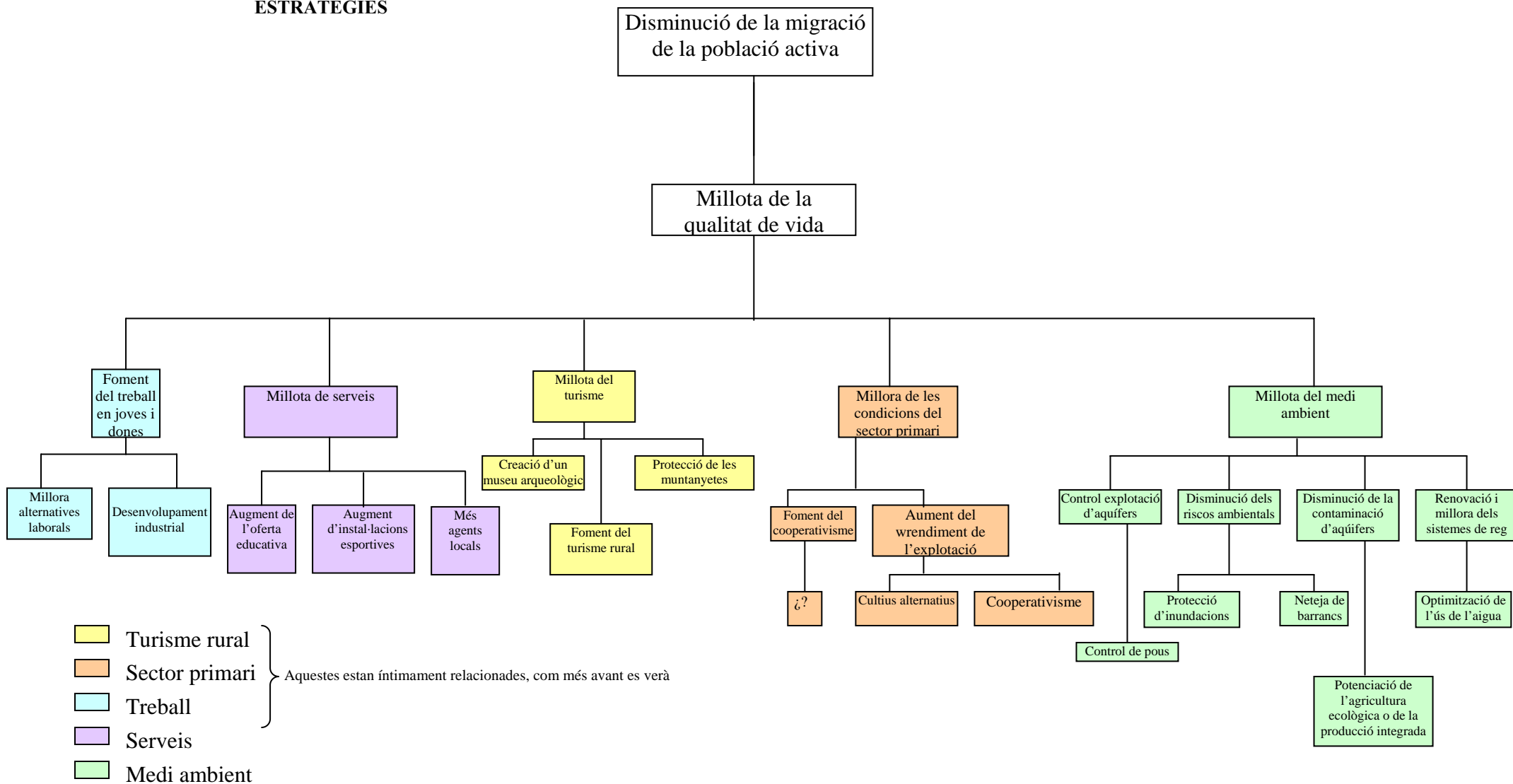
ARBRE D'ESTRATÈGIES

A partir de l'arbre d'objectius es plantegen les estratègies agrupant branques de l'arbre i fent una catalogació amb etiquetes. A continuació, es mostra aquest arbre però agrupant els objectius amb diferents colors que indiquen les possibles línies d'actuació.

Les estratègies que s'han decidit adoptar són:

- Millora del medi ambient
- Revitalització del sector primari
- Foment del treball per a dones i joves
- Millora dels serveis
- Desenvolupament del turisme rural

**ARBRE OBJECTIUS
ESTRATÈGIES**

7.2. El turisme com a estratègia de desenvolupament sostenible

Després d'haver fet els arbres anteriors per tal de veure clarament la problemàtica de la zona, per a determinar la prioritat d'una o diverses estratègies enfront de les altres s'ha utilitzat el mètode de decisió multicriteri PRES, gràcies al qual l'estratègia del turisme rural es conforma com la més adequada per a abordar en aquest context (vegeu annex 5).

Per al desenvolupament rural de la zona i tenint en compte l'apartat 6 del present treball, es poden dur a terme diferents projectes, alguns dels quals s'anomenen i s'expliquen a continuació :

A. Creació Museu Arqueològic

Com que a Benicull hi ha un jaciment arqueològic important corresponent a l'edat de bronze situat al massís de la pedrera, es proposa l'alternativa següent.

Aquest projecte consistiria a explicar la història del poble i els seus avantpassats, exposant les restes trobades a la mateixa zona. És una possibilitat per a diversificar les alternatives culturals del poble. Amb la possibilitat de fer tallers arqueològics, d'història, etc., tant per als habitants dels municipis com per als turistes.

Caldria, per tant, protegir el jaciment tancant la zona, fer una casa-museu on es mostren les restes més importants, amb aules on es puguin portar a terme els tallers a més de conferències i un munt d'activitats relacionades amb el tema.

S'hauria de millorar l'entorn del tancat, poblant la zona amb arbres autòctons, per a donar-hi un ambient millor.

Pel que fa al personal, caldria un arqueòleg o historiador, que estaria encarregat de l'àrea d'exposició i de la gerència en general del museu. També podrien fer falta diferents monitors encarregats de fer les activitats destinades a l'educació.

B. Construcció de cases rurals i albergs

El turisme rural ha sigut els últims anys una alternativa desenvolupada per la Diputació de València per a afavorir les àrees rurals.

Aquesta zona té un entorn privilegiat amb un valor ecològic molt elevat. L'àrea tractada té una oferta ecològica i paisatgística molt variada ja que està prop de la desembocadura del Xúquer, del Parc Natural de l'Albufera de València, de la mar Mediterrània, de la muntanya, etc.

El projecte estaria enfocat en tasca de restaurar i rehabilitar els horts (casones, masos...) i habilitar-los com a cases rurals (o aules de natura) i albergs, respectant l'arquitectura antiga de la zona, per a integrar-les en el medi. Aquestes cases o albergs rurals estaran dotades d'instal·lacions ecològiques i respectuoses amb el medi ambient. Les energies emprades seran totes renovables, com ara l'utilització de plaques solars fotovoltaïques (per a l'electricitat), fototèrmiques (per a l'aigua calenta), reutilització de l'aigua, i un llarg etcètera d'alternatives ecològiques que hi ha al mercat.

Dins d'aquests projectes, es farien diferents activitats culturals i d'oci per al turisme, com ara senderisme, pesca, visites guiades (piscifactoria, museu, albufera, ullals, castell de Corbera, Murta, etc.), rutes a cavall o en bicicleta de muntanya, escalada, canoa, tallers d'educació ambiental... Aquests espais també es podrien aprofitar per a impartir cursos d'agricultura ecològica per als agricultors de la zona que, durant l'estiu, tenen temps lliure perquè és la temporada baixa del cultiu dels tarongers, i a més fa massa calor per a eixir al camp a treballar.

Totes aquestes activitats, a més de les energies emprades a les cases, donen una visió i conscienciació del medi ambient al visitant que no es podria explicar ni amb un munt de classes teòriques.

Aquest tipus de projecte ja té algun precedent a la zona ja que, com ja s'ha dit en algun punt del treball, hi ha diverses cases rurals. Tot i això, aquest projecte estaria enfocat també a potenciar molt més les activitats abans esmentades.

Per una altra part, és una font d'ingressos addicional i amb la qual es fomentaria el treball als municipis, principalment entre les dones en general i les dones joves en particular, ja que són els sectors que més problemes de treball presenten.

C. Protecció de les muntanyetes.

Per la degradació que tenen actualment les muntanyetes de la zona a causa de la falta de sòl i les plagues, s'hauria de reforestar plantant espècies autòctones (llentiscle, romer, timó, etc.), a més de tractar les malalties de l'actual massa forestal.

La muntanyeta dels Pins, per exemple, és una zona recreativa i d'oci que caldria potenciar entre la gent del poble fent reunions ludicofestives, celebrant el dia de l'Arbre, fent repoblacions populars, etc.

Caldria fer abans que res, però, un estudi exhaustiu de l'estat actual de la massa i, a partir d'ací, projectar la forma de restauració forestal més adequada.

Pel que fa a la possible viabilitat de les actuacions derivades de l'alternativa escollida esmentades abans, a continuació es farà un estudi succint de les possibilitats que tenen parlant en termes econòmics.

	Museu arqueològic	Cases rurals	Protecció muntanyetes
Inversió inicial	Alta	Molt alta	Mitjana
Viabilitat	Mitjana-baixa	Alta	Mitjana-alta
Període d'execució	1 any	2 anys	1 any
Costos fixos	Alts	Alts	Baixos
Costos variables	Baixos	Alts	Baixos
Possible finançament	Conselleria de Cultura, Educació i Esports	Conselleria de Turisme Diputació de València	Conselleria de Territori i Habitatge
Viabilitat en el temps	A llarg termini	A mitjà termini	A mitjà termini

A continuació s'estudiarà cada alternativa més exhaustivament:

- **Museu arqueològic:** És una bona proposta pel que fa a l'educació i a la conservació del lloc on es trobaren les restes. És també un reclam turístic i una alternativa de treball.

Té una inversió inicial alta, ja que els costos de construcció són elevats. El període d'execució seria aproximadament d'un any. La viabilitat és mitjana-baixa, ja que necessita les subvencions continuades per mantenir-se obert. Per tant, la viabilitat en el temps és a llarg termini. Els costos fixos són alts, ja que s'hauria de preveure el manteniment i la neteja periòdica del local, el sou dels

treballadors, etc. No obstant això, els costos variables serien baixos. El possible finançament vindria per part de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports.

- Cases rurals: Les cases rurals, els albergs o els hotels rurals són una alternativa molt bona per al turisme rural, encara que es necessite una inversió inicial molt alta associada a la rehabilitació de caserius vells que no es podria posar en funcionament fins a uns anys després. La viabilitat, però, és alta perquè pareix que siga una disciplina que actualment està fent-se un lloc al mercat hostaler.

La viabilitat en el temps és a mitjà termini. És a dir, una vegada rehabilitada la casa, fet el màrqueting corresponent i posades en funcionament les instal·lacions i les activitats, només caldrà un temps determinat perquè els turistes coneguen el lloc. Les tarifes abonades pels usuaris seran suficients per a pagar els costos fixos i el variable, a més d'anar sufragant a poc a poc la inversió inicial.

Encara que la viabilitat siga alta, caldran subvencions per a poder costejar les despeses de primera hora. Aquest possible finançament pot venir de la Conselleria de Turisme, Educació i Esports o de la Diputació de València.

- Protecció muntanyetes: Aquest projecte tindria una inversió inicial mitjana, ja que la rehabilitació de les muntanyetes en comparació amb els dos projectes anteriors és més barata. El mateix ocorre amb els costos fixos i variables, ja que el manteniment de les muntanyetes no requereix moltes atencions, sols un manteniment de la massa forestal i especialment de la zona recreativa.

Presenta una viabilitat mitjana-alta a mitjà termini, perquè una vegada rehabilitades les zones, el seu funcionament és molt senzill i tindria una alta acceptació per part de les poblacions properes que agrairien tenir una àrea recreativa d'oci i d'esbargiment.

El període d'execució és d'un any, i el finançament vindria per part de la Conselleria de Territori i Habitatge.

La posada en pràctica d'alguna d'aquestes estratègies és viable per la possibilitat de finançament que pugua haver-hi per part dels fons públics per a les activitats menys viables com la construcció del museu i la protecció i conservació de la Muntanyeta dels Pins a Benicull. D'altra banda, la construcció de cases rurals, hotels rurals o albergs, és

bastant viable perquè aquest tipus d'activitat està en auge i, a més a més, es pot finançar amb ajudes públiques.

A banda, es preveu que la potenciació del turisme rural fomenti el treball a la zona, principalment als sectors més afectats que són les dones i els joves. Tanmateix, un augment del turisme pot portar a un augment d'infraestructures i de serveis.

Finalment, amb la introducció de les diverses activitats culturals i d'oci, es potencia la cultura, les activitats d'esbarjament i la conscienciació de la necessitat de conservació i protecció del medi ambient.

8. POSSIBILITATS D'INTERVENCIÓ A LA GRANJA

8.1. *Descripció de l'edifici la Granja*

La Granja de Sinyent –coneguda en la zona senzillament per la Granja– és una construcció civil del segle XV (segons alguns autors) situada a la partida del Gual (terme de Polinyà). Està envoltada per una finca de tarongers que per una part arriben al riu Xúquer (vegeu mapa 5).

La Granja pertany al gòtic civil. En la construcció s'observen restes artístiques i, sobretot, és en la façana on es poden observar dos finestrals gòtics formant dos arcs ogivals; també s'observen escuts sobre el balcó central.

Fou reformada el segle XIX i restaurada per la Diputació Provincial de València el 1976.

Està formada per un cos principal rectangular que té dues plantes. El mur de càrrega que constitueix el tancament interior està format per arcs ogivals gòtics tapiats.

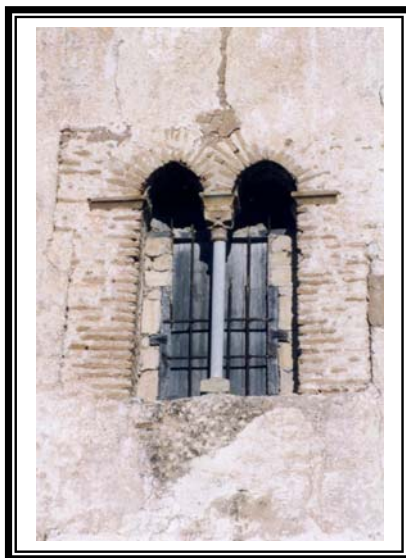
Disposa d'un segon cos rectangular, perpendicular al primer i bastant més llarg que tanca el pati interior per l'ala oest.

A més, hi havia un tercer cos que tancava l'extrem nord del conjunt, però actualment aquest ja ha desaparegut, i en el seu lloc s'ha alçat una nau amb coberta de planxa galvanitzada.

El quart costat del pati tancat el constitueix el mur de tancament per l'est amb una franja coberta porticada. És a dir, es tracta d'un gran pati descobert tancat pels quatre costats.

S'han de destacar del conjunt algunes singularitats com:

- La profusió d'arcs ogivals en tota la construcció principal, tant en la façana interior com en compartiments interiors que actuen com a elements que sustenten el primer forjat.
- L'existència en la façana principal d'una finestra típicament gòtica amb el doble arc ogival i un pilar central de secció circular.

Detall de la finestra amb doble arc ogival i un pilar central

- La singular forma amb què està resolt el recolzament de les biguetes de fusta que formen el forjat, que se sostenen sobre jàsseres de fusta adossades al mur i recolzades sobre menudes mènsules de pedra que s'encasten als murs.

Tot i el seu valor patrimonial que abans s'ha explicat, segons un estudi fet pels arquitectes municipals de Polinyà i Albalat l'any 2000 (vegeu annex 2), l'edifici està en un estat lamentable, fet al qual al·ludeixen aquests amb les afirmacions següents:

1. El forjat primer del cos principal té en alguns punts una fletxa exagerada que deixa entreveure un enfonsament quasi imminent.

2. El mur del cos principal, que constitueix la façana interior del pati, té en alguns punts una caiguda exagerada que amenaça amb l'ensorrament i, a més a més, en alguns trams està disgregat, ja que el material que el formava s'ha anat desprenent.

3. Per tot això, s'ha d'actuar urgentment, ja que s'ha de rescatar de la total degradació aquest exemplar únic i valuós del gòtic civil de la comarca de la Ribera Baixa.

Com s'acaba de veure, la Granja és un edifici singular on es respira història. Tot i això, com van dir els arquitectes en l'informe de l'any 2.000 (ara no ha canviat res a

millor sinó a pitjor), s'ha d'intervenir com més aviat millor perquè arribarà un moment que l'immoble ja no serà recuperable.

No obstant això, el problema principal per a la rehabilitació d'aquesta obra civil gòtica és que està en mans privades des de fa molts anys, i els propietaris no volen vendre perquè no es posen d'acord entre ells. Aquest és un fet bastant normal en la zona, ja que una gran quantitat d'horts¹ estan perdent-se perquè els hereus d'aquells que foren els "amos" de la finca que normalment eren de València i que venien a la zona a estiuar, fa anys que no visiten les seues propietats i que deleguen les gestions de la terra en el procurador amb el qual arreglen els comptes periòdicament. Si a aquest fet se suma que els néts i rebesnéts d'aquelles persones són molts per a gaudir i repartir, normalment mai hi ha unanimitat entre ells per a fer cap gestió amb la propietat. Talment això és el que passa a la Granja ja que, com s'ha comentat al principi d'aquest treball, la Mancomunitat de la Ribera Baixa va estar interessada en l'adquisició de l'immoble i mai es va poder arribar a cap fi pels problemes explicats –acabaren desestimant aquesta opció i comprant el molí de Montsalvà. Per una altra part, l'ajuntament de Polinyà està intentant fer gestions per a augmentar el nivell de protecció de l'immoble, ja que aquest fet podria obligar els propietaris que invertiren en la rehabilitació i, d'aquesta forma, se'ls podria persuadir que vengueren o que recuperaren l'indret.

Superats aquests entrebancs, després de la descripció de l'edifici es pot veure que és una construcció amb moltes possibilitats per la seua grandària i bellesa, ja que en planta té aproximadament 650 m² construïts enclavats dins un terreny plantat de tarongers de 60.000 m² (6 ha o 72 fanecades²), un pati interior molt ampli i un terreny associat a la finca molt gran. L'immoble, doncs, és apte per a acollir qualsevol estratègia de desenvolupament de turisme o, dit d'una altra manera, té prou cabuda per a integrar nombroses activitats vinculades entre si però al mateix temps independents les unes de les altres. Si aquest turisme s'encamina cap a la sostenibilitat i el respecte per les tradicions i la cultura dels habitants de la zona, s'ha de tenir en compte que l'edificació està situada al mig del terme rodejada de tarongers però, al mateix temps, a escassos

¹ És el nom que reben a la zona les cases de camp tradicionals que tenen una arquitectura particular i sempre duen associat el terreny que les envolta.

² Mesura superficial agrària corresponent a la superfície que pot ser sembrada amb una faneca de gra, i que equival a la dotzena part d'una hectàrea.

metres de Benicull, Albalat i Polinyà. La possibilitat, doncs, d'un turisme rural sostenible és la idea més adequada que pren forma en aquest immoble. Aquest turisme passa per una cooperació i integració de la població en el projecte, ja que es tracta d'una àrea rural on les pràctiques de turisme més adients són les més respectuoses amb la naturalesa i les que tracten d'integrar-se en les maneres i costums tradicionals de l'entorn. Dit això, en aquest projecte es buscarà conciliar totes aquestes premisses perquè el resultat no siga un edifici patrimonial de la Ribera Baixa aliè i aïllat dels habitants d'aquesta.

8.2. Anàlisi d'alternatives d'ús de les instal·lacions de la Granja

Una vegada ja es coneix l'entorn de la Granja i les instal·lacions actuals de què disposa, es començarà a estudiar les possible alternatives d'ús una vegada acabades les necessàries obres de rehabilitació. Aquestes no s'escolliran només per les característiques de la construcció, sinó també per les preferències de la possible demanda i per l'oferta existent a la zona.

L'oferta rural és l'elegida ja que, a més de tenir una demanda creixent (vegeu annex 4), és la que millor respon a les estratègies de desenvolupament definides a l'apartat 7.

El present apartat, doncs, s'ha fonamentat en l'estudi d'oferta i de demanda que es pot trobar a l'annex 4 i que està basat en estudis fets per les diverses administracions autonòmiques i estatals competents en la matèria.

A continuació, i per a fer una anàlisi d'alternatives més fidel a la realitat i més adient a l'entorn i a l'edifici descrit, es farà un estudi exhaustiu sobre la distància de la demanda potencial fins a l'immoble ofert, les condicions d'accés i els equipaments i serveis de la zona

Per començar, es determinarà la *distància de l'immoble respecte de la demanda potencial* (vegeu mapa 2), ja que és un factor que assenyala la Granja com un destí turístic envejable. Aquesta afirmació es justifica si tenim en compte que el mercat consumidor del turisme rural és el que viu a les grans urbs. A més, després d'haver fet un estudi acurat de la procedència de la demanda potencial, què demana i quins hàbits té, es pot concloure que:

- El major consumidor és el turista espanyol i particularment els mateixos valencians.
- També es pot destacar el possible mercat de madrilenys i habitants del centre peninsular.
- El mitjà de transport més usat és el vehicle particular.
- El gros del turisme en general es concentra als mesos d'estiu, però en el turisme rural es pot veure un augment a les vacances de Pasqua.
- El que es busca bàsicament és oci i vacances.

Per tant, tenint en compte que l'àrea d'influència d'una gran ciutat són menys de 150 km o menys d'una hora i mitja, la comarca de la Ribera Baixa està molt ben situada i molt ben comunicada ja que, com es veurà al punt següent, l'accessibilitat és molt

bona i, a més, està a 30 km de grans ciutats valencianes (les principals demandants) com València, Gandia i Xàtiva.

Segons els autors *F. Juan Martínez* i *J. Solsona Monzonís* (2000), la relació de distància i temps de desplaçament amb la freqüència de visites seria la que es pot veure al quadre següent:

DISTÀNCIA-TEMPS DESPLAÇAMENT	FREQÜÈNCIA
Menys d'1 h 30 min i menys de 150 km	Caps de setmana
1 h 30 min – 3 h i 150 km – 300 km	Ponts i vacances breus
Més de 3 h o més de 300 km	Vacances

Veient aquest quadre el mercat madrileny, que també s'ha apuntat com un demandant important, es trobaria entre el segon i el tercer cas, o siga, que les seues visites s'efectuaran en ponts i en vacances de tot tipus.

Continuant amb els avantatges espacials que té la Granja per ella mateixa, l'accessibilitat fins a l'indret i des de l'allotjament fins a les destinacions turístiques properes no està gens malament. Així, el tren arriba fins a Algemesí, Alzira, Sueca i Cullera. De manera que, des de les estacions més properes que són la d'Algemesí i la de Sueca, resten cinc o sis quilòmetres fins a arribar a la Granja. Per una altra part, les Mancomunitats de les dos riberes editen un mapa complet sobre totes les línies regulars que enllacen tots els pobles entre si i amb València, fet que ajudarà al desplaçament des de la Granja fins a les destinacions turístiques locals. Finalment, i pel que fa al principal factor que respon als hàbits dels consumidors potencials, l'autovia i l'autopista passen a molts pocs quilòmetres de la Granja, fet que ajuda que la zona estudiada estiga molt ben comunicada en tots els sentits i principalment per a l'accés en cotxe (vegeu mapa 4).

Per acabar, a banda de les bones condicions naturals, atractius turístics i òptimes condicions d'accés, l'àrea compta també amb els *equipament i serveis* adequats. Per tal de justificar-ho, s'ha elaborat una taula que recull tots els equipaments que el negoci posarà al servei del consumidor(vegeu annex 3 i apartat 6).

EQUIPAMENT	OBSERVACIONS
BÀSIC	
Servei sanitari	Qualitat excel·lent i hospital a 5 km amb bona accessibilitat
Aigua corrent	
Recollida i tractament de residus sòlids	
Xarxa elèctrica	
Telèfon	
Hospitals o serveis sanitaris	
TURÍSTICS	
Oferta de restauració: cafeteries, bars i restaurants	Àrea inferior a 7 km
Oficines d'informació turística	Ajuntaments del voltant
Empreses d'esport-aventura	Associacions dels pobles veïns
COMERCIAL	
Farmàcies	Benicull, Polinyà i Albalat, tot a menys d'1 km
Bancs, caixes o caixers automàtics	
Gasolineres	
	Albalat i Corbera, però una oferta molt més àmplia en un radi de 10 km cap a tots els sentits
RECREATIU-ESPORTIU	
Àrees d'esbarjo	Benicull muntanyeta dels Pins, Sueca i Algemesí zones d'aquest tipus a la mota del Xúquer.
Pistes poliesportives i piscines	Benicull, Polinyà i Albalat. Piscines cobertes Sueca, Algemesí i Alzira.
Rutes i sendes habilitades per a usos esportius	Cada ajuntament del voltant publica les seues.

A continuació es fa una *anàlisi de competència* per a poder aclarir amb determinació quins són els usos idonis per a l'edifici.

Abans d'això, i per a conèixer un poc el que es pot oferir des de la Granja, es farà una descripció de la tipologia d'allotjaments turístics que reconeix el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç:

- **Establiments hotelers:** Són establiments hotelers aquells establiments que presten serveis d'allotjament col·lectiu per mitjà de preu amb o sense altres serveis complementaris (hotel, hotel-apartament o apartahotel, motel, hostel, pensió...).
- **Càmping:** S'entén per "Càmpings" aquells espais de terreny degudament delimitats, dotats i preparats, destinats a facilitar a les persones, de manera habitual i per mitjà del pagament d'un preu estipulat, un lloc per a fer vida a l'aire lliure durant temps limitat amb fins vacacionals o turístics i utilitzant com a

residència albergs mòbils, caravanes, tendes de campanya o altres elements semblants fàcilment transportables.

- **Allotjaments rurals:** Aquests establiments solen presentar unes característiques determinades:

- a) estan situats en un medi rural,
- b) són edificacions amb una tipologia arquitectònica pròpia de la zona o estan situats en finques que mantenen actives explotacions agropecuàries (agroturisme), i
- c) ofereixen un nombre de places i habitacions per a l'allotjament d'hostes limitat, a més de reunir certs requisits d'infraestructura i dotacions bàsiques.

Tenint en compte açò, però, l'estudi es farà solament sobre l'allotjament rural dins del qual es troben les cases i els albergs rurals, ja que aquesta és l'estratègia elegida perquè s'ha considerat òptima per a la zona i l'immoble triat.

L'anàlisi es farà tant en l'àmbit de destinació com en l'empresarial. En el primer cas, la competència que s'analitza és a escala territorial i, per tant, l'oferta ha de presentar millores i avantatges de turisme rural sobre el que s'ofereix a l'interior valencià. En aquest aspecte és important remarcar que la ubicació de la Granja permet oferir des d'un ambient de muntanya (vegeu annex 6.1.) fins a un ambient de platja, fet que, unit a les òptimes condicions meteorològiques de què gaudeix la zona, la qualitat dels accessos i dels serveis bàsics, fa que aquest indret siga circumstancialment més atractiu que una zona de difícil accés i amb serveis bàsics allunyats. El segon cas es refereix a la competència existent entre establiments de l'entorn. En aquest sentit, la zona té pocs competidors en nombre i, pel que fa a qualitat, la Granja té un valor històric i patrimonial que no tenen les quatre cases rurals que té la zona. A continuació es presenten uns quadres d'oferta d'allotjaments rurals i de places que justifiquen el que s'acaba d'explicar:

	NOMBRE		PLACES	
	Albergs	Cases rurals	Albergs	Cases rurals
Barx	0	1	0	8
Carcaixent	0	1	0	12
Corbera	0	1	0	10
Polinyà de Xúquer	0	3	0	28
Sumacàrcer	1	0	66	0
Xàtiva	1	2	40	20
Total voltant	2	8	106	78
Total província	19	198	1124	1423

Com es pot observar, en un voltant pròxim encara que supracomarcal, es veu que l'oferta és ben minsa, ja que només hi ha un alberg i vuit cases rurals a la zona.

		NOMBRE		PLACES	
		Albergs	Cases rurals	Albergs	Cases rurals
VALÈNCIA	El Racó d'Ademús	1	15	70	106
	Els Serrans	4	46	392	260
	El Camp de Túria	1	13	40	66
	El Camp de Morvedre	0	5	0	33
	La Plana d'Utiel-Requena	2	19	128	155
	La Foia de Bunyol	3	12	167	82
	La Vall de Cofrents-Aiora	1	20	48	153
	La Ribera Alta	1	4	66	38
	La Ribera Baixa	0	4	0	38
	La Canal de Navarrés	1	25	75	201
	La Costera	3	4	108	40
	La Vall d'Albaida	2	27	30	217
	La Safor	0	4	0	34
	TOTAL Alacant, Castelló i València		47	683	2.366

Pel que fa a escala comarcal valenciana, es veu com les Riberes són unes de les dues comarques que menys oferta rural tenen. Així, entre les dues sumen un alberg i vuit cases rurals, dels quaranta-set i sis-cents vuitanta-tres respectivament que hi ha a tot el territori valencià. A banda, s'ha de tenir en compte que l'alberg de Sumacàrcer (la Ribera Alta) no pot ser utilitzat per qualsevol col·lectiu, ja que pertany i és usat exclusivament pel Moviment Scout Catòlic, de la Federació Valenciana d'Escoltisme (FEV).

Un aspecte que crida l'atenció és que, en tots els estudis consultats, no hi ha cap menció especial als hotels rurals. Per a aquest treball, doncs, hauria estat molt interessant per a poder veure l'oferta de la zona en aquest sentit. No obstant això, la figura d'hotel rural no apareix com a tal en la legislació vigent sobre el turisme rural, ja que aquests els engloben dins el concepte d'establiments hotelers, encara que els hotels rurals haurien de tenir unes peculiaritats determinades i s'haurien de diferenciar dels altres, com són el seu entorn i el respecte arquitectònic de la zona.

De tot el que s'ha dit fins ara en aquest apartat i en l'anterior, es desprèn que, respecte del *turisme* i tenint en compte les particularitats de l'edifici i l'oferta i la demanda de turisme rural existent, es pot concloure que:

- La figura de turisme rural més representada a la zona és la casa rural, tot i que no és significativa respecte de l'oferta global.

- Només hi ha un alberg en les dues Riberes i és de caràcter privat i restringit, ja que pertany als scouts catòlics.
- L'hotel rural seria una alternativa interessant vistes les dimensions de les instal·lacions que té la Granja.

Reiterant la idea que s'ha vingut proposant des de sempre, aquest projecte té dues línies d'actuació que són el turisme i l'educació. Per tant, en aquest punt no només s'analitzaran les alternatives turístiques per a l'ús de les instal·lacions de la Granja, sinó que també es parlarà d'alternatives d'educació.

L'*educació* en la Granja podria tenir diversos vessants. Per una part, estaria el projecte d'educació que, des d'ací, s'oferiria als col·lectius de xiquets que durant la temporada escolar s'allotjarien a l'alberg. Aquest podria tocar tots els aspectes però, especialment, se centraria en l'educació mediambiental i en el foment del respecte i l'estima per l'entorn cultural, social i agrícola de la Granja. D'aquest projecte educatiu es podria encarregar un grup d'animació llogat per a aquesta finalitat, que seria interessant que estiguera íntimament relacionat amb els grups juvenils dels pobles veïns. S'oferirien tant excursions mediambientals (la Murta, l'Albufera, les organitzades per l'Agència Energètica de la Ribera...), com culturals (visites als monuments de l'entorn). A les instal·lacions de la Granja es podria desenvolupar una altra classe d'activitats. En aquest vessant, a més dels tallers i jocs fets pels monitors, també podrien participar agricultors i jubilats dels pobles d'estudi per a explicar tots els secrets del cultiu dels tarongers, de l'arròs i de les verdures que podran trobar els alumnes al terreny que pertany a l'edifici.

Per una altra part, l'educació també respondria a l'anhel d'integració que té aquest projecte amb els ciutadans de la zona. Així, l'aula d'audiovisuals del complex a més estaria destinada a tots els cursos que es podrien proposar des dels ajuntaments o des de les associacions veïnes. Aquests cursos serien de tota mena però, sobretot, els destinats als agricultors que subvenciona la Generalitat. Actualment aquests vénen impartint-se cada vegada en un poble, de manera que moltes vegades es repeteixen. Per això, seria més operatiu fer-los en un lloc que tots consideraren seu i, per tant, no els importara assistir-hi, de manera que la varietat seria més gran perquè se'n concedirien de diferents. No obstant això, també es podrien beneficiar les hostesses de casa i qualsevol altra associació, com ja s'havia dit, per a oferir cursos sobre nutrició, pintura, maltractament de gènere, valencià...

8.3. Selecció d'alternatives

De tot el que s'ha parlat al llarg del projecte, es desprèn que les possibilitats que es barallen busquen no sols **rehabilitar patrimoni historicoartístic**, sinó que també es persegueix **promoure el turisme rural sostenible** perquè servisca d'oposició i alternativa al turisme de sol i platja, i **l'educació en tots els vessants**.

Per tal de trobar les solucions més adients, ara es farà una relació d'alternatives d'ús de l'edifici, i després se seleccionaran les més interessants, que finalment es desenvoluparan en aquest treball.

Pel que fa al **turisme**, i tenint en compte les alternatives d'ús de les instal·lacions de la Granja que es proposen a l'apartat anterior, s'estudiaran més a fons les opcions següents:

- Casa rural
- Alberg rural
- Hotel rural
- Zona d'acampada

La casa rural seria una bona opció perquè l'estudi de demanda i oferta demostra que econòmicament es justifica. Tot i això, no es presenta com una alternativa triada en aquest projecte perquè el perfil d'allotjament no respon al tipus de construcció de l'edifici estudiat. Així, per tal de reconvertir la Granja en cases rurals (perquè la dimensió és considerable), s'haurien d'obrir moltes portes i finestres noves, a més de fer-hi cuines i banys en llocs diferents, fet que augmentaria l'impacte en l'edifici en gran mesura.

Pel que fa a l'alberg rural, aquesta tipologia de turisme rural sí que es presenta com una alternativa que s'adiu més a la Granja. Aquesta afirmació ve recolzada per diversos motius. Per una part, el fet que els demandants dels albergs normalment siguen els col·lectius de joves i xiquets, pot vincular més aquest turisme amb l'educació, que és un dels dos pilars de l'estudi. Per una altra part, es pensa que amb aquesta opció es respectaria molt més la construcció actual, fet que no és casual tenint en compte que la Granja era un enclavament similar a un monestir, perquè en una època determinada hi vivien monjos (vegeu annex 6.1.), i també va ser un lloc de pas on s'allotjaven els viants que feien grans distàncies a peu o en carro.

Pel mateix motiu, l'alternativa d'hotel rural es baralla com una opció brillant tenint en compte l'última observació que s'ha fet per a l'alberg rural, ja que no caldria obrir

portes innecessàries en la façana, només descobrir les finestres i portes actualment tapiades (les que consideraren els arquitectes) i sectoritzar l'interior. A més, l'hotel representa una opció amb una oferta totalment diferent de l'anterior, que podria arribar a sectors de la població i a un mercat en què un alberg o una casa rural no entren. Així, l'hotel podria ser un hostalatge amb uns acabats de molt bona qualitat on els comerciants o els que fan viatges d'una o dos nits per negocis o d'una altra mena, pogueren fer-ne ús de les instal·lacions. Aquesta oferta seria molt interessant perquè un entorn rural molt prop dels llocs industrialitzats té el seu encant. Així, com ja s'ha dit en apartats anteriors, la Granja té ciutats mitjanes en un radi de 7 km, i ciutats grans en un radi de 30 km. A banda de tot això, tant l'alberg com l'hotel podrien compatibilitzar-se amb l'ús de les instal·lacions per part dels habitants dels pobles veïns, ja que les dimensions de la Granja permeten fer sales d'audiovisuals o conferències tant per als allotjats com per a la resta de la gent. Aquesta oferta, doncs, també podria ser interessant per fer reunions o convencions empresarials, activitats complementàries molt interessants per a un hotel.

Finalment, l'opció de zona d'acampada es deixa per a futures actuacions del complex –la finca sí que té terreny per a fer-ho– perquè no respon al desig de recuperació patrimonial que té aquest projecte, ja que la planificació d'aquesta tipologia de turisme no afectaria directament l'edifici de la Granja sinó el terreny circumdant.

Per a les **alternatives educatives** es recorrerà a diverses opcions:

- Educació per als adults.
- Educació per a col·lectius de xiquets i joves.

L'educació per als adults podria gestionar-se des dels ajuntaments implicats o des de les associacions dels pobles veïns com la de mestresses de casa, les associacions juvenils... i totes aquelles que ho demanen, que es poden consultar al final de l'apartat 6.1. en el quadre d'actors de la zona. Aquest fet respon a la voluntat que hi ha perquè aquest recinte no siga exclouent, sinó que busque que les seues dependències puguin aprofitar-se pel màxim de gent de la zona possible, sempre amb un mínim de responsabilitat i de control per tal que les instal·lacions es mantinguin correctament. No obstant això, i com s'ha dit abans, les aules destinades per a l'educació també podran ser usades pels hostatjats a les dependències de l'edifici per a fer aplecs, simposis, conferències... Ara bé, aquestes tasques estarien fora de les activitats programades des de la Granja, ja que l'aportació del complex es limitaria a oferir un espai físic on altres organitzen activitats i a coordinar-les perquè no se sobreposen.

L'educació per als xiquets també podria veure's des de diverses òptiques, de manera que les accions relacionades amb jocs i activitats educatives podrien estar programades exclusivament per als xiquets hostatjats al complex, o per als xiquets dels pobles veïns. No s'hauria de descartar, però, l'actuació conjunta per a tots dos grups. Per acabar, aquesta programació juvenil per a escolars i grups o associacions juvenils podria complementar-se amb activitats fora del complex de la Granja. Amb aquest tipus d'educació es persegueix que els més joves coneguen i aprenguen a estimar la zona d'estudi, els costums i les tradicions més arrelades, a més de conèixer el patrimoni comarcal.

9. DISSENY DE L'ACTUACIÓ

9.1. Identificació d'actors i implicació d'aquests en el projecte

En aquest apartat es faran uns apunts justificatius que pretenen fer entenedor el procediment dut a terme per tal de dissenyar l'actuació. Com que ja s'han seleccionat les alternatives considerades més apropiades i, tenint en compte el desig que d'ell se'n desprèn perquè siga un projecte d'integració en el lloc on es localitza, propiciant que contribuïska a un desenvolupament endogen sostenible, el que es farà serà identificar els actors o potencial humà que podria estar directament o indirectament implicat en la Granja. Aquesta identificació, doncs, ha sigut una tria dels actors enumerats a l'apartat del diagnòstic (6.1.) i es creu que és necessària per poder conèixer i enumerar totes les persones o grups que podrien aportar alguna cosa en aquest projecte sempre que aquest projecte també els aportara alguna cosa a ells, ja siga en l'àmbit estrictament personal com en el laboral. D'altra banda, aquesta identificació també serveix per a veure quin paper desenvoluparan dins del marc d'aquest projecte, i quina prioritització tenen, és a dir, quins col·lectius necessitaran més aquesta implicació (per qüestions laborals o sentimentals) i de quins col·lectius necessitarà més suport aquest projecte. Per tot això, és indispensables conèixer aquests actors perquè l'oferta i les actuacions que es dissenyaran s'adeqüen a aquests en la mesura del que siga possible.

S'ha de remarcar, però, que fins ara s'ha parlat en tot moment de Benicull i Polinyà, perquè el diagnòstic s'ha fet d'aquests dos pobles i, per tant, els arbres de problemes i solucions. No obstant això, en començar el disseny de l'actuació s'ha vist que Albalat també té o podria tenir un paper molt important en aquest projecte, ja que és el poble que més prop està de l'edifici i, a més, pot aportar molts col·lectius i associacions que interessa que estiguen vinculats a la Granja, i que Benicull i Polinyà no tenen, com pot ser el grup excursionista o alguns més. A banda, Albalat també és important des del punt de vista financer, ja que la compra i la rehabilitació de la Granja suposa un gran esforç econòmic que a dos pobles menuts com Benicull i Polinyà els seria molt important. Per acabar, el diagnòstic d'aquest poble no distaria molt del que s'ha fet per als altres dos, ja que Albalat, tot i ser un poc més gran, és un poble riberenc eminentment agrícola que està a un quilòmetre i escaig dels altres dos.

ACTORS LOCALS QUE PODRIEN ESTAR IMPLICATS EN LA GRANJA

ACTORS	PAPER DINS LA GRANJA	PRIORITZACIÓ
Ajuntaments de Polinyà, Albalat i Benicull	Adquisició, rehabilitació i gestió de la Granja i dels cursos que s'hi impartisquen. Cessió de vehicles de l'ajuntament (camió o furgona) si la Granja els necessita en casos puntuals.	Alta, perquè es tracta d'Ajuntaments menuts que disposen d'un pressupost més bé escàs i que tots tres alhora podrien finançar millor el projecte.
Col·lectiu de joves: Pardines d'Albalat, la Taronja de Benicull i el Poar de Polinyà	Gestió de les activitats amb xiquets que es facen quan s'allotgen escoles a la Granja.	Alta, perquè els joves que puguen compaginar els estudis amb aquestes activitats tindran una aportació de diners extra, a més de la importància que coneguen i estimen el seu entorn. També quan el projecte estiga consolidat, alguns dels seus membres podran formar part de la plantilla estable de la Granja.
Escolars	Possibles usuaris de l'alberg i de les activitats programades per a ells des d'aquest.	Alta, perquè són els principals destinataris de l'alberg.
Associació de mestresses de casa	Gestió de la cuina.	Alta, perquè són un col·lectiu que normalment no tenen feina remunerada tot l'any perquè no en troben, perquè han de tenir cura de persones majors o perquè han d'administrar i gestionar la seua llar. Podrien fer una gestió cíclica de la cuina, on cada temporada es contractaria el personal necessari de l'associació de mestresses d'un dels tres pobles fins que el projecte de la Granja es consolidara. Quan es puguen consolidar les plantilles de la cuina, aquest col·lectiu serà el beneficiari d'aquests llocs de feina.
Grup excursionista d'Albalat	Informar periòdicament als allotjats de les seues excursions i assessorament a qualsevol client que ho demane.	Mitjana-Alta, perquè l'oferta d'excursions de muntanya és molt demandada pels clients del turisme rural.
Agricultors	Serien els assistents als cursos que fa la Conselleria normalment i també podrien fer xarrades i tallers per als xiquets de l'alberg sobre els conreus de la zona.	Mitjana-Alta, ja que s'està en un procés de canvi i renovació perquè els joves busquen altres alternatives com a fonts d'ingressos i perquè l'agricultor s'ha de formar per tal de fer front a les noves exigències legals i del comerç.
Jubilats	Faran xarrades i tallers sobre els conreus, les tradicions i de com es vivia abans a la comarca.	És important perquè aquest col·lectiu el formen un gran nombre de persones dels respectius pobles que tenen molts valors i tradicions a aportar a aquest tipus de turisme. A canvi, seria una activitat d'oci per a ells perquè normalment els agrada ser escoltats i estar ocupats.
Parats	Responsables de l'administració i el manteniment del complex.	Alta, sobretot en el col·lectiu de les dones, tant joves com adultes, que no troben moltes oportunitats de treball al poble. La Granja pretén aportar llocs de treball estables.

ACTORS	PAPER DINS LA GRANJA	PRIORITZACIÓ
Pescadors	Informar als interessats de quines són les zones de pesca de la zona i quines les captures més comunes. També sobre els campionats que es fan al llit del Xúquer.	Mitjana, perquè la desembocadura del riu Xúquer està molt contaminada i la seua relació amb la Granja seria senzillament de caire informatiu.
Club de pilota valenciana	Fer demostracions d'aquest esport valencià al carrer de Polinyà i, fins i tot, podrien fer classes d'iniciació per als interessats.	Mitjana-Alta, perquè és un esport tradicional que té l'atractiu de ser autòcton i desconegut per a la demanda potencial.
Unió Musical	Fer concerts al pati interior per als hostatjats a canvi de tenir un local al complex per a assajar.	Mitjana-Alta, perquè les bandes de música són molt importants en aquests pobles i, per tant, representen una tradició que té molts aficionats i professionals a la zona.
Comerciants	Subministrar el que li faça falta a la Granja.	Alta, perquè la integració del projecte en la zona passa també per la dinamització de l'economia dels pobles del voltant, i potenciar les empreses menudes.

ACTORS NO LOCALS QUE PODRIEN ESTAR IMPLICATS EN LA GRANJA

ACTORS	PAPER DINS LA GRANJA	PRIORITZACIÓ
Mancomunitat de la Ribera Baixa.	Ajudar econòmicament en l'adquisició de la Granja	Alta perquè, a més d'implicar a més gent de la comarca, podria ser una via de finançament o d'inversió.
Agència Energètica de la Ribera que forma part del Consorci ambiental de la Ribera.	Assessorament tècnic per a fer de la Granja un espai més respectuós amb el medi i ajuda en la divulgació en aquest sentit. Potenciar la conscienciació i l'educació, ja que aquesta entitat té projectes en aquest sentit dels quals la Granja pot ser beneficiària.	Mitjana- Alta, perquè és una entitat de la zona que podria implicar-se en el projecte
Generalitat Valenciana i Diputació de València.	Finançament econòmic per a l'adquisició de l'immoble.	Alta, perquè seria molt difícil dur a terme aquest projecte sense cap subvenció ni finançament d'alguna administració pública.
Agència Valenciana del Turisme.	Subvenció i finançament.	Encara que forme part de la Generalitat, pot ser una via de finançament perquè té ajudes i subvencions destinades específicament al turisme valencià.

9.2. **Descripció de la intervenció i objectius d'aquesta**

A partir del punt anterior, doncs, es dissenyarà l'actuació pensant en tot moment en els col·lectius implicats perquè puguin tenir la màxima cabuda en el projecte.

Tenint en compte això i pensant que la intervenció arquitectònica ha de respectar, com més millor, l'estructura original de l'edifici patrimonial la Granja, l'immoble es convertirà en un complex on es desenvoluparan una sèrie d'activitats diferents.

Tot i això, ha de quedar ben present que aquest no és un treball d'arquitectura ni vol pretendre ser-ho, ja que aquest projecte es presenta en la Llicenciatura de Ciències Ambientals. Dit això, en cas de dur-se a terme la intervenció, l'edifici s'hauria de mesurar amb exactitud i veure parets de càrrega i molts altres aspectes que queden molt lluny d'aquest treball. És a dir, que el present estudi proposa una distribució que pot no ser encertada si el professional en la matèria fera l'estudi pertinent, però que resulta necessària en aquest treball per poder descriure les activitats i usos de l'edifici que, d'una altra manera, serien molt difícils d'imaginar. És per això que en tot moment s'ha de tenir present que no s'ha trobat cap plànol de l'edificació i, per tant, les mesures s'han pres d'una manera molt barroera i poden no ser gens exactes. D'altra banda, els plànols en planta s'han dibuixat sense cap finestra, perquè el projecte de restauració arquitectònica hauria de veure quines arcades i finestres existents, però que actualment estan tapiades, es podrien conservar per als usos futurs de l'edifici, per tal de conservar l'edifici original i el seu encant com més intactes millor. Tampoc no s'han previst les eixides d'emergència pel mateix motiu.

Així doncs, com ja s'ha explicat a l'apartat 8.1., es tracta d'una edificació d'aproximadament 1.280 m² construïts (comptabilitzant també les segones plantes on existeixen), que té moltes possibilitats d'ús per la seua grandària. Tenint en compte això i el que s'ha dit als paràgrafs anteriors, al punt 8.3. s'han seleccionat unes quantes alternatives d'ús perquè s'adeqüen millor al que s'ha exposat.

Com que els objectius de la intervenció són l'educació i el turisme rural juntament amb la implicació del poble o els actors que abans s'han plantejat, el projecte es descriu de la manera següent:

Per una part, els **continguts** principals que es desenvoluparan a la Granja seran:

- Allotjament rural.

- Programa d'educació ambiental per als xiquets organitzat i ofert des de la Granja.
- Programa d'activitats culturals, i recreatives-esportives per als xiquets i des de la Granja.
- Informació i assessorament de tots els temes relacionats amb un turisme sostenible, cultural i activitats relacionades amb la naturalesa que es poden dur a terme a la zona.
- Cursos impartits a la Granja però organitzats pels ajuntaments o per les associacions del voltant.
- Aula d'interpretació-museu on s'explicaran i es mostraran tradicions de la zona, a més d'exposar-se murals sobre el medi físic i natural de l'entorn.
- Reunions privades de les associacions dels pobles implicats en la Granja.

En definitiva, en tota aquesta oferta hi haurà unes màximes que seran el tracte familiar, un turisme conscient i responsable amb el medi ambient i amb la població i les cultures locals, que valore el patrimoni i l'entorn rural, inclosos els productes agroalimentaris i típics locals. Es fomenta, en definitiva, la convivència entre les persones, el coneixement i el respecte del patrimoni natural.

Per una altra banda, la **infraestructura** de la qual gaudirà la Granja estarà formada fonamentalment per:

- Un alberg rural
- Un hotel rural
- Una sala de conferències i audiovisuals
- Una aula d'interpretació-museu
- Una sala de reunions per a les associacions
- Un menjador
- Cuina
- Diverses sales de jocs
- Un jardí d'espècies autòctones
- Un magatzem de bicicletes i llits supletoris
- Un garatge per a cotxes

L'opció plantejada a l'apartat 8.3. de casa rural es descarta perquè, com ja s'ha dit, el perfil d'allotjament no respon al tipus de construcció de l'edifici estudiat.

Així doncs, l'opció d'alberg rural és una de les que es durà a terme perquè, com s'ha dit a l'apartat 8.3., respecta més l'edifici original i els sol·licitants dels albergs són

normalment col·lectius de joves i xiquets, de manera que pot vincular més aquest turisme amb l'educació, que és un dels dos pilars de l'estudi. Les dependències estrictes de l'alberg es construiran al llarg de la planta primera de l'ala sud de l'edifici (vegeu mapa 8).

Les instal·lacions de l'alberg en metres quadrats aproximats seran:

- Tres habitacions amb lliteres i taquilles.
 - o Una amb 12 lliteres (60,8 m²).
 - o Una segona amb 10 lliteres (51,5 m²).
 - o Una tercera amb 8 lliteres (38,7 m²).
- Un bany femení amb 7 sanitaris, 5 dutxes i 3 lavabos (27,3 m²).
- Un bany masculí amb 6 sanitaris, 5 dutxes i 3 lavabos (28,6 m²).
- Una sala de joc amb un futbolí, una taula de ping-pong i una tauleta amb quatre cadires per a jocs de taula (18,7 m²).
- Un bany per a discapacitats (8,3 m²).
- Una habitació per a deixar llençols, tovalloles... (9 m²).
- Un rebedor només pujar l'escala (6 m²).

En la mateixa ala sud però en la planta baixa (vegeu mapa 7), es faran les dependències comunes tant per a la gent hostatjada a l'alberg com per a les persones de l'hotel i les de fora del complex que sol·liciten usar les sales. En aquesta planta es podrà trobar exactament:

- Menjador amb una capacitat mínima de 64 persones (81 m²).
- Habitació del conserge o responsable del manteniment de les instal·lacions amb bany (20 m²).
- Aula d'interpretació-museu (54,5 m²).
- Dues sales d'audiovisuais equipades amb canó de projecció, ordinador, pantalla de projecció, televisió, DVD i vídeo. Tots aquests equipaments seran compartits per les dues sales excepte la pantalla:
 - o Una amb 42 cadires de braç de pala i una taula amb cadira per al conferenciant (52 m²).
 - o Una amb 20 cadires de braç de pala i quatre tauletes, una per al conferenciant i tres amb quatre cadires cadascuna (37 m²).
- Una sala de reunions per a les associacions amb una taula gran amb dotze cadires, armaris i prestatgeries (19,5 m²).
- Un bany unisex amb 3 sanitaris i dos lavabos (8,4 m²).

L'altra activitat principal que s'ha escollit és la d'hotel rural, com queda justificada a l'apartat 8.3. L'hotel es construirà al llarg de l'ala oest en les dues plantes (vegeu mapes 7 i 8). Les dependències que s'hi podran trobar seran les següents:

- Planta baixa:
 - o Sis habitacions dobles amb bany complet interior (16,7 m² cadascuna). Una de totes tindrà una porta apta per al pas d'una cadira de rodes.
 - o Rebedor amb sofàs (25,5 m²).
 - o Habitació-magatzem per a la neteja i les tovalloles i llençols (21,3 m²).
 - o Bany per a discapacitats (el podran utilitzar tots els usuaris que estiguen a la planta baixa) (5 m²).
 - o Un bany unisex amb dos sanitaris i un lavabo (5,5 m²).
- Planta primera:
 - o Vuit habitacions dobles amb bany complet interior (16,7 m² cadascuna).
 - o Sala d'estar amb sofàs, tauleta i tele menuda (12,5 m²).

Per una altra part hi ha l'ala est, que només està edificada a la planta baixa (vegeu mapa 7). Aquesta part del complex està formada per:

- Cuina, que té un accés directe des de l'exterior i una porta que dona al menjador directament (15,5 m²).
- Porxada d'entrada.
- Un magatzem de bicicletes i llits supletoris (27 m²).

Al costat d'aquest magatzem s'obrirà un accés per als cotxes que s'han d'aparcar al garatge (180 m²), situat a l'ala nord de l'edifici, on es podria conservar l'actual magatzem de placa galvanitzada fent alguns retocs. El garatge tindrà una capacitat màxima de 10 cotxes i un parell de motos.

Per a acabar amb la descripció de les instal·lacions de la Granja, al centre de tots aquests edificis es farà un jardí (280 m²) amb arbres i arbustos autòctons, on cadascun d'ells portarà el nom llatí a més dels noms populars en valencià i castellà, de manera que servisca perquè els usuaris aprenguen alguna cosa mentre gaudeixen del passeig. En la part sud-est del jardí se sembrarà una zona de gespa amb *Brachypodium retusum*, perquè pugui servir tant de zona de jocs com per a taules per a sopar durant l'estiu (36 m²). Aquesta és una espècie vivaç de port estolonífer, que apareix en sòls calcaris i que

viu amb precipitacions mínimes de 350 mm anuals i que és molt resistent a la sequera estival. En aquesta zona, a més, es conservarà el pou existent com a element decoratiu.

Pel que fa al contingut de l'Aula d'interpretació-museu, en una part de l'aula es mostraran una sèrie de panells informatius, mapes i dibuixos sobre els espais naturals, la flora i la fauna de la zona i els pobles més propers a la Granja (vegeu alguns exemples a l'annex 6.3.).

Una altra part serà com un museu etnològic comarcal. Així, hi haurà una petita exposició permanent sobre les eines i estris del camp que s'usaven, i una altra sobre història, posant un èmfasi especial en la prehistòria, on hi haurà rèpliques dels jaciments arqueològics trobats a la rodalia, com per exemple el de la cova de la Pedrera de Benicull i el terreny de la Granja mateixa (vegeu annex 3).

L'escala de l'ala sud on està situat l'alberg disposarà d'una cadira elevadora plegable per a facilitar l'accés de discapacitats a la primera planta, ja que l'alberg té totes les habitacions en la planta superior. Per contra, una habitació de la planta baixa de l'hotel té una porta adequada per a l'ús de cadira de rodes.

Per a fer totes les activitats que es descriuen a l'apartat següent, les aproximadament 5,5 ha associades a la Granja es partiran per a usos diversos (veure mapa 5). Es destinarà una zona del terreny de la Granja per a planter forestal, una altra per a plantar verdures de temporada i una altra per a plantar arròs. La zona que hi ha entre la carretereta de terra i el riu, es destinarà per a la repoblació que faran els xiquets per a aconseguir un bosc de ribera en bon estat. Si fa falta, s'arrancaran els tarongers plantats en aquest terreny.

Pel que fa al planter (1.040 m²), serà un viver forestal on es tindran les plantes durant els primers anys de la seua vida i que, posteriorment, es plantaran al bosc ripari de la Granja (s'hi destinaran 4.160 m² aproximadament).

Totes les plantes, abans de ser posades sobre el terreny definitiu, necessiten unes cures i unes proteccions especials que són molt difícils de proporcionar en el terreny lliure. És per això que per a aconseguir bona qualitat en les plàntules es recorre als planters, on se'ls pot proporcionar totes les cures que les plantes requereixen, amb més facilitat. El planter ha de tenir bona il·luminació, orientació i ventilació, a més d'estar protegit contra les grans humitats i vents i tenir bona disponibilitat d'aigua. La forma de propagació serà la sembra o l'estaquillat, segons espècie.

Les espècies que tindrà aquest miniviver seran les arbòries que devien haver-hi al bosc de ribera original abans de ser malmés pels conreus. Es tracta, doncs, de reconstruir el bosc originari amb salzes (*Salix eleagnos*, *Salix purpurea*), xops i més concretament l'àlber (*Populus alba*) i oms (*Ulmus minor*). A banda, la importància d'aquest bosc també recaurà en el fet que la repoblació la faran els xiquets, de manera que serà un bosquet educatiu on es podrà aprendre a plantar i, a més, es conscienciarà els xiquets de la importància de qualsevol bosc en el seu estat original i, concretament, la importància del bosc de ribera per la seua relació amb les inundacions.

La plantació es farà conforme a la zonació normal d'un bosc de ribera, de manera que hi haurà tres zones ben diferenciades i paral·leles al riu. A la primera i més propera a l'aigua es plantaran els salzes, a la segona línia els xops i, finalment, a la zona més allunyada del riu se situaran els oms. El marc de plantació serà d'aproximadament 1.500 forats per hectàrea.

Com s'ha dit abans, una altra zona es destinarà a plantar hortalisses (832 m²) i arròs (1.664 m²) de manera tradicional, de forma que siguen els avis implicats al projecte els que diguen com s'ha de plantar o sembrar, quan i com, perquè siguen els monitors i els xiquets els que ho facen.

Per acabar, la Granja té un safareig de l'estil tradicional enfront de la porta principal, que s'hauria d'arreglar perquè fóra una mica més atractiu per al turisme. Tot i això, no s'ha de perdre de vista que no deixa de ser una bassa dissenyada i construïda per al reg. És per això que es preten que done servei en aquest projecte i que no es destrüisca. No obstant això, s'ha de tenir en compte que no és una piscina per a nadar, sinó un lloc de poca capacitat (9 m x 9 m x 1 m = 85 m³) on poder-se refrescar i prou.

Per acabar, tot el recinte s'ha de tancar perquè no oferisca cap perill per als xiquets usuaris de les instal·lacions. Així, es ficarà una tanca metàl·lica (1.000 m) per a tot el recinte excepte per a la zona contigua al riu, on es posarà una tanca de fusta ben preparada (230 m) per tal que no pugua suposar cap mena de risc per als xiquets més menuts.

9.3. Descripció de l'oferta de la granja

9.3.1. Actuacions

Les activitats que s'oferiran des de la Granja aniran encaminades als dos eixos principals següents:

- Educació
- Turisme

Aquests dos eixos, però, de vegades s'interconnexionen entre si per a donar una oferta interdisciplinària. Ha de quedar patent, doncs, que totes les activitats programades busquen l'associació entre patrimoni, cultura, natura, oci, productes autòctons i turisme, on el territori és el protagonista essencial de l'oferta

Per tant, les activitats que es projecten s'han agrupat de la manera següent:

- Activitats mediambientals
 - o Educació, informació i turisme per a grups escolars hostatjats –o no– a l'alberg
 - o Informació i turisme per als hostatjats a l'hotel i a l'alberg
 - o Informació en general
- Activitats culturals
 - o Educació, informació i turisme per a grups escolars hostatjats –o no– a l'alberg
 - o Informació, turisme i aules d'audiovisuals per als hostatjats a l'hotel i l'alberg o els que vénen al complex a dur a terme alguna activitat
 - o Activitats de les associacions de l'entorn
 - o Cursos a les aules d'audiovisuals per a associacions i entitats de la comarca
 - o Aula d'interpretació-museu per a la informació i l'aprenentatge de tot aquell que hi estiga interessat
- Activitats recreatives i esportives
 - o Informació per als hostatjats a l'hotel i a l'alberg
 - o Informació per a qualsevol persona aliena al complex

Abans de descriure totes les activitats per separat, s'ha de tenir en compte que per a totes aquelles en què participen grups de xiquets, la Granja té una assegurança de responsabilitat civil i accidents en tota l'estància i activitats.

Les activitats mediambientals que s'ofereixen des de la Granja als grups escolars són:

NOM DE L'ACTIVITAT	1 dia mediambiental
DESTINATARIS	Escolars d'infantil, primària i secundària
REQUERIMENTS	Caldrà un mínim de 30 participants i un màxim de 60
LLOC REALITZACIÓ	La Granja i voltants
BREU DESCRIPCIÓ	<p>Els destinataris podran aprendre a conèixer, respectar i estimar la natura, per a ser conscients que és un bé que nosaltres hem rebut sense més, però que l'hem de conservar perquè les generacions vinents també en puguen gaudir de la mateixa manera. A més, també aprendran valors socials com són l'estima, el respecte i l'admiració per la saviesa popular de les persones majors.</p> <p>Les activitats de tot el dia, doncs, aniran en aquest sentit. Es farà:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Agricultura ecològica i repoblació: s'impartirà una xarrada o explicació sobre l'agricultura ecològica i a continuació es passarà als camps del recinte amb majors de la zona que els explicaran, <i>in situ</i>, els conreus més populars en la Ribera Baixa, els tarongers i l'arròs, quines cures necessiten, quan es cullen o recol·lecten els fruits... Finalment els xiquets repoblaran i restauraran el bosc de ribera del riu Xúquer amb l'ajuda dels monitors i els iaïos o faran faenes al viver de la Granja, segons les necessitats del moment. - Taller de reciclatge: es tracta que l'alumne pugui fer utensilis aprofitables a partir d'objectes utilitzats amb anterioritat per a alguna cosa diferent. Els monitors de la Granja guiaran els xiquets perquè desenvolupen la imaginació i alhora prenguen consciència de les possibilitats i el sentit que té el reciclatge.
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	<p>Grup d'animació i educació de la Granja: hi haurà com a mínim 1 monitor per cada 10 xiquets en infantil i els primers cursos de primària, i un mínim d'1 monitor per cada 13 xiquets en els últims cursos de primària i secundària.</p> <p>Majors de la zona: 1 per cada 10 xiquets.</p> <p>Totes les activitats s'adequaran a l'edat dels xiquets.</p> <p>El material reciclable i els planters els aportarà la Granja.</p>
DADES REALITZACIÓ	<p>El preu anirà en funció de si els xiquets porten el dinar de casa o dinen a la Granja. Si n'hi ha un mínim de 20 interessats a menjar al menjador de la Granja, aquest s'obrirà. Això farà que l'oferta s'adeqüe com més millor a la demanda, ja que hi ha grups d'escolars que tenen el dinar contractat amb el menjador de l'escola i els el donen allí o d'altres que el porten de sa casa.</p> <p>L'autobús no entrarà en el preu.</p>
ENLLAÇOS D'INTERÈS	<p>Administració de la Granja</p> <p>Ajuntaments de Polinyà, Benicull i Albalat de la Ribera</p>

NOM DE L'ACTIVITAT	3 dies mediambientals
DESTINATARIS	Escolars dels últims cursos de primària i dels primers de secundària
REQUERIMENTS	S'ha de portar la bicicleta. Si es vol llogar hauran de demanar-ho amb antelació perquè la Granja en té un nombre limitat (10). Caldrà un mínim de 30 participants i un màxim de 60.
LLOC REALITZACIÓ	La Granja i voltants de la comarca
BREU DESCRIPCIÓ	<p>Les activitats de tot el dia, doncs, aniran en aquest sentit i el que es farà consistirà en:</p> <p><u>1r dia:</u> Taller de reciclatge a les instal·lacions de la Granja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els destinataris podran aprendre a conèixer, respectar i estimar la natura, per a ser conscients que és un bé que nosaltres hem rebut però que l'hem de conservar perquè les generacions vinents també en puguin gaudir de la mateixa manera. Es tracta, doncs, que l'alumne pugui fer utensilis aprofitables a partir d'objectes utilitzats amb anterioritat per a alguna cosa diferent. Els monitors de la Granja guiaran els xiquets perquè desenvolupen la imaginació i alhora prenguen consciència de les possibilitats i el sentit que té el reciclatge. <p>Jocs i vídeos sobre el comerç just.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els destinataris podran aprendre com d'escassos són els recursos naturals del planeta i que mal repartits estan. Els monitors explicaran els xiquets en què consisteix aquest comerç i faran jocs o posaran vídeos sobre el tema. Un possible joc consisteix a fer grups que representen diferents territoris del món i repartir a uns els recursos i, als altres, les tecnologies per a manufacturar-los (ex.: uns les tissores i els altres el cartó). Es tracta que els xiquets negocien per tal de solucionar el problema que se'ls presenta, mentre es diverteixen i prenen consciència sobre l'assumpte. <p><u>2n dia:</u> Passeig en bicicleta des de la Granja fins a Cullera per la mota del riu Xúquer.</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'objectiu d'aquesta activitat és la conscienciació de la importància de conservar el nostre riu i l'observació dels meandres que descriu el Xúquer en el seu tram baix fins a arribar a la mar. S'esmorzarà a mitjan camí i es dinarà a l'escullera del riu en la seua desembocadura. Després de dinar i descansar una estona, s'empenirà el camí de tornada, tenint en compte l'hora a què es fa de nit. <p><u>3r dia:</u> Agricultura ecològica i repoblació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Faran pràctiques de conreu ecològic als camps de la Granja, a més d'aprendre valors socials com són l'estima, el respecte i l'admiració per la saviesa popular de les persones majors. Es farà una xarrada o explicació sobre l'agricultura ecològica i a continuació es passarà als camps del recinte amb majors de la zona que els explicaran, <i>in situ</i>, els conreus més populars de la Ribera Baixa, quines cures necessiten, quan es cullen o recol·lecten els fruits... Si en el moment de l'excursió hi ha alguna tasca a fer, els xiquets la faran en companyia dels monitors i dels iaïos. Finalment els participants repoblaran i restauraran el bosc de ribera del riu Xúquer amb l'ajuda dels

BREU DESCRIPCIÓ	responsables o duran a terme faenes al viver de la Granja, segons les necessitats del moment.
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Grup d'animació i educació de la Granja: Hi haurà com a mínim 1 monitor per cada 13 xiquets. Majors de la zona: 1 per cada 10 xiquets. Si ho demana el col·legi, hi ha la possibilitat que els monitors traslladen les bicicletes des dels centres i fins a la Granja amb els camions dels ajuntaments implicats. Totes les activitats s'adequaran a l'edat dels xiquets. El material reciclable i els planters els aportarà la Granja.
DADES REALITZACIÓ	En el preu entren les activitats fetes en qualsevol instal·lació, el material, totes les menjades i l'hostatge a l'alberg. L'autobús no entrarà en el preu. Les bicicletes llogades a la Granja no entren en el preu.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Administració de la Granja. Ajuntaments de Polinyà, Benicull i Albalat de la Ribera.

NOM DE L'ACTIVITAT	5 dies mediambientals.
DESTINATARIS	Escolars de primària i secundària.
REQUERIMENTS	Els tallers i les activitats s'adequaran al nivell dels estudiants. Caldrà un mínim de 30 participants i un màxim de 60.
LLOC REALITZACIÓ	Aules de la Granja i voltants de la comarca.
BREU DESCRIPCIÓ	<p><u>1r dia:</u> Taller de reciclatge a les instal·lacions de la Granja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els destinataris podran aprendre a conèixer, respectar i estimar la natura, per a ser conscients que és un bé que nosaltres hem rebut però que l'hem de conservar perquè les generacions vinents també en puguen gaudir de la mateixa manera. Es tracta, doncs, que l'alumne pugui fer utensilis aprofitables a partir d'objectes utilitzats amb anterioritat per a alguna cosa diferent. Els monitors de la Granja guiaran els xiquets perquè desenvolupen la imaginació i alhora prenguen consciència de les possibilitats i el sentit que té el reciclatge. <p>Jocs i vídeos sobre el comerç just.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Els destinataris podran aprendre com d'escassos són els recursos naturals del planeta i que mal repartits que estan. Els monitors explicaran als xiquets en què consisteix aquest comerç i faran jocs o posaran vídeos sobre el tema. Un possible joc consisteix a fer grups que representen diferents territoris del món i repartir a uns els recursos i als altres, les tecnologies per a manufacturar-los (ex.: uns les tissores i els altres el cartó). Es tracta que els xiquets negocien per tal de solucionar el problema que se'ls presenta, mentre es diverteixen i prenen consciència sobre l'assumpte. <p><u>2n dia:</u> La Ruta de l'Energia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primer es visitarà la Casa de les Energies de Cullera, on s'experimentarà amb les energies renovables. En segon lloc es

BREU DESCRIPCIÓ	<p>donaran diverses opcions: visita a una instal·lació de cogeneració a Guadassuar; visita a la minicentral hidràulica d'Antella o visita en barca per l'Albufera per a conèixer les bombes fotovoltaïques per a l'oxigenació de l'aigua (per a més informació vegeu l'apartat 1 de l'annex 6.2.).</p> <p><u>3r dia:</u> Agricultura ecològica i repoblació:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Faran pràctiques de conreu ecològic als camps de la Granja, a més d'aprendre valors socials com són l'estima, el respecte i l'admiració per la saviesa popular de les persones majors. Es farà una xarrada o explicació sobre l'agricultura ecològica i a continuació es passarà als camps del recinte amb majors de la zona que els explicaran, <i>in situ</i>, els conreus més populars de la Ribera Baixa, quines cures necessiten, quan es cullen o recol·lecten els fruits... Si en el moment de l'excursió hi ha alguna tasca a fer, els xiquets la faran en companyia dels monitors i dels iaïos. Finalment els participants repoblaran i restauraran el bosc de ribera del riu Xúquer amb l'ajuda dels responsables o duran a terme faenes al viver de la Granja, segons les necessitats del moment. <p><u>4t dia:</u> Visita al Centre d'Educació Ambiental de La Casella-Murta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'objectiu d'aquesta visita és que els xiquets passen un dia immersos en una muntanya mediterrània ben conservada. Amb això, l'alumne aprendrà tant en coneixements com, per exemple, de plantes, com en valors, ja que el fet d'anar monitoritzats en una muntanya crea els bons hàbits de respecte i neteja que s'aplicaran individualment al llarg de la vida. Es visitarà l'Aula de la Natura propietat del CEFIRE (Centre de Formació, Innovació i Recursos Educatius de la Generalitat Valenciana) de la casa vella de la Murta, i es farà un itinerari didàctic per les vall de la Murta i la Casella d'Alzira. A banda, s'arreglaran rametes de plantes aromàtiques (amb el permís pertinent) per fer els tallers del dia següent (per a més informació vegeu l'apartat 2 de l'annex 6.2.). <p><u>5é dia:</u> El dia dels tallers amb productes de la zona:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Com que ja hauran tingut una aproximació a l'entorn, s'aprofundirà en la zona aprofitant els panells de l'aula d'interpretació-museu i l'aula d'audiovisuals per a conèixer més a fons la geologia, la flora i la fauna de la comarca. - Es farà essència de plantes aromàtiques, crema de romer, protector labial, sals de bany, crema nutritiva d'ametler, paper reciclat i sabó amb oli reciclat. - Alguns iaïos de la zona ensenyaran els xiquets a fer sabatetes i altres objectes d'espart, mentre que altres explicaran, o prepararan (segons l'època), olives xafades, molt populars a la comarca.
-----------------	---

RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	<p>Grup d'animació i educació de la Granja: Hi haurà com a mínim 1 monitor per cada 13 xiquets.</p> <p>Majors de la zona: 1 per cada 10 xiquets.</p> <p>Totes les activitats s'adequaran a l'edat dels xiquets.</p> <p>El material l'aportarà la Granja, així com l'autobús per a anar a la Murta.</p> <p>L'autobús de la Ruta de l'Energia estarà subvencionat per l'Agència Energètica de la Ribera.</p>
ENLLAÇOS D'INTERÈS	<p>CEFIRE d'Alzira: http://intercentres.cult.gva.es/cefire/46401581</p> <p>Agència Energètica de la Ribera (Algemés): http://www.aer-ribera.com</p>

NOM DE L'ACTIVITAT	3 dies d'aproximació a la natura.
DESTINATARIS	Escolars dels últims cursos de primària i de secundària
REQUERIMENTS	<p>Caldrà un mínim de 30 participants i un màxim de 60.</p> <p>S'han de portar espadenyes còmodes per a caminar, cantimplora i crema solar.</p>
LLOC REALITZACIÓ	Tota la Ribera
BREU DESCRIPCIÓ	<p><u>1r dia:</u> Visita al Centre d'Educació Ambiental de La Casella- Murta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'objectiu d'aquesta visita és que els xiquets passen un dia immersos en una muntanya mediterrània ben conservada. Amb això, l'alumne aprendrà tant en coneixements com per exemple de plantes, com en valors, ja que el fet d'anar monitoritzats en una muntanya crea els bons hàbits de respecte i neteja que s'aplicaran individualment al llarg de la vida. Es visitarà l'aula de la Natura propietat del CEFIRE (Centre de Formació, Innovació i Recursos Educatius de la Generalitat Valenciana) de la casa vella de la Murta, i es farà un itinerari didàctic per les valls de la Murta i la Casella d'Alzira. A banda, s'arreglaran rametes d'aromàtiques (amb el permís pertinent) per fer els tallers del dia següent (per a més informació vegeu l'apartat 2 de l'annex 6.2.). <p><u>2n dia:</u> Excursió amb carro pels arrossars del Parc Natural de l'Albufera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'objectiu d'aquesta excursió és que s'acosten dues generacions, parlant i utilitzant mitjans de transport comú. Alhora, els xiquets podran integrar-se en el medi dels arrossars i de l'Albufera, i adquiriran així valors mediambientals molt valuosos. Des de la Granja eixiran els carros portats per gent major que coneix la zona a la perfecció i que explicarà als xiquets tot el que s'ha de saber sobre l'arròs i els ocells del parc. Inclou la visita als ullals i la muntanyeta dels Sants. <p><u>3r dia:</u> Senda ecoturística de Cullera:</p> <ul style="list-style-type: none"> - És una altra forma de conèixer la nostra costa amb una panoràmica dels camps d'arròs i de la mar mediterrània. L'excursió començarà amb una visita al Museu de l'Arròs de Cullera. A continuació, l'autobús portarà els estudiants fins al

BREU DESCRIPCIÓ	castell de Cullera on començarà la ruta ecoturística. Des d'on s'acaba la ruta, l'autobús portarà els xiquets a fer una visita a la cova del Dragut.
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Grup d'animació i educació de la Granja: Hi haurà com a mínim 1 monitor per cada 13 xiquets. Totes les activitats s'adequaran a l'edat dels xiquets. El material l'aportarà la Granja, així com l'autobús per a anar a la Murta i a Cullera. L'entrada a la cova del Dragut no entra en el preu.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	CEFIRE d'Alzira: http://intercentres.cult.gva.es/cefire/46401581 Mancomunitat de la Ribera Baixa i l'empresa Altremon SL, que està formada al si de la Mancomunitat de la Ribera Baixa i gestiona tots els temes de turisme a la comarca. Ajuntament de Cullera

Les activitats culturals que s'ofereixen des de la Granja són:

NOM DE L'ACTIVITAT	Conèixer la Ribera en bicicleta.
DESTINATARIS	Últims cursos de secundària.
REQUERIMENTS	Es necessita bicicleta. Si es vol llogar hauran de demanar-ho amb antelació perquè la Granja té un nombre total de 10 bicicletes de lloguer. Caldrà un mínim de 15 participants i un màxim de 30. Els guies de l'excursió acompanyaran els estudiants en bici i explicaran tot el recorregut i monuments.
LLOC REALITZACIÓ	Des de la Granja fins a les poblacions del voltant.
BREU DESCRIPCIÓ	Es tracta principalment de conèixer la història i els monuments dels pobles del voltant (Benicull, Polinyà, Corbera, Riola, Sueca, Algemesí i Alzira), situats en un radi de 7 km. A banda d'això, es pretén crear un hàbit molt sa com és el d'usar un mitjà de transport no contaminant i que ens aporta salut, i alhora l'alumne participant viatja per la comarca sentint-se part integrant del medi, assaborint plenament l'entorn. Els recorreguts es faran des de la Granja i sempre per carreteres secundàries i per camins, de manera que els xiquets no córreguen cap mena de perill. Cada població es recorrerà en bici i es visitaran tots els llocs d'interès dels pobles citats més amunt. <u>1r dia:</u> La Granja – Albalat – Sueca – Riola – Polinyà – la Granja (15,5 km en total). <u>2n dia:</u> La Granja – Benicull – Corbera – Alzira – La Granja (20 km). <u>3r dia:</u> La Granja – Albalat – Algemesí – La Granja (15 km).
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Monitors de la Granja. Hi haurà com a mínim 1 monitor per cada 15 xiquets. Si ho demana el col·legi, hi ha la possibilitat que els monitors traslladen les bicicletes des dels centres fins a la Granja amb els camions dels ajuntaments implicats. Totes les activitats s'adequaran a l'edat dels xiquets. El lloguer de les bicis de la Granja no entra en el preu.

ENLLAÇOS D'INTERÈS	Mancomunitats de la Ribera Baixa i la Alta. Ajuntaments implicats.
--------------------	---

NOM DE L'ACTIVITAT	Conèixer la cultura i tradicions des pobles de la Ribera del Xúquer.
DESTINATARIS	Famílies i adults en general.
DADES REALITZACIÓ	És especialment interessant per a amants del folklore valencià o de qualsevol lloc.
LLOC REALITZACIÓ	Des de la Granja fins a les poblacions del voltant.
BREU DESCRIPCIÓ	<p>A la Ribera hi ha moltes festes declarades amb algun tipus d'interès rellevant, com són la processó de la Mare de Déu de la Salut d'Algemesí (7 i 8 de setembre), la Setmana Santa d'Alzira o la Fira Internacional de Mim al Carrer de Sueca (segona setmana de setembre), entre d'altres.</p> <p>Aquesta és una opció molt interessant que entra dins del que és un turisme responsable i respectuós amb l'entorn, on es pot conèixer la història i les tradicions dels pobles de la comarca. El personal de la Granja facilitarà informació suficient perquè el viatger conega totes les festes tradicionals que estan celebrant-se a la zona, la seua importància i què visitar en cada poble (vegeu annex 6.1.).</p> <p>És ideal allotjar-se al complex alguns dies per tal de gaudir molt més de l'entorn, si es té en compte que es pot programar l'escapada en funció de la festa que més interessa conèixer. No obstant això, el personal de la Granja no tindrà cap impediment d'informar al visitant que ho demane.</p>
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Aquesta activitat és lliure i està a càrrec dels visitants.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Ajuntaments de la Ribera Baixa i la Alta. Tourist Info d'Alzira.

NOM DE L'ACTIVITAT	Cicloturisme per la Ribera del Xúquer.
DESTINATARIS	Famílies i adults en general.
REQUERIMENTS	Cal bicicleta. Si es vol llogar hauran de demanar-ho amb antelació perquè la Granja té un nombre total de 10 bicis.
DADES REALITZACIÓ	En un radi de 7 km de la Granja hi ha tres estacions de tren que disten aproximadament 30 minuts de València (vegeu mapa 4). Per tant, es pot accedir a la Granja en bicicleta des de l'estació de tren, o bé un vehicle pot anar fins a l'estació a arreplegar els excursionistes que vagen a hostatjar-se a l'alberg o a l'hotel i les seues bicicletes. Si s'opta per qualsevol d'aquestes opcions es recomana contactar primer amb el personal de la Granja perquè els informen a quina estació han d'anar i com arribar a l'hostatge.
LLOC REALITZACIÓ	Des de la Granja fins a les poblacions del voltant.
BREU DESCRIPCIÓ	És una opció molt interessant i sana de conèixer la història i les tradicions dels pobles de la comarca. El personal de la Granja

BREU DESCRIPCIÓ	facilitarà plànols i fullets i explicarà com arribar a qualsevol poble del voltant i què visitar-hi (vegeu annex 6.1.). La Mancomunitat de la Ribera Baixa ha senyalitzat la comarca amb panells explicatius de les construccions singulars dels seus pobles, fet que fa aquesta opció més atractiva i didàctica. El personal de la Granja informará a tots els interessats d'allò que vulguen saber sobre la Ribera i la seua cultura, ja que aquests són tots oriünds de la zona.
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Aquesta activitat és lliure i està a càrrec dels visitants. No obstant això, els responsables de la Granja s'oferiran a fer qualsevol gestió de reserva i donaran tota la informació que els demane el client. Si ho demana el client, hi ha la possibilitat que els responsables de la Granja porten i tornen les bicicletes o l'equipatge des del l'estació de tren indicada fins a la Granja amb els camions dels ajuntaments implicats en el projecte
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Ajuntaments de la Ribera Baixa i Alta.

NOM DE L'ACTIVITAT	Passeig en barca.
DESTINATARIS	Famílies i adults en general.
REQUERIMENTS	No fa falta cap tipus d'indumentària.
LLOC REALITZACIÓ	El Palmar.
BREU DESCRIPCIÓ	A l'Albufera de València tots els festius de l'any i en l'època estival, es pot gaudir d'un esplèndid i enriquidor passeig en barca, on es pot veure de ben prop tant el paisatge palustre que ens ofereix aquest Parc Natural com la diversitat d'aus que hi nidifiquen o que estan representades estacionalment. El que realment el fa més interessant és que es pot triar un barquer-pescador del terreny que explique el vessant social de l'Albufera, com viuen i com han viscut sempre els pobles que l'envolten, què pesquen i què pescaven no fa tants anys, quines aus es veuen volant..., en definitiva, els costums i tradicions dels pescadors del Palmar.
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Aquesta activitat és lliure i està a càrrec dels visitants. No obstant això, els responsables de la Granja s'oferiran a fer qualsevol gestió de reserva i donaran tota la informació que els demane el client.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Racó de l'Olla. Ajuntament de València.

NOM DE L'ACTIVITAT	Rutes amb carro.
DESTINATARIS	Famílies i adults en general.
DADES REALITZACIÓ	L'oferta és molt versàtil, i pot anar des de llogar un dia sense allotjament; dissabte i diumenge allotjant-se a la Granja; o divendres, dissabte i diumenge allotjant-se a la Granja.
LLOC REALITZACIÓ	Camps d'arròs de Sueca.
BREU DESCRIPCIÓ	Durant l'època estival Sueca ofereix passejos en carro pel terme amb la companyia de guies autòctons, que van informant puntualment de totes les coses interessants dels arrossars. A banda, es pot llogar un

BREU DESCRIPCIÓ	cap de setmana –dos o tres dies segons el que es demane– d'activitats a la Ribera Baixa, en què s'inclou aquesta ruta a més de moltes altres excursions, dinars i sopars que donen una idea de la rica gastronomia i de les tradicions de la zona.
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Aquesta activitat és lliure i va a càrrec dels visitants. No obstant això, els responsables de la Granja s'oferiran a fer qualsevol gestió de reserva i donaran tota la informació que els demane el client.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Mancomunitat de la Ribera Baixa (Altremón SL, consultora de turisme).

NOM DE L'ACTIVITAT	Activitats de les associacions.
DESTINATARIS	Associacions dels pobles circumdants que necessiten un espai físic on preparar les seues activitats o fer reunions.
REQUERIMENTS	Tindran un lloc específic i un horari coordinat amb la resta d'interessats.
LLOC REALITZACIÓ	Aules de la Granja destinades a aquests afers.
BREU DESCRIPCIÓ	Es tracta de poder integrar el projecte amb els actors de l'entorn que vulguen gaudir de les instal·lacions que aquest edifici patrimonial els ofereix.
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Van a càrrec de cada grup d'interessats, llevat que demanen autorització expressa per a poder utilitzar els recursos de les aules d'audiovisuals.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Ajuntaments de Benicull, Polinyà i Albalat.

NOM DE L'ACTIVITAT	Cursos a l'aula d'audiovisuals.
DESTINATARIS	Particulars, associacions i entitats dels pobles circumdants que necessiten un espai físic on impartir o rebre cursos. Hostatjats a l'hotel o a l'alberg de la Granja que vulguen fer ús dels recursos que les instal·lacions els ofereix per a fer cursos, reunions, conferències...
REQUERIMENTS	Tindran un lloc específic i una programació que s'haurà de coordinar amb la resta d'activitats programades semestralment per a l'aula.
LLOC REALITZACIÓ	Aula d'audiovisuals i conferències de la Granja
BREU DESCRIPCIÓ	Es tracta de poder integrar el projecte amb els actors de l'entorn que vulguen gaudir de les instal·lacions que aquest edifici patrimonial els ofereix.
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Ajuntaments i associacions dels pobles del voltant. Els recursos seran els que es troben a les aules d'audiovisuals, és a dir: projector de transparències, retroprojector, DVD, vídeo, ordinador i tele.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Ajuntaments de Benicull, Polinyà i Albalat.

NOM DE L'ACTIVITAT	Visita a l'aula d'interpretació-museu.
DESTINATARIS	L'entrada serà lliure per a qualsevol persona de dins o fora de la Granja.
REQUERIMENTS	Per a una millor organització, es recomana concertar la cita perquè l'aula estiga a la disposició de l'usuari.
LLOC REALITZACIÓ	Aula-museu de la Granja.
BREU DESCRIPCIÓ	Una part de l'aula estarà destinada a la interpretació mediambiental, on es mostraran una sèrie de panells informatius, mapes i dibuixos sobre els espais naturals, la flora i la fauna de la zona i els pobles més propers a la Granja. Una altra part serà com un museu etnològic comarcal. Així, hi haurà una petita exposició permanent sobre les eines i estris del camp que s'usaven, i una altra sobre història, posant un èmfasi especial en la prehistòria, on hi haurà rèpliques dels jaciments arqueològics trobats a la rodalia, com per exemple el de la cova de la Pedrera de Benicull.
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Aquesta activitat és lliure i va a càrrec dels visitants. Els recursos aportats per a l'activitat són tota la informació que estarà exposada perquè l'usuari en gaudisca (vegeu annex 6.3.).
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Museu de Cullera. Museu de Prehistòria Valencià. Museu Sant Pius V. Museu Municipal d'Alzira.

Activitats recreatives i esportives:

NOM DE L'ACTIVITAT	Acampada d'estiu
DESTINATARIS	Grups o associacions juvenils que porten els xiquets, els monitors i la programació de jocs i activitats.
REQUERIMENTS	Caldrà un mínim de 15 xiquets i un màxim de 50 (a l'alberg es quedarà una habitació lliure de 8 lliteres per a possibles alberguistes estivals).
LLOC REALITZACIÓ	La Granja amb tot el seu recinte i els voltants.
BREU DESCRIPCIÓ	Es tracta d'una activitat estival d'una setmana per a xiquets. El grup interessat es posarà en contacte amb la Granja i prepararà les activitats de la setmana coordinant-se amb un monitor responsable del centre. Amb això es pretén no perdre l'objectiu del complex de la Granja que persegueix la integració de les activitats en la zona. Aquesta persona coordinadora entrarà en el preu estipulat per al lloguer de les instal·lacions, i la seua figura es responsabilitzarà d'explicar als organitzadors totes les possibilitats que té el complex tant dins com fora del recinte, de manera que les activitats es puguin dissenyar pensant en la seua adequació a l'entorn. A més, aquesta persona responsable acompanyarà el grup i hi participarà durant tota l'estada.
DADES DE REALITZACIÓ	S'entrarà tots els dilluns de matí i l'eixida es farà els dissabtes després de dinar.

RESPONSABLES RECURSOS L'ACTIVITAT	O DE	La Granja ofereix l'espai físic al grup juvenil interessat i un coordinador. Així, l'oferta de la Granja en aquesta activitat es limita a donar hostatge, mantenició, a més de totes les instal·lacions necessàries per a fer les activitats. No obstant això, requerirà que el grup porte un mínim d'1 monitor per cada 10 xiquets, de manera que puguin estar ben vigilats i atesos.
ENLLAÇOS D'INTERÈS		Administració de la Granja. Ajuntaments de Polinyà, Benicull i Albalat de la Ribera.

NOM DE L'ACTIVITAT	Cicloturisme.
DESTINATARIS	Famílies i adults en general.
REQUERIMENTS	A la Granja es podran llogar bicicletes. Es recomana, però, que el lloguer es faça per anticipat perquè el nombre total de bicicletes és de 10 unitats.
LLOC REALITZACIÓ	Es pot fer a tota la Ribera ja que la zona té una xarxa de camins rurals idonis per a aquest esport.
BREU DESCRIPCIÓ	Es proposen diverses opcions: - Arribar a la Granja amb bicicleta (el tren aplega fins a ben prop d'aquesta) (vegeu mapa 4). - Llogar les bicicletes a la Granja. L'entorn de la Granja es pot dir que encara gaudeix d'un encant immillorable, ja que tot l'any ofereix el verd intens dels tarongers. Per a fer aquesta activitat és molt interessant consultar el fullet informatiu disponible a la Granja i que es pot trobar a l'annex 6.1. d'aquest projecte.
RESPONSABLES RECURSOS L'ACTIVITAT	O DE El personal de la Granja informará i facilitarà plànols i catàlegs, a més de tenir accés a la bibliografia de guies editades sobre la zona que es podran consultar i agafar, en concepte de préstec, en les biblioteques de Benicull, Polinyà i Albalat. Els pòsters situats a l'aula-museu del complex podran ser consultats per tot el públic interessat.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Ajuntament d'Algemesí: itineraris turístics del terme d'Algemesí. Clubs de ciclistes de la Ribera. Ajuntament d'Alzira: rutes cicloturístiques per Alzira.

NOM L'ACTIVITAT	DE	Senderisme.
DESTINATARIS		Famílies i adults en general.
REQUERIMENTS		Només es recomana un bon calcer i ganes de caminar.
LLOC REALITZACIÓ		Es pot fer a tota la Ribera ja que la zona té una xarxa de camins rurals idonis per a aquest esport.
BREU DESCRIPCIÓ		Des de la Granja es pot anar en cotxe fins als paratges més interessants de la zona i senyalitzats per a fer aquesta activitat. No

BREU DESCRIPCIÓ	obstant això, el passeig per l'entorn rural del complex també és molt gratificant segons l'època de l'any, ja que, a la primavera per exemple, l'aire de tot arreu està ple de la fragància de la flor de taronger i, a l'hivern, el verd de les fulles dels arbres es combina amb el taronja dels fruits i el groc de les plantes que acompanyen aquest conreu (els agrets).
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Qui necessite més informació estarà totalment informat des de la Granja o des del grup excursionista d'Albalat. Només haurà de dir si vol passejar per la platja o per la muntanya, pels camps de tarongers o pels camps d'arròs... i el personal de la Granja li confeccionarà la ruta més adequada al moment i a les persones interessades.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Ajuntament d'Algemesí: itineraris turístics del terme d'Algemesí. Ajuntament d'Alzira: guies de senderisme que edita l'Ajuntament. Grup excursionista d'Albalat. CAMA: Col·lectiu d'Amics de la Muntanya d'Algemesí.

NOM DE L'ACTIVITAT	Escalada.
DESTINATARIS	Adults amb experiència en l'escalada.
REQUERIMENTS	Tenir els títols i la formació necessària per a exercir aquest esport de risc.
LLOC REALITZACIÓ	Tallat Roig (vegeu foto número 21 de l'annex 1).
BREU DESCRIPCIÓ	Aquest esport d'aventura es pot practicar prop de la Granja, concretament a la Murta. Des de la Granja es pot accedir a la zona d'escalada de diverses maneres: en bicicleta, en cotxe des de la Granja o en qualsevol d'aquests mitjans fins a la Murta o Corbera i després a peu fent una estona de senderisme.
RESPONSABLES O RECURSOS DE L'ACTIVITAT	Qui necessite més informació estarà totalment informat des de la Granja o des del grup excursionista d'Albalat.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Guia sobre les rutes d'escalada del tallat Roig. FEMECCV: Federació d'Esports de Muntanya i Escalada de la Comunitat Valenciana: http://www.femecv.com/valencia.htm Grup Excursionista d'Albalat. CAMA: Col·lectiu d'Amics de la Muntanya d'Algemesí. Societat Alzirenys de Muntanyers: : http://www.samalzira.net Centre Excursionista de Carcaixent.

NOM DE L'ACTIVITAT	Piragüisme.
DESTINATARIS	Adults en general.
DADES REALITZACIÓ	Es poden rebre cursos de durada determinada. Si hi ha un grup mínim d'interessats, es poden fer cursos especials a propòsit de la demanda.
LLOC REALITZACIÓ	Riu Xúquer i la mar.
BREU DESCRIPCIÓ	A molt pocs quilòmetres des de la Granja, aigües amunt del riu Xúquer, hi ha el club de piragüisme d'Algemesí on el seus membres

BREU DESCRIPCIÓ	i els assistents a cursos naveguen exclusivament pel riu. Si el que es vol és fer piragüisme per la mar, el club de Cullera ho fa per la desembocadura del riu i per la mar. Al club de piragüisme d'Algemesí es pot arribar en bicicleta en molt poc de temps. Al de Cullera amb un parell d'horettes.
RESPONSABLES RECURSOS L'ACTIVITAT	O DE Qui necessite més informació estarà totalment informat des de la Granja o des dels clubs de piragüisme d'Algemesí i de Cullera.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Ajuntament de Cullera. Ajuntament d'Algemesí.

NOM DE L'ACTIVITAT	Pesca.
DESTINATARIS	Adults en general.
REQUERIMENTS	Tenir vigent la llicència de pesca i conèixer la legislació sobre pesca.
LLOC REALITZACIÓ	Mar mediterrània, riu Xúquer i sèquies de la zona.
BREU DESCRIPCIÓ	La Ribera ofereix tant riu com séquies i mar per a desenvolupar aquest esport, encara que les espècies que es pesquen als cursos fluvials no són molt preades per a menjar.
RESPONSABLES RECURSOS L'ACTIVITAT	O DE Les poblacions més importants de la zona tenen clubs de pesca, on poden informar perfectament de les zones adequades per a exercir aquest esport en cada temporada, i quines són les espècies que es poden trobar a les aigües de la zona. També des de la Granja es pot proporcionar informació.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Club de Pesca el Suret a Algemesí. Club de Pesca Xopera d'Algemesí.

NOM L'ACTIVITAT	DE Activitats associades a la mar.
DESTINATARIS	Adults en general.
REQUERIMENTS	Gent especialitzada en general o persones que vulguen iniciar-se en algunes d'aquestes disciplines.
LLOC REALITZACIÓ	Costa de Cullera i de Sueca.
BREU DESCRIPCIÓ	Aquesta zona, a més d'oferir gairebé quasi totes les activitats recreatives i els esports que ofereix un ambient interior de muntanya, també dóna la possibilitat de fer activitats associades a la mar, ja que el lloc d'estudi està a uns escassos 15 quilòmetres de la costa. És per això que a Cullera es pot anar ràpidament amb cotxe, però també es pot accedir en bicicleta per la mota del riu, en dues horettes escasses sense anar molt de pressa.
RESPONSABLES RECURSOS L'ACTIVITAT	O DE Qui necessite més informació estarà totalment informat des de la Granja o des de l'escola de buceig de Cullera –on s'organitzen excursions i s'imparteixen cursos de submarinisme– i el club de piragüisme, el de vela i el de windsurf d'aquest poble.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Ajuntament de Cullera.

NOM DE L'ACTIVITAT	Parapent.
DESTINATARIS	Gent especialitzada.
REQUERIMENTS	Cadascú s'ha de portar el seu material i tot el que faça recau sobre la seua exclusiva responsabilitat.
LLOC REALITZACIÓ	Muntanya de Cullera (serra de les Rabosses)
BREU DESCRIPCIÓ	Es tracta de sobrevolar la desembocadura del riu Xúquer, des d'on es té tota una panoràmica del Parc Natural de l'Albufera en la seua part cultivada d'arròs.
RESPONSABLES RECURSOS L'ACTIVITAT	O DE Qui necessite més informació estarà totalment informat des de la Granja.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Ajuntament de Cullera.

NOM DE L'ACTIVITAT	Rutes a cavall.
DESTINATARIS	Famílies i adults en general.
REQUERIMENTS	No cal cap coneixement previ perquè l'hípica disposa de monitors especialitzats. Està pensat per a grups reduïts.
LLOC REALITZACIÓ	Es parteix del Club d'Hípica de Corbera, situat a la falda de la muntanyeta de l'ermita de Sant Miquel, i es cavalca fins a Fontanelles (vegeu mapa 6).
BREU DESCRIPCIÓ	Des de Corbera es poden fer excursions a cavall per la serra de Corbera. És una aproximació a la natura molt autèntica, ja que el contacte amb aquesta modalitat és molt directe. Ascendint pel bosc mediterrani de la serra, es pot accedir al castell de Corbera, que té unes panoràmiques esplèndides de la marjal de Sueca i Cullera que s'estén fins a la mar.
ENTITATS/COL·LECTIUS PARTICIPANTS	Club d'Hípica de Corbera.
ENLLAÇOS D'INTERÈS	Ajuntament de Corbera.

9.3.2. Planificació temporal d'actuacions

	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JULIOL	AGOST	SETEMBRE	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE
1 dia mediambiental												
3 dies mediambientals												
5 dies mediambientals												
3 dies d'aproximació a la natura												
Conèixer la Ribera en bicicleta												
Conèixer la cultura i tradicions...												
Acampada d'estiu												
Cicloturisme												
Senderisme												
Escalada												
Piragüisme												
Passeig en barca												
Pesca												
Rutes amb carro												
Activitats associades a la mar												
Parapent												
Rutes a cavall												
Cursos aula audiovisuals												
Visita a l'aula d'interpretació-museu												
Activitats de les associacions												

Prioritats condicionades per les altes temperatures estivals i per les pluges torrencials tardorenques:

- Època en la qual no es fan activitats d'aquesta mena
- Època més aconsellada
- Època poc aconsellada per les altes temperatures que s'enregistren a la zona en aquests mesos
- Època condicionada per les previsions meteorològiques

9.3.3. Localització d'actuacions

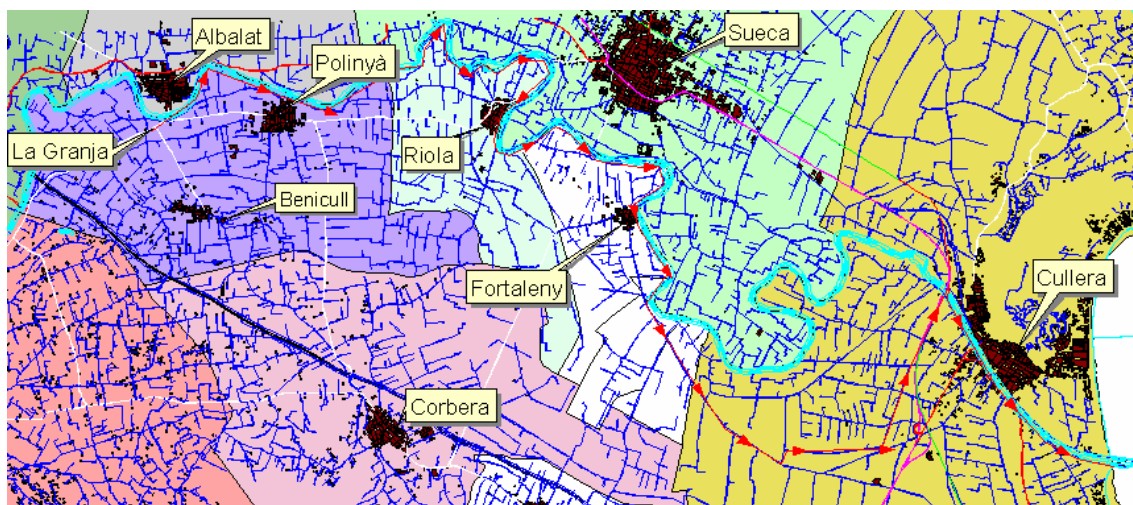
Una vegada descrites les actuacions i feta la planificació temporal d'aquestes, el punt següent servirà per a ubicar correctament les actuacions, de manera que quede clarament descrita i situada cada actuació portada a terme, planificada o recomanada des de la Granja.

- 1 dia mediambiental:

Les activitats es duran a terme íntegrament dins les instal·lacions de la Granja (vegeu mapa 5).

- 3 dies mediambientals:

Com ja s'ha dit al punt 9.2.1., aquesta activitat es farà dos dies dins el recinte de la Granja i tindrà una excursió amb bicicleta fins a Cullera. A continuació es mostra un plànol de la ruta que discorre quasi tota per la mota del riu Xúquer fins a la seua desembocadura al terme de Cullera.

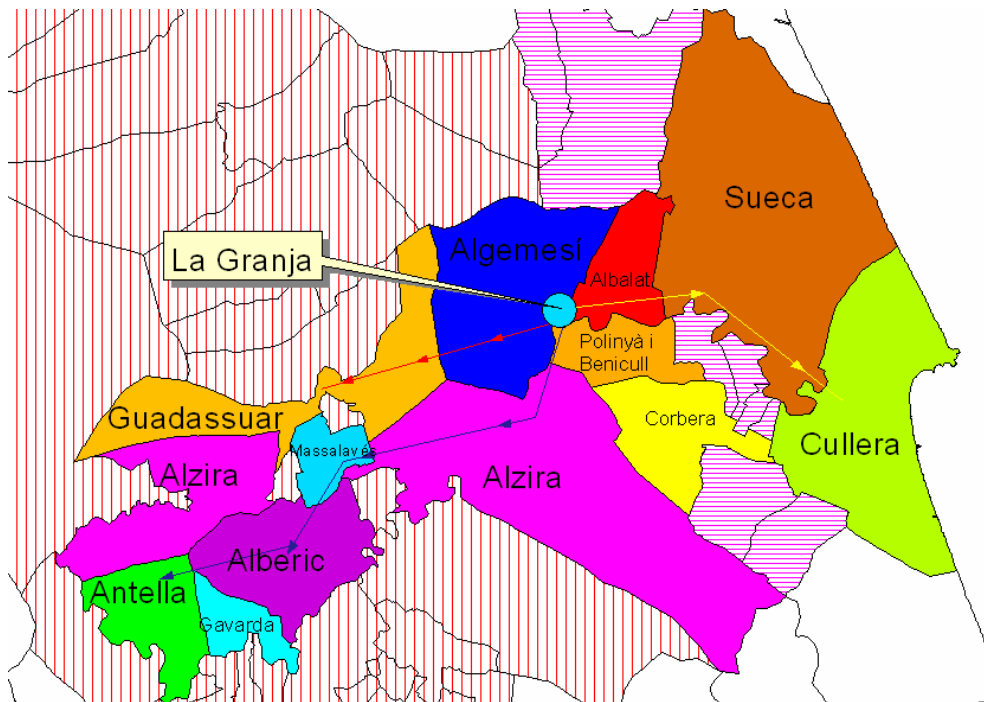

- 5 dies mediambientals:

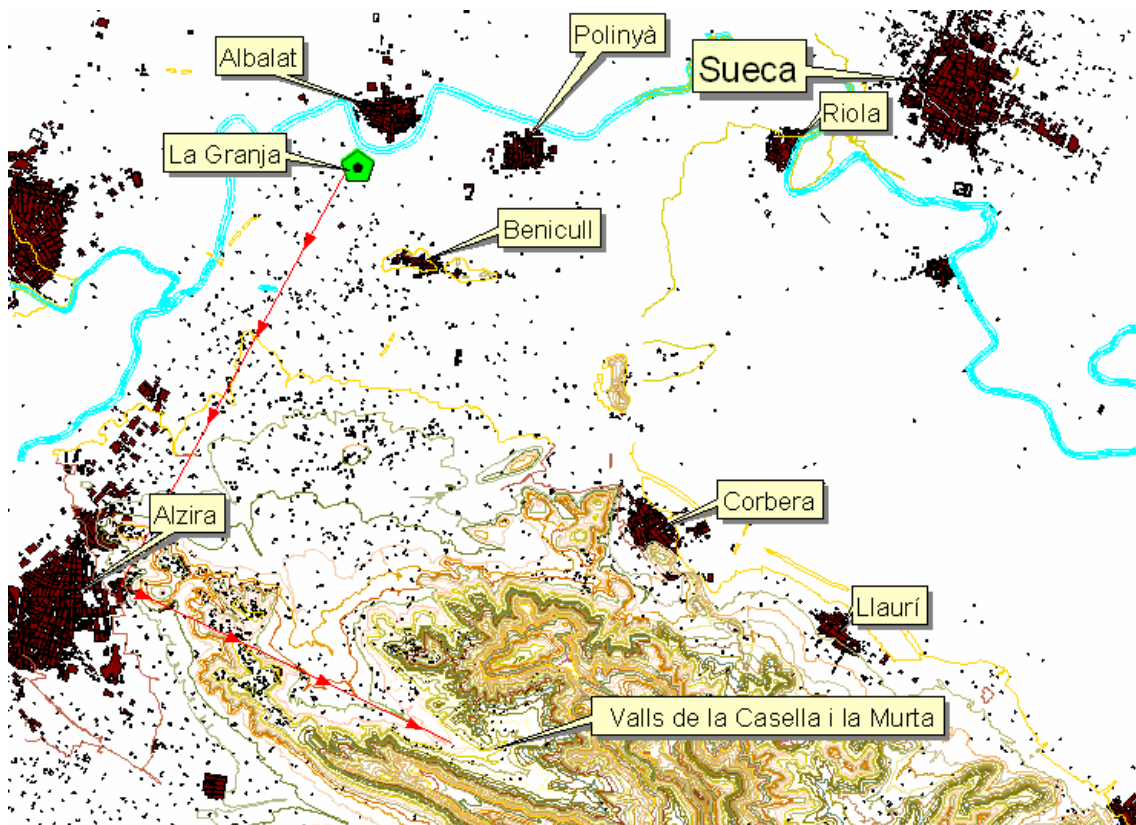
Tres dies recorren dins les instal·lacions de la Granja, però hi ha dos dies que s'ix fora del recinte.

El segon dia té una oferta amb diverses opcions possibles, que són:

- Anar a la Casa de les Energies de Cullera (fletxes grogues).
- Anar a la planta cogeneradora de Guadassuar (fletxes roges).
- Anar a la minicentral hidràulica de l'assut d'Antella (fletxes blaves).

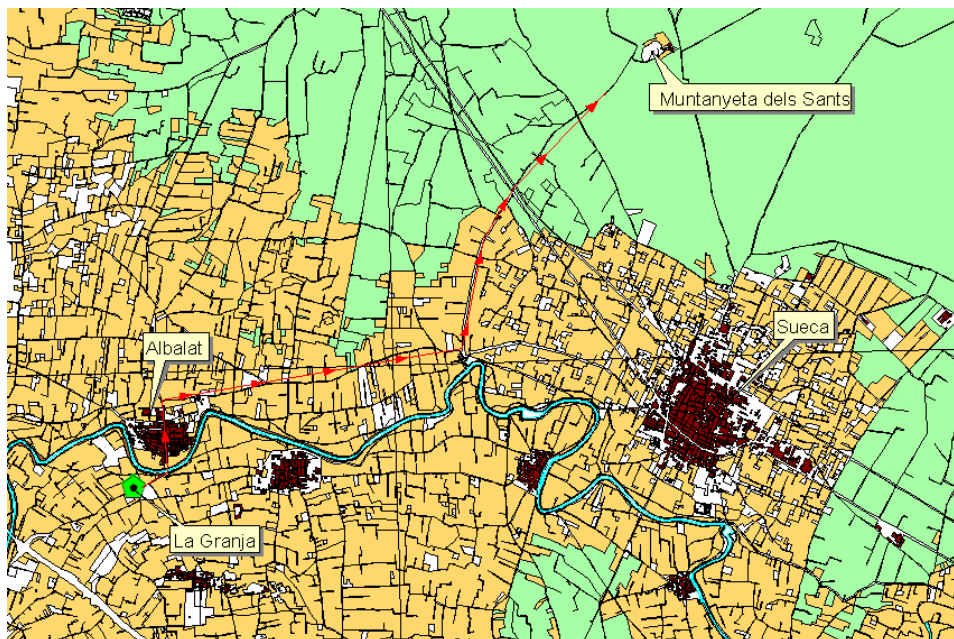
El quart dia discorre al Centre d'Educació Ambiental de la Casella-Murta, a la casa vella de la Murta i al llarg de tots dos espais naturals.

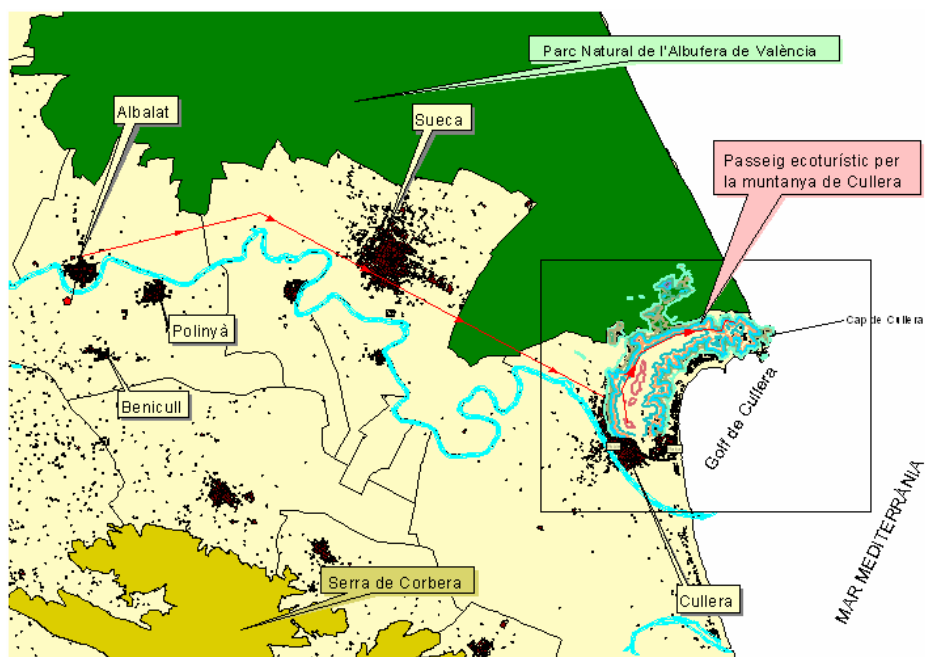
- 3 dies d'aproximació a la natura:

El primer dia programat és igual al descrit abans, o siga, es tracta d'una visita al Centre d'Educació Ambiental de la Casella-Murta, a la casa vella de la Murta i al llarg de tots dos espais naturals (vegeu plànol anterior).

El segon dia tracta sobre una excursió en carro des de la Granja fins als arrossars de l'Albufera de València. A continuació es pot observar la ruta en fletxes roges, els arrossars en verd i els tarongerars en taronja.

Al tercer dia es farà una ruta ecoturística per la vessant de la muntanya de Cullera menys urbanitzada, des d'on es té una panoràmica excepcional del Parc Natural de l'Albufera, pintada de verd al plànol.

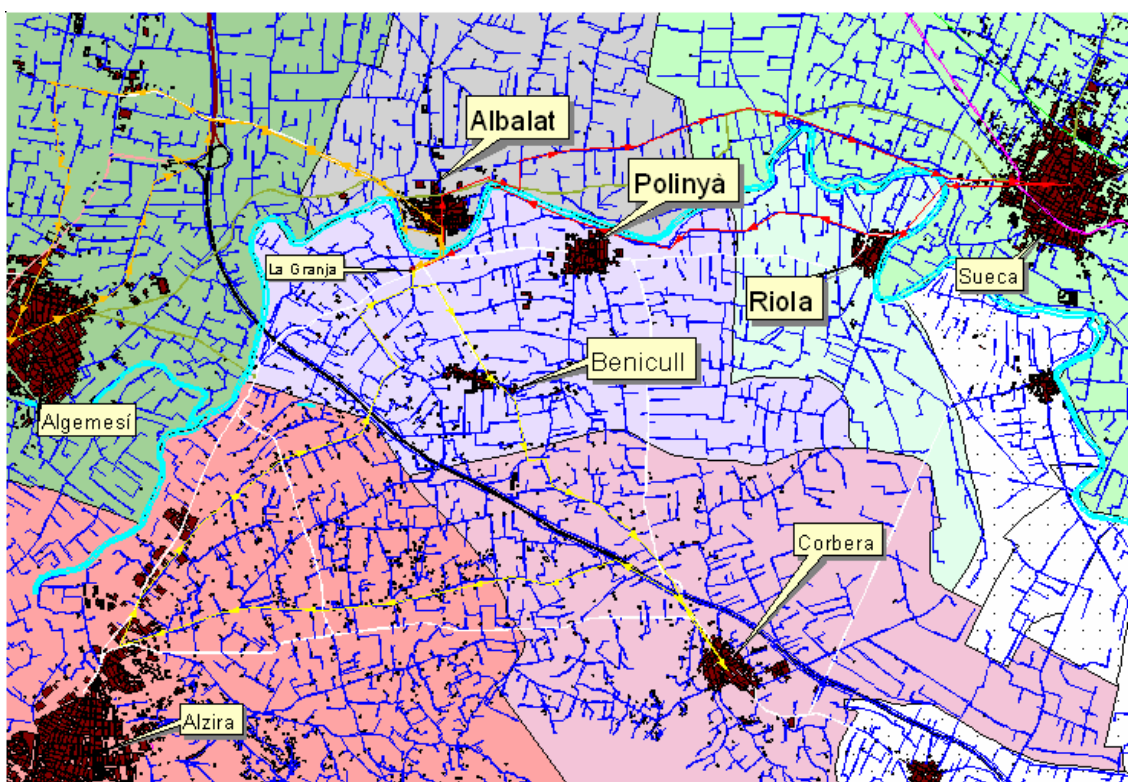

- Conèixer la Ribera en bicicleta

El primer dia es farà una ruta que anirà des de la Granja i fins a la Granja passant per Albalat (sense visitar-lo), Sueca, Riola i Polinyà (ruta de color roig).

El segon dia la ruta es desviarà per Benicull i passarà per Corbera per a arribar fins a Alzira, i d'Alzira per un altre lloc a la Granja (ruta de color groc).

Finalment, al tercer dia es passarà per Albalat (visitant-lo) per a anar a Algemesí i després es tornarà pel mateix lloc (ruta de color taronja).

- Conèixer la cultura i tradicions des pobles de la Ribera del Xúquer

Vegeu els mapes 3 i 4 sobre l'entorn pròxim de la Granja i la xarxa de comunicació fins a la Granja respectivament.

- Acampada d'estiu

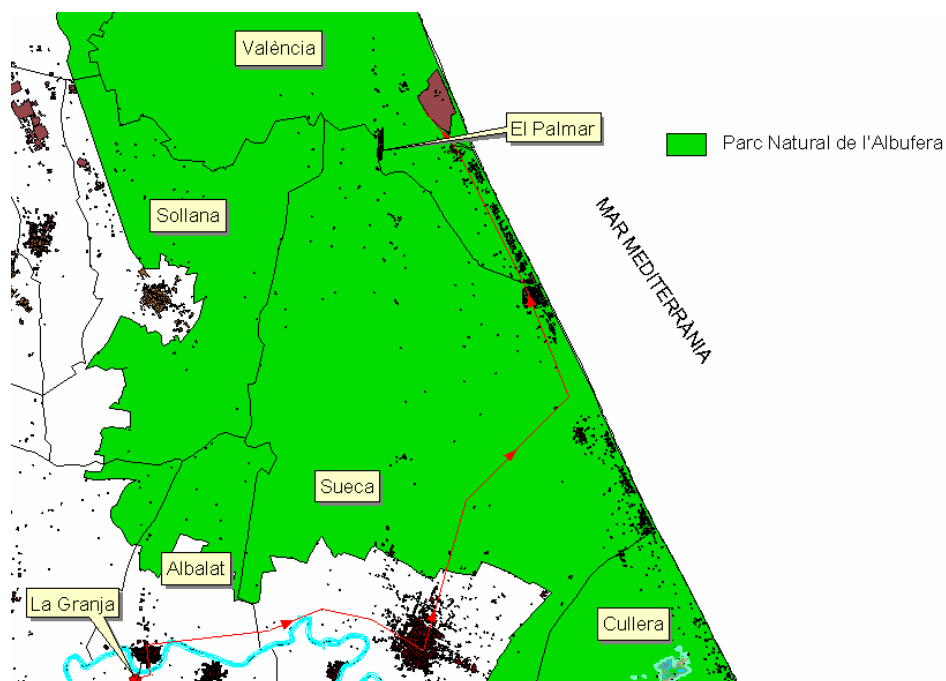
La localització d'aquesta activitat estarà condicionada per la programació que es faça per a cada estada concreta amb uns grups determinats. No obstant això, els participants disposaran íntegrament de totes les instal·lacions excepte l'hotel, de manera que tots els camps del recinte estaran a disposició de qualsevol joc o activitat que s'haja de dur a terme.

- Cicloturisme per la Ribera del Xúquer

Vegeu el mapa 6 sobre les condicions naturals, paisatgístiques i lúdiques de la zona.

- Passeig en barca

Aquesta activitat s'ofereix al llarg de tot el perímetre del llac de l'Albufera. No obstant això, el lloc més proper a la Granja des d'on es pot fer un passeig en barca per l'Albufera, s'ofereix prop del Palmar o des del Palmar mateix, com es pot veure al plànol que es mostra a continuació. La distància des de la Granja és aproximadament d'uns 20 km.

- Rutes amb carro

És una activitat que comença a Sueca. Per a arribar-hi es pot consultar el plànol anterior.

- Activitats de les associacions

Aquestes activitats es desenvoluparan en les instal·lacions destinades per a tals afers que estan dins de la Granja.

- Cursos a l'aula d'audiovisuals

Aquestes activitats es desenvoluparan en les instal·lacions destinades per a tals afers que estan dins de la Granja.

- Cicloturisme

Vegeu el mapa 6 sobre les condicions naturals, paisatgístiques i lúdiques de la zona.

- Senderisme

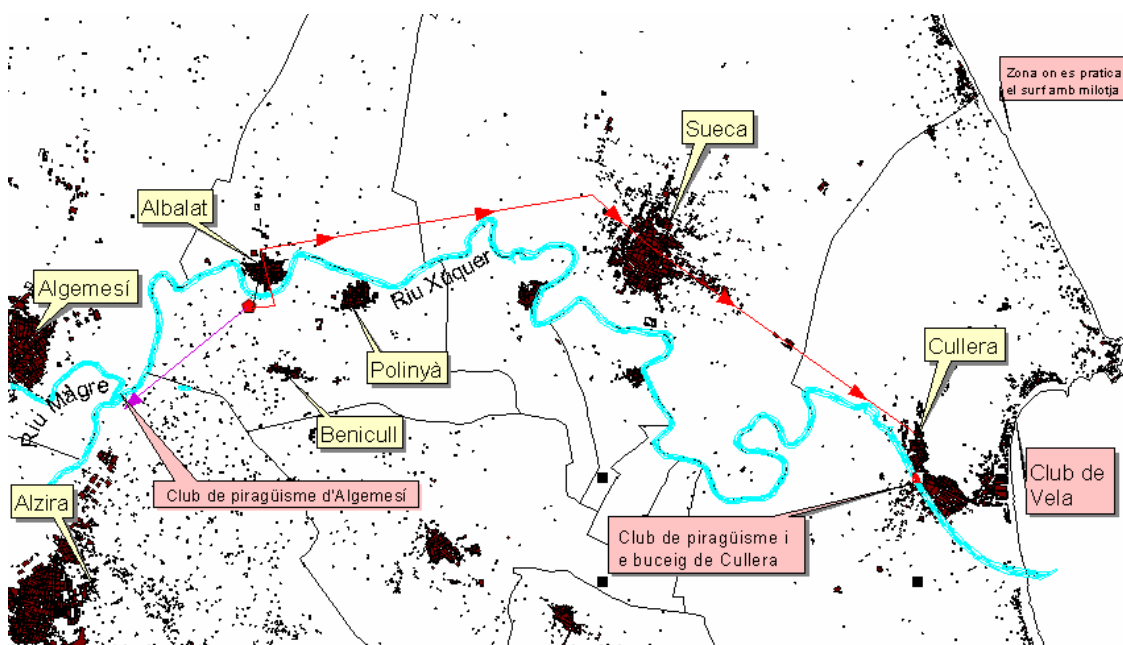
Vegeu el mapa 6 sobre les condicions naturals, paisatgístiques i lúdiques de la zona.

- Escalada

Vegeu el mapa 6 sobre les condicions naturals, paisatgístiques i lúdiques de la zona i determinar com arribar a la vall de la Murta, des d'on es pot accedir al tallat Roig, que és una zona preparada per a desenvolupar aquest esport (vegeu annex 1 foto 21).

- Piragüisme

El piragüisme es pot practicar al riu Xúquer o a la mar. En el primer cas, s'haurà d'anar al club de piragüisme d'Algemesí (ruta color morat), que està situat en la confluència del riu Xúquer i el seu afluent el Magre. L'accés a l'embarcador és lliure. D'altra banda, si es prefereix navegar per la mar, s'haurà d'anar al club de piragüisme de Cullera, que està situat al marge dret del riu Xúquer en el port esportiu de la població.

- Pesca

El mapeta anterior serveix per a veure la situació del recorregut del riu Xúquer i la mar respecte de la Granja. A part, els pescadors de la zona també pesquen en algunes sèquies de la comarca.

- Activitats associades a la mar

El mapa anterior també serveix per a orientar als interessats fins a la mar, ja siga la costa de Cullera com la de Sueca. El club de busseig de Cullera està situat al mateix lloc que el club de piragüisme, i el club de vela està a la zona del cap de Cullera, a la costa nord de la població. Cal destacar també la nova modalitat esportiva relacionada amb la mar que és el surf amb milotxa. Aquest esport acostuma a fer-se a la zona costanera situada entre Cullera i Sueca, a on s'accedeix des dels Marenys de Sueca.

- Parapent

Aquest esport es practica des de la muntanya de Cullera. Per a veure la localització exacta d'aquest indret, es pot consultar el mapa 5 de l'annex de mapes.

- Rutes a cavall

Aquesta activitat es pot contractar al Club d'Hípica situat a Corbera baix de la muntanyeta de Sant Miquel (veure mapa 6 sobre les condicions naturals, paisatgístiques i lúdiques de la zona).

9.4. Estructura organitzativa

Per a dur a terme aquest projecte hi ha una sèrie de persones i entitats que han de col·laborar activament perquè l'atenció i el funcionament siguin tan adequats com siga possible. D'aquesta manera, en aquest punt es detallaran exactament tots els recursos humans que es podran trobar a la Granja:

➤ El projecte l'emprendran conjuntament els ajuntaments de Benicull, Polinyà i Albalat. Formaran una mancomunitat entre els tres pobles que comprarà, rehabilitarà i gestionarà la Granja. Els ajuntaments seran com una cooperativa on cadascun tindrà una part de la inversió, de la gestió i, com no, dels beneficis, sempre en funció de les accions que tinga. S'hauria de fer un estatut on constaren totes les normes de la gestió.

➤ Com que la Granja pertany a la mancomunitat formada pels pobles de Benicull, Polinyà i Albalat, hi haurà la figura d'un càrrec polític cíclic de cada poble, encarregat de reunir-se amb els tres ajuntaments de la Mancomunitat per tal de prendre decisions sobre contractacions o d'una altra mena. També retrà comptes sobre les despeses i els guanys de la Granja i vetlarà pel seu correcte funcionament. Finalment, serà la persona que faça de pont entre les decisions preses pels ajuntaments i el conserge, que serà normalment el que les haurà de dur a terme.

➤ El masover o conserge de la Granja:

Al principi serà una persona que s'encarregarà de gestionar la Granja i les seues tasques concretes seran les que es detallen a continuació. No obstant això, si l'alberg funciona molt bé i es lloga quasi totes les setmanes, s'haurà de llogar més persones per repartir-se aquestes tasques, ja que seria molta feina per a una única persona.

- Obrir i tancar el complex a les associacions que hagen d'usar les sales de la Granja, sempre que l'associació en concret tinga definit el seu horari d'ús de les instal·lacions.
- Quedar-se tot el dia en les instal·lacions i dormir al dormitori assignat sempre que hi haja inquilins hostatjats a l'alberg.
- Atendre les reserves i disposar-ho tot perquè no hi haja problemes.

- Fer totes les compres necessàries excepte el menjar. Sempre que l'oferta ho permeta, les compres es faran als pobles implicats.
- Comunicar als ajuntaments (mitjançant la persona encarregada) si fan falta cuineres amb prou antelació per a llogar-les.
- Manteniment de l'aula d'interpretació-museu.
- Informació turística als possibles interessats que acudisquen a la Granja amb aquest objectiu. Mostrar-los, si volen, l'aula d'interpretació-museu.

➤ La cuinera/cuineres:

Seràn dones de les associacions de mestresses de casa de Benicull, Polinyà i Albalat que estiguen en l'atur. Es llogarà una persona fixa encara que, en funció de la demanda, es contractarà alguna altra de manera eventual, a temps parcial, per contractes d'obra o com es considere convenient en cada moment. Les seues tasques seràn:

- Encarregar-se de fer el menjar, netejar la cuina i comprar tot el que necessiten per a gestionar-la correctament. El menjar es comprarà als pobles del voltant.
- Netejar les instal·lacions.
- Llavar els torcamans, els llençols i les tovalloles.

➤ Grup de monitors:

Al principi hi haurà un monitor fixe contractat. Es formarà en les activitats programades per la Granja a totes les persones interessades que pertanyen a les associacions juvenils dels tres pobles (vegeu la identificació d'actors de l'apartat 9.1.). D'aquests, qui vulga passarà a formar part d'una borsa que anirà rodant segons la demanda que tinga en cada moment la Granja. En un principi, els contractes es faran per obra, però es tendirà a normalitzar la plantilla amb monitors fixes a mesura que es consolide el projecte. La ràtio de monitors que s'aplicarà per xiquet serà:

- Infantil: 1 monitor per cada 12 xiquets
- Primària i secundària: 1 monitor per cada 13 xiquets

La tasca encomanada als monitors serà:

- Organitzar i fer les activitats dels grups d'escolars que s'instal·len a l'alberg i els que vinguen per a un dia.

- Fer publicitat per les escoles i els instituts oferint i explicant el producte que ven la Granja.
- Tenir cura del jardí, del miniviver i dels cultius de la Granja. Per a fer aquesta última tasca, es tindran en compte totes les recomanacions i propostes de treball que facen els jubilats que s'esmenten a continuació.

➤ Jubilats:

Els jubilats interessats a fer les activitats de transmissors orals del patrimoni, cultius i tradicions de la zona, s'apuntaran en una llista que s'instal·larà en les llars dels jubilats dels tres pobles. Aquestes llistes aniran rodant perquè tots els interessats hi puguin participar. Els participants seran portats i tornats de la Granja i convidats a dinar amb els xiquets. Si volen, assessoraran els monitors pel que fa als conreus de la Granja: hortalisses de temporada, necessitats de reg...

9.5. *Estudi econòmic*

Cal fer un incís abans de començar aquest apartat. Com que el treball abarca tants àmbits necessaris per una part per a fer un disseny més o menys real del projecte, l'estudi econòmic només s'ha fet de manera orientativa sense que signifiqui un document rigorós. És per això que, encara que algunes partides s'han especificat de forma quantitativa, d'altres s'han fet de manera qualitativa per quedar molt lluny de l'objectiu i l'especialitat que es busca en aquest estudi. Així doncs, aquest apartat i l'annex 7, serviran per tenir una magnitud econòmica d'allò que significaria el projecte i poder fer un estudi de viabilitat millor i extraure unes conclusions més encertades. Per tant, la quantificació de les despeses d'arquitectura i construcció queden lluny de les competències d'una llicenciada en Ciències Ambientals, de manera que segurament, ni totes estaran reflectides, ni les reflectides seran totalment exactes. En definitiva, el que s'ha tractat de fer és que la majoria de les despeses i dels guanys queden reflectits en aquest apartat.

➤ **Despeses:**

- **Pressupost d'inversió:**

▪ **Adquisició dels terrenys i l'edifici.**

- Anirà en funció del que vulguen demanar els propietaris.

▪ **Rehabilitació:**

- Segons un dels arquitectes consultats que van fer un informe sobre la Granja (vegeu annex 2), farien falta un mínim de 600.000 € (uns 900 €/m²) perquè l'edifici "no caiga", o siga, per a:
 - Consolidar l'edifici
 - Reconstruir les cobertes
 - Sanejar els murs
 - Recuperar els paviments
 - Fusteria...

▪ **Obra instal·lacions i mobiliari:**

- Llicències d'obra i d'altres tipus.

175.800 € segons el programa de pressuposts Arquímedes (vegeu annex 7). Aplicant un 50 % més del que s'ha calculat

perquè falten moltes coses per preveure: 350.000 € aproximadament.

Aquesta partida pressupostària es podrà trobar detalladament desglossada a l'annex 7.

- Alta instal·lacions d'aigua, llum, gas i telèfon.

▪ **Energia solar:**

- Fototèrmica: 12.282 €
- Fotovoltaica: 26.600 €
- Total inversió per a l'energia solar: 38.882 €

Aquesta partida pressupostària es podrà trobar detalladament desglossada a l'annex 7.

▪ **Honoraris projectista.**

▪ **Cabal circulant:**

- ≈ 25 % del pressupost d'exploració.

- **Pressupost d'exploració:**

▪ **Salari dels treballadors.**

- Masover: 24.456,87 €/any
- Cuinera: 23.404,14 €/any
- Monitor: 24.383,07 €/any
- Total salaris dels treballadors considerant 1 masover, 2 cuineres i 2 monitors: 120.031,29 €/any

S'han contractat 2 persones més de les que estaven programades inicialment (una cuinera i un monitor més) perquè el càlcul de l'ocupació –com es podrà veure més avall– s'ha fet de manera que es necessitarien aquests treballadors. No obstant això, si abaixara la demanda s'hi quedarien tres persones contractades.

Aquesta partida pressupostària es podrà trobar detalladament desglossada a l'annex 7.

▪ **Assegurances**

▪ **Impostos:**

- IAE, IBI...

▪ **Aigua, llum, gas i telèfon**

- **Manteniment**
 - Instal·lacions
 - Materials activitats
 - Aliments del menjador
- **Despeses de publicitat**
- **Amortització de les instal·lacions:**
 - ≈ 15 %

➤ **Ingressos:**

- **Alberg:** 60.238,45 €/any
- **Hotel:** 80.959,2 €/any
- **Activitats amb monitors:** 171.950 €/any
- Total d'ingressos per l'oferta considerada: 313.147,65 €/any

Aquesta partida pressupostària es podrà trobar detalladament desglossada a l'annex 7.

- **Subvencions i ajudes:**
 - **Ajudes de la Generalitat valenciana per mitjà de l'Agència Valenciana de Turisme (fins a 70.000 €per establiment i any):**
 - Creació i adequació d'establiments de turisme rural:
 - Fins al 30 % del cost amb un màxim de 25.000 €o fins al 30 % del cost amb un límit màxim de 35.000 €per a les empreses que puguen acreditar estar en disposició d'alguns dels certificats de qualitat o gestió mediambiental.
 - Programa de finançament per a inversions del sector turístic:
 - Anticipament de subvencions.
 - Import del principal: fins al 100 % de la subvenció concedida.
 - Termini: fins a 12 mesos.
 - Amortització del principal: al venciment o abonament en compte de la subvenció per

- part de l'Agència Valenciana del Turisme (AVT).
- Tipus d'interès: Euríbor a 3 mesos més un diferencial de 0,5 punts percentuals.
 - Liquidació d'interessos: trimestres anticipats. En cas d'efectuar-se el pagament per l'Agència amb anterioritat a la data final de la liquidació efectuada, els interessos seran recalculats i abonats per la part corresponent en el compte del prestatari.
 - Comissió única: 0,25 %.
- Finançament d'inversions amb subvenció de l'AVT.
- Import del principal: fins al 70 % de la subvenció concedida.
 - Termini d'amortització: fins a 25 anys en inversions immobiliàries.
 - Carència: fins a 3 anys del capital.
 - Amortització del capital: anual, semestral, trimestral o mensual.
 - Tipus d'interès:
 - Euríbor anual més 0,5 punts percentuals amb garantia hipotecària.
 - Euríbor anual més 1 punt percentual amb garantia personal.
 - Liquidació d'interessos: trimestres o mensual.
 - Comissió única: 0,5 %.
- Finançament d'inversions sense subvenció de l'AVT.
- Projectes d'interès des del punt de vista turístic als quals no arriba l'incentiu de

l'AVT, i als quals els seria d'aplicació les condicions establides en l'apartat anterior, a excepció de tot allò relatiu a la subvenció i que, en aquest cas, l'import del principal podrà aconseguir fins al 80 % de la inversió a fer.

▪ **Ajudes de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació:**

- Escoles taller per a la rehabilitació de l'edifici.
 - Pagament del personal directiu i tècnic mentre dure l'escola taller (fins a 2 anys).
 - Material escolar i altres despeses que considere el SERVEF.
 - Assegurança dels alumnes durant la primera etapa.
 - 75 % del salari dels alumnes-treballadors de la primera etapa (6 mesos).
- Ajudes al foment de l'Economia Social.
- Ajudes al foment de l'Ocupació Estable.
- Ajudes a la contractació de discapacitats.
- Energia solar:
 - AVEN: Agència Valenciana de l'Energia. Fins al 55 % a fons perdut del cost elegible del projecte.
 - ICO-IDAE: Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía. 19 % per a l'energia solar fotovoltaica i 26 % per a la tèrmica a fons perdut del cost elegible del projecte, a més a més d'una bonificació de 3,5 punts d'interès d'un màxim del 89 % del cost elegible del projecte (préstec de 7 anys sense carència). Una vegada aplicada la bonificació de l'IDAE, el tipus d'interés final pel beneficiari és d'euríbor - 2,5.

- **Venda d'energia elèctrica**
 - Una vegada amortitzada la instal·lació (7,6 anys segons l'estudi fet a l'annex 7), les plaques solars comencen a produir beneficis.

10. ESTUDI DE VIABILITAT

Una vegada concretades totes les parts del projecte, inclòs l'estudi econòmic que dóna un rang de magnitud aproximat, a continuació s'estudiarà la viabilitat d'aquest projecte des dels diversos punts de vista que s'han considerat més importants:

- Social
- Econòmic i financer
- Mediambiental
- Tècnic

➤ **Social**

Des d'aquest punt de vista és un projecte molt viable. Per una part, suposaria com a mínim la contractació directa de tres persones de la comarca, que tindrien la possibilitat de treballar al seu poble o a molt pocs quilòmetres d'aquest. Els treballadors, doncs, com queda justificat amb anterioritat a l'apartat 6.1. i a l'annex 3, serien escollits entre els sectors més desafavorits des del punt de vista laboral que són, indubtablement, les dones i els joves. A banda, es pretén aconseguir una unió entre els pobles veïns i una integració total de la societat resident en la zona envers el projecte, de manera que no siga un negoci aliè als ciutadans, sinó que, alhora que genera recursos, siga un monument arquitectònic i històric del qual puguen gaudir també tots els que viuen a la comarca. A la vegada, s'enfoca perquè siga una diversió i un reconeixement de saviesa per als més vells; un lloc d'aplec on puguen fer-se cursos i reunions dels col·lectius i associacions dels pobles veïns, i una referència per a la societat sobre la gestió i el bons usos mediambientals. Per tant, la posada en pràctica d'aquest projecte donaria lloc a un desenvolupament endogen de la zona tractada.

➤ **Econòmica i financera: possibilitats de finançament**

Aquest projecte podria sostenir-se per ell mateix sempre que la inversió inicial de rehabilitació de l'edifici (continent) i les despeses del contingut estiguen finançades, cofinançades o subvencionades per l'Administració. Açò seria més factible si, efectivament, es declara l'edifici amb algun tipus

de protecció patrimonial, fet que ja s'està intentant actualment des de l'ajuntament de Polinyà.

➤ **Mediambiental**

Es busca que aquest projecte tinga un tractament mediambientalment correcte. És per això que es considera mediambientalment viable ja que aquesta qüestió es té present des d'un primer moment en tot el disseny de l'actuació:

- No suposa un impacte paisatgístic ja que es parteix d'un edifici totalment integrat en l'entorn rural de la zona des de fa molts segles.
- Un dels pilars bàsics del projecte, que és l'educació mediambiental en els xiquets, és totalment factible i, alhora, desitjat i demanat per la societat actual.
- L'agricultura ecològica i els cultius tradicionals respectuosos amb el medi són uns altres distintius d'aquest projecte, de manera que els xiquets puguin conèixer aquestes tècniques.
- El bosc de ribera que anirà creant-se amb la consegüent educació i conscienciació mediambiental és una iniciativa totalment viable i que, a més, té un valor incalculable tenint en comte que es recupera un ecosistema perdut des de fa molts segles a causa de la tradició conreadora que ha tingut sempre la Ribera.
- Energia solar: fototèrmica i fotovoltaica. Aquest tipus d'energia té molts avantatges respecte de l'energia tradicional o no renovable, ja que no sols no contamina, sinó que s'està generant energia perquè no contaminen altres. Les plaques es posaran a la teulada de l'ala sud de manera que arrepleguen més radiació i, a més, siguen visibles des de la carretera, recomanació de l'Agència Energètica de la Ribera perquè la conscienciació i la normalitat en aquest aspecte vaja sent més palpable.
- Compostatge. És totalment factible tenint en compte que la Granja disposa d'un gran terreny per a fer-ho.

➤ **Tècnica**

- Totalment viable perquè no suposa cap desgavell ni des del punt de vista arquitectònic ni des del de gestió. La gestió i els beneficis, però, han d'estar molt ben concretats perquè no hi haja a la llarga cap problema entre els tres pobles integrants.

11. CONCLUSIONS

- L'adaptació a les condicions locals i la valorització dels recursos naturals, culturals i socials de la zona és el que s'aconsegueix amb aquest treball, de manera que s'acompleix un dels objectius principals que era el de potenciar un turisme sostenible a la zona.
- Aquest projecte es presenta com una proposta per a un desenvolupament endogen de la zona, ja que és una solució factible encarada a una evolució sostenible on els ciutadans formen part de la iniciativa i la consideren seua.
- Es promou la participació d'actors locals que, a mesura que el projecte vaja sent més gran i més ambiciós, donarà llocs de feina estables a un grup nombros de persones. Alhora, contribuirà a l'economia de la petita empresa enfront de les superfícies comercials properes, ja que tot el moviment econòmic es farà en els comerços locals dels pobles veïns.
- S'habilita un espai on es fomenta l'educació de qualsevol tipus i, especialment, l'ambiental. A més, se cedeixen aules per al foment de l'associacionisme cultural i lúdic de la zona, així com per a l'ús formatiu de qualsevol mena d'aquests col·lectius.
- Es configura un punt d'informació turística gratuïta que complementa la feina que es fa des dels ajuntaments i des dels Tourist Info d'Alzira i de Cullera. Aquest, però, estarà complementat amb una aula d'interpretació-museu, on la informació turística tindrà un vessant de turisme sostenible i respectuós amb el medi, de manera que es recomanaran rutes ecològiques i esports d'aventura de baix impacte.
- Com que el primer punt cronològic d'aquest projecte seria recuperar el patrimoni històric i cultural de la Ribera amb la rehabilitació de la

Granja, es proposa que es lluite perquè gaudisca, des de ja, d'una figura legal de protecció que evitarà, almenys, que l'edifici desaparega totalment en pocs anys.

12. BIBLIOGRAFIA I REFERÈNCIES

- ❖ AJUNTAMENT DE BENICULL, 1996. *Conèixer Benicull. Introducció a les característiques i la història del nostre poble*. Ed. Ajuntament de Benicull. Benicull.
- ❖ AL-GEZIRA, 1987. *Revista d'Estudis Històrics- Ribera Alta*. Ed. Ajuntament d'Alzira. Alzira.
- ❖ CAJA DE AHORROS Y PENSIONES DE Barcelona, 2001. *Anuario Económico de España*. Ed. La Caixa . Barcelona.
- ❖ CISCAR, E., 1996. "Las «Granjas» del Monasterio de La Valldigna en los siglos XVI y XVII". *AL-GEZIRA Revista d'Estudis Històrics-Ribera Alta*. Ed. Ajuntament d'Alzira. Alzira, 9:145-176.
- ❖ COSTA, M, 1999. *La vegetación y el paisaje en la Tierras Valencianas*. Ed. Rueda, Madrid. 342 p.
- ❖ DEL REGUERO OXINALDE, M., 1994. *Ecoturismo. Nuevas formas de turismo en el espacio rural*. Ed. Bosch turismo, Barcelona. 310 p.
- ❖ Documents de segregació de Benicull, 1994.
- ❖ GAY I GAY, E. J., 1994. *Paulinià. XIV jornades d'Història local*. Ed. Ajuntament de Polinyà. Polinyà.
- ❖ GENERALITAT VALENCIANA AGÈNCIA VALENCIANA DEL TURISME, 1997. *El Turismo en la Comunidad Valenciana, 1997*. Ed. Agència Valenciana del Turismo. València. 60 p.
- ❖ GENERALITAT VALENCIANA CONSELLERIA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ, 1999. *Guía de Agro Turismo de la Comunidad Valenciana*. Generalitat Valenciana, Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, València. 194 p.
- ❖ GOMIS VIDAL, M^a.P., 2002. *Inventari de Patrimoni Històric de la Ribera Baixa (Bens immobles)*. Ed. Mancomunitat de la Ribera Baixa, Sueca. 273 p.
- ❖ IVE, Institut Valencià d'Estadística, en www.ive.es.
- ❖ Internet www.gencat.es/mediamb/coia.htm
- ❖ Internet www.cfnavarra.es/medioambiente

- ❖ JUAN MARTÍNEZ, F. i SOLSONA MONZONÍS, J., 2000. *Alojamiento turístico rural. Gestión y comercialización*. Ed. Síntesis, Madrid. 185p.
- ❖ *Mapa de Aprovechamientos y Cultivo de Alzira. Escala 1:50.000*. Ed. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación.
- ❖ *Mapa geológico de Alzira Escala 1:50.000.IGME*. 1992
- ❖ MARTÍNEZ, A., 1987. *Les cases de Moncada (Alzira, València)*. Ed. Ajuntament d'Alzira. Alzira. 141 p.
- ❖ MONTAGUD, B., 1992. *Ruta cultural por la ribera del Xúquer*. Ed. Falla Pintor Andreu, Alzira. 287 p.
- ❖ PÉREZ DE LAS HERAS, M.,1999. *La guía del Ecoturismo. O cómo conservar la Naturaleza a través del Turismo*. Ed. Mundi- Prensa, Madrid. 277p.
- ❖ PERIS ALBENTOSA, T., 2001. *Història de la Ribera, volum I. L'escenari i els protagonistes (Alzira, València)*. Ed. Bromera, Alzira. 250 p.
- ❖ PERIS ALBENTOSA, T., 2003. *Història de la Ribera, volum II. La terra de l'arròs i les moreres (Alzira, València)*. Ed. Bromera, Alzira. 290 p.
- ❖ PERIS ALBENTOSA, T., 2002. *Història de la Ribera, volum III. Les jerarquies socials (Alzira, València)*. Ed. Bromera, Alzira. 290 p.
- ❖ PIQUERAS HABA, J. & Hermosilla PLA, J., 1995. *Geografía de les Comarques Valencianes. Comarques Centrals II . Volum IV*. Ed. Foro Ediciones S. L. València.
- ❖ VIÑALS BLASCO, M^aJ. i BERNABÉ GARCÍA, A., 1999. *Turismo en espacios naturales y rurales*. Ed. Servei de Publicacions de la Universitat Politècnica de València. Escola Politècnica Superior de Gandia, València. 248 p.

II. ANNEXOS

ANNEX 1: FOTOGRAFIES

FOTO 1: Vista de la Granja des de l'est. Es veu clarament que és un indret totalment accessible.

FOTO 2: Vista de la Granja des de l'oest.

FOTO 3: Vista de la Granja des del nord. Al fons les muntanyes de Corbera, i en un segon pla Benicull.

FOTO 4: Part exterior de l'entrada de l'edificació. Es veu el safareig i la gran xicranda.

FOTO 5: Porta d'entrada situada a l'ala est de l'edificació, vista des de dins del pati.

FOTO 6: Edificació de l'ala sud. És on aniria situat l'alberg i el menjador, entre d'altres dependències.

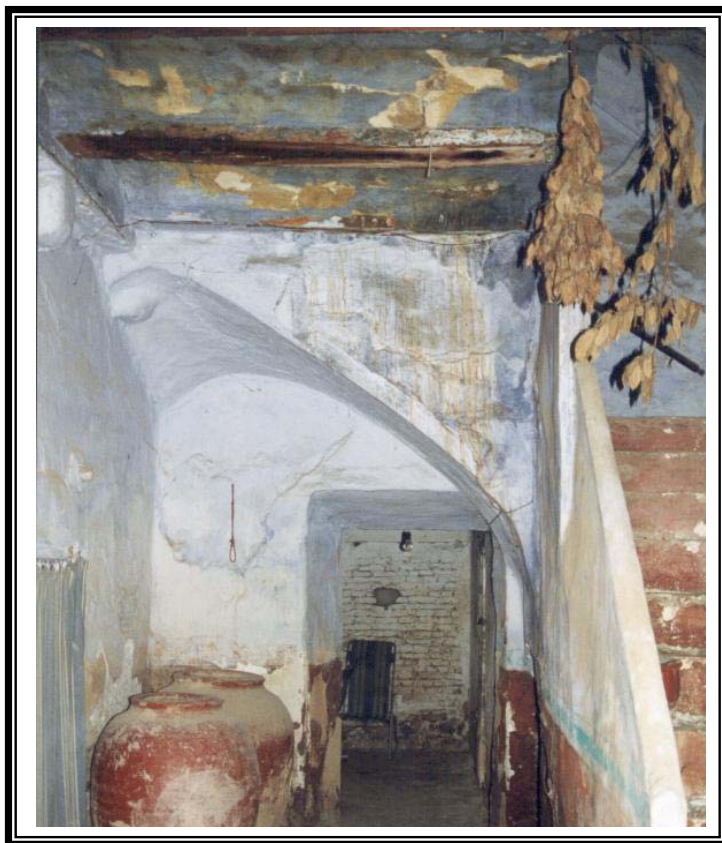

FOTO 7: Escala per a accedir al pis superior en l'ala sud.

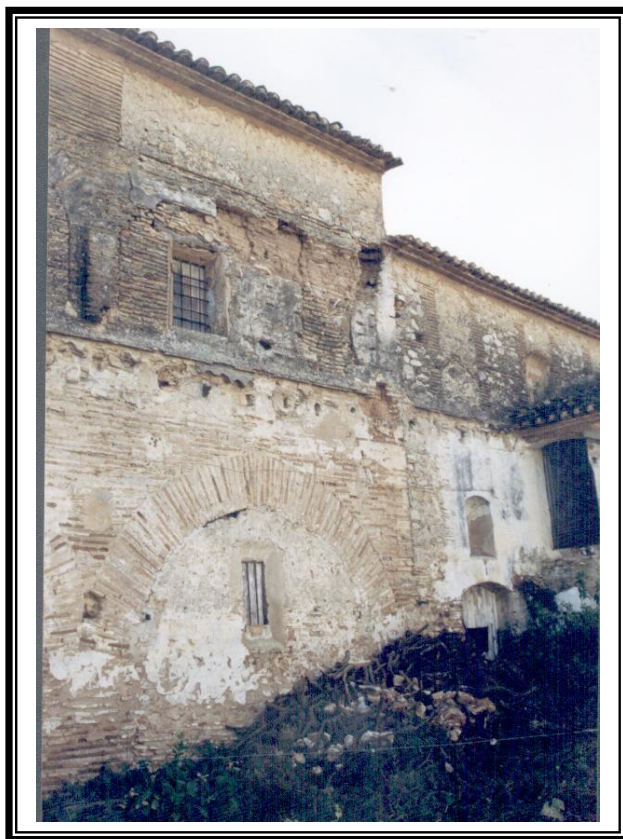

FOTO 8: Part de l'ala sud de l'edifici vista des del pati interior.

FOTO 9: Com ja s'ha dit a bastament, la Granja es troba en un estat de conservació gairebé pèssim, com bé es pot veure a la foto de la planta superior de l'ala sud.

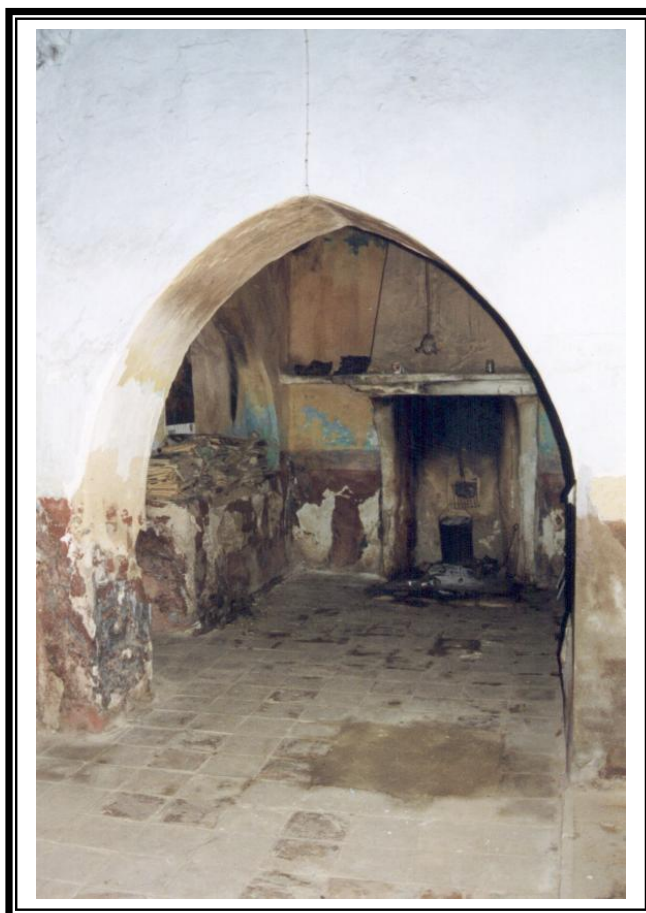

FOTO 10: Foto de la llar que està a la planta baixa de l'edificació a l'ala sud i que, antigament, i fins fa relativament poc de temps, s'usava. Actualment aquesta dependència roman tancada per perill d'enderrocament.

FOTO 11: Interior de l'edificació de la Granja. Pati interior i magatzem construït en l'actualitat de planxa galvanitzada per a guardar els estris per al conreu de la finca.

FOTO 12: Ala oest vista des de la porta principal de l'edificació.

FOTO 13: Detall de la porta de l'ala oest.

FOTO 14: Interior de l'ala oest.

FOTO 15: Estany de Cullera durant el mes de juny.

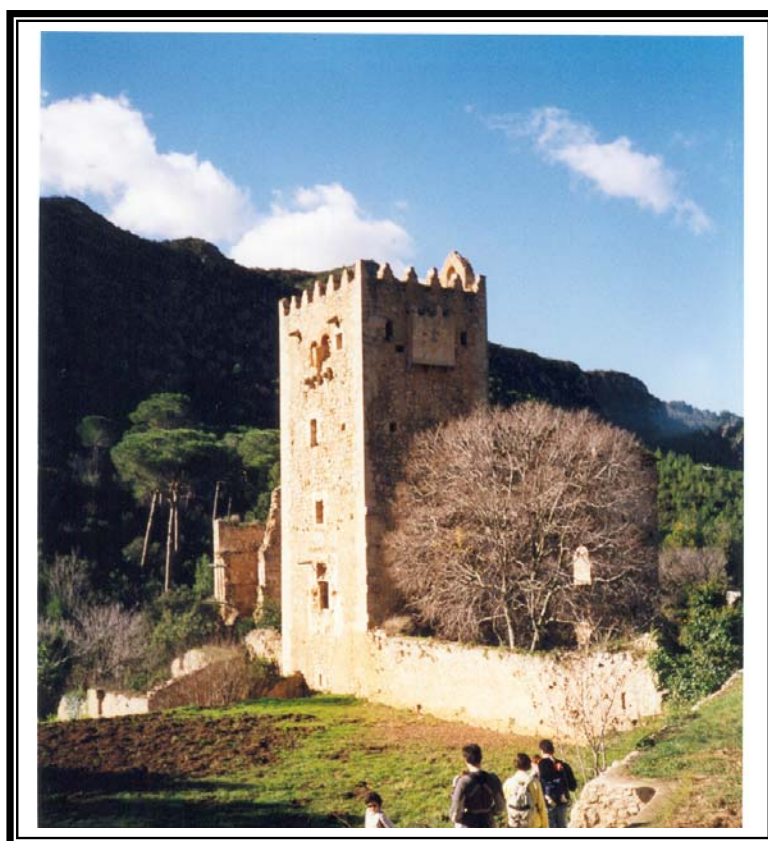

FOTO 16: Monestir de la Murta durant al mes de desembre. És un paratge excepcional on l'amant de la natura pot perdre's fent senderisme. Des de la Granja, es pot arribar ben bé en bicicleta o en cotxe ja que només està a uns 8 km.

FOTO 17: Pescador a la marjal d'Albalat a l'abril, quan els camps d'arròs romanen inundats i el paisatge combina tots els colors que l'aigua reflecteix gràcies als diferents angles d'incidència del sol.

FOTO 18: Camps d'arròs durant el mes de juliol. Al final de la foto es pot veure la serra de Corbera amb el cavall Bernat, el cim més alt de la serralada amb 587 m d'altura.

FOTO 19: Camps d'arròs a final d'agost . L'arròs ja està granat i quasi a punt per a la sega.

FOTO 20: Mota del riu Xúquer al pas per Polinyà. Un poc més arrere comença una ruta excepcional que permet anar en bicicleta des d'Albalat quasi fins a la desembocadura del riu a Cullera resseguint tots els meandres que descriu el riu fins a arribar a la mar.

FOTO 21: El Tallat Roig, zona d'escalada situada prop del Paratge Natural Municipal de la Murta i la Casella.

FOTO 22: Vista de les valls de la Murta i la Casella des del Tallat Roig.

FOTO 23: Barri de la Font. És un conjunt de cases molt pintoresques amb unes vistes excepcionals de la serra de Corbera.

FOTO 24: Plaça de l'ajuntament de Benicull.

ANNEX 2: INFORME DELS ARQUITECTES

INFORME SOBRE LA RECUPERACIÓ DE L'EDIFICI DE LA GRANJA, ANY 2000

Autors:

José Gregorio Nadal Ortuño, arquitecte municipal de Polinyà de Xúquer.

Enrique Redondo Mateo, arquitecte municipal d'Albalat de la Ribera.

A instàncies de la Mancomunitat de Municipis de la Ribera Baixa, i acompanyats pels seus president i vicepresident, a més dels alcaldes de Polinyà de Xúquer i d'Albalat de la Ribera, el matí del proppassat dia 1 de desembre de l'any en curs, els arquitectes firmants d'aquest informe, és a dir, José Gregori Nadal Ortuño i Enrique Redondo Mateo, visitem els edificis la Granja i el Molí de Montsalvà, ambdós situats al terme municipal de Polinyà de Xúquer, amb la finalitat de comprovar l'interès arquitectònic, l'estat de conservació i les possibilitats de recuperació i reutilització d'aquests edificis.

Visitarem primer la Granja, a l'interior de la qual vam accedir acompanyats del procurador de la finca i, posteriorment, anàrem a visitar l'edifici del Molí de Montsalvà, del qual també vam observar l'interior, en aquest cas perquè no tenia porta, ja que havia estat cremada per accions vandàliques.

LA GRANJA

Es tracta d'un edifici que pertany al gòtic civil, ja que és un edifici agrícola del començament del segle XIV.

Està situat al terme municipal de Polinyà de Xúquer, a la partida anomenada el Gual, al costat de la carretera comarcal VV-1101 (que comunica Polinyà de Xúquer amb Alzira), en les immediacions del pont metàl·lic d'Albalat de la Ribera sobre el riu Xúquer.

Està format per un cos principal rectangular que suposadament era el cos primitiu de l'edifici, que té dues plantes. El mur de càrrega que constitueix el tancament interior està format per una successió d'arcs ogivals gòtics, que han estat reomplits (massissats) en actuacions posteriors. Els perfils dels arcs es distingeixen clarament, ja que en alguns d'aquests s'ha assenyalat –obrint-hi una escaleta– la zona cegada de la resta del mur i fins i tot n'apareixen alguns amb un cert grau de caiguda.

Disposa d'un segon cos rectangular, perpendicular al primer i bastant més llarg que, situat a mà esquerra mirant al conjunt des de la façana principal, tanca el pati interior definit per l'ala oest.

A més, hi havia un tercer cos que tancava l'extrem nord del conjunt, actualment ja desaparegut, en el lloc del qual s'ha alçat una nau amb coberta de planxa galvanitzada.

El quart costat del pati tancat el constitueix el mur de tancament per l'est amb una franja coberta porticada.

És a dir, es tracta d'un gran pati descobert tancat pels quatre costats.

S'han de destacar del conjunt algunes singularitats com:

- Profusió d'arcs ogivals en tota la construcció principal, tant en la façana interior com en compartiments interiors que actuen com a elements que sustenten el primer forjat.
- L'existència en la façana principal d'una finestra típicament gòtica amb el doble arc ogival i un pilar central de secció circular.
- La singular forma amb la qual està resolt el recolzament de les biguetes de fusta que formen el forjat, que se sostenen sobre jàsseres de fusta adossades al mur i recolzades sobre menudes mènsules de pedra que s'encasten als murs.

L'edifici està en un estat lamentable i apuntem alguns dels elements més destacats:

1. El forjat primer del cos principal té en alguns punts una fletxa exagerada que deixa entreveure un enfonsament quasi imminent.

2. El mur del cos principal, que constitueix la façana interior del pati, té en alguns punts una caiguda exagerada que amenaça amb l'ensorrament i, a més a més, en alguns trams està disgregat, ja que el material que el formava s'ha anat desprenent.

3. Per tot això, s'ha d'actuar urgentment, ja que s'ha de rescatar de la degradació total aquest exemplar únic i valuós del gòtic civil de la comarca de la Ribera Baixa.

La intervenció sobre el conjunt es faria en dues etapes:

A) En una primera etapa s'actuarià sobre l'estructura i les cobertes, fent-se les operacions següents:

- A1. Subjecció, ariostament i consolidació de murs de càrrega estructurals.
- A2. Reparació de la coberta.
- A3. Reconstrucció dels forjats destruïts.

B) Amb aquestes operacions descrites de forma breu es dotaria l'edifici d'una estabilitat i estanquitat que garantiria, almenys, la paralització del deteriorament que s'està produint de manera progressiva i accelerada. Amb això podrien emprendre's les operacions d'una segona etapa o fase d'actuació, en la qual s'actuaria sobre la distribució interior i els acabaments, sent respectuosos amb els materials originals. La distribució i els acabaments es farien ajustant-se a l'original i en funció de l'ús que s'hi pretenga donar. Els possibles usos apuntats en la visita conjunta de la presidència de la Mancomunitat de la Ribera Baixa són:

1/ Museu etnològic comarcal.

2/ Alberg per a turisme rural.

3/ Restaurant típic en què es mantinguen i propaguen les tradicions i, sobretot, la cultura gastronòmica comarcal.

Tots aquests usos apuntats els creiem perfectament viables i, fins i tot, podrien ser simultanis, ateses les característiques i l'extensió del conjunt d'edificacions que formen la Granja.

La conclusió de tot el que s'ha exposat és:

a) L'edifici posseeix un interès arquitectònic i històric indubtable. Possiblement és l'edifici arquitectònic civil més important de la comarca, ja que es tracta d'una obra singular i representativa de la Ribera Baixa.

b) Encara que l'estat de deteriorament és molt avançat no és irreversible, i la seua recuperació no sols és possible, sinó necessària, i s'ha de fer per a no perdre la memòria històrica dels ciutadans de la Ribera Baixa.

c) L'actuació s'ha de portar a cap sense més retard d'una manera urgent, ja que la degradació és progressiva.

ANNEX 3: DIAGNÒSTIC

1. Característiques generals del Municipi
 - 1.1 - Àrea de referència
- 2.- Polinyà i Benicull
 - 2.1.-. Subsistema físic
 - 2.1.1. Medi inert
 - 2.1.1.1. Ubicació
 - 2.1.1.2. Orografia
 - 2.1.1.4. Clima
 - 2.1.1.5. Hidrografia
 - 2.1.2. Medi biòtic
 - 2.1.2.1. Vegetació
 - 2.1.2.2. Fauna
 - 2.1.2.3. Àrees d'especial interès per a la conservació de la natura
 - 2.1.3. Medi perceptual
 - 2.1.3.1. Patrimoni historicoartístic
 - 2.1.4. Usos i aprofitaments del sòl rústic
 - 2.1.4.1. Àrees naturals
 - 2.1.4.2. Usos agrícoles
 - 2.1.4.3. Usos ramaders
 - 2.1.4.4. Silvicultura
 - 2.1.4.5. Vies pecuàries
 - 2.1.5. Riscos ambientals
 - 2.2. Subsistema socioeconòmic
 - 2.2.1. Població
 - 2.2.1.1. Evolució històrica
 - 2.2.1.2. Estructura poblacional i de la llar
 - 2.2.2. Economia
 - 2.2.2.1. Mercat de treball
 - 2.2.2.2. Sectors productius
 - 2.2.2.2.1. Agricultura
 - 2.2.2.2.2. Apicultura
 - 2.2.2.2.3. Indústria
 - 2.2.2.3. Comerç interior i fluxos de compra
 - 2.2.2.4. Finances i Hisenda municipal
 - 2.3. Subsistema de nuclis, infraestructures i equipaments
 - 2.3.1. Estructura espacial de nuclis
 - 2.3.1.1. Planejament urbanístic
 - 2.3.2.2. Estructura espacial
 - 2.3.2.3. Estructura de nuclis
 - 2.3.2. Estructura urbana
 - 2.3.3. Infraestructura viària
 - 2.3.4. Infraestructura no viària i serveis urbans
 - 2.3.4.1. Infraestructura hidràulica
 - 2.3.4.2. Sanejament i depuració
 - 2.3.4.3. Enllumenat públic
 - 2.3.4.4. Infraestructura energètica
 - 2.3.4.5. Infraestructura de comunicació no viària
 - 2.3.5. Equipament
 - 2.3.5.1. Habitatge
 - 2.3.5.2. Educació
 - 2.3.5.3. Cultura
 - 2.3.5.4. Sanitat i Serveis Socials
 - 2.3.5.5. Justícia i culte
 - 2.3.5.6. Transport
 - 2.3.5.7. Equipament esportiu
 - 2.3.5.8. Esbargiment, esplai i oci
 - 2.3.5.9. Turisme
 - 2.4. Subsistema institucional i legal
 - 2.4.1. Organització administrativa
 - 2.4.2. Marc Legal

1. Característiques generals del Municipi

1.1. Àrea de referència

El treball d'estudi tractarà sobretot dos nuclis urbans que pertanyen a la comarca de la Ribera Baixa; Polinyà i Benicull del Xúquer. Benicull, però, també comprèn la muntanyeta de la Font, que és un conjunt d'habitatges amb menys de 10 que hi viuen tot l'any. Com que Benicull aconseguí la independència de Polinyà l'any 2003, aquest apartat del treball moltes vegades tractarà les dades com si es tractara d'un únic poble, ja que la informació trobada està d'aquesta manera. No obstant això, sempre que les dades ho permeten, es parlarà de cada poble individualment.

Els dos termes municipals esmentats estan situats, com ja s'ha dit, a la comarca de la Ribera Baixa (província de València). Aquesta comarca té límit amb les comarques de l'Horta al nord, la Ribera Alta a l'oest, la Safor al sud, i a l'est limita amb la mar Mediterrània.

Els dos municipis limiten amb els termes d'altres poblacions com Albalat de la Ribera al nord, Sueca al nord-est, Riola a l'est, Corbera i Alzira al sud i Algemesí a l'oest.

2. Característiques generals dels municipis

2.1. Subsistema físic

2.1.1. Medi inert

2.1.1.1. Ubicació

Els termes municipals estan situats a la comarca de la Ribera Baixa, a la zona oest de la comarca, a la província de València. El de Polinyà té una superfície total de 900 ha, mentre que Benicull té unes 355,63 ha.

Més concretament, la població de Polinyà està situada al marge dret del riu Xúquer, quasi tocant la vora del riu, mentre que l'àrea territorial de Benicull està situada més al sud d'aquest riu.

L'extensió de l'àrea dels termes municipals correspon la immensa majoria a cultius de regadiu, aproximadament el 90% de la seua superfície total, percentatge pràcticament idèntic a la mitjana comarcal.

2.1.1.2. Orografia

L'àrea territorial està situada al marge dret del riu Xúquer, enclavada dins la comarca natural de la Ribera Baixa del Xúquer. Polinyà es troba situada sobre una

planura que s'eleva uns 12 metres sobre el nivell de la mar. Benicull i la Font, però, estan situats sobre unes petites elevacions rocoses, estreps de la serra de Corbera en la planura al·luvial formades pels arrossegaments del riu. Aquestes elevacions tenen 34 metres en el cas de la Font i 31 metres en el cas de Benicull sobre el nivell de la mar.

2.1.1.3. Litologia

Els materials del quaternari ocupen la major part del territori. Dins d'aquest tipus de materials es troben dipòsits continentals i dipòsits de tipus mixt.

No es troben restes de materials del triàsic, del juràssic ni del terciari, però sí materials del cretàc superior en zones puntuals del terme de Benicull, una part en el nucli de població i l'altra la muntanyeta dels Pins.

El territori està format, en la zona nord i oest, per sòl que prové dels arrossegaments al·luvials, mentre que el terreny on es troba situada la població de Benicull, així com el d'altres xicotets monticles propers (muntanyeta dels Pins i muntanyeta de la Font), està constituït per pedra calcària amb escassa o nul·la capa de terra; finalment, la zona sud, que recau cap al terme municipal de Corbera, és de sòl compost per materials detrítics de granulometria fina a mitjana.

El conjunt del territori dels termes estudiats, excepte els tres xicotets promontoris descrits, estan formats per dipòsits predominantment argilosos, amb alternança de nivells més grossos de 40-50 cm d'espessor, amb pedres calcàries subarredonides, que corresponen a un con de dejecció de l'edat del pleistocè superior, desenvolupat a partir de les aportacions del barranc de la Murta, que s'origina al terme municipal d'Alzira i que desemboca la major part de les seues aigües a la sèquia del Rei.

Les xicotetes llomes que sobreïxen per damunt de la planura al·luvial estan constituïdes per dolomies i calcàries recristal·litzades, amb intercalacions de dolomia arenosa. En sentit geomorfològic, aquests afloraments de muntanya constitueixen un relleu estructural dominant sobre tota la planura quaternària.

Cap al sector sud del territori dels termes, aflora un glacis d'acumulació, constituït per llims argilosos rojos amb intercalacions de palets de calcària angulosos desenvolupats a partir dels relleus mesozoics al sud de Corbera, de l'edat del pleistocè superior.

Al nord del territori, al terme de Polinyà, i associat a la dinàmica recent (en termes geològics) del riu Xúquer, es presenta –ocupant el llit d'inundació– un conjunt de llims arenosos pards amb alguns palets solts. Aquests dipòsits holocens s'originen a partir del

desbordament periòdic del riu Xúquer i el seu afluent el Magre en èpoques recents. Al voltant dels llims d'inundació s'observa una franja de llims pards fluvials, possiblement relacionats amb la dinàmica del riu Xúquer durant l'holocè més antic.

2.1.1.4. Clima

El clima és típicament mediterrani, amb temperatures mitjanes que van des dels 10° C al mes de gener fins als 30° C d'agost.

Les temperatures més altes s'enregistren als mesos de juliol i agost, i en poques ocasions passen els 40° C. No obstant això, les mitjanes màximes en eixos mesos són lleugerament superiors als 30° C. Les temperatures mínimes es detecten als mesos de gener i febrer, i en comptades ocasions són inferiors als 0° C. Així doncs, es pot parlar d'una oscil·lació mitjana mensual entre els 11° C als mesos d'hivern i els 25 ° C als mesos d'estiu.

Seguint la classificació agroecològica de Papadakis, es pot establir que el microclima és del tipus marítim càlid (MA). Hi domina el règim de vents de l'est i nord-est, amb alternances de l'oest i nord-oest.

Les precipitacions varien entre els 450 i 500 mm anuals, amb màximes a la tardor que poden ser de caràcter torrencial i, en menor mesura, a la primavera. La propera estació d'Algemesí va assenyalar en el període de 1964-1970 una mitjana de 560 mm.

2.1.1.5. Hidrografia

El terme municipal de Polinyà està situat al marge dret del riu Xúquer, al tram baix. Tots dos termes estan recorreguts per una sèrie de sèquies artificials utilitzades per al reg, a més d'haver-hi barrancs naturals que no porten aigua excepte als períodes de pluja torrencial. Molts d'aquests barrancs es troben ara totalment o parcialment soterrats, alguns per l'ampliació de terres de cultiu i d'altres per deixalles traslladades per l'ésser humà.

El municipi de Polinyà, a causa de la proximitat del Xúquer, té riscos d'inundacions, encara que el riu ha sigut reforçat mitjançant esculleres després de la riuada del 1982, en la qual la població de Polinyà del Xúquer va quedar totalment soterrada per l'aigua.

2.1.2. Medi biòtic

2.1.2.1. Vegetació

La totalitat de l'àrea territorial, exceptuant-ne els nuclis urbans i les dues xicotetes elevacions muntanyoses de la Font i la muntanyeta dels Pins, està dedicada a l'agricultura de regadiu amb aigües del riu Xúquer –a la zona arrimada a l'àrea territorial de Polinyà– i de pous que aprofiten l'alt nivell freàtic de les aigües subterrànies –sobretot a l'àrea de Benicull. En l'actualitat, pràcticament el tipus de producció agrícola és en règim de monocultiu, i es basa quasi en exclusiva en la citricultura de tarongers amb xicotetes produccions d'altres productes típics del regadiu mediterrani.

Les dues elevacions muntanyoses abans esmentades són superfícies arborades amb pi pinyoner (*Pinus pinea*) i pi blanc (*Pinus halepensis*), i amb un sotabosc de matolls típics mediterranis com ara el romer (*Rosmarinus officinalis*), l'argelaga (*Ulex parviflorus*) i el margalló (*Chamaerops humilis*), principalment.

2.1.2.2. Fauna

Els animals que estan més representats són els que formen el grup dels ocells (l'avifauna). D'aquests hi ha un gran nombre de representants segons l'època de l'any, com són el teuladí, la merla, el tord, el pinçà, la coeta, el verderol, el pit-roig, l'oroneta, la xarleta...

També hi ha representació d'algunes altres espècies com ara els fardatxos, les llebres, les rates de marjal, les serps, els gripaus, les granotes...

2.1.2.3. Àrees d'especial interès per a la conservació de la natura

Les úniques zones lliures d'aprofitaments agrícoles són la muntanyeta dels Pins i la muntanyeta de la Font, protegides ambdues de l'urbanització i de l'explotació agrícola pel vigent instrument de planejament municipal. La primera és un illot d'un gran valor ecològic a la comarca de la Ribera Baixa del Xúquer, de vegetació mediterrània, amb un bosquet de pins mediterranis amb sotabosc abundant i ric. El segon es troba més deteriorat per l'acció humana, sobretot per l'extracció d'àrids, en altres èpoques. El paratge de la muntanyeta dels Pins actualment és propietat de Benicull, ja que l'Ajuntament l'adquirí fa uns quants anys pel valor sentimental que representa per al poble.

El barranc o la sèquia del Rei és mereixedor de protecció ecològica per part de les administracions públiques, i així queda establert en les Normes Urbanístiques Municipals. Aquest ve del barranc de la Murta, creua la major part de l'actual àrea territorial de Benicull en sentit nord-oest sud-est i, després de passar per diversos municipis de la comarca, acaba formant l'estany de Cullera, paratge mereixedor de protecció pels seus valors ecològics i que, si no es protegeix, acabarà formant part de la història dels espais més emblemàtics de la Ribera Baixa.

2.1.3. Medi perceptual

2.1.3.1. Patrimoni historicoartístic

BENICULL

1 Jaciment de la Pedrera

Jaciment de fàcil accés. Paisatge urbanitzat. Soterrament eneolític, del II mil·lenni aC. Va ser localitzat i excavat a conseqüència dels treballs que es desenvoluparen a la pedrera de la Muntanyeta de la Font. La cova actualment està destruïda ja que s'ha urbanitzat la zona. S'han trobat diversos fragments de ceràmica feta a mà, elements decoratius, sílex, petxines perforades, així com ossos treballats. Es troben dipositats al SIP (Museu de Prehistòria de València).

2 Muntanyeta d'Alfonset I

Zona de fàcil accés, amb un paisatge de conreu. Es tracta d'un lloc d'habitació eneolític/ bronze, del II mil·lenni aC, situat en un promontori de dimensions menudes i de pedra calcària, al N de la població. El lloc està molt prop del jaciment de la Pedrera, jaciment de l'horitzó campaniforme.

Al voltant d'aquesta muntanyeta i als camps que l'envolten s'ubiquen les troballes arqueològiques, fonamentalment fragments de ceràmica a mà, sílex i pedra polida. Es troben dipositades al SIP.

3 Muntanyeta d'Alfonset II

Jaciment de fàcil accés. Paisatge de conreu. Està sensiblement afectat per les tasques agrícoles i als abancaments del terreny. Lloc d'habitació medieval, situat en un petit promontori de pedra calcària, que es localitza al nord de la població de Benicull. Als seus voltants i dispersos pels camps, s'han trobat fragments de ceràmica medieval feta amb torn, fonamentalment a l'esquerra del camí que arriba fins a la muntanya. Els materials estan dipositats al SIP.

4 Alqueria de la Tenedora

Zona de fàcil accés. Paisatge de conreu. Alqueria medieval del segle XI dC. Es localitza a l'eixida de Benicull, direcció a Alzira, a mà dreta d'una antiga masia. Als voltants d'aquesta es van localitzar produccions medievals d'adscripció islàmica (ceràmica comuna, vidriada i un fragment de coll de gerreta del segle XI dC). Es troben dipositades al SIP.

5 Muntanyeta de la Font

Zona de fàcil accés, bosc baix mediterrani molt degradat. Es tracta d'una troballa aïllada: sílex (burins i ascles), que es troben dipositats al SIP.

Al cim de la muntanyeta de la Font, van aparèixer diverses ascles de sílex. Al vessant nord hi ha una mina abandonada de pedra calcària. Al peu de la muntanya, al talús format per aquesta explotació es va descobrir una nova cova. A les proximitats de la cova es distingeixen masses de terra fosca, en una de les quals es van recuperar ascles de sílex.

6 Llavador

Es tracta d'una construcció civil de mitjan segle XX on la gent de Benicull rentava la roba. Situat a uns escassos 500 m del poble, va estar restaurada en els anys noranta ja que es va deteriorar quasi completament en la pantanada de 1982. Encara que no és una construcció molt antiga, el seu valor resideix en el fet que ja no n'hi ha molts exemplars a la comarca, tot i ser una mostra del tipus de vida que, no fa tants anys, tenien els habitants del poble i de la zona.

POLINYÀ

I Altet de la Cova Santa

Jaciment de fàcil accés. Paisatge de conreu. Assentament ibèric situat en un monticle, a la dreta del bassal de Colom, a la partida del mateix nom i prop del Molí de Montsalvà. El jaciment es va destruir quasi totalment en fer-se un rebaix del terreny. Actualment, romanen algunes restes de materials constructius, com són els carreus. El monticle (2,3 metres sobre el nivell del mar) tindria una extensió aproximada de 20 fanecades, al voltant de les quals apareixen, encara avui en dia, restes ceràmiques d'adscripció ibèrica. Les troballes responen a ceràmica ibèrica d'àmplia cronologia i

ceràmica medieval. Es troben dipositats al SIP.

3 La Granja

Jaciment de fàcil accés. Paisatge de conreu al costat del Xúquer. Es tracta d'un lloc d'habitació d'adscripció iberorromana. Està situat al marge dret del riu, prop d'Albalat de la Ribera. El topònim procedeix d'una construcció anomenada la Granja, datable en el segle XV, de la qual es conserva, en una de les finestres, un capitell. La dispersió de material abasta unes 5,6 fanecades, i es troba al llarg dels marges d'un camí veïnal que des de l'immoble segueix en direcció al riu. Es van trobar fragments de sílex, ceràmica ibèrica comuna, pintada, a més a més de produccions àtiques i ceràmica romana. Es troben dipositades al SIP.

4 Molí de Montsalvà

Zona de fàcil accés, amb paisatge de conreu. Es tracta d'un molí medieval que s'ubica a la confluència de la sèquia de les Boves i la del Rei, justament a la línia divisòria dels termes de Corbera, Polinyà i Riola. Conserva tot l'entramat de canalitzacions i vies d'accés de l'aigua al molí. A més a més, hi trobem un pati recobert de rajoles, a manera d'enllosat. S'han reutilitzat elements constructius en períodes posteriors. Per acabar, cal dir que el molí ha patit remodelacions recents que n'han afectat l'estructura.

5 Partida del Gual

Zona de fàcil accés, amb paisatge de conreu. Es tracta d'una troballa aïllada d'època romana, concretament un bust de marbre grisenc de Bacus. De 15 cm d'alçada, està coronat amb heura i presenta el cabell treballat amb la tècnica del trepà; d'altra banda, li falta el nas. De bona qualitat, es va trobar a la partida de Gual, prop de la casa de la Granja. Es troba dipositat al Museu Sant Pius V.

6 Pont de Montcada

Jaciment de fàcil accés. Paisatge de conreu. Avui en dia és un camp de tarongers a la rodalia de l'autopista AP-7. Es tracta d'un poblat del bronze posteriorment reocupat en època medieval. Està situat prop del pont de Montcada, a la carretera d'Alzira a Albalat. El terreny és pla, a excepció d'un petit promontori que hi havia abans, on precisament es localitzaven les Cases de Montcada, a 50 metres del riu Xúquer. Els sondatges

arqueològics realitzats en el moment del desenvolupament de la xarxa viària van traure a la llum diversos materials arqueològics: sílex (nuclis i resquills), puntes de fletxa, ceràmica a mà, ossos indeterminats i malacofauna. Es troben dipositades al Museu Municipal d'Alzira.

7 Troballa aïllada de Colom

Zona de fàcil accés, amb un paisatge de conreu. Troballa aïllada d'una destal de pedra polida. Situada al N del Molí de Montsalvà, en una zona amb uns 3 metres d'altitud respecte als terrenys dels voltants. La destal va aparèixer en fer-hi unes tasques de drenatge dels camps, anteriorment de secà.

8 Troballa aïllada de la Caseta del Sord

Zona de fàcil accés. Paisatge de conreu. Troballa numismàtica aïllada d'època romana. Es tracta d'una moneda de Claudi de la ceca de Roma, de bronze, datada al voltant de mitjan segle I dC (41-56 dC). Forma part de la col·lecció particular de J. Nadal Talens. Es va localitzar a la rodalia de l'Altet de la Cova Santa, al nord, amb motiu de les tasques de drenatge dels camps, en transformar els terrenys de secà en regadiu. L'àrea era un antic altet rebaixat.

2.1.4. Usos i aprofitaments del sòl rústic

La gran totalitat del terme municipal està constituïda per terreny agrícola, a excepció de les ja anomenades elevacions muntanyoses.

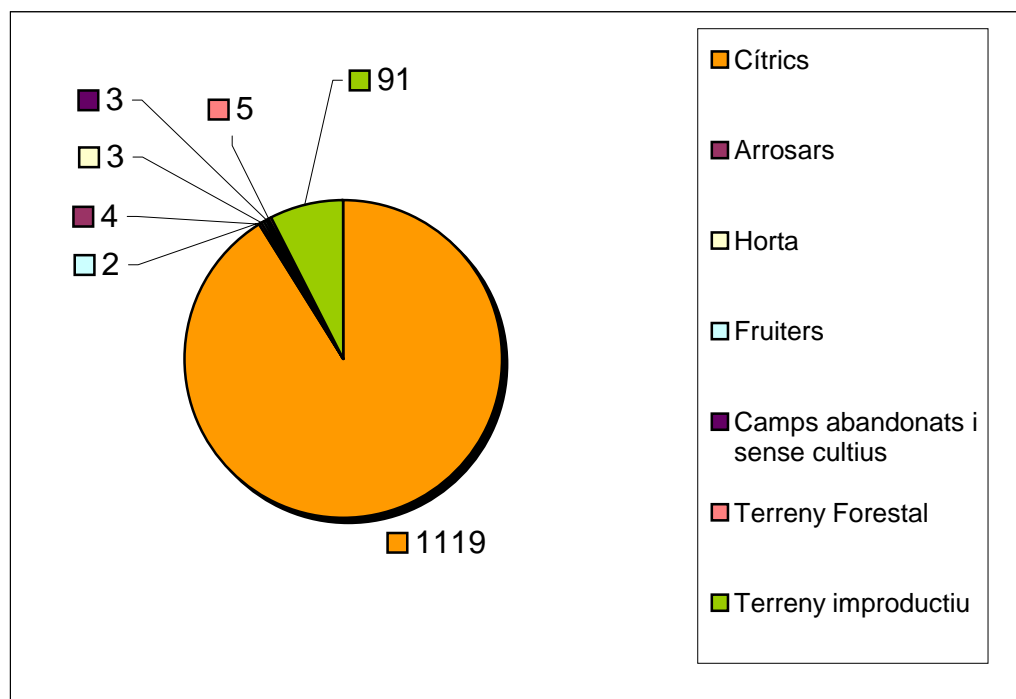
2.1.4.1. Àrees naturals

Aquest apartat ja ha estat desenvolupat a la part del medi biòtic.

2.1.4.2. Usos agrícoles

Hi ha oficialment un total de 273 pous d'aigua per a ús agrícola, encara que se sap que realment aquest nombre és superior, i arriba fins als 500 o 600 pous.

En el següent gràfic es mostra la distribució general dels usos agrícoles en hectàrees dels municipis de Benicull i Polinyà del Xúquer conjuntament:

Font: Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació. Secretaria General. 1997

Cítrics. Com pot observar-se, quasi la totalitat dels cultius estan dedicats als cítrics. El reg es du a terme amb pous i amb aigua del riu Xúquer. El Sindicat de Regs s'encarrega d'organitzar els torns d'aigua dels camps regats pel Xúquer. La dimensió mitjana de les parcel·les és de 0,5 ha (6 fanecades aproximadament)³.

L'ús d'herbicides i pesticides està molt generalitzat, fet que provoca que els aqüífers estiguen contaminats, sobretot de nitrats. Tant l'adobament com el tractament de plagues es fa mitjançant productes químics, i l'agricultura ecològica és inexistent.

S'aconsegueixen produccions d'entre 200 i 250 arroves per fanecada.

Horta. Els cultius d'horta es distribueixen en parcel·les de 0,5-0,6 ha, i els més característics són el meló d'Alger, les albergínies i les carxofes. Aquests cultius es fan sobretot a Cullera i Sueca, on la sorra fa més difícil el conreu del taronger, per bé que a Benicull i Polinyà també es troba algun roglet d'horta.

Arròs. Les parcel·les d'arròs antigament estaven presents en bona part dels termes estudiats, encara que al segle passat es van aterrar gairebé totes per a transformar-les en cultius cítrics. Actualment només queden unes quantes fanecades d'arròs a la punta est del terme de Polinyà.

Fruiters. Es troben tant cultius de fruiters com l'alternança de fruiters amb cítrics. Aquests últims són cultius originalment de fruiters en decadència que han estat doblats

³ La fanecada és la mesura superficial agrària corresponent a la superfície que s'usa a la comarca. Equival a la dotzena part d'una hectàrea (aproximadament 832 m²).

amb cítrics en expectativa que aquests assolisquen un desenvolupament acceptable per eliminar totalment els fruiters.

Els fruiters que més es cultiven són les prunes, les peres, les pomes, les bresquilles i els albercocs.

La superfície considerada com a improductiva són els nuclis urbans, les carreteres, el rius, els camins i altres.

2.1.4.3. Usos ramaders

En aquesta zona l'activitat ramadera ha desaparegut fa relativament pocs anys.

2.1.4.4. Silvicultura

Les úniques zones forestals que hi ha no tenen cap tipus d'aprofitament selvícola.

2.1.4.5. Vies pecuàries

Als termes hi ha una via pecuària, l'ús ramader de la qual és nul. Aquesta passa pel carrer principal d'Albalat, creua el riu Xúquer pel pont i segueix cap a Polinyà per la carretera comarcal de titularitat provincial 1.101.

2.1.5. Riscos ambientals

El major risc ambiental que hi ha és el d'inundació. Açò és conseqüència de la possibilitat de desbordament del riu Xúquer o dels diferents barrancs, i a causa també de la fragilitat del sòl provocada per les nombroses avingudes que es produeixen en períodes de grans precipitacions i per l'escassa alçada dels terrenys respecte al nivell del riu Xúquer, ja que aquest es troba en la seua desembocadura on quasi tot el terreny correspon amb una planura al·luvial. Cal citar la riuada del 1864 provocada pel riu Xúquer i la inundació del 1982 com a conseqüència del trencament de la presa de Tous, ambdues catastròfiques per a tota la zona. És important ressaltar, però, que el nuclis urbans de Benicull i la Font (que no el seu terme) s'han salvat sempre d'aquestes inclemències perquè, com ja s'ha dit, es troben situats en uns promontoris muntanyosos que tenen una altitud aproximada sobre el nivell de la mar de 30 m.

Tot i el perill d'inundacions que Polinyà i Benicull segueixen tenint, la probabilitat que el causant siga el Xúquer és molt poca, ja que actualment tot el tram baix d'aquest està reforçat amb la mota artificial. No obstant això, quasi tots els anys no estan lliures

de perill les parts més enfonsades dels termes, ja que es desborden els cursos naturals intermitents (barranc de la Murta...) i la sèquia del Rei.

2.2. Subsistema socioeconòmic

Seguint amb el diagnòstic, i després d'haver fet l'estudi del medi físic, a continuació es farà una anàlisi de la situació social i econòmica dels pobles objectiu d'aquest treball.

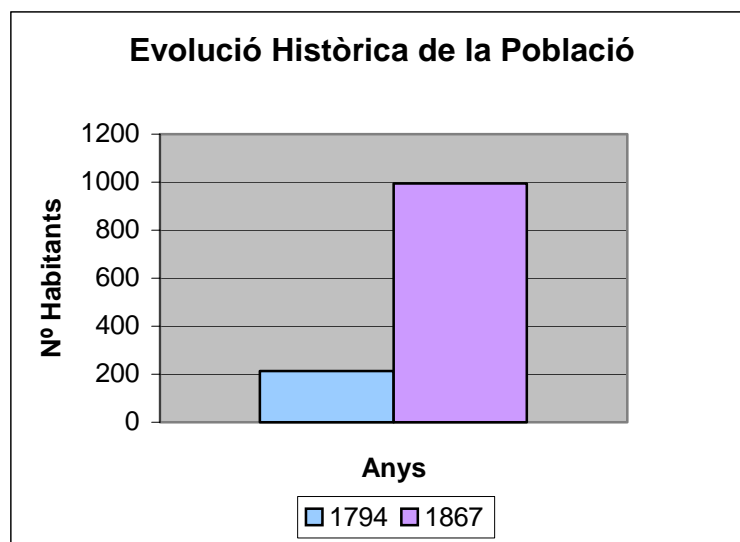
En aquest apartat, el primer que es farà serà analitzar la població i en segon lloc l'economia de Polinyà i Benicull. El principal problema que s'ha trobat per a retratar aquest subsistema ha sigut la impossibilitat parcial per a poder tractar aquests nuclis poblacionals separadament, ja que, com que Benicull gaudeix d'independència de Polinyà des del 2003, moltes de les dades que s'han aconseguit per al sistema socioeconòmic tracten conjuntament els dos nuclis, englobats tots dos amb el topònim de Polinyà de Xúquer.

2.2.1. Població

2.2.1.1. Evolució històrica

Polinyà apareix per primera vegada com a nucli independent de la Baronia de Corbera el 1836, quan aquesta població es dividí en quatre pobles diferents: Corbera, Fortaleny, Riola i Polinyà.

Abans de la seua independència, ja apareix en un document del 1254 com a Alqueria de la Vila de Corbera. Però és al segle XVIII quan apareixen les primeres dades referents a la quantitat de població.

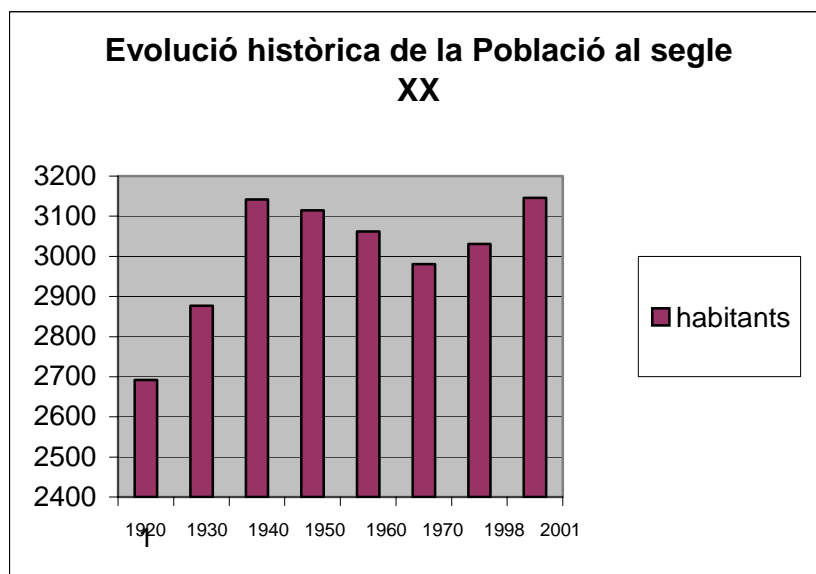
Font: Dades obtingudes de l'Ajuntament de Polinyà

Així, el 1794 Polinyà comptava 213 persones. Aproximadament setanta anys després, la població havia augmentat fins a 994 habitants. Des d'eixe moment, la població d'aquest nucli ha anat des dels 1.000 habitants aproximadament fins als 2.000 i escaig de l'actualitat.

Pel que fa a Benicull, les primeres restes humanes aparegudes estan datades en els temps de transició del bronze valencià entre 1700 i 1600 aC. Ja no es té constància de més habitats a "la muntanyeta de Benicull" fins als anys 80 del segle XIX, moment en el qual els documents diuen que aquest nucli compta aproximadament 70 persones.

És al segle XX, però, quan es consolida el poblament de Benicull gràcies a la gran afluència d'immigrants vinguts des de Benigànim, un poble valencià de la comarca de la Costera. A partir d'aquest moment, el nombre d'habitants anirà augmentant des dels 358 del 1900 fins als 860 de l'actualitat.

Com ja s'ha dit en aquest treball, la població de Polinyà de Xúquer sempre ha embolcallat en l'àmbit administratiu Polinyà, Benicull i la Font (els tres nuclis urbans), així com totes les persones que han viscut de forma dispersa en els horts del terme. És per això que ara es farà un resum en xifres de l'evolució conjunta de tot el segle passat que es mostra en el gràfic següent:

Font: Dades obtingudes de l'Ajuntament de Polinyà

En aquesta taula es pot observar com durant el segle passat el nombre d'habitants ha anat augmentant lleugerament a excepció de la davallada poblacional que, tot i no ser excessivament acusada, es distingeix entre els anys cinquanta i els setanta. Una vegada superat aquest episodi, es pot veure com la població s'ha tornat a recuperar i ara es troba per damunt del màxim poblacional assolit el 1960.

2.2.1.2. Estructura poblacional i de la llar

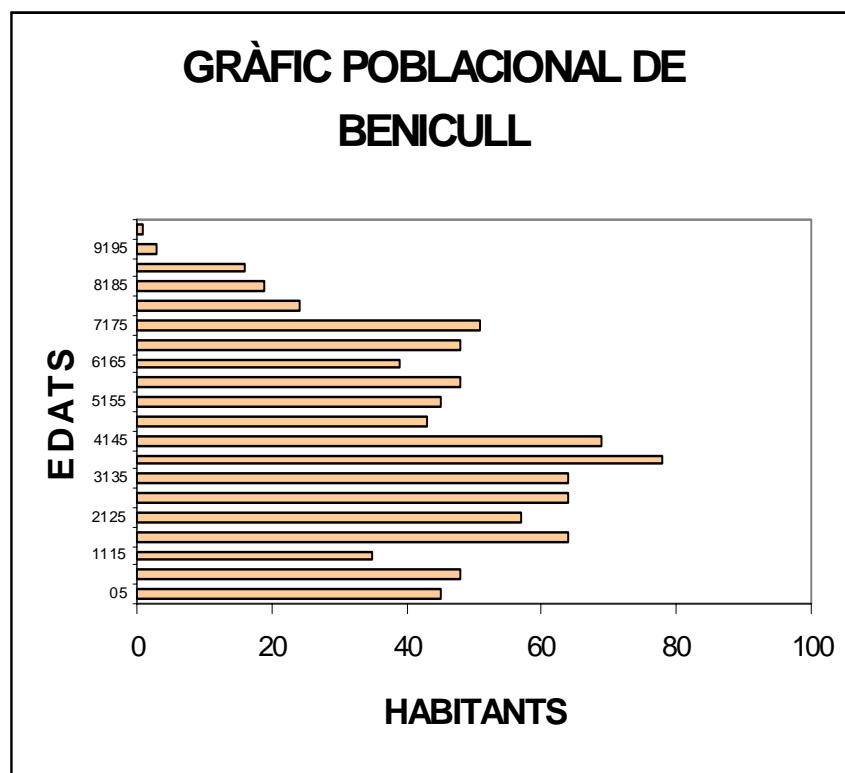
Quasi la totalitat de la població està localitzada als dos nuclis principals, Benicull i Polinyà. Aquests dos, com quasi tots els pobles de la zona, estan formats principalment per cases unifamiliars adossades les unes a les altres. A més, també hi ha edificis de més de dos habitatges i actualment s'estan construint moltes cases envoltades de jardí i casetes adossades (bungalows). Aquest fenomen s'està produint a tot arreu i consisteix que els pobles menuts situats prop dels grans (cas de Benicull i Polinyà) es converteixen en ciutat dormitori d'aquells que fugen dels pisos de la ciutat i busquen tenir una casa pròpia que la troben molt més barata als pobles que a la ciutat. Per veure-ho estadísticament, l'any 1999 la mitjana d'edificis per habitatge era d'1,3, fet que constata que aquests pobles estan formats majoritàriament per cases de dues plantes integrades per una única família.

A més d'aquests dos nuclis i el de la Font, que té la mateixa estructura que els anteriors, també hi ha nombroses cases de camp habitades durant els caps de setmana i

l'estiu. Aquestes estan ubicades aleatòriament per tots dos termes, encara que hi ha algunes partides com la del Gual i la dels Tolls on hi ha més densitat d'habitatges.

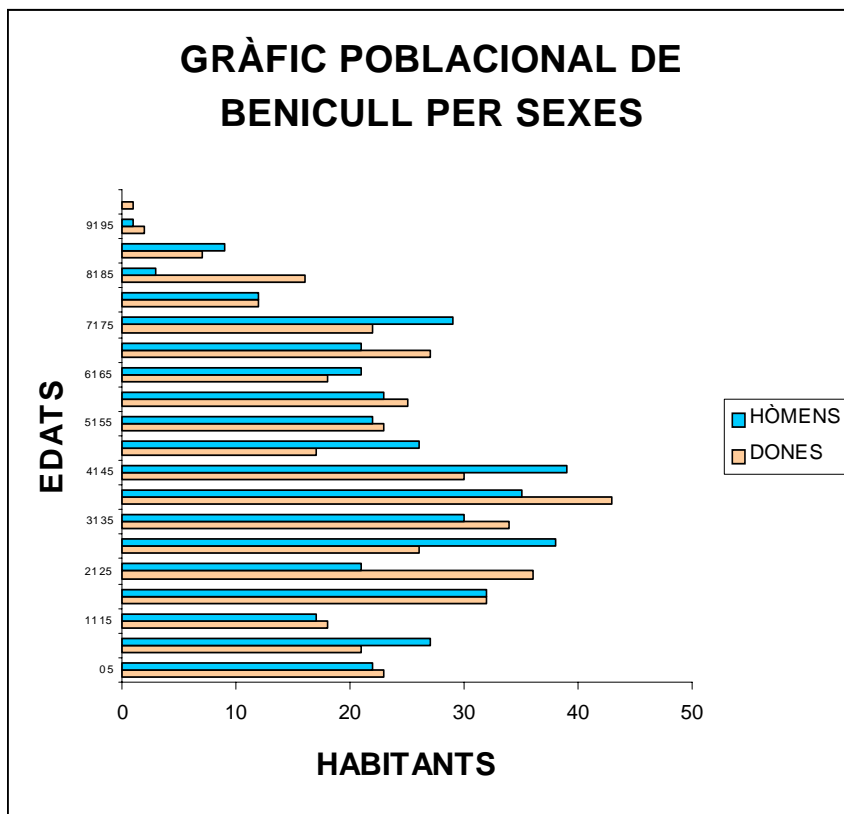
Les cases de camp dels pobles estudiats són fonamentalment de tipus xalet i els anomenats horts.⁴

A continuació s'analitzaran els gràfics de població actuals que es mostren tant de Benicull com de Polinyà:

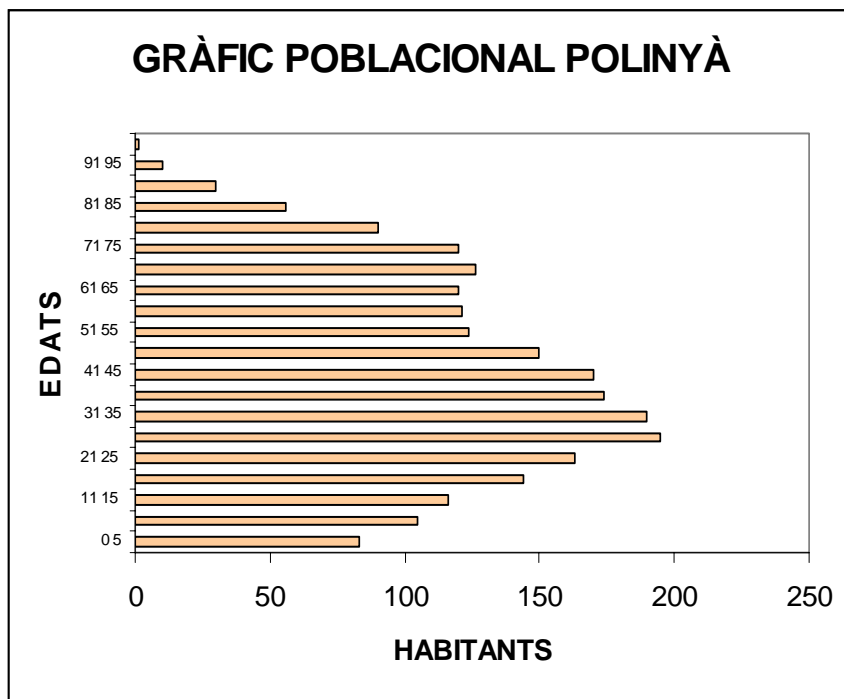

Font: Dades obtingudes de l'Ajuntament de Benicull, 2001.

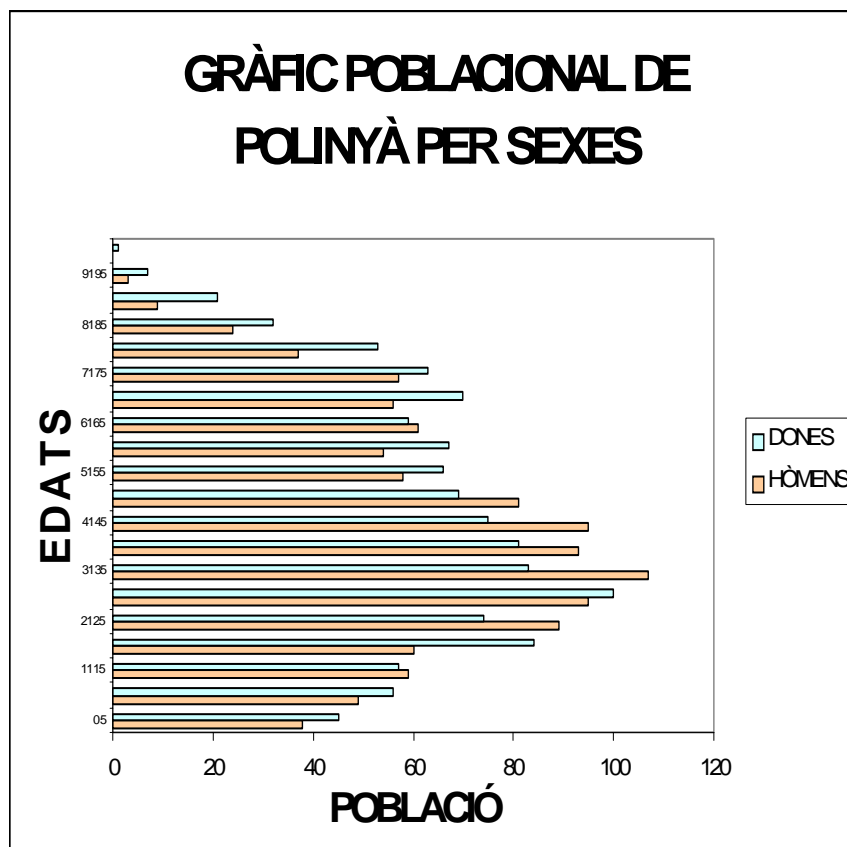
⁴ Els horts són les cases dels camps que en un temps estaven formades per dos habitatges separats entre ells, un de més luxós, que usaven els amos de la terra, i un altre que s'anomenava la casa del procurador, on vivia la família que es feia càrrec de la terra i de la casa.

Font: Dades obtingudes de l'Ajuntament de Benicull, 2001

Font: Dades obtingudes de l'Ajuntament de Polinyà, 2002

Font: Dades obtingudes en l'Ajuntament de Polinyà, 2002

La tendència poblacional tant en un poble com en l'altre coincideix amb la de la resta de l'estat espanyol i la resta de països occidentals, ja que es pot veure com la piràmide poblacional va estretint-se per la base i obrint-se de la meitat cap a dalt.

Tot i això, els gràfics de Benicull mostren que la població segueix un cert desordre en la seua estructura. Aquest fet pot estar provocat pels moviments migratoris que hi ha al poble a causa de la tendència actual d'algunes parelles joves que busquen poblets tranquils, prop i amb bona comunicació amb els llocs de treball i habitatges més barats.

2.2.2. Economia

2.2.2.1. Mercat de treball

L'índex industrial del conjunt dels dos municipis és 4. Aquest és l'índex comparatiu de la importància de la indústria (incloent-hi la construcció) de cada municipi, referit al 1999, i s'elabora en funció de l'impost d'activitats econòmiques (IAE) corresponent a les activitats industrials. El valor de l'índex reflecteix el pes relatiu (en tant per cent mil)

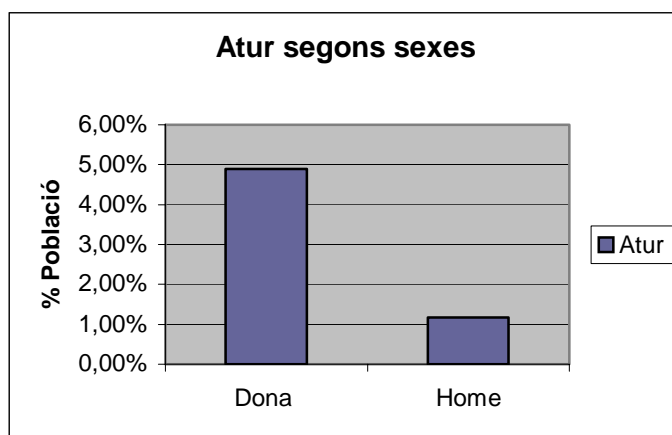
de la indústria del municipi respecte al total d'Espanya, amb base: total pessetes de recaptació d'impostos (IAE) a Espanya = 100.000 unitats.

Per una altra part, l'índex que expressa la capacitat de consum comparativa dels municipis, referida a l'1 de gener de 2000 (quota de mercat) és 7. Aquesta quota no està només en funció de la importància de la població, sinó també en funció del poder adquisitiu d'aquesta.

Pel que fa al nombre d'activitats industrials, la població estudiada compta 50 indústries entre Benicull i Polinyà, de les quals 30 són activitats específiques de la construcció.

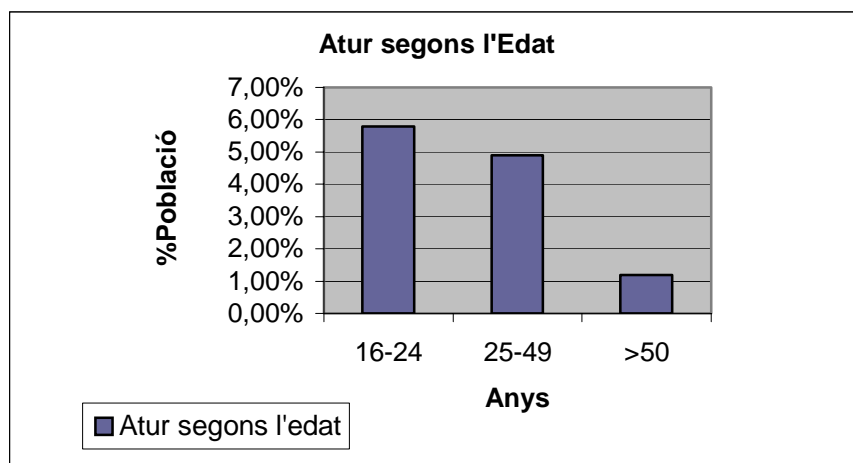
Les activitats comercials majoristes compten unes 18 empreses, mentre que les minoristes són unes 43. Aquestes últimes s'han dividit en tres grups. El primer és el de l'alimentació i té 25 comerços, el segon és el de no alimentació i en té uns 10, i el tercer és el grup anomenat de comerç mixt i altres, i compta 8 establiments.

Al gràfic següent s'observa l'atur de la població segons el sexe:

Font: Instituto Nacional de Empleo (INEM), "Estadística registrada por municipios", 1998

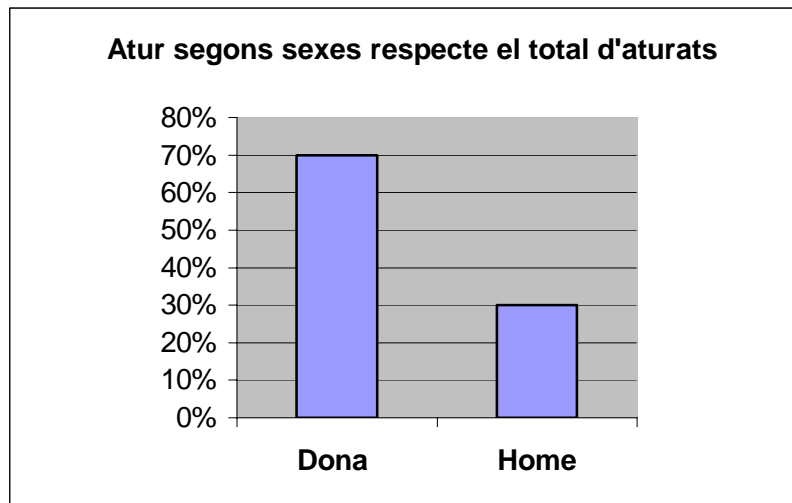
Pel que fa al percentatge d'atur, es pot observar com la dona és el sexe més fortament perjudicat amb un 4,9 % d'atur, mentre que el sexe masculí té un 1,7 %, gairebé tres vegades menys que l'enregistrat per al sexe femení.

Font: Instituto Nacional de Empleo (INEM), "Estadística registrada por municipios" 1998

Si s'analitza l'atur per edats, es veu com dels 16 als 24 anys és quan l'atur de la població és més important.

A continuació, s'anirà més enllà i s'analitzaran els aturats conjuntament de Polinyà i Benicull per sexes. En aquest gràfic, doncs, s'observa clarament que l'atur femení representa el 70 % mentre que el masculí és el 30 % del total.

Font: Instituto Nacional de Empleo (INEM), "Estadística registrada por municipios", 1998

Com es pot observar, per tant, els sectors poblacionals més afectats per l'atur són el col·lectiu dels joves i les dones i, consegüentment, les dones joves.

2.2.2.2. Sectors productius

2.2.2.2.1. Agricultura

L'agricultura ha sigut sempre el pilar de l'economia d'aquests pobles fins fa relativament poc de temps. Actualment, són pocs els que viuen exclusivament del que produeixen els camps. Tot i això, l'agricultura segueix tenint una importància cabdal perquè encara és significatiu el nombre d'homes que fan la collita temporal de la taronja i les dones que treballen als magatzems de manufacturació d'aquesta fruita a Polinyà, Benicull i la resta de la zona. Tot i que la situació laboral dels collidors ha millorat notòriament aquests últims anys, s'ha de tenir en compte que la temporada de la taronja no ocupa els dotze mesos i que les condicions al camp són dures, encara que no estiga mal pagada la mà d'obra. Si a això se sumen els problemes de la inestabilitat meteorològica que condicionen la collita, la situació és que cada vegada són menys els collidors autòctons i més els immigrants (magribins i dels països de l'Est sobretot) que es dediquen a aquesta activitat. Per una altra part, els joves aprofiten qualsevol oferta de treballar en les fàbriques properes per a rebutjar el camp.

La comercialització es du a terme normalment per venda directa de l'agricultor a l'empresa privada. L'agricultor, però, està en constant litigi amb els productors de la taronja perquè la fruita en el camp cada any està més mal pagada. Caldria apuntar que moltes varietats es paguen actualment a un preu exactament igual que el que es pagava fa molts anys. Açò es deu, sobretot, a l'augment imparable de l'oferta i l'estancament de la demanda. No obstant això, la taronja autòctona té una qualitat incomparable amb l'oferta restant, fet que s'hauria de reconèixer d'alguna manera per part de les autoritats competents de manera que la taronja de la comarca poguera competir en l'actualitat.

El problema de les dones als magatzems és diferent, perquè és una faena no molt ben remunerada però on la possibilitat de treball s'allarga més temps perquè les indústries tarongeres acostumen a manufacturar altres aliments durant l'estiu, com són els melons i les verdures. Tot i això, cal destacar que els comerços menuts de la taronja estan tancant perquè les grans indústries manufactureres no els permeten competir. Açò, doncs, afecta sobretot als pobles menuts on els magatzems de taronja no són molt grans. Així, per posar un exemple, a Benicull han arribat a coexistir tres magatzems manufacturers de cítrics i a la temporada 2005/2006 es tancarà l'últim que ha sobreviscut. Aquest fet té unes conseqüències nefastes per a les dones del poble, perquè a partir d'ara s'han de desplaçar a altres poblacions si volen treballar en el mateix

sector, fet que impossibilita compaginar les tasques de casa i la cura d'ancians amb la faena.

Tot el sector, però, viu la temporada alta de la taronja treballant diàriament moltes hores, i moltes setmanes es treballa també tot el cap de setmana.

Per una altra part, els estudiants del sexe masculí es veuen beneficiats per aquest sector ja que poden treballar alguns dies a la setmana per a poder-se pagar els estudis. No passa el mateix amb les estudiants del sexe femení, que veuen disminuïdes les seues possibilitats de treball ja que l'opció de faena podria ser el sector turístic i hostaler, que a aquests dos nuclis està molt poc potenciat.

2.2.2.2.2. Apicultura

Pel que fa a l'apicultura, són unes poques famílies les que tenen les seues pròpies colmenes i venen la mel de tarongina, tot i no suposar en cap cas la totalitat dels ingressos familiars.

Aquest sector s'està trobant amb un problema afegit perquè està en controvèrsia amb els agricultors, ja que les abelles provoquen l'aparició de pinyols en les taronges, fet que en disminueix el valor comercial.

Al voltant d'aquesta activitat també cal destacar que a Benicull hi ha una família que, a més de ser melers, tenen una fusteria on quasi exclusivament fabriquen colmenes.

2.2.2.2.3. Indústria

Encara que aquest apartat ja ha estat tractat a la part de mercat de treball, no seria sobrer comentar un poc les indústries més importants des del punt de vista de creació de llocs de treball als pobles a excepció de les de construcció.

A Benicull només podem trobar una indústria envasadora d'olives (que dona treball a un nombre elevat de dones del poble).

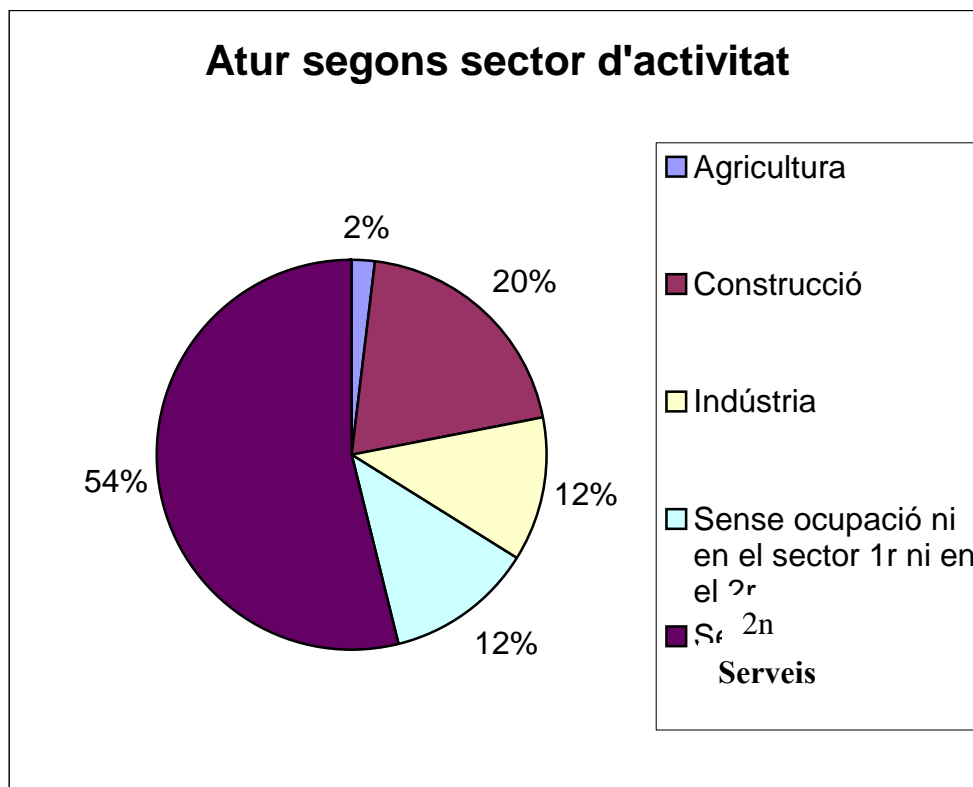
A Polinyà hi ha un nombre més elevat d'indústries, com una fusteria relativament gran, una distribuïdora de begudes...

A part d'aquesta classe d'indústries hi ha nombroses empreses de tota mena com són les de fontaneria, electricitat, escaiola, fusteries menudes, un hivernacle...

És interessant destacar que així com a Polinyà s'està desenvolupant el polígon industrial, a Benicull a hores d'ara encara no s'han expropiat els terrenys destinats al futur polígon. Aquest problema ha dut conseqüències com ara que una empresa creada

per gent del poble i on treballa gent del poble s'ha hagut que desplaçar a un poble proper per a instal·lar-s'hi.

A continuació es mostrarà en el gràfic següent l'atur segons el sector d'activitat:

Font: Instituto Nacional de Empleo (INEM), "Estadística registrada por municipios", 1998

2.2.2.3. Comerç interior i fluxos de compra

El comerç interior està restringit a botigues menudes d'ultramarins, premsa, papereria, articles de regal, forn, carnisseria i establiments de perruqueria i bars als dos pobles. A Polinyà, a més, hi ha botigues com la ferreteria, verdureria, drogueria, de roba, immobiliària, agència de viatges i corseteria, entre d'altres.

La resta de compres es fan a les poblacions més grans situades a pocs quilòmetres, com les capitals de la comarca de la Ribera Baixa i la de la Ribera Alta, Sueca i Alzira respectivament. La tendència dels habitants de Polinyà és anar a Sueca, mentre que la població de Benicull acostuma a fer aquest tipus de compres a Algemesí i Alzira.

A més, ciutats com Gandia, Xàtiva i València estan a uns escassos trenta quilòmetres dels pobles estudiats i la comunicació és molt bona. Per això, les compres més grans i més específiques es fan en aquestes ciutats, sobretot a València.

2.2.2.4. Finances i Hisenda municipal

Les oficines bancàries de Polinyà són quatre: dos caixes d'estalvis i dos bancs. En aquest poble hi ha dos caixers. A Benicull només hi ha una caixa d'estalvis que obri dos dies a la setmana i un banc que obri unes poques hores al dia. Ara per ara, no hi ha cap caixer.

Pel que fa a la hisenda municipal, el pressupost de Benicull de 1999 va ser de 83.636.000 ptes., mentre que el de Polinyà va a ascendir a 189.416.000 ptes.

2.3. Subsistema de nuclis, infraestructures i equipaments

2.3.1. Estructura espacial de nuclis

2.3.1.1. Planejament urbanístic

L'àrea territorial dels dos termes municipals és de 12.670.000 m², dels quals el 28,06 % de la superfície corresponen al terme de Benicull, el que ocupa una superfície de 3.556.317 m², mentre que Polinyà té 9.113.683 m².

2.3.2.2. Estructura espacial

En els dos termes municipals poden trobar-se diferents zones, les quals pertanyen a una determinada tipologia urbanística, a saber:

Classificació del sòl de Polinyà i Benicull	
ZONA	CLASSIFICACIÓ DEL SÒL
Nuclis urbans	Sòl Urbà (S.U.)
Sòls agrícoles	Sòl no Urbanitzable (S.N.U.)
Massa arborada de bosc	S.N.U.
Equipaments: instal·lacions esportives, cementeri	S.U.
Jaciment arqueològic (cova de la Pedrera)	S.N.U. Especialment protegit (S.N.U.E.P.)
Via pecuària	S.N.U.E.P.
Ullals	S.N.U.E.P.
Jaciment anomenat Gual	S.N.U.E.P.
Jaciment anomenat Cúmol	S.N.U.E.P.
Sèquia del Rei	S.N.U.E.P. (100 m a cada banda)

Carreteres locals i comarcals	S.N.U.E.P. (25 m a cada banda)
Camins rurals	S.N.U.E.P. (5 m a cada banda)
Autopista AP-7	S.N.U.E.P. (75 m a cada banda)

2.3.2.3. Estructura de nuclis

L'estructura urbanística del terme municipal de Polinyà del Xúquer presenta un nucli urbà principalment. El de Benicull, però, té el nucli urbà del mateix nom, i el nucli urbà anomenat la Font. A més a més, existeixen construccions aïllades, que són cases de camp ubicades principalment al terme de Benicull, especialment a les partides rurals de Sant Bernabeu i els Tolls.

2.3.2. Estructura urbana

El nucli urbà comprèn la totalitat de la qualificació de sòl urbà, tant a Benicull com a Polinyà.

Morfologia urbana, tipologia i valors estètics

Als dos pobles predomina l'edificació d'habitatges unifamiliars tradicionals i d'habitatges unifamiliars nous o adossats. Els dos nuclis urbans, doncs, estan expandint-se molt ràpidament cap als afores perquè s'està vivint un episodi desenfrenat de construcció, fet que provocarà que, en pocs anys, augmente dràsticament la població real de la zona, per bé que possiblement no signifiqui un canvi substancial del padró municipal ja que moltes de les noves famílies segueixen empadronades als seus llocs d'origen.

2.3.3. Infraestructura viària

La via de comunicació bàsica de Benicull és l'anomenat "ramal" de la carretera comarcal de titularitat provincial 1.101, que uneix Alzira i Polinyà. Així mateix, cal ressaltar dins de la infraestructura del municipi les següents vies de titularitat local:

- El camí de Polinyà a Corbera, per la Font, que uneix el nucli urbà de Polinyà amb el terme municipal de Corbera, passant per la Font. Aquest serveix de límit est del terme de Benicull amb el de Polinyà a partir de la seua connexió amb la sèquia Nova o Canalet.

- El camí de les Basses, que uneix el nucli urbà de Benicull amb el terme municipal de Corbera.
- El camí de Benicull a la Font, que uneix tots dos nuclis urbans fins al camí de Polinyà a Corbera.
- El camí de Sant Bernabeu, que discorre del nucli urbà de Benicull al terme municipal d'Alzira.
- El camí de Benicull, que va del terme municipal d'Alzira passant per l'hort de Carrascosa fins a Benicull.
- El camí de Campins, que connecta, al nord del nucli urbà de Benicull, el camí de Sant Bernabeu amb la carretera provincial 1.101, d'accés a Benicull.

A més, a Polinyà també hi ha molts camins i carreteres locals. Algunes d'aquestes són:

- El camí Vell d'Alzira, que serveix de límit nord entre l'àrea territorial de Benicull i la de Polinyà, i que uneix Polinyà amb Alzira.
- Carretera de Polinyà a Corbera.
- Camí de Polinyà a Benicull passant per la Font.
- Camí de Riola.
- Camí del cementeri...

2.3.4. Infraestructura no viària i serveis urbans

2.3.4.1. Infraestructura hidràulica

La xarxa d'abastiment d'aigua comprèn la totalitat dels dos municipis.

A Benicull hi ha un pou del qual s'extrau l'aigua que abasteix tot el nucli urbà.

Pel que fa al sistema de reg, gran part dels termes s'abasteixen de pous la majoria dels quals no estan censats, fet que fa pensar que hi ha sobreexplotació d'aigües subterrànies. L'altra part de terme agrícola es rega amb l'aigua del riu Xúquer canalitzada per sèquies que la distribueixen.

Quasi tota la canalització de la zona, però, està en molt mal estat perquè es vella i moltes vegades no s'arregla. Per tant, és de vital importància que les administracions corresponents tinguin en compte la zona per a les subvencions i facilitats destinades a les instal·lacions de reg, ja que diàriament es veuen rebentades en les carreteres dels termes que estan malbaratant molts litres d'aigua.

2.3.4.2. Sanejament i depuració

Tots dos pobles disposen de xarxa de clavegueram que arriba a tots els habitatges dels nuclis urbans. L'any 1989 la xarxa del clavegueram va ser ampliada i millorada.

Pel que fa al tractament de les aigües residuals, actualment s'han canalitzat i es condueixen a una depuradora construïda al terme municipal de Riola. Aquesta arreplega les aigües residuals de Polinyà, Benicull, Riola i Fortaleny des de l'any 1997.

El servei de recollida selectiva i tractament de residus sòlids urbans el fa la Mancomunitat Intermunicipal de Fem, constituïda pels veïns dels municipis d'Albalat de la Ribera, Favara, Llaurí, Fortaleny, Riola, Polinyà i Benicull del Xúquer. A més a més, la Diputació Provincial col·labora en aquest servei, ja que és titular d'una Planta Comarcal de Tractament de Residus Sòlids Urbans situada al terme municipal de Guadassuar (Ribera Alta).

Un altre servei que es du a terme és la neteja de carrers i de jardins.

2.3.4.3. Enllumenat públic

Polinyà i Benicull disposen d'una xarxa d'enllumenament públic.

2.3.4.4. Infraestructura energètica

El subministrament d'energia elèctrica arriba a tots els habitatges, i al polígon industrial de Polinyà.

Un altre tipus de consum fonamental és la utilització de gas, en què el subministrament es fa a través de bombones de butà que es distribueixen periòdicament pels carrers mitjançant un camió de l'empresa subministradora.

Ni Benicull ni Polinyà disposen de gasolinera i, per tant, se subministren de les que hi ha als pobles proper com són Albalat, Algemesí, Sueca i Alzira.

2.3.4.5. Infraestructura de comunicació no viària

Els dos pobles tenen servei automàtic de telèfons, amb 908 abonats i dos cabines de telèfon públic, una a Benicull i l'altra a Polinyà. A banda de la xarxa telefònica també es disposa de bústies, i és el nucli urbà de Polinyà on està l'oficina de correus.

2.3.5. Equipament

2.3.5.1. Habitatge

Els pobles de Benicull i Polinyà tenen en total 1.408 habitatges familiars que es troben distribuïts entre els tres nuclis urbans i la resta de casetes disperses pels termes. De la totalitat dels habitatges solament 974 estan ocupats, i 231 són de segona residència (dades de SS).

Com ja s'havia dit, predominen els habitatges de dos plantes destinats a un família. La majoria de les cases es troben en bones condicions. Pràcticament totes les cases disposen de tots els serveis fonamentals com són aigua, energia elèctrica i sanejament. Actualment els nous habitatges que es construeixen són normalment adossats o xalets. Polinyà és el que té més nombre de cases, i en els últims anys ha proliferat la nova construcció. A Benicull actualment també s'està expandint el nucli urbà amb la construcció de bungalows.

2.3.5.2. Educació

Tant Benicull com Polinyà disposen d'escola pública que comprèn tota la primària i de centres de guarderia infantil subvencionats pels respectius ajuntaments. L'ensenyament és en valencià, i per a fer estudis superiors (secundària, batxillerat i cicles formatius), els xiquets han d'anar a Sueca, Algemesí o Alzira.

El col·legi públic de Benicull s'anomena Eugeni Martí i el de Polinyà l'Alcocera. L'escola pública de Benicull té la particularitat d'estar catalogada com a Escola Rural perquè té pocs xiquets i de vegades les aules estan compartides per diferents cursos.

Molts pares duen els seus fills des de ben menuts a escoles més grans (sobretot a les d'Algemesí) perquè pensen que l'oferta educativa d'activitats extraescolars a les escoles menudes és menor que als col·legis amb més nombre d'alumnat. Aquest fet obliga els xiquets a agafar l'autobús des de molt xicotets. A banda, cap dels dos pobles té menjador a l'escola, i això fa que algunes famílies opten per altres col·legis amb eixe servei, ja que els pares treballen tot el dia.

A més, Polinyà té una Escola d'Adults per a obtenir el títol del graduat escolar. No es tenen dades sobre el nivell d'alfabetització de la població ni de Benicull ni de Polinyà.

2.3.5.3. Cultura

Polinyà i Benicull disposen respectivament d'una xicoteta biblioteca amb escassa dotació bibliogràfica.

Cap dels dos pobles tenen cinema i han d'anar als nuclis més propers per poder gaudir d'aquest servei.

Tant Polinyà com Benicull tenen un saló d'actes on es pot fer teatre, encara que a Benicull només s'usa per a fer concerts de música de la banda i a Polinyà, a més d'això, també es representa alguna obra de teatre.

Les festes més importants de Benicull són quasi totes de caire religió, encara que al seu voltant es fan un seguit d'actes festius laics. Se situen a l'estiu i la primera és "la festa de les dones", que es fa en honor de la Mare de Déu. Aquesta festa se celebra durant les primeres setmanes de juliol i dura aproximadament quatre dies, en els quals es fan balls i teatre a la plaça del poble. La segona, i la més important, és "la festa dels homes" o la festa de la Beata Inés, i se celebra la darrera setmana del mes d'agost. La festa dels homes es fa en honor a la Beata Inés i consta també d'activitats religioses i no religioses durant una setmana.

A part d'aquestes dues festes, també se celebra a setembre la festa local de Benicull, on tot el poble commemora amb un concurs de paelles el dia de la independència del poble. A octubre també se celebra amb un dinar de germanor a la plaça el dia del Crist dels Afligits.

Polinyà celebra el 20 de gener la festa del patró del poble, Sant Sebastià, amb la fira del Porrat, processó i ball. La primera setmana d'agost es fan les festes d'estiu. Se celebren tres festivitats als tres barris corresponents: Verge dels Àngels, Verge del Rosari i Sant Josep. El dia 5 d'agost dediquen la festa als Sants de la Pedra i a l'endemà es fa la festa grossa: el Crist de la Sang. Tota aquesta setmana va acompanyada d'actes nocturns –la Polifesta– al polígon del poble.

Ambdós pobles celebren també el dia nacional dels valencians el 9 d'octubre i les falles al voltant del 19 de març, sant Josep.

Les associacions dels pobles són les que apareixen a continuació:

Benicull:

- Associació Cultural Curial: publica una revista anomenada *El llavaner*, que tracta temes locals, culturals, mediambientals...
- Associació Juvenil la Taronja: fan activitats per als més menuts durant tot l'any i a l'estiu organitzen un campament.
- Associació Musical: no està encara consolidada perquè aquesta activitat es creà fa pocs anys i té poca tradició al poble.

- Associació de Mestresses de Casa: fan poques activitats al llarg de l'any llevat d'un berenar anual i algun viatge esporàdic.
- Associació de Colombares: n'hi ha prou afició.
- Penya Valencianista de Futbol: hi ha un gran nombre de gent del poble apuntada.
- Jubilats: la llar dels jubilats actualment és molt dinàmica i atrau setmanalment persones grans dels pobles veïns.
- Falla de Benicull: fa diferents actes en la setmana fallera.
- AMPA.

Polinyà:

- Associació Musical: al contrari del que passa a Benicull, a Polinyà l'afició musical d'aquest poble té ja molts anys i per això hi ha una banda consolidada i nombrosa.
- Societat Obrera.
- Cercle la Unió: associació de gent que té l'anomenat Casino del poble.
- Càritas.
- Associació de Mestresses de Casa.
- Creu Roja.
- AMPA.
- Jubilats: tenen el seu propi local on es reuneixen per a sopar i ballar.
- Associació de Pescadors.
- Associació de Colombares.
- Associació Juvenil el Poar: publica la revista del mateix nom, a part de fer activitats per als més menuts a la Casa de la Joventut.
- Club de Pilota Valenciana.
- Club de Futbol.
- Falla Nou-Mil·leni: començà a fer-se, com indica el nom, en l'any 2000.

2.3.5.4. Sanitat i Serveis Socials

L'equipament assistencial està format per un consultori mèdic per a Polinyà i un altre per a Benicull. Pel que fa a les farmàcies, cada poble en té una.

Per a l'atenció més especialitzada i per a urgències han d'anar tots dos a l'ambulatori de Sueca o a l'hospital de la Ribera.

Pel que fa a la salubritat pública, els dos pobles disposen de sistema d'abastiment i distribució d'aigua potable i de xarxa de clavegueram. A banda, també tenen cadascun d'ells una potabilitzadora on la gent dels respectius nuclis va a carregar aigua per al consum. A més a més, participen en campanyes per fomentar la higiene i la salubritat pública que són fomentades per la Conselleria de Sanitat.

2.3.5.5. Justícia i culte

No es disposa de jutjat de primera instància i instrucció, encara que sí que hi ha un jutjat de pau amb seu a l'ajuntament de Polinyà i un altre a Benicull amb seu a la Biblioteca municipal.

Pel que fa a la seguretat, la Guàrdia Civil dels dos nuclis és la de Sueca. A banda, els dos pobles tenen policia local.

Respecte del culte, la religió majoritària es la cristiana catòlica. Cadascun dels nuclis disposa d'una església amb la seua corresponent Junta Parroquial que s'encarrega de l'organització de tots els esdeveniments religiosos i de fonamentar la religió cristiana mitjançant l'ensenyament als xiquets (la catequesi).

2.3.5.6. Transport

Polinyà i Benicull disposen d'autobusos en direcció a València que fan l'arregla pels pobles del voltant. Durant l'hivern passen aproximadament sis autobusos d'anada i sis de tornada al dia, excepte els dies festius, que se'n redueix la freqüència. Durant l'estiu, també és redueix la freqüència de la línia a València però se'n posa una en direcció a Cullera que funciona tots els dies de la setmana.

A més a més, hi ha autobusos escolars que passen diàriament en direcció als diferents pobles on estudien els xiquets.

Tot i això, el mitjà de transport més utilitzat és el privat. El parc de vehicles de les dos poblacions ascendeix a un total de 1.372, dels quals 1.020 són turismes, 82 motocicletes, 236 furgonetes, 27 camions i 7 tractors.

2.3.5.7. Equipament esportiu

Tots dos pobles disposen d'instal·lacions esportives d'ús públic.

Benicull disposa de:

- Piscina a l'aire lliure.
- Pista de frontenis.
- Pista de tenis.
- Camp de futbol.

Polinyà disposa de :

- Piscina a l'aire lliure.
- Pista poliesportiva.
- Pista de frontenis.
- Pista de tennis.
- Camp de bàsquet.
- Camp de futbol.
- Carrer per a jugar a pilota.

2.3.5.8. Esbargiment, esplai i oci

El nucli de Benicull a més de l'espai esportiu també disposa de cinc zones enjardinades. A més a més, com ja s'ha esmentat abans, té una muntanyeta anomenada la Muntanyeta del Pins amb tauletes de pedra, vàters i engrunsadores per a xiquets.

Pel que fa a l'oci, cap municipi disposa de cinema i discoteques, encara que sí que hi ha prou bars. A Polinyà, a més, hi ha dos pubs on va la joventut.

Els dos pobles disposen de la seua corresponent llar dels jubilats on aquests poden passar el seu temps d'oci.

2.3.5.9. Turisme

El turisme se centralitza als mesos d'estiu ja que hi ha una gran quantitat de segones residències en aquests municipis. El barri de la Font a l'estiu augmenta la població considerablement.

Actualment, des de la Mancomunitat de la Ribera Baixa està fomentant-se el turisme rural a la zona, i a Polinyà hi ha tres cases rurals, dos dins d'aquest nucli urbà i l'altra és un hort del terme que s'ha restaurat. Aquesta última, casa Villa Milagro, es pot trobar a les pàgines d'internet i té una gran demanda al llarg de l'any.

2.4. Subsistema institucional i legal

2.4.1. Organització administrativa

Polinyà del Xúquer i Benicull pertanyen a la comarca de la Ribera Baixa (València). Els distints nivells territorials de jerarquia, tant vertical com horitzontal, donen com a resultat la dependència d'una sèrie d'organismes i institucions públiques amb competències en la zona i més concretament en els municipis. Aquests organismes disposen d'una capacitat legal, administrativa, tècnica i financera que influirà decisivament en el desenvolupament de les poblacions estudiades.

Els partits polítics representats als dos pobles són:

- Esquerra Unida del País Valencià amb representació a Polinyà.
- PSPV-PSOE amb representació a Polinyà i a Benicull.
- Unió Valenciana a Benicull.
- Partit Popular a Benicull i Polinyà.

Cadascun dels dos pobles té alcalde i els respectius regidors. A més a més, tots dos disposen d'una plantilla municipal en què treballen altres persones en tasques tècniques i administratives.

2.4.2 Marc legal

Totes les actuacions que es duen a terme estaran determinades per les lleis generals i disposicions administratives d'aplicació en l'actualitat a escala europea, estatal i valenciana. S'ha fet una llista de les lleis més importants a l'hora de planejar qualsevol programa en el terme municipal.

- Constitució Espanyola del 26 de desembre de 1978.
- Llei de reforma i desenvolupament agrari de 1973.
- Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana de 1975 i reglaments que la desenvolupen.
- Llei d'aigües de 1985 i reglaments que la desenvolupen.
- Llei de costes de 1988.
- Llei de monts de 1957 i reglaments de monts de 1962.
- Llei de conservació d'espais naturals i de la flora i fauna silvestre de 1989.
- Llei de protecció d'ambient atmosfèric 1972.
- Llei 10/1998 de residus.
- Legislació sobre zones i instal·lacions per a la defensa nacional de 1975 i reglament.

- Llei de carreteres i camins 1988.
- Llei de patrimoni històric de 1985.
- Llei de monts veïnals en mà comuna de 1980.
- Llei del 3/1995 del 23 de març, de vies pecuàries, inspirada en el desenvolupament sostenible i el respecte del medi ambient i el patrimoni cultural. En la seua aplicació, aquesta Llei atribueix la titularitat a les comunitats autònomes.
- Llei de mines de 1973 i reglaments.
- Decret 2183/1968 pel qual es regula l'aplicació del reglament d'activitats molestes, insalubres, nocives i perilloses.
- Llei sobre conservació de l'energia de 1980.
- Legislació sobre l'aplicació dels fons estructurals de la CEE.
- Legislació sobre l'avaluació d'impacte ambiental.
- Llei d'espais arqueològics protegits.

Entorn pròxim

1. Definició de l'àrea de referència
2. Descripció de l'entorn local - regional
 - 2.1 Subsistema físic i climatologia
 - 2.2. Subsistema socioeconòmic
 - 2.3. Subsistema d'infraestructures i equipament
 - 2.3.1. Infraestructures
 - 2.3.1.1. Xarxa viària
 - 2.3.1.2. Abastiment d'aigües i sanejament
 - 2.3.1.3. Energia elèctrica
 - 2.3.1.4. Comunicacions
 - 2.3.2. Equipament i serveis
 - 2.3.2.1. Sanitat i assistència social
 - 2.3.2.2. Ensenyament
 - 2.3.2.3. Cultura i esports
 - 2.3.2.4. Turisme
 - 2.4. Subsistema institucional i legal
 - 2.4.1. Orgnització administrativa
 - 2.4.1.1. Programes sectorials i regional-comarcals
 - 2.4.1.2. Divisió administrativa
 - 2.4.1.3. Entitats privades i xarxes
 - 2.4.1.4. Influència del Parc Natural
 - 2.4.2. Marc legal

Entorn pròxim

1. Definició de l'àrea de referència

L'àrea de referència de Benicull i Polinyà és la Ribera del Xúquer. Els pobles de l'entorn en què recau la major importància són Sueca (capital de la Ribera Baixa), Algemés i Alzira (capital de la Ribera Alta). És per aquesta raó que en aquells aspectes que es considere escaient, l'entorn es reduirà a aquestes tres ciutats.

S'anomena Ribera del Xúquer el conjunt de les dues comarques que s'estenen a les dues riberes d'aquest riu en el darrer tram de 40 quilòmetres abans d'arribar a la mar. Acostuma a distingir-se entre Ribera Baixa i Ribera Alta.

D'aquesta manera, dins de la Ribera Baixa es poden distingir dues subcomarques: una situada al nord del riu, formada per Albalat, Sollana, Almussafes, Sueca i Cullera, i una altra situada al sud del riu, formada pels pobles de l'antiga Vila i Honor de Corbera (Corbera, Polinyà, Riola i Fortaleny), Llaurí i Favara. Dins de la Ribera Alta, molt més gran i complexa, cal distingir el nucli central de la Ribera, on s'inclou l'antic terme d'Alzira (Alzira, Carcaixent, Algemés i Guadassuar) i altres pobles veïns, d'unes altres subcomarques millor definides pel que fa a les formes del relleu i a la història: la Vall dels Alcalans i la Vall de Càrcer.

2. Descripció de l'entorn local - regional

2.1 Subsistema físic i climatologia

La majoria dels municipis de la Ribera participen de la mateixa forma de relleu: una gran plana d'inundació construïda amb les aportacions sedimentàries del riu Xúquer i els seus afluents, el Magre per l'esquerra, i el Sallent i l'Albaida per la dreta. Després està el marc muntanyós perifèric i les zones de transició, que són menys importants. Aquesta gran plana d'inundació té la forma d'un quadrilàter tancat a l'oest i al sud pels relleus muntanyosos, i obert cap a l'est a la mar Mediterrània i cap al nord al llac de l'Albufera i a la prolongació de la plana per les terres de la comarca de l'Horta. Aquesta vora muntanyosa de l'oest, per on baixen els rius Xúquer i Magre, coincideix amb els contraforts del gran massís cretaci del Caroig, que alimenta moltes fonts i aqüífers que després beneficiaran la Ribera.

A l'arribada a la plana d'inundació, entre Carlet i Algemesí, el Magre ha construït amb les seues aportacions un enorme con al·luvial que destaca lleugerament sobre la resta de la superfície quaternària.

Al cantó sud-est de la Ribera s'alcen les serres de Corbera (625 m), les Agulles (564 m) i la Barraca (390 m), darreres alineacions ibèriques en territori valencià, entre les quals s'obrin les valls de la Murta, la Casella i Aigües Vives. Aquesta última és un passadís de trànsit que connecta el cor de la Ribera amb la petita comarca litoral de la Valldigna.

La transició entre aquest semicercle de serres i la plana d'inundació es resol mitjançant una sèrie de glacis, o superfícies planes de pendent suau, molt desenvolupades a Benifaió, Alginet, Carlet, Alberic, Sellent, Castelló, Rafelguaraf, Carcaixent i Alzira. A grans trets, aquests glacis coincideixen amb els moderns regadius de pous i del canal Xúquer-Túria.

La Ribera del Xúquer, des d'Antella fins a la mar, és una plana d'inundació d'uns 300 km² d'extensió i poc pendent (0,6 %). El riu Xúquer ha edificat una sèrie de geometries transversals convexes, amb l'excepció de les confluències dels dos tributaris principals, els rius Magre i Albaida. Aquests edificis alternants des de la Ribera Alta fins a la Baixa són decisius en el comportament hidràulic de les riuades i en les pautes de sedimentació al·luvial. A la llum dels alçaments topogràfics és pot definir la Ribera Baixa com una planura convexa, mentre que l'Alta està formada per una alternança de trams convexos, horitzontals i concaus. La ciutat de Sueca està edificada sobre la part convexa, on l'altitud és deu metres superior al nivell de l'Albufera i cinc o sis respecte al nivell de la marjal de Corbera.

A l'altura d'Algemesí i Alzira, a la confluència dels rius Magre i Verd amb el Xúquer, la topografia presenta un perfil pla que es torna concau a les zones més properes al riu Verd. Quant als espais concaus, es tracta de conques de tipologia *yazoo*, la qual cosa vol dir que en el cas de fortes revingudes, quan els rius Magre i Xúquer se n'ixen de mare, les aigües tendeixen a buscar les zones més baixes on hi ha el riu Verd i els barrancs de Cubelles i Barxeta, sent ací molt més forta la inundació que a les terres més properes als rius que les provoquen.

En la mesura que el Magre ha anat creixent, les seues aportacions i el gruix del seu con han augmentat, s'ha produït un efecte d'estrangulació o de coll de botella sobre l'eixida natural del riu Xúquer aigües avall d'Alzira. Per ell mateix, aquest procés és

suficient per a explicar que les inundacions més fortes tinguen lloc a la ciutat d'Alzira, situada en una zona plana i tancada pel tap del con del Magre.

L'organització territorial a la plana d'inundació de la Ribera es troba condicionada en gran manera per l'energia i la dinàmica dels episodis fluvials. L'actual fisonomia paisatgística de la Ribera està condicionada també per un llarg procés cultural, en el qual les variables són tant de tipus econòmic (successió de conreus més idonis i rendibles a cada moment) com jurídics (prohibició de practicar assuts en llocs i èpoques concretes) i tècnics. Si s'atén a aquesta conjunció de factors físics i humans, pot buscar-se una explicació a l'actual distribució del poblament riberenc.

A la Ribera Baixa els pobles es classifiquen en tres tipus. Primer, el dels nuclis situats al peu d'un vessant muntanyós, com Cullera, al peu de la serra de les Raboses, i Corbera, Llaurí i Favara, al faldar de la serra de Corbera. Segon, el dels pobles assentats sobre alterons o elevacions menudes d'origen miocènic, com són Sollana i Almussafes. Tercer, el dels pobles construïts a la mateixa vora del riu, aprofitant-se precisament que aquest és a la part més alta de la geometria convexa d'aquesta zona de la plana d'inundació, com serien els casos d'Albalat, Polinyà, Benicull, Riola, Fortaleny i, especialment, Sueca.

A la Ribera Alta, estan els pobles que procuren d'allunyar-se de la vora del riu i es localitzen a una distància relativa d'ell: Carcaixent, la Pobla Llarga, Castelló de la Ribera, Alberic, Càrcer, Alcàntera, Gavarda i Beneixida. Uns altres com Antella i Sumacàrcer estan molt propers al riu però en una zona elevada, sobre terrasses i vessants veïns. Només el petit poble de Benimuslem té una localització a la vora del riu aprofitant-se de la mota o part convexa. Alzira constitueix la gran excepció d'aquestes tipologies, ja que ocupa una illa o meandre estrangulat del Xúquer.

Pel que fa a la climatologia de la Ribera del Xúquer, les mitjanes tèrmiques oscil·len entre els 9° i els 10° C del mes més fred, que és gener, i els 25° C del més d'agost, amb una alta humitat relativa gràcies al veïnatge de la mar. Les precipitacions en forma de pluja són molt minses, ja que oscil·len entre els 450 i els 500 litres per metre quadrat a l'any. Tot i això, tenen una gran importància perquè es concentren normalment en la tardor i, en nombroses ocasions al llarg de la història de la Ribera, han provocat inundacions de grans efectes.

2.2. Subsistema socioeconòmic

Aquest subsistema s'abordarà d'una manera més exhaustiva perquè es considera que és el que més importa de l'entorn de Benicull i Polinyà.

La Ribera és avui, malgrat el seu baix nivell d'industrialització, una de les comarques valencianes més densament poblades (250 hab/km²), xifra que palesa el seu immens potencial agrari.

La Ribera ha estat especialment afavorida per la naturalesa pel que fa a l'exercici de l'agricultura intensiva gràcies a l'abundància de sòl, aigua i calor, tres elements clau. El sòl fèrtil d'origen sedimentari cobreix les tres quartes parts de la superfície comarcal. L'element climàtic és idoni per a conrear, a cavall entre les zones subtropicals i les zones temperades mediterrànies, i així permet el desenvolupament d'una àmplia gamma de plantes que van des de cereals com l'arròs, el blat i el panís, fins a fruiters com el taronger, el caqui i el presseguer, passant per una llarguíssima llista d'hortalisses i tubercles.

La manca d'aigua de pluja està corregida amb escreix pels recursos que aporten el riu Xúquer i els seus afluents Magre, Sallent, Albaida i Verd, i els milers de pous oberts als glacis i valls perifèriques. Sense comptar-ne els pous, la dotació d'aigua de la Ribera ha vingut representant, gràcies al cabal del Xúquer, la meitat de tots els recursos superficials de les comarques valencianes.

Amb aquesta abundància i combinació de recursos naturals, els agricultors de la Ribera han aconseguit de ficar en regadiu unes 59.000 ha, restant-ne només 4.000 de secà. Per grans grups de conreu, els més estesos són els cítrics, amb 38.600 ha segons el cens del 1993, seguits de llarg per l'arròs (12.000), l'horta (5.400) i els fruiters de pinyol (3.000). Al secà queden 950 ha justes de vinya, gairebé totes al terme de Montserrat, i s'estimen les altres en 2.600 de garrofers i 400 d'oliveres, quasi sempre en àrees de muntanya marginals.

Els cítrics són el conreu que ha vingut gaudint de més simpatia per part dels propietaris de la terra, com ho demostra la seua evolució recent. La tendència cap a la monocultura d'aquests cultius no ha parat i, encara a hores d'ara, segueix amenaçant la supervivència de conreus tradicionals hortícoles i del mateix arrossar. Les raons s'haurien de buscar en la bona eixida comercial que ha tingut fins ara aquest tipus de fruita, en el menor consum d'aigua i en les poques tasques que demanen la cura de l'arbre i la collita del fruit.

L'arròs, de la seua banda, ha estat durant molts segles el conreu més important a la majoria dels pobles de la Ribera, excepte a Benifaió, Carlet i els municipis de la Vall dels Alcalans. En canvi, a hores d'ara, només es treballa a la Ribera Baixa.

A poc a poc el taronger va anar retallant terra a la gran taca arrossera que, a hores d'ara, ocupa 12.000 hectàrees repartides en dues àrees: una de 9.000 ha entre l'Albufera, l'autopista A-7, el cordó alçat per on passa el Xúquer i la franja costanera (termes de Sollana, Algemesí, Albalat, Sueca i una part del Cullera); i una altra més menuda i menys compacta, d'unes 3.000 ha, al sud del Xúquer (termes de Cullera, Riola, Fortaleny, Corbera, Llaurí, Polinyà –el seu terme té només 4 ha d'arròs–, Favara i la veïna Tavernes).

Pel que fa als fruiters de pinyol, la rendibilitat no és tan segura com la que tenien fins ara els tarongers, ja que els preus dels préssecs, albercocs i prunes pateixen molts alts i baixos. A més, es tracta de fruites d'estiu que cal collir al seu moment i que de seguida es fan malbé. Finalment, són arbres de vida prou més curta que els tarongers.

Les hortalisses segueixen sent a hores d'ara l'única alternativa per als propietaris que viuen directament del treball de la terra i que volen obtenir més rendibilitat que amb els tarongers o qualsevol altra mena de fruiters. El bon clima i l'aigua asseguren dos o tres collites a l'any mitjançant la rotació de conreus. Dins de l'ampli ventall de possibilitats, els llauradors generalment molt ben organitzats en cooperatives, estan a l'aguait dels corrents en el mercat internacional (produeixen sobretot per al mercat exterior) i canvien de conreu cada temporada en funció de la demanda. Unes quantes fàbriques grans de conserves i congelats (Castelló, l'Alcúdia, Benimodo i Carlet) n'asseguren l'eixida dels excedents i, moltes vegades, són la destinació principal com en el cas de les bajoquetes.

El secà té molt poca rellevància en la totalitat de la Ribera, excepte a la petita subcomarca de la Vall dels Alcalans. Queden allí una mica més de 900 ha de vinyes de moscatell, poca cosa comparada amb les 5.000 de fa trenta anys i que han estat convertides en horts de tarongers. També són ja molt escasses les oliveres (300 ha), mentre que els garrofers s'estenen per una àrea nominal d'unes 3.000 ha, gairebé sempre a terrenys de muntanya on no arriba el reg o hi ha projectats uns altres usos del sòl (urbanitzacions).

La importància de la ramaderia s'amaga pel gran protagonisme del conreu dels cítrics. Oficialment hi ha unes 600 explotacions ramaderes a tota la Ribera, encara que a la pràctica són moltes més (dades de 1993). La ramaderia ovina té una llarga tradició

per la transhumància de ramats que en el passat baixaven a l'hivern de les serres de Conca i d'Albarrací. Encara avui en baixen uns quants a la zona de Carlet, Alginet i Benimodo, els quals s'instal·len en antics corrals escampats entre els tarongers. El nombre oficial de ramats és de 120 i els de caps vora 15.000. També són nombroses i importants les granges de boví (unes 80) amb més de 6.000 caps, dedicades la major part a la producció de llet i concentrades a la part central de la Ribera Alta (Alberic, l'Alcúdia, Alzira, Benimodo, Carlet i Guadassuar). Molt abundoses són també les granges avícoles (150) on es crien prop d'un milió de pollastres a l'any, sent els pobles amb més dedicació Llombai, Carlet, Benifaió, Algemés, Alzira i Alcàntera. L'apicultura està molt estesa als pobles de transició entre el tarongerar i la muntanya, amb una particular importància a la Vall dels Alcalans, i molt especialment a Montroi i Real; encara que a la resta de la Ribera també s'hi practica però a una escala inferior. La cria de cavalls, que en temps passats va tenir a la Ribera un dels centres més importants d'Espanya arran de la gran necessitat que hi havia per als treballs del camp, es troba a hores d'ara representada només per una dotzena d'empreses, la majoria a la zona del Magre (Algemés i Carlet), que van dedicant-se cada vegada més als cavalls de cavalcar i passejar.

La pesca marítima manté un petit nombre de barques matriculades a la desembocadura del Xúquer. Les captures anuals voregen el miler de tones i tenen en la demanda turística l'eixida més important, mentre que la resta del volum fa cap a les pescateries de València.

Pel que fa a la població activa ocupada al sector industrial, representa un 23,4 %, dos punts per damunt del sector agriari. No obstant això, el camp segueix ocupant molta mà d'obra que no sol figurar als censos, com els temporers (recol·lectors de taronges i hortalisses) i els agricultors a temps parcial, que tenen a més un altre treball i en el qual acostumen a inscriure's per a optar a una pensió de jubilació més alta que la d'un treballador agrari autònom. També s'ha de considerar que l'agricultura és, al cap i a la fi, la matèria primera i el motor de moltes activitats industrials (conserves, maquinària, carrosseries, adobs, envasos, etc.) i de serveis (transport, comerç, etc.). És a dir, que més de la meitat de les empreses industrials de la comarca són en realitat derivades o auxiliars de l'activitat i producció agropecuària.

L'establiment de la gran fàbrica de cotxes Ford España a Almussafes l'any 1976, amb 9.000 treballadors, no deixa de ser una excepció en el panorama industrial de la Ribera (hi ha un nombre considerable de treballadors a la Ford que són de Benicull i de

Polinyà), encara que aquest fet pareix que estiga canviant considerablement amb la proliferació de polígons industrials en tots els pobles de la zona.

Ara bé, és evident que la indústria de la Ribera ni és la Ford, ni hi té massa a veure. L'activitat més representativa i la que més llocs de treball dona és la indústria alimentària (uns 4.000), seguida per la branca de la fusta i el moble (3.000), la mecànica i metal·lúrgia (2.000), els materials de construcció (1.700), el tèxtil-confecció (entre 2.000 i 4.000 si es considera la indústria submergida) i la paperera (uns 1.500 entre fàbriques de paper i manipulació de cartó, envasos i arts gràfiques).

Deixant de banda les empreses o magatzems que es dediquen només a l'envasat i l'exportació de fruiters i hortalisses, que en són moltes, les més significatives són les arrosseres, les de conserves vegetals i sucs, les d'aliments congelats i precuinats i els escorxadors industrials.

La branca dels materials de construcció presenta una gran dispersió. Per una banda són molt nombroses les indústries ceràmiques, teules, maons, biguetes, rajoles, etc., als municipis més propers a les muntanyes perifèriques, on abunden les primeres matèries, especialment la fabricació de rajoles a Carlet. D'altra banda, als pobles de la zona més plana on no hi ha primera matèria, s'ha desenvolupat una mena d'indústria fonamentada en els treballs de l'algeps i l'escaiola, fins al punt que la Ribera concentra la quarta part de totes les empreses d'escaiola de la província de València.

La branca tèxtil i la confecció té quatre o cinc grans fàbriques i algunes dotzenes de petits tallers, a vegades dissimulats a les plantes baixes dels blocs d'habitatges.

Per concloure aquest subsistema, només queda puntualitzar que, de totes les localitats que s'han tractat en aquest apartat, les que més estreta relació laboral i comercial mantenen amb els pobles estudiats són, com ja s'havia dit en anterioritat, Alzira, Algemesí i Sueca fonamentalment, però en certa manera també Almussafes, ja que és ací on se situa la factoria de la Ford.

2.3. Subsistema d'infraestructures i equipament

2.3.1. Infraestructures

2.3.1.1. Xarxa viària

La xarxa viària és bastant àmplia a la zona, de manera que es considera que els pobles estudiats estan relativament ben comunicats amb tota la Ribera i també amb ciutats més grans com són València, Xàtiva i Gandia.

La xarxa de la Ribera sembla un ventall que té com a punt d'unió la ciutat de València, de la qual ixen tres grans eixos cap al sud que creuen la comarca de punta a punta. Dos d'aquests, el central i l'occidental, són dobles (carretera i ferrocarril) mentre que el tercer, el de la costa, és triple, ja que a la carretera i el ferrocarril s'ha afegit l'autopista AP-7.

Les carreteres més importants que creuen aquests pobles són la N-332 i la C-3320. La N-340 ha estat totalment modernitzada i reconvertida en una autovia còmoda i ràpida excepte en passar per Sueca i Favara, fet que s'està solucionant ara mateix. Per això mateix, ha capturat una bona part del trànsit de llarg recorregut entre València i Alacant, sobretot camions que eludeixen el car peatge de l'AP-7 i les incomoditats de les N-332 i C-3320.

Pel que fa els ferrocarrils, la Ribera té el privilegi de ser l'única comarca (després de l'Horta) que té tres línies fèrries. La primera és la d'Almansa-València-Tarragona; la segona línia fèrria en importància és la de València a Gandia i la tercera línia és l'anomenada de Castelló de la Ribera, que actualment es troba integrada a la xarxa metropolitana dels Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV) i en realitat cobreix el trajecte Castelló de la Ribera -València-Bétera, amb un ramal a Lliria.

2.3.1.2. Abastiment d'aigües i sanejament

Tots els pobles de la comarca tenen aigua potable.

Tenen també sistema de clavegueres, amb xarxa de recollida d'aigües residuals. Com ja s'ha dit a l'apartat del diagnòstic de Benicull i Polinyà, les aigües dels pobles tractats es recullen en una depuradora situada en terme de Riola. El sanejament de l'aigua es fa a través d'una depuradora situada a Riola, la qual saneja les aigües dels pobles de Polinyà, Benicull, Fortaleny i el mateix poble de Riola. Aquesta depuradora està formada per una línia d'aigua amb tractament biològic d'aireig prolongat per mitjà de suport fix de llit submergit que consta de les etapes següents: pretractament, reactor d'aireig i decantació. A més, té una línia de fangs amb espessidor per gravetat i deshidratació per mitjà de centrífuga.

Els pobles que participen en aquesta depuradora tenen, a més, el sistema d'arreglada diària de fem conjuntament.

També hi ha una depuradora que recull les aigües d'Algemesí i d'Albalat de la Ribera que, una vegada depurades, s'aboquen a l'Albufera.

2.3.1.3. Energia elèctrica

L'energia elèctrica de la zona ve de centrals elèctriques situades al llarg de la comarca com són les d'Alzira i Catadau. Des d'allí, es reparteix l'energia a tota la zona.

L'Agència Energètica de la Ribera està treballant per a potenciar l'ús d'energies renovables a la comarca, encara que queda molt per fer en aquest sentit.

2.3.1.4. Comunicacions

Les oficines de correus estan per tota la Ribera.

Pel que fa als telèfons, actualment gairebé totes les cases gaudeixen d'almenys un telèfon fix a més dels telèfons mòbils.

2.3.2. Equipament i serveis

2.3.2.1. Sanitat i assistència social

En aquest apartat els pobles estudiats sí que estan estretament vinculats amb el seu entorn. En principi, en aquest aspecte es depèn directament de Sueca i d'Alzira. Del primer poble perquè és la capital de la Ribera Baixa i administrativament parlant és on envia el metge de capçalera per tal que els ciutadans siguen atesos per l'especialista de l'ambulatori. Tot i això, a causa de la recent construcció de l'Hospital de la Ribera ubicat a Alzira, moltes de les atencions s'han traslladat a aquest centre, i s'està perdent, d'aquesta manera, la dependència sanitària de Polinyà i Benicull (i de la resta de pobles de la comarca) respecte de Sueca.

A part d'aquests centres, els pobles de la comarca disposen d'un assistent social que acudeix al poble uns dies a la setmana. Aquests agents socials estan subvencionats per la Conselleria de Treball i els ajuntaments.

2.3.2.2. Ensenyament

A més de tenir tots els pobles els seus col·legis públics i en alguns casos també els privats, a Algemesí i a Sueca hi ha dos instituts (un de Batxillerat i un de Formació Professional) i a Alzira n'hi ha tres (dos de Batxillerat i un de Formació Professional). A banda d'aquests, molts altres pobles grans de la comarca tenen ja institut, i el d'Albalat està projectat per a d'ací a molt poc de temps.

Com ja s'havia dit en l'apartat del diagnòstic de Polinyà i Benicull, els xiquets dels dos pobles, a més de desplaçar-se del poble per a anar a secundària, també ho fan per a anar a escoles de primària, normalment a centres concertats d'Algemesí com són Santa

Anna, Germans Maristes o San Josep de Calassanç, tots tres de caire religiós. Per a anar a aquests centres, els xiquets disposen d'autobusos que els duen i els tornen a escola fent quatre viatges al dia.

Pel que fa a secundària, hi ha una gran dispersió per tots els centres que s'han anomenat abans. En aquest sentit, ha canviat la tendència des de fa relativament pocs anys, ja que abans tots anaven als centres d'Alzira.

En aquest apartat es podria ampliar l'entorn ja que, a més d'aquests centres, s'ha de tenir en compte que un nombre minoritari d'estudiants de secundària dels dos pobles estudien al Complex Educatiu de Xest. Aquests són arreglats i deixats al poble setmanalment ja que tots segueixen un règim d'internat setmanal.

2.3.2.3. Cultura i esports

L'oferta cultural de l'entorn de Benicull i Polinyà ve sobretot de Sueca, Algemesí i Alzira, però sobretot d'aquesta última, on és més variada.

Sueca compta amb el Centre Cultural Bernat i Baldoví, que és un teatre que alhora funciona de cine els caps de setmana. També té sales d'exposicions en un lloc anomenat els Porxets, i la Biblioteca Suecana Joan Fuster, on es fan setmanalment xarrades i conferències culturals. Alzira, però, té un teatre (el Gran Teatre) i tres cines (El Punt, Colon i Reyno) que en total sumaran unes 20 sales de projecció, i una casa de la cultura on actualment es fan nombroses activitats de caire cultural.

Algemesí, però, no disposa actualment de cap cine i però fa poc s'hi ha inaugurat un teatre que ja fa programacions anuals. A més, la biblioteca d'Algemesí és molt completa, fet que diferencia aquesta ciutat de les dues anteriors.

Recentment han obert un nou centre comercial d'oci (té cines), però fonamentalment comercial a Carcaixent.

Pel que fa a l'esport, les tres ciutats tenen unes bones instal·lacions, i es pot gaudir de piscina coberta pública a totes tres.

2.3.2.4. Turisme

El turisme de platja és una altra activitat econòmica i un fenomen geogràfic, digue de tenir en compte a la Ribera, encara que es trobe concentrat físicament en els dos únics pobles que tenen línia de costa: Sueca i Cullera. Tanmateix, en els dos casos es troba reflectida tota la societat de la Ribera perquè ella va ser la primera que va acudir a

les seues platges i encara avui la majoria d'apartaments i uns quants xalets, antics i singulars, són propietat d'habitants d'Algemesí, Alzira i Sueca.

El turisme d'interior gairebé no té gens d'importància. No obstant això, hi ha moltes urbanitzacions amb cases i xalets per a passar els caps de setmana i, de vegades, tot l'estiu. Els majors conjunts d'aquest tipus de construccions són molt propers a les ciutats grans, que, com Alzira i Carcaixent, tenen una part del territori en terreny de muntanya. El fenomen s'ha escampat també a l'extrem oest de la Ribera per les muntanyes d'Alginet, Catadau, Llombai i Montserrat, tot i que en aquest darrer cas no és altra cosa que una prolongació de les nombroses urbanitzacions de Torrent i els usuaris resideixen a València o a pobles de l'Horta. Menys importància tenen unes altres àrees de xalets de la serra de Santa Anna (Castelló de la Ribera) o dels turons que hi ha entre Alberic i Tous. Cal remarcar, però, que aquest fenomen està generalitzant-se i cada vegada són més els que es posen a viure tot l'any en aquestes urbanitzacions que, per una altra part, proliferen més que mai i en moltes ocasions destrossen gran part del patrimoni natural i paisatgístic que queda a la comarca.

Pel que fa al turisme rural, actualment no està molt desenvolupat però pot ser un aspecte a considerar a mitjà termini, ja que la zona té un potencial paisatgístic, d'espais naturals i de rutes de senderisme que actualment no està explotat, com és l'Albufera, la Murta, la serra de Corbera...

2.4. Subsistema institucional i legal

2.4.1. Organització administrativa

2.4.1.1. Programes sectorials i regional i comarcals

Els pobles que es tracten en aquest treball i el seu entorn estan afectats pel Pla Director de Defensa contra les Avingudes de la Comarca de la Ribera.

A més, Sueca està regida pel PORN del Parc Natural de l'Albufera, en el qual estan immersos els camps d'arròs.

2.4.1.2. Divisió administrativa

Pel que fa a la gestió i organització administrativa, l'estructura comarcal no és realment funcional en molts aspectes, ja que en aquest sentit té més importància l'estructura clàssica municipal-provincial-autonòmica. És per això que no hi ha una clara dependència administrativa dels pobles estudiats respecte a Sueca, que és la capital de la Ribera Baixa i del qual, almenys en teoria, depenen Benicull i Polinyà. D'aquesta

manera, si analitzem els apartats anteriors veurem que, en la pràctica, pel que fa a la sanitat i l'ensenyament es tendeix a anar a Alzira encara que corresponga anar a Sueca.

A part, també hi ha figures d'organització supramunicipal com són les mancomunitats comunals de diversos pobles formades per a algunes tasques concretes (fem, depuració d'aigües residuals...), les mancomunitats comarcals de les dues Riberes i fins i tot estaments supracomarcals de les dues Riberes com és el Consorci Mediambiental de la Ribera, entre d'altres.

2.4.1.3. Entitats privades i xarxes

L'associacionisme comercial a la zona està íntimament lligat a l'agricultura. Així, la cooperativa manufacturera de cítrics més gran de l'entorn pròxim és la d'Algemesí (COPAL), encara que molts altres pobles en tenen, com Albalat o Guadassuar.

2.4.1.4. Influència del Parc Natural

Els dos municipis estudiats no estan dins del Parc Natural de l'Albufera, però aquest sí que té una part que pertany a un municipi de l'entorn estudiat (Sueca). Com ja s'ha dit, encara que actualment Benicull i Polinyà no es veuen relacionats directament amb l'Albufera, no ha passat sempre així, ja que abans molts dels seus habitants anaven a pescar i a caçar a les sèquies de l'Albufera i fins i tot al mateix llac. Actualment aquesta activitat s'ha quedat reduïda a un grup molt de gent reduït. La relació amb l'Albufera, però, augmenta considerablement per als albalatencs, ja que tenen una bona part del seu terme coberta de marjal conreada d'arròs.

2.4.2. Marc legal

A més de la normativa del planejament urbanístic, l'àmbit d'estudi definit com entorn pròxim es troba afectat per diverses disposicions legals, plans i programes.

En aquest apartat es consideraran totes les lleis especificades a l'apartat corresponent del diagnòstic, a més de les que es mostren a continuació:

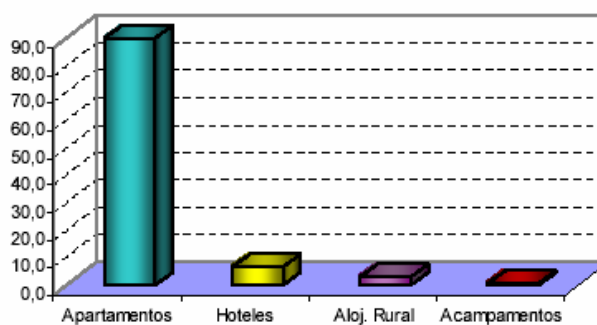
- Llei d'espais naturals.
- Ordenació del territori.

ANNEX 4: ESTUDI DE L'OFERTA I LA DEMANDA

Per a començar a estudiar el mercat o la demanda de l'allotjament rural proposat, es comentaran els estudis estadístics fets pel Ministeri de Turisme, Indústria i Comerç a través de l'Institut de Estudios Turísticos i de l'Institut Nacional de Estadística i per la Generalitat Valenciana a través de l'Agència Valenciana de Turisme per al 2003.

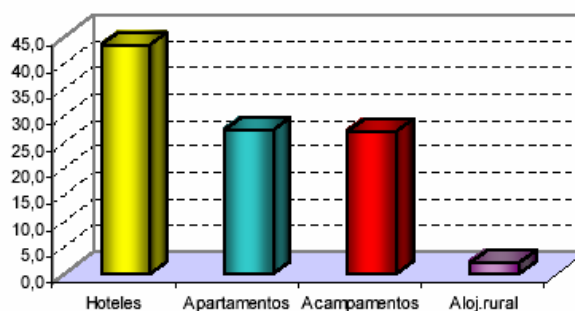
Pel que fa al nombre d'allotjaments rurals i l'oferta de places d'aquests, es pot veure en les taules que es mostren a continuació que és un sector que encara no ha estat explotat comparat amb altres modalitats d'allotjament. Al primer gràfic es veu que l'oferta en apartaments és la més elevada amb diferència, encara que al segon es pot observar que l'oferta de places dels hotels és superior a la dels apartaments. De tota manera, com s'ha comentat abans, no hi ha dubte que els allotjaments rurals, tant en nombre com en oferta de places, van molt per davall de les altres modalitats.

Oferta de Alojamientos Turísticos en Com. Valenciana
Año 2003

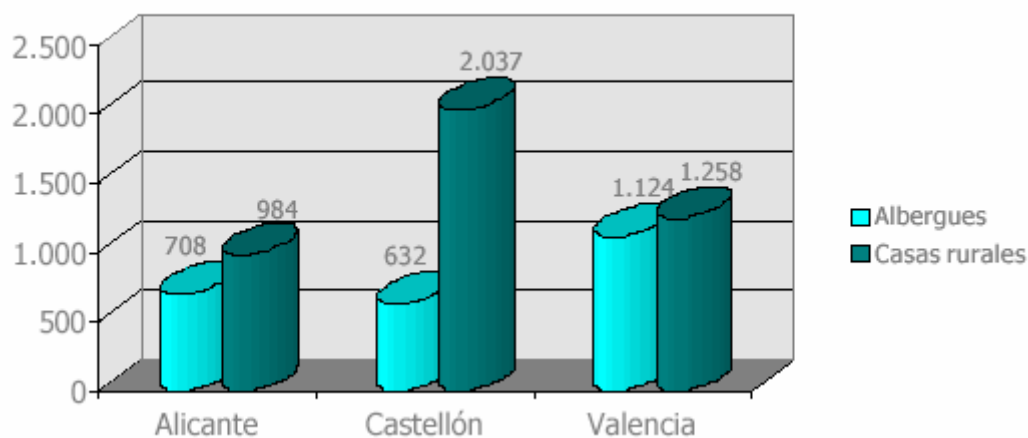
Fuente: Encuesta de Ocupación en Alojamientos Turísticos.
Instituto Nacional de Estadística (INE).

Oferta de Plazas por Tipo de Alojamiento
Comunidad Valenciana Año 2003

Fuente: Encuesta de Ocupación en Alojamientos Turísticos.
Instituto Nacional de Estadística (INE).

Gràfic de les places disponibles en albergs i cases rurals al territori valencià:

A continuació es passarà a estudiar més acuradament aquest fenomen d'oferta i de demanda a escala més local. Si estudiem l'oferta per comarques, podem veure com la Ribera és una de les comarques valencianes amb menys oferta rural ja que, com ha vingut passant en aquest anys, s'ha desestimat com a ambient rural aquell al qual, tot i ser-ho, no li pertany eixa denominació per la seua proximitat a la costa. Així, es pot veure com les comarques d'interior gaudeixen d'una oferta rural molt més àmplia a excepció per exemple del Baix Maestrat.

		NOMBRE		PLACES	
		Albergs	Cases rurals	Albergs	Cases rurals
ALACANT	El Comptat	4	24	236	165
	L'Alcoià	3	2	155	18
	L'Alt Vinalopó	0	12	0	95
	El Vinalopó Mitjà	1	5	70	41
	La Marina Alta	2	51	86	386
	La Marina Baixa	0	47	0	358
	L'Alacantí	0	8	0	64
	El Baix Vinalopó	0	2	0	13
	El Baix Segura	1	2	34	20
CASTELLÓ	Els Ports	3	91	97	552
	L'Alt Maestrat	2	95	92	742
	El Baix Maestrat	3	40	109	275
	L'Alcalatén	3	14	83	127
	La Plana Alta	0	27	0	207
	La Plana Baixa	0	6	0	41
	L'Alt Palància	2	46	117	286
	L'Alt Millars	4	13	163	64
VALÈNCIA	El Racó d'Ademús	1	15	70	106
	Els Serrans	4	46	392	260
	El Camp de Túria	1	13	40	66
	El Camp de Morvedre	0	5	0	33
	La Plana Utiel-Requena	2	19	128	155
	La Foia de Bunyol	3	12	167	82
	La Vall Cofrents-Aiora	1	20	48	153
	La Ribera Alta	1	4	66	38
	La Ribera Baixa	0	4	0	38
	La Canal de Navarrés	1	25	75	201
	La Costera	3	4	108	40
	La Vall d'Albaida	2	27	30	217
	La Safor	0	4	0	34
TOTAL		47	683	2.366	4.877

Segons la informació facilitada per la Generalitat sobre l'oferta turística municipal i comarcal el 2004, es pot veure fàcilment com, al voltant de la zona d'estudi, l'oferta d'allotjaments rurals és mínima comparada amb el total de la província.

	NOMBRE		PLACES	
	Albergs	Cases rurals	Albergs	Cases rurals
Barx	0	1	0	8
Carcaixent	0	1	0	12
Corbera	0	1	0	10
Polinyà de Xúquer	0	3	0	28
Xàtiva	1	2	40	20
Total voltant	1	8	40	78
Total província	19	198	1.124	1.423

Pel que fa a l'evolució de l'activitat en allotjaments de turisme rural, l'enquesta d'ocupació en allotjaments de turisme rural, elaborada per l'Institut Nacional d'Estadística, ofereix informació únicament sobre els allotjaments de turisme rural en sentit estricte, tant si adopten la modalitat de lloguer d'ús complet com si es tracta de la d'ús compartit, tal com es dedueix de la metodologia de l'enquesta. Aquestes xifres mostren que durant el 2003, els allotjaments rurals valencians van allotjar un total de 78.756 viatgers, la qual cosa va suposar un elevat increment interanual del 28,75%. El nombre de pernотacions generades va ser de 236.580, un 22,33% més que l'any anterior. Aquestes xifres són notablement reduïdes en comparació amb les altres modalitats d'allotjament, i demostren el caràcter encara incipient d'aquesta tipologia turística, encara que les elevades taxes de creixement que es registren són indicatives de l'evolució futura d'aquest segment de demanda.

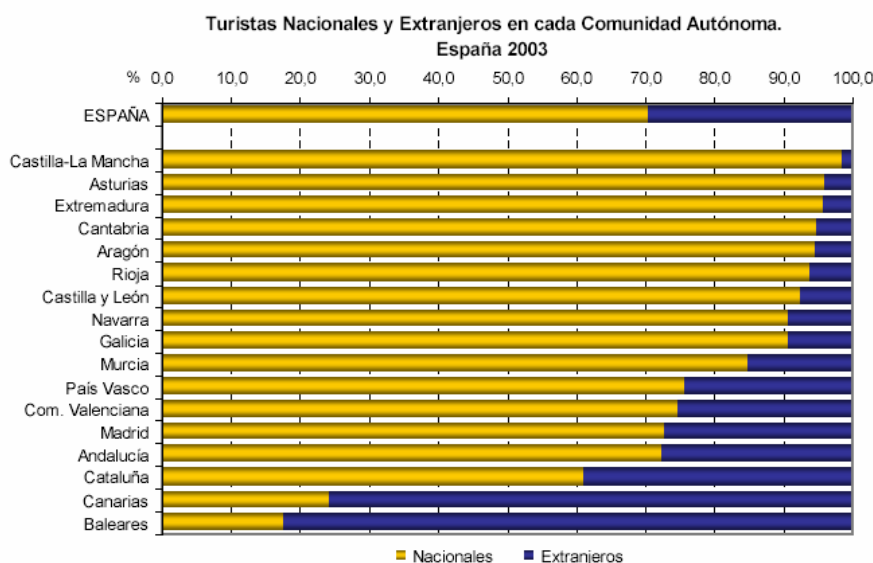
Destaca l'elevat increment del mes d'abril precedit d'un pronunciat descens al març, per la celebració de la Setmana Santa en diferents dates. El comportament de la sèrie de pernотacions és molt semblant.

Si el que es pretén és veure l'evolució de l'oferta rural al nostre territori s'observa que, en menys de deu anys, els albergs han passat de 9 a 47 mentre que les cases rurals de 35 a 683. Aquestes xifres, doncs, demostren que hi ha una demanda incipient que provoca un augment tan considerable de l'oferta i, per tant, justifica en part aquest treball que pretén seguir augmentant-la tant en quantitat com en qualitat.

	NOMBRE		PLACES	
	Albergs	Cases rurals	Albergs	Cases rurals
1996	9	35	460	256
1997	12	60	567	453
1998	17	113	981	841
1999	24	170	1.381	1.242
2000	28	255	1.605	1.957
2001	33	344	1.839	2.625
2002	38	483	2.095	3.533
2003	47	584	2.464	4.279
2004	47	683	2.366	4.877

Una vegada s'ha vist que es tracta d'una demanda incipient i que l'oferta és molt baixa, es passarà a fer un estudi dels possibles sol·licitants de l'allotjament rural proposat. Segons el document sobre el turisme interior espanyol al 2003 publicat per l'Institut de Estudios Turísticos (Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç), Espanya va rebre en aquest any 177,6 milions de turistes, el 70,4% dels quals eren de nacionalitat espanyola mentre que el segon mercat és el del Regne Unit. A més, el 68,1% dels visitants trien el cotxe com a mitjà de transport i, pel que fa a l'estada, la mitjana va ser de 6 nits (4,3 nits els espanyols i 10 els estrangers).

Com es pot observar al gràfic i a la taula següents, el cas valencià és molt similar al que s'ha dit al paràgraf anterior.

Fuente: (1) Movimientos Turísticos de los Españoles (Familiar). IET.
(2) Movimientos Turísticos en Fronteras (Frontur). IET
Base: Viajes Totales

Comunidad Valenciana

NÚMERO DE TURISTAS SEGÚN MEDIO DE TRANSPORTE UTILIZADO

Total año 2003

	absolutos	%	% Total Transporte	% sobre Origen	% Total Nacional
COCHE	14.398.728	100,0	73,0		11,9
Nacionales	13.459.354	93,5	68,2	91,1	12,1
Extranjeros	939.374	6,5	4,8	18,9	9,5
AUTOBÚS	854.184	100,0	4,3		10,1
Nacionales	809.850	94,8	4,1	5,5	13,0
Extranjeros	44.333	5,2	0,2	0,9	2,0
AVIÓN	3.776.351	100,0	19,1		9,5
Nacionales	120.185	3,2	0,6	0,8	4,0
Extranjeros	3.656.166	96,8	18,5	73,7	9,9
OTROS	702.393	100,0	3,6		8,6
Nacionales	378.821	53,9	1,9	2,6	8,0
Extranjeros	323.572	46,1	1,6	6,5	9,4
TOTAL	19.731.656	100,0	100,0		11,1
Nacionales	14.768.210	74,8	74,8	100,0	11,8
Extranjeros	4.963.446	25,2	25,2	100,0	9,5

Fuentes:

(1) Instituto de Estudios Turísticos: Frontur, Estadística de Movimientos Turísticos en Fronteras

(2) Instituto de Estudios Turísticos: Familiar, Estadística de Movimientos Turísticos de los Españoles

Los datos de Frontur son provisionales y se revisan con carácter definitivo transcurrido un año.

A la taula que es presenta a continuació es veu com el principal mercat valencià són els mateixos valencians, i el segon és el turista del Regne Unit. Tot i ser així, aquesta

última demanda no interessa per a aquest treball perquè diversos estudis demostren que el mercat anglosaxó, quan ve, s'allotja en habitatges propis o en hotels.

**Principales mercados emisores para cada CCAA
Año 2003**

COMUNIDAD AUTONOMA	MERCADO 1	MERCADO 2
ANDALUCÍA	Andalucía 54,6	Reino Unido 10,4
ARAGÓN	Aragón 56,7	Com. Valenciana 10,9
ASTURIAS	Asturias 64,1	Madrid 9,0
BALEARES	Reino Unido 33,1	Alemania 29,4
CANARIAS	Reino Unido 29,8	Alemania 21,5
CANTABRIA	País Vasco 52,3	Cantabria 20,5
CASTILLA LA MANCHA	Madrid 59,8	Castilla La Mancha 21,0
CASTILLA Y LEÓN	Madrid 41,1	Francia 39,5
CATALUNA	Cataluña 53,8	Francia 12,5
COMUNIDAD VALENCIANA	Com. Valenciana 48,0	Reino Unido 11,9
EXTREMADURA	Extremadura 49,0	Madrid 29,5
GALICIA	Galicia 69,4	Madrid 5,6
MADRID	Madrid 43,7	Francia 4,8
MURCIA	Murcia 50,6	Madrid 13,4
NAVARRA	Navarra 46,5	País Vasco 18,9
PAIS VASCO	País Vasco 52,6	Francia 10,8
RIOJA	La Rioja 39,5	País Vasco 33,4

Fuente: (1) Movimientos Turísticos de los Españoles (Familitur). IET.
(2) Movimientos Turísticos en Fronteras (Frontur). IET
Base: Viajes Totales

A la taula següent s'observa el que s'ha dit anteriorment sobre la demanda estrangera, ja que es veu clarament que els turistes que demanen allotjaments rurals són en un 90 % espanyols.

NÚMERO DE TURISTAS, PERNOCACIONES Y ESTANCIA MEDIA (I.N.E)

Total año 2003

	TURISTAS				PERNOCTACIONES				ESTANCIA MEDIA
	absol.	%	% Total Alojam.	% sobre Origen	absol.	%	% Total Alojam.	% sobre Origen	
HOTELES	62.534.242	100,0	78,2		228.106.694	100,0	66,5		3,6
Nacionales	35.254.267	56,4	44,1	81,6	91.134.213	40,0	26,6	73,2	2,6
Extranjeros	27.279.975	43,6	34,1	74,3	136.972.481	60,0	39,9	62,7	5,0
ACAMPAMENTOS	7.061.301	100,0	8,8		31.506.403	100,0	9,2		4,5
Nacionales	4.669.812	66,1	5,8	10,8	16.858.988	53,5	4,9	13,5	4,2
Extranjeros	2.391.489	33,9	3,0	6,5	14.647.415	46,5	4,3	6,7	7,0
APARTAMENTOS	8.895.139	100,0	11,1		78.979.031	100,0	23,0		8,9
Nacionales	1.974.955	22,2	2,5	4,6	12.728.472	16,1	3,7	10,2	6,4
Extranjeros	6.920.184	77,8	8,7	18,8	66.250.559	83,9	19,3	30,3	9,6
ALOJ. RURAL	1.468.931	100,0	1,8		4.476.686	100,0	1,3		3,0
Nacionales	1.323.797	90,1	1,7	3,1	3.728.778	83,3	1,1	3,0	2,8
Extranjeros	145.134	9,9	0,2	0,4	747.908	16,7	0,2	0,3	5,2
TOTAL	79.959.613	100,0	100,0		343.068.814	100,0	100,0		4,3
Nacionales	43.222.831	54,1	54,1	100,0	124.450.451	36,3	36,3	100,0	2,9
Extranjeros	36.736.782	45,9	45,9	100,0	218.618.363	63,7	63,7	100,0	6,0

Fuentes:

(1) Instituto Nacional de Estadística: Encuesta de Ocupación en Alojamientos Turísticos

Una altra dada significativa sobre el turisme a les terres valencianes és que, com es veu a la taula següent, encara que el gros dels clients són els valencians, els ciutadans madrilenys també suposen més d'un 10 % d'aquesta.

Comunidad Valenciana

NÚMERO DE TURISTAS POR LUGAR DE ORIGEN

Total año 2003

	absolutos	%	% Total Destino	% Total sobre Nacional
NACIONALES	14.790.328	100,0	74,9	11,8
Andalucía	472.188	3,2	2,4	
Aragón	385.613	2,6	2,0	
Asturias (Principado de)	74.423	0,5	0,4	
Balears (Illes)	53.938	0,4	0,3	
Canarias	7.707	0,1	0,0	
Cantabria	24.071	0,2	0,1	
Castilla-La Mancha	687.871	4,7	3,5	
Castilla y León	246.485	1,7	1,2	
Cataluña	604.943	4,1	3,1	
Comunidad Valenciana	9.474.560	64,1	48,0	
Extremadura	73.423	0,5	0,4	
Galicia	53.866	0,4	0,3	
Madrid (Comunidad de)	1.706.494	11,5	8,6	
Murcia (Región de)	484.852	3,3	2,5	
Navarra (Comunidad Foral de)	84.790	0,6	0,4	
País Vasco	325.657	2,2	1,6	
Rioja (La)	29.447	0,2	0,1	
EXTRANJEROS	4.963.446	100,0	25,1	9,5
Alemania	608.924	12,3	3,1	
Bélgica	196.913	4,0	1,0	
Francia	619.482	12,5	3,1	
Italia	143.192	2,9	0,7	
Países Bajos	251.193	5,1	1,3	
Portugal	43.526	0,9	0,2	
Reino Unido	2.346.354	47,3	11,9	
Suiza	90.640	1,8	0,5	
Resto Europa	519.219	10,5	2,6	
Estados Unidos de América	40.735	0,8	0,2	
Resto América	55.541	1,1	0,3	
Resto del Mundo	47.726	1,0	0,2	
TOTAL	19.753.774		100,0	11,1

Fuentes:

(1) Instituto de Estudios Turísticos: Frontur, Estadística de Movimientos Turísticos en Fronteras

(2) Instituto de Estudios Turísticos: Familitur, Estadística de los Movimientos Turísticos de los Españoles

Los datos de Frontur son provisionales y se revisan con carácter definitivo transcurrido un año.

A més, el que es pot veure a la taula següent és que normalment es viatja als mesos d'estiu.

Comunidad Valenciana

TURISTAS POR MES

Total año 2003

	absolutos	%	% Total Meses	% sobre Origen	% sobre Total Nacional
Enero	1.133.768	100,0	5,7		11,0
Nacionales	887.298	78,3	4,5	6,0	11,4
Extranjeros	246.470	21,7	1,2	5,0	9,8
Febrero	1.035.101	100,0	5,2		9,7
Nacionales	783.597	75,7	4,0	5,3	9,8
Extranjeros	251.504	24,3	1,3	5,1	9,2
Marzo	1.327.362	100,0	6,7		10,5
Nacionales	998.998	75,3	5,1	6,8	10,8
Extranjeros	328.364	24,7	1,7	6,6	9,7
Abril	1.918.921	100,0	9,7		11,4
Nacionales	1.485.500	77,4	7,5	10,0	11,9
Extranjeros	433.420	22,6	2,2	8,7	10,1
Mayo	1.784.241	100,0	9,0		11,2
Nacionales	1.319.138	73,9	6,7	8,9	11,9
Extranjeros	465.103	26,1	2,4	9,4	9,6
Junio	1.662.877	100,0	8,4		11,0
Nacionales	1.225.768	73,7	6,2	8,3	12,3
Extranjeros	437.109	26,3	2,2	8,8	8,5
Julio	2.329.767	100,0	11,8		12,0
Nacionales	1.640.317	70,4	8,3	11,1	13,2
Extranjeros	689.450	29,6	3,5	13,9	9,9
Agosto	2.832.376	100,0	14,3		11,5
Nacionales	2.162.654	76,4	10,9	14,6	12,4
Extranjeros	669.722	23,6	3,4	13,5	9,2
Septiembre	1.997.629	100,0	10,1		11,9
Nacionales	1.505.334	75,4	7,6	10,2	13,0
Extranjeros	492.295	24,6	2,5	9,9	9,6
Octubre	1.350.795	100,0	6,8		10,9
Nacionales	911.537	67,5	4,6	6,2	11,4
Extranjeros	439.258	32,5	2,2	8,8	9,8
Noviembre	1.155.701	100,0	5,9		10,7
Nacionales	894.434	77,4	4,5	6,0	11,2
Extranjeros	261.267	22,6	1,3	5,3	9,3
Diciembre	1.225.237	100,0	6,2		10,2
Nacionales	975.754	79,6	4,9	6,6	10,7
Extranjeros	249.483	20,4	1,3	5,0	8,6
TOTAL	19.753.774	100,0	100,0		11,1
Nacionales	14.790.328	74,9	74,9	100,0	11,8
Extranjeros	4.963.446	25,1	25,1	100,0	9,5

Fuentes:

(1) Instituto de Estudios Turísticos: Frontur, Estadística de Movimientos Turísticos en Fronteras

(2) Instituto de Estudios Turísticos: Familitur, Estadística de Movimientos Turísticos de los Españoles

Los datos de Frontur son provisionales y se revisan con carácter definitivo transcurrido un año.

Si s'estudia la motivació que inspira al viatge al mercat que abans s'ha determinat, es veurà que, majoritàriament, es viatja per oci i vacances.

Comunidad Valenciana

NÚMERO DE TURISTAS SEGÚN MOTIVO DEL VIAJE

Total año 2003

	absolutos	%	% Total Motivos	% sobre Origen	% Total Nacional
TRABAJO Y NEGOCIOS	648.847	100,0	3,3		8,4
Nacionales	285.166	40,9	1,3	1,8	8,3
Extranjeros	383.681	59,1	1,9	7,7	8,4
OCIO / VACACIONES	15.139.230	100,0	76,6		11,9
Nacionales	11.065.029	73,1	56,0	74,8	13,2
Extranjeros	4.074.201	26,9	20,6	82,1	9,4
PERSONAL	3.555.253	100,0	18,0		9,2
Nacionales	3.195.784	89,9	16,2	21,6	9,0
Extranjeros	359.469	10,1	1,8	7,2	11,4
OTROS	295.739	100,0	1,5		8,3
Nacionales	153.567	51,9	0,8	1,0	7,2
Extranjeros	142.172	48,1	0,7	2,9	10,0
NS/ NR/NP	114.704	100,0	0,6		35,4
Nacionales	110.782	96,6	0,6	0,7	58,0
Extranjeros	3.922	3,4	0,0	0,1	3,0
TOTAL	19.753.774	100,0	100,0		11,1
Nacionales	14.790.328	74,9	74,9	100,0	11,8
Extranjeros	4.963.446	25,1	25,1	100,0	9,5

Fuentes

(1) Instituto de Estudios Turísticos: Forntur, Estadística de Movimientos Turísticos de los Españoles
 (2) Instituto de Estudios Turísticos: Familitur, Estadística de Movimientos Turísticos de los Españoles
 Los datos de Forntur son provisionales y se revisan con carácter definitivo transcurrido un año.

Per tota aquesta recopilació d'informació sobre la demanda i l'oferta del turisme rural valencià es pot concloure que:

- El major consumidor és el turista espanyol, particularment els mateixos valencians.
- També es pot destacar el possible mercat de madrilenys.
- El mitjà de transport més usat és el vehicle particular.
- El gros del turisme en general es concentra als mesos d'estiu, però al turisme rural es pot veure un augment a les vacances de Pasqua.
- Es busca bàsicament oci i vacances.

ANNEX 5: ANÀLISI MULTICRITERI, MÈTODE PRES

En aquest annex s'explicarà el mètode PRES per a posteriorment ser aplicat i obtenir els resultats pertinents. Per a l'elecció o priorització s'han tingut en compte criteris econòmics (finançament, cost, viabilitat), socials (vertebració de la població i generació d'ocupació) i mediambientals.

El PRES és un mètode d'anàlisi multicriteri⁵. Per a usar-lo, en primer lloc s'ha elaborat una llista amb els criteris que s'han considerat més importants i se'ls ha assignat un pes determinat que posteriorment s'ha normalitzat. Amb aquesta informació, s'ha fet una matriu de decisió donant valors a cada criteri en funció de l'alternativa. Seguidament s'ha fet una matriu de dominació que ha eixit de comparar per parelles alternatives per a cada factor. D'aquesta matriu s'han obtingut dos índexs dels quals s'ha obtingut l'índex PRES per a cadascuna de les alternatives. Aquest índex dóna una idea del domini que cada alternativa té sobre la resta. Finalment, en base a aquest valor s'ha establert l'ordenació definitiva de les estratègies, de més a menys importants. Per tant, com que la major prioritat ha sigut per al turisme rural, el projecte s'ha desenvolupat en base a aquest fet.

En la decisió multicriteri s'ha decidit usar quatre estratègies a causa de la necessitat que es facilitara l'elecció. Per a fer-ho, s'ha decidit no posar l'estratègia del treball, ja que amb la resta d'estratègies es genera treball per al poble. Les estratègies triades han sigut:

- Medi ambient
- Sector primari
- Sector serveis
- Turisme rural

A continuació es veuran els passos i resultats obtinguts mitjançant el programa informàtic PRES:

PROJECTE.....Desenvolupament rural de Benicull i Polinyà
NRE: EXPERTS..... 1
NRE. CRITERIS..... 6
NRE. ALTERNATIVES... 4

⁵ El mètode o tècnica és el PRES, i el programa informàtic és el PRES II Multiexperto.

Els criteris son els següents:

- C1- Possibilitat de finançament
- C2- Cost d'inversió
- C3- Viabilitat
- C4- Capacitat de generar treball
- C5- Capacitat de millorar el medi ambient
- C6- Vertebració de la població

Les alternatives són les següents:

- A1- Medi Ambient
- A2- Sector primari
- A3- Serveis
- A4- Turisme rural

Taula 1. Valors màxims i mínims

CRITERIS	C1	C2	C3	C4	C5	C6
MÀX/MÍN	MAX	MIN	MAX	MAX	MAX	MAX
V. MÀX.	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
V. MÍN	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

S'han valorat els diferents criteris de la manera següent:

- C1: segons la facilitat de finançament s'ha valorat del 0-10
- C2: Molt alt = 10; Alt = 8; Mitjà = 6; Baix = 4 Molt baix = 0 . Aquesta escala s'ha emprat de referència per a poder valorar el cost de cadascuna de les diferents alternatives.
- C3: la viabilitat del projecte segons siga a llarg termini, mitjà o curt s'ha valorat del 0-10.
- C4: segons la capacitat de crear llocs de treball s'ha valorat del 0-10.
- C5: segons la capacitat d'afectar positivament el medi ambient s'ha valorat del 0-10.

- C6: segons la unificació de la població per donar suport a cada alternativa implicant-se per participar s'ha valorat de 0-10.

Taula 2. Matriu de valoració global

CRITERI	C1	C2	C3	C4	C5	C6
PES	0,8	0,6	0,8	0,9	0,9	0,8
ALTERNATIVA 1	7,0	8,0	2,0	5,0	10,0	5,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ALTERNATIVA 2	5,0	6,0	7,0	6,0	5,0	8,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ALTERNATIVA 3	3,0	7,0	6,0	8,0	3,0	8,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ALTERNATIVA 4	7,0	9,0	9,0	8,0	8,0	6,0
	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Taula 3. Matriu de dominació

	1	2	3	4
1	**	0,13	0,2	0,05
2	0,18	**	0,1	0,07
3	0,19	0,04	**	0,06
4	0,19	0,16	0,21	**

Taula 4. Sumatori de la matriu de dominació en columnes i files

ORDRE	SFILA	SCOL	ÍNDEX	ALTERNATIVA
1	0.56	0.18	3.13	ALT4
2	0.35	0.32	1.07	ALT2
3	0.37	0.55	0.68	ALT1
4	0.28	0.51	0.55	ALT3

A continuació es mostren les dades de la variació de pes del diferents criteris respecte a les alternatives:

CRITERI: 1

	0,6P	0,7P	0,8P	0,9P	1,0P	1,1P	1,2P	1,3P	1,4P
1	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4
2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2
3	A3	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1
4	A1	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3

CRITERI: 2

	0,6P	0,7P	0,8P	0,9P	1,0P	1,1P	1,2P	1,3P	1,4P
1	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4
2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2
3	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1
4	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3

CRITERI: 3

	0,6P	0,7P	0,8P	0,9P	1,0P	1,1P	1,2P	1,3P	1,4P
1	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4
2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2
3	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A3
4	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A1

CRITERI: 4

	0,6P	0,7P	0,8P	0,9P	1,0P	1,1P	1,2P	1,3P	1,4P
1	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4
2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2
3	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A3
4	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A1

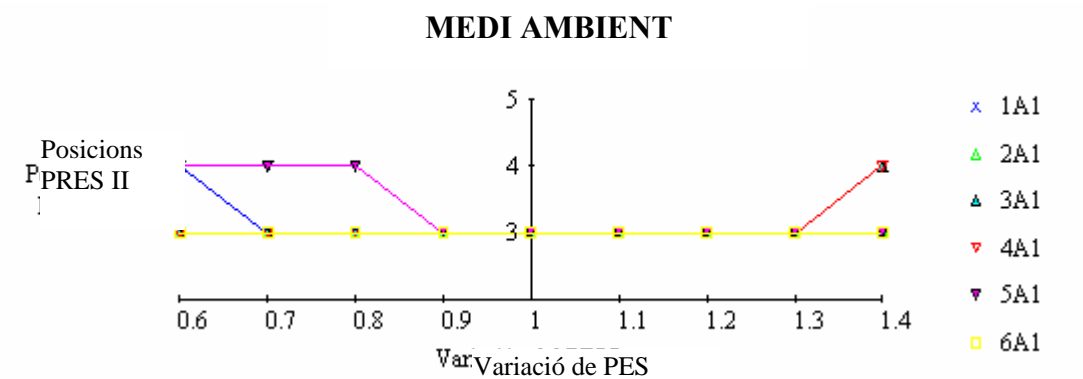
CRITERI: 5

	0,6P	0,7P	0,8P	0,9P	1,0P	1,1P	1,2P	1,3P	1,4P
1	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4
2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2
3	A3	A3	A3	A1	A1	A1	A1	A1	A1
4	A1	A1	A1	A3	A3	A3	A3	A3	A3

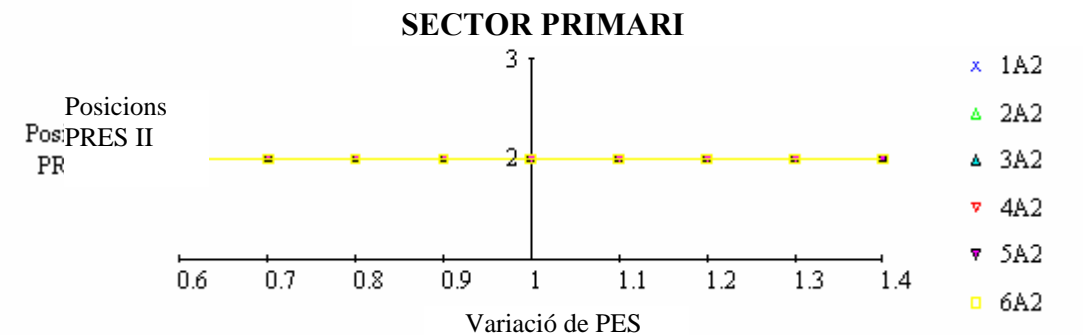
CRITERI: 6

	0,6P	0,7P	0,8P	0,9P	1,0P	1,1P	1,2P	1,3P	1,4P
1	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4
2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2	A2
3	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1	A1
4	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3	A3

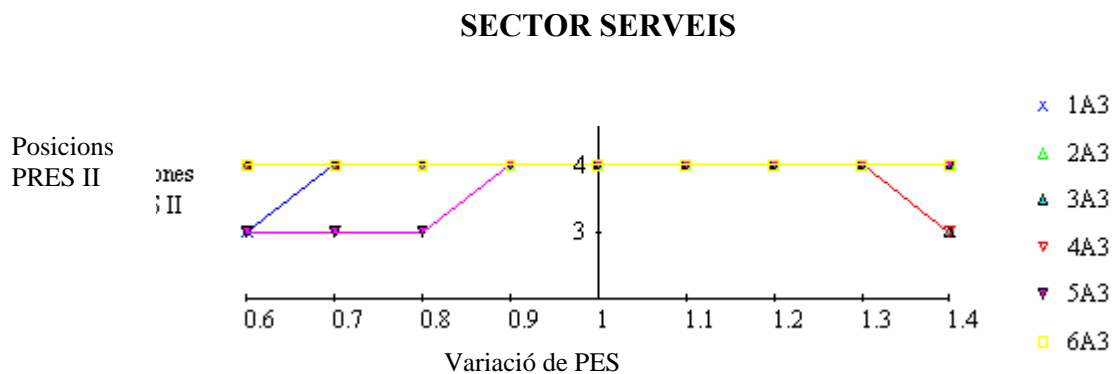
Tot seguit es mostren els resultats de l'anàlisi de sensibilitat mitjançant els següents gràfics. Es veu com poden variar les posicions adoptades per les diferents alternatives, en funció de les variacions dels pesos dels diferents criteris.

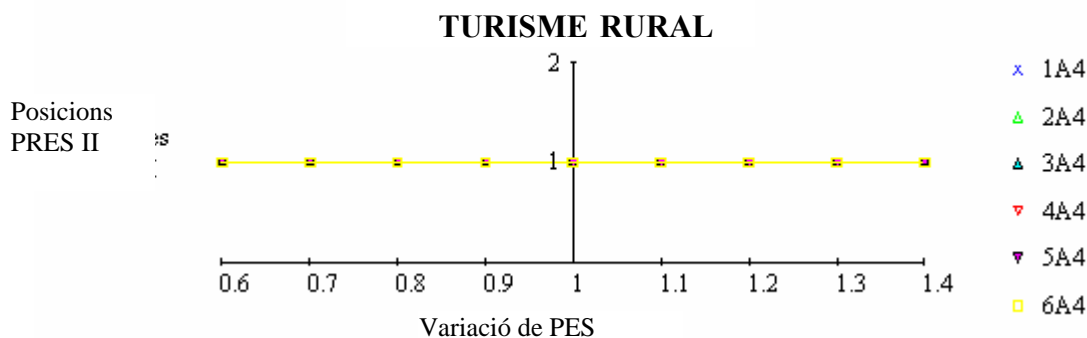
Aquesta alternativa està en la tercera posició de la prioritització, i està influïda –com s’observa al gràfic– pels criteris 1, 4 i 5. Aquesta estratègia pot passar a l’última posició en funció de la valoració d’aquests criteris.

Aquesta alternativa està en la posició dos de la prioritització. Al gràfic es pot observar que aquesta és robusta, és a dir, que no hi ha cap criteri que canvie la posició.

Aquesta alternativa seria l'última de les quatre alternatives a prioritzar. Està influïda pels criteris 1, 4 i 5 però pot passar a la posició 3 en funció de la valoració d'aquests.

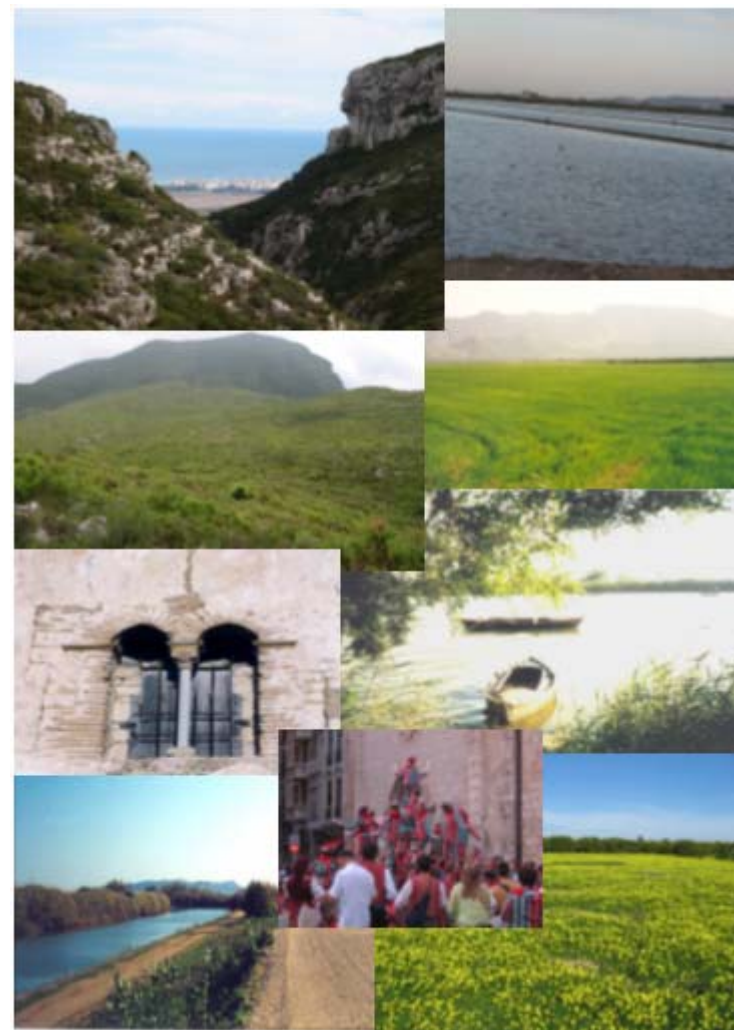
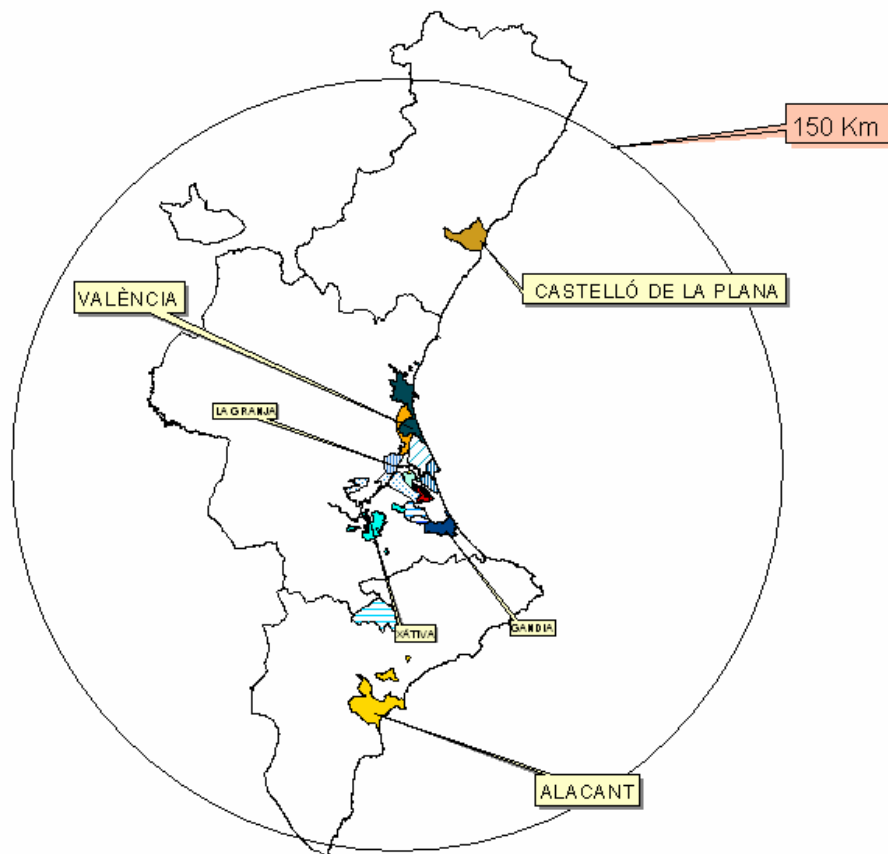

Aquesta alternativa és la millor i, a més, com es pot observar al gràfic, és robusta perquè no hi ha cap variació en cap criteri que canvie aquesta alternativa.

ANNEX 6. PROPOSTES DE LA GRANJA

ANNEX 6.1.: FULLET D'ACTIVITATS DES DE LA GRANJA

LA RIBERA, UN ENTORN D'ENVEJA

Pel que fa a les **condicions naturals i paisatgístiques**, en primer lloc s'ha de destacar que la zona estudiada té un clima benèvol per a gaudir d'aquestes, fet que afavoreix en gran manera el tipus de turisme que es pretén captar en aquest treball. De fet, com s'exposa en l'apartat corresponent, en aquesta zona predomina un oratge assolit durant gran part de l'any, amb poques precipitacions però intenses i temporalment ben localitzades, mínimes de temperatura gens baixes i màximes només massa elevades per a aquests afers durant uns pocs mesos o fins i tot dies a l'any.

Per a analitzar tot aquest entorn, es començarà amb una descripció més exhaustiva dels **espais naturals més locals** per acabar esmentant els recursos d'aquesta mena que es poden trobar a tota la Ribera del Xúquer.

Les úniques zones lliures en l'actualitat d'aprofitaments agrícoles són els dos monticles, la muntanyeta dels Pins i la muntanyeta de la Font, protegits ambdós de l'urbanització i de l'explotació agrícola pel vigent instrument de planejament municipal. El primer és un illot d'un gran valor ecològic a la comarca de la Ribera Baixa del Xúquer, de vegetació mediterrània, amb un bosquet de pins mediterranis amb abundant i ric sotabosc. El segon es troba més deteriorat per l'acció humana en altres èpoques. La *muntanyeta dels Pins*, que és propietat de l'ajuntament de Benicull, és un recinte tancat adherit al municipi que es pot visitar els caps de setmana lliurement, així com sempre que es vulga si se'n demana la clau a l'Ajuntament. Aquest és un paratge xicotet però acollidor, ja que està proveït de taules i bancs de pedra, una senda per a passejar al voltant del monticle, engrunsadores per als més menuts i també aigua corrent i lavabos. En fi, és un lloc d'esplai ideal per a passar un dia en la naturalesa amb la família o amb els amics. Una altra alternativa, no menys reconfortant, per a gaudir de l'entorn natural i rural de la zona, és *passejar pels camins del terme* que recorren entre tarongers. Aquests recorreguts es poden fer tant en bicicleta com a peu, i són enriquidors i atractius gairebé totes les èpoques de l'any. Així, un passeig a l'hivern entre els tarongerers ens permetrà veure el contrast del verd de les fulles dels tarongers, el taronja dels fruits i el groc de l'agret (*Oxalis pes-caprae*), l'herba predominant en aquesta època de l'any i que està present fins que ve la calor. Per a qui no està familiaritzat amb aquest paisatge, resulta molt atractiu sobretot en un dia lluminós: "...cria poderosament l'atenció l'estora de flors grogues amb què es cobreixen els camps de tarongers des de l'hiver fins a l'inici de l'estiu. Aquest atractiu colorit es deu a la presència de l'agret..." (Costa, 1999).

En l'època primaveral no és menys aclaparador veure el paisatge que ens ofereixen els camps de cítrics florits combinant el color verd obscur del fullatge amb el blanc de la flor de taronger. Té un valor afegit també l'ambient que es respira en aquesta època gràcies a l'olor agradable que desprenen aquestes flors.

Per a qui vulga culminar el passeig amb unes bones *panoràmiques*, Benicull ofereix alguna alternativa molt respectable, ja que el poble s'enfila en un monticle que, encara que no té una gran altitud (31 m sobre el nivell del mar), ben cert és que està rodejat per la planura al·luvial del riu Xúquer. Així doncs, si s'opta per passejar fins a la Font, es contemplarà una vista esplèndida dels camps de tarongers protegits al fons per les muntanyes de Corbera, amb el seu cim més imponent: el Cavall Bernat. Aquesta vista, però més cap a l'oest i dins mateix del poble, es pot gaudir mentre es passeja per la part sud-oest, la més nova del poble. Si per contra peguem una volta pel nord de la població, hi ha una vista excel·lent del riu Xúquer i de la seua ribera amb el camí que pren cap a l'Albufera de València. Aquest mirador el trobarem al costat de la Pedrera.

Un altre passeig que es pot fer des de la Granja és, passant el riu Xúquer pel pont d'Albalat, creuar aquest poble fins al final i seguir el camí cap a la marjal. En primer lloc es trobaran camps de tarongers amb un entorn similar a l'anteriorment descrit però, per a qui tinga ganes de caminar una miqueta més, aquest camí acabarà amb un paisatge totalment diferent a l'anterior, ja que apareixeran els camps conreats d'arròs. Els arrossars –com els tarongerers– també canvien de color segons l'època de l'any. Així, es poden trobar inundats durant la primavera prenent l'aparença d'un gran llac parcel·lat per camins i monticles de terra.

Al principi d'estiu, però, comença a créixer l'arròs i l'entorn aquàtic canvia i esdevé verd com si es tractara d'un paisatge holandès.

Aquesta mena de gespa menuda anirà creixent fins que comença a traure l'espiga i el paisatge canvia per a ser aleshores d'un color groc palla. Finalment, a setembre es fa la sega i tot aquest terreny roman erm fins a la sembra següent. No s'ha d'oblidar que en tot aquest espectacle de colors es fan presents totes les aus que sobrevolen i s'alimenten d'aquest cultiu i que van apareixent durant tot l'any.

Per acabar amb les visites recomanades, que no són totes les possibles sinó només les més destacades, es pot passejar per la *mota del riu* des d'Albalat (uns metres de distància des de la Granja), fins a Cullera tocant la carretera només en dos moments puntuals del trajecte. Aquest passeig és molt més llarg que tots els vistos anteriorment, encara que es pot fer perfectament en bicicleta i, a més, a l'assut de Sueca (un poc més de mitjan camí des de la Granja) hi ha una zona d'esplai amb tauletes i torradors.

Fent una visió més àmplia de l'entorn de la Granja es passaran a descriure els **espais naturals més destacats de tota la Ribera**.

Aproximadament a 5 km de la Granja és de visita ineludible el *castell medieval de Corbera* i la seua fortalesa, que està a les muntanyes que porten el mateix nom que el poble. Encara que actualment està en ruïnes, amb la seua il·luminació nocturna hom es pot fer una idea de la importància que tingué en algun temps per als pobles que l'envolten, especialment Polinyà, Benicull, Riola i Llaurí. A hores d'ara l'Ajuntament de Corbera preveu una pròxima rehabilitació del castell per tal que pugui albergar espectacles de caire cultural, i també per fer-hi visites guiades per als excursionistes.

A l'altra vessant de les muntanyes de Corbera ens trobem les valls de *la Murta* i *la Casella*, que són dos indrets contigus molt interessants des d'un punt de vista paisatgístic i natural. Es tracta de dues zones protegides i adequades per a fer senderisme i passejar, on es poden trobar espècies vegetals en molt bon estat de conservació i que no es repeteixen en molts quilòmetres a la redona. A més, la Murta també té un valor històric i patrimonial per a la zona perquè enmig del paratge es troben les runes del monestir de la Murta.

La Murta i la Casella gaudeixen de titularitat de Paratge Natural Municipal de l'Ajuntament d'Alzira des de fa molt poc de temps.

Com que aquestes comarques ofereixen tant zones muntanyoses com zones litorals, el pròxim pas seria deixar de banda les muntanyes i visitar la planura al·luvial.

A mesura que es va avançant des de la Granja cap a la costa, arriba un moment que els tarongerars van sent substituïts per *la marjal i els camps d'arròs*. Aquest trajecte es pot fer per diferents camins rurals o fins i tot per la mota del riu, com s'havia assenyalat més amunt, però en tots s'hi acaba trobant el mateix.

Si se segueix per la marjal cara a València el que apareixerà davant dels ulls del visitant serà el *Parc Natural de l'Albufera*, bona part del qual encara està dins la ribera del Xúquer. Aquest llac és el buc insígnia de les zones humides valencianes per la seua riquesa d'avifauna tant local com migratòria.

Per acabar la descripció d'alguns paratges naturals i paisatgístics emblemàtics de l'entorn de la Granja, no és sobrer citar l'*Estany de Cullera* com una zona de paisatge pintoresc i mariner. Allí es pot gaudir veient les típiques barquetes de colors amarrades a banda i banda de l'estany, a molts pocs metres de les platges i de la mar Mediterrània.

Pel que fa als **recursos turístics de l'entorn** es parlarà del patrimoni històric i cultural de la zona, on es descriurà tant el patrimoni arquitectònic més representatiu, com les festivitats més importants culturalment parlant. De la mateixa manera, el tractament d'aquests recursos serà similar al dels anteriors, on s'ha parlat primer dels recursos més locals i propers a la Granja i després dels de l'entorn més pròxim.

Començant amb els **recursos turístics més locals**, es parlarà dels que tenen Benicull, Polinyà i Albalat per la seua proximitat i vinculació amb la Granja.

Dins del patrimoni històric i cultural del terme de Polinyà, cal destacar la *Granja de Sinyent* (més coneguda com la Granja), que és on ara es troba el visitant. Aquesta construcció situada a la partida del Gual, que data del segle XV, pertany al gòtic civil. Primitivament, la finca es va dedicar al cultiu de la vinya i de l'olivera, i en els últims temps a tarongers i horta. Segons les fonts consultades, fou manada a construir per un dels primers ducs de Gandia, senyors naturals de la comarca. Posteriorment, la Granja i les seues terres foren donades als monjos jerònims (una altra font es refereix a l'ordre de Montserrat), que residiren fins al segle XIX. Després ja passà a mans privades. Les fonts orals, però, declaren que la Granja no estigué en mans dels monjos jerònims sinó que fou propietat dels

monjos cistercencs de la Vallidigna. En la construcció s'observen restes artístiques i, sobretot, en la façana, on es poden observar dos finestrals gòtics que formen dos arcs ogivals; també es poden veure escuts sobre el balcó central. Fou reformada el segle XIX i restaurada per la Diputació Provincial de València el 1976. Actualment, però, està en molt mal estat, com ja s'ha dit abans.

A mitjan camí entre la Granja i Benicull, es pot visitar el *llavador*, que forma part de l'arquitectura industrial local i que data de final de la dècada dels anys 30 del segle XX, encara que en va substituir un de més antic que s'ubicava pròxim a l'actual. Està fet amb rajola i es cobreix amb teula plana. Es conserva en bon estat. Presenta planta rectangular. La sèquia queda emmarcada per una superfície de pedra per a netejar la roba. Una altra obra civil remarcable situada dins el poble de Benicull i localitzada al carrer Josep Muntaner és una *xemeneia octogonal de rajola* amb la part superior amputada. També es pot visitar la *cova de la Pedrera*, on hi ha un jaciment arqueològic inclòs dins l'etapa de transició del bronze valencià, situada entre el 1700 i 1600 aC i caracteritzada pels soterraments col·lectius realitzats en cavitats naturals (coves, avencs, etc.). El 1973 es van trobar en aquest avenc diferents objectes de ceràmica, restes de coure, treballs en pedra, os, petxines, i diversos tipus d'adorns a més de set cadàvers humans (probablement uns dotze).

Passejant també entre tarongers pel terme de Polinyà, situat justament a la línia divisòria dels termes de Corbera, Polinyà i Riola, es pot arribar al *molí de Montsalvà*, un antic molí que avui en dia està sense ús i gairebé en ruïnes. La construcció és d'un únic cos, amb afegits posteriors. Es pensa que l'estructura originària és del segle XIV. El cos central es caracteritza per la seua gran altura, i es ací on conserva tota la maquinària de fusta del molí. Es tracta d'un molí medieval que s'ubica a la confluència de la sèquia de les Boves i la del Rei. Conserva tot l'entramat de canalitzacions i vies d'accés de l'aigua al molí. A més a més, s'hi pot trobar un pati recobert de rajoles, a manera d'enllosat. Amb tot, el molí ha patit remodelacions recents que n'han afectat l'estructura. A l'arxiu de Riola hi ha un document de partició de la Baronia de Corbera i les disputes pel molí. Ara per ara aquest indret està en projecte de rehabilitació ja que recentment ha estat adquirit per la Mancomunitat de Municipis de la Ribera Baixa per a donar-li un ús que actualment no està totalment determinat. De moment, però, la seua rehabilitació està en mans d'una escola taller concedida per a tal finalitat. No es descarta, doncs, que prompte serà un lloc molt interessant per a visitar.

Per últim, i per a aquells a qui els agrada l'arquitectura religiosa, es recomana la visita de l'*església parroquial de la Santa Cena* al nucli urbà de Polinyà, que és una construcció datada del segle XVIII.

El tercer poble que es pot visitar a peu des de la Granja en escassos minuts és Albalat de la Ribera. L'arquitectura religiosa i civil que més caldria destacar és, en primer lloc, l'*església parroquial de Sant Pere Apòstol* (s. XVII). Aquesta té la planta de creu llatina, i substituï l'antiga fàbrica medieval del segle XIV, de la qual encara es conserva un tros de campanar. Pel que fa a l'arquitectura civil pública, davant mateix de la plaça de l'església es troba la casa de la Vila, datada de mitjan segle XVII.

Un altre aspecte de vital importància pel seu atractiu per al turisme rural són les festes dels pobles circumdants a l'habitatge rural. Així, les festes més importants de *Benicull* són quasi totes de caire religiós, encara que al seu voltant es fan un seguit d'actes festius laics. Se celebren a l'estiu, i la primera és "la festa de les dones", que es fa en honor de la Mare de Déu. Aquesta festa se celebra en les primeres setmanes de juliol durant aproximadament quatre dies, en els quals es fan balls i teatre a la plaça del poble. La segona, i la més important, és "la festa dels hòmens" o la festa de la Beata Inés, i se celebra la darrera setmana del mes d'agost. La festa dels hòmens es fa en honor a la Beata Inés i consta també d'activitats religioses i laiques durant una setmana. La festa de carrer nocturna està assegurada, ja que és un poble on els balls es fan per a ballar. A part d'aquestes dues festes, també es fa a octubre la festa local, on tot el poble commemora amb un concurs de paelles el dia que es va assolir la

independència de Polinyà. En aquest mes també se celebra amb un dinar de germanor a la plaça el dia del Crist dels Afligits.

Pel que fa al poble veí, Polinyà celebra el 20 de gener la festa del patró del poble, Sant Sebastià, amb la *fira del Porrat*, processó i ball. La primera setmana d'agost es fan les festes d'estiu. Se celebren tres festivitats als tres barris corresponents: Verge dels Àngels, Verge del Rosari i Sant Josep. El dia 5 d'agost dediquen la festa als Sants de la Pedra i a l'endemà es fa la festa grossa: el Crist de la Sang.

Pel que fa a Albalat, el 17 d'agost se celebra el Crist de les Campanes, que és la culminació de tota una setmana de festes a l'agost. A l'octubre, però, també se celebren els Moros i Cristians.

A més, els tres pobles celebren també el dia nacional dels valencians el 9 d'octubre i les falles (amb una falla en cadascun dels tres) des del 16 de març fins al 19 de març, dia de Sant Josep.

Si es parla dels **recursos turístics més destacats de tota la comarca**, les ciutats més emblemàtiques de la Ribera per la seua història i el nombre d'habitats són Alzira, Algemesí, Sueca i Cullera.

Pel que fa a Sueca, que és la capital de la Ribera Baixa, es poden citar nombrosos llocs d'interès que, des de la Granja, es podrien visitar en bicicleta. De l'arquitectura religiosa s'esmentaran les dues edificacions més emblemàtiques de la població. Es tracta de l'*església parroquial de Sant Pere i l'església parroquial de la mare de Deu de Sales*. Totes dues presenten una façana neoclàssica, i es tracta de dues construccions del segle XVIII. Una altra visita recomanada és l'*ermita dels Sants de la Pedra* (s. XIV), situada a la muntanyeta dels Sants, únic monticle del terme des del qual es pot gaudir d'un paisatge esplèndid. Uns altres indrets que caracteritzen la població pel seu interès patrimonial de l'arquitectura pública civil són: la *casa de la Vila* (s. XVIII) de façana neoclàssica; l'*Ateneu Sueco del Socorro* (mitjan s. XX, de caire modernista); el panteó/asil de la família Baldoví-Cardona (historicisme arquitectònic de començament del s. XX, amb influxos modernistes); els *Porxets*; l'*Agricultura* o casino (s. XVII) i l'Escorxador públic (s. XX, amb murs de rajola i maçoneria).

L'oferta cultural que presenta Sueca està molt ben programada mensualment. La ciutat compta amb el Centre Cultural Bernat i Baldoví, que és un teatre que a la vegada funciona de cine el cap de setmana. També hi ha les exposicions contínues però canviants que es poden trobar als Porxets. A més, està la Biblioteca Suecana Joan Fuster (en la mateixa casa on va viure Joan Fuster, l'escriptor valencià més important del segle XX), on es duen a terme setmanalment xarrades i conferències culturals. Les festes de Sueca se celebren a principi de setembre, relacionades amb la sega de l'arròs. Per acabar, Sueca disposa d'una cita inel·ludible per als amants del teatre i el mim: la Fira Internacional del Mim al Carrer, que se celebra després de les festes durant tota una setmana i que, any rere any, ha anat guanyant en qualitat i prestigi.

Per una altra part està la ciutat d'Alzira (la Muralla, Santa Caterina i la Ciutat Vella). Alzira té un teatre (el Gran Teatre) on, a banda de la programació setmanal, se celebra al juliol la Setmana del Teatre, normalment amb una cartellera molt interessant. A més, la ciutat compta amb tres cines (El Punt, Colon i Reyno) que en total sumen unes 20 sales de projecció, i una sala de la Cultura on actualment es fan nombroses activitats de caire cultural. Les festes més emblemàtiques i que mereixen una especial atenció en aquesta població són les que se celebren a la Setmana Santa. Les festes locals són a final de juliol en honor a Sant Bernat. A més, les festes falleres compten amb un gran nombre d'adeptes que aconsegueixen que, després de València, Alzira siga la població que viu amb més fervor aquestes festes de març.

Pel que fa al conjunt monumental i artístic d'Algemesí, és destacable la Casa de la Vila, de façana eclècticista, la basílica menor de Sant Jaume Apòstol, de diversos estils i declarada Monument Históricoartístic, el Casino Liberal, d'estil modernista, i també nombroses cases representatives de

l'arquitectura local que es poden trobar escampades pels carrers més antics de la ciutat. Pel que fa a l'oferta d'oci i cultura, Algemesí no disposa actualment de cine però sí que té un teatre de planta nova en el qual se celebren diferents espectacles al llarg de l'any (el Musicat...). Cal destacar també la biblioteca de la ciutat, que és molt completa a diferència de les dues esmentades anteriorment. En qüestions de folklore i recuperació cultural, Algemesí és, sens dubte, la ciutat més important de tota la Ribera del Xúquer. Aquesta població riberenca ha recuperat nombrosos balls tradicionals com els Bastonets, els Arquets, la Carxofa, les Pastorettes, les Llauradores i els Tornejants, dels Misteris i Martiris..., a més a més de l'emblemàtica Muixeranga, ball que consisteix a fer torres humanes. El Museu de la Festa que hi ha a Algemesí pretén ser la seua física de l'Inventari general de les festes valencianes. També són molt importants per a aquesta població les festes de setembre: el 7 i 8 d'aquest mes se celebra la Mare de Déu de la Salut, amb una processó on s'escenifiquen els balls abans esmentats i, a final de setembre, la Setmana de Bous. Les falles en aquest poble queden relegades a un segon terme.

Per tal de posar fi a la descripció patrimonial i cultural dels pobles més importants que estan prop de la Granja, Cullera serà l'últim d'aquesta sèrie. El lloc més emblemàtic i famós del poble és el *castell califal* del segle XI, encara que l'actual construcció data del segle XVII. Està situat en un indret privilegiat dalt de la muntanya de Cullera, des d'on es poden tenir panoràmiques tant de la mar com de la muntanya, així com veure les formes capritxoses que descriu el riu Xúquer en el seu tram final abans de desembocar finalment en la mediterrània. El poble també conserva vestigis de la muralla i torres islàmiques del segle XII, i també el fort i la muralla del *raval de Sant Agustí*, que es construí per tal de fer front a les possibles incursions de Cabrera durant la I Guerra Carlina. Un altre barri pintoresc des d'on s'accedeix a la torre de Santa Anna és el *barri del Pou* o barri de la Reina Mora, que correspondria a l'antic raval islàmic. Pel que fa a torres de vigilància i defensa costanera, Cullera té una bona representació amb la *torre del Marenyet*, declarada Bé d'Interès Cultural. Aquesta es troba situada en l'antiga desembocadura del Xúquer, i és de final del segle XVI. A més a més, Cullera té representació del neoclassicisme amb edificis com la *Casa de la Vila* i l'*església parroquial dels Sants Joans* (s. XVII). Del modernisme hi ha algunes edificacions com el *Centre Musical Agustí Olivert* i l'*Ateneu Marítim* o Casa del Poble. Finalment, cal destacar el far de Cullera, més que per la construcció en si, pel passeig i les panoràmiques que es tenen quan es va a visitar-lo. Pel que fa a l'activitat cultural, al teatre de Cullera hi ha actuacions durant tot l'any que s'accentuen notablement en l'època estival a causa del turisme estacional. Les exposicions i museus permanents són la de la torre del Marenyet, la de la cova del Dragut, el Museu Arqueològic, el Faller i el de l'Arròs (a l'ermita dels Sants de la Pedra). Al castell de Cullera també es pot visitar l'exposició temporal que allotja. Per acabar, les festes més importants són les patronals, que se celebren després de Pasqua, de les quals es pot destacar l'Aurora, que és un espectacle que es desenvolupa a vora mar a la matinada. També se celebren les falles a març, Sant Joan el 23 de juny i el 30 de juliol la romeria a l'ermita dels Sants de la Pedra.

La **gastronomia** de la zona també és molt rica, on l'arròs sol ser el punt de partida de molts dels menjars que ací es cuinen. Bons exemples del que s'ha dit són l'arròs caldós, l'arròs a banda, l'arròs al forn, l'arròs negre i, com no, la paella, en especial la de carn i verdura als pobles que no toquen la costa i la de marisc als pobles costaners. Una altra peculiaritat gastronòmica determinada per la rica pesca de la qual ha gaudit tradicionalment la Ribera, és la de cuinar l'anguila en menjars com l'all i pebre o el suc d'anguila. Pel que fa a dolços i menjars típics d'una època determinada, durant la Setmana Santa es cuinen molts menjars tradicionals locals com són l'arnadí, els panets arebassats, els bescuits, els pastissets dolços i salats, la llonganissa de Pascua... També són molt bons els torrons amb

neula i ametla que es fan per a les festes de Nadal. Per acabar, ningú pot visitar la Ribera sense haver quedat ben fart de menjar i beure suc de taronges del terreny acabades de collir.

Finalment, les activitats recreatives i esportives amb les quals es pot gaudir en l'entorn de la

Granja són:

- Cicloturisme i senderisme
- Escalada
- Piragüisme
- Busseig
- Passeig en barca
- Pesca
- Rutes amb carro
- Activitats associades a la mar
- Parapent
- Rutes a cavall

ANNEX 6.2.: INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA DE LES ACTIVITATS

1. Tríptic de l'Agència Energètica de la Ribera sobre "La Ruta de l'Energia".

LA RUTA DE L'ENERGIA

Una de les principals línies d'actuació de l'Agència Energètica de La Ribera és la sensibilització i divulgació a la nostra societat de l'ús racional de l'energia i el foment de les energies renovables.

D'altra banda, sabem que la gent del futur són els xiquets i les xiquetes del present, per això és necessari que una part molt important de l'esforç sensibilitzador vaja dirigit als menuts.

En aquest sentit es presenta el projecte per al curs 2004-05:

La Ruta de l'Energia a la Ribera del Xúquer

En aquest projecte, dirigit als estudiants dels últims cursos de primària, secundària (ESO), batxillerat i cicles formatius, es traça un recorregut per les comarques de la Ribera Alta i la Ribera Baixa en el qual es visiten paratges naturals i instal·lacions industrials que emprèn les energies renovables per al seu funcionament i tecnologies més eficients en l'aprofitament de l'energia que les convencionals.

Recorregut

El recorregut de "La Ruta de l'Energia" per al curs 2004-05 constarà de les següents visites guiades:

1 "La Casa de les Energies" (Cullera)

En aquestes instal·lacions s'experimenta i s'estudia el funcionament d'una sèrie d'experiments relacionats amb les energies renovables i les seues bases físico-químiques.

2 Instal·lació de cogeneració (Guadassuar)

Visita a una empresa de materials de construcció que l'energia tèrmica residual que es genera a un esglaó del seu procés productiu la reutilitza en una altra part d'aquest procés.

3 Minicentral hidràulica (Antella)

Visita a una minicentral hidroelèctrica que aprofita un xicotet salt d'aigua del riu Xúquer al seu pas per Antella per obtenir energia elèctrica.

4 Central fotovoltaica (Albalat de la Ribera)

Instal·lació solar fotovoltaica connectada a la xarxa elèctrica ubicada al terrat d'un edifici de l'Ajuntament d'Albalat de la Ribera.

5 Instal·lació d'energia solar tèrmica (Algemesí)

Instal·lació solar tèrmica que cobreix una part de les necessitats energètiques per a l'escalfament de l'aigua de la piscina municipal coberta d'Algemesí.

6 Sistema de trigeneració (L'Alcúdia)

Central hortofrutícola que consumeix gas per a la producció d'electricitat, fred i calor en un procés energèticament molt eficient.

Material

Acompanyant aquestes visites es repartiran dos quaderns de treball editats per l'Agència Energètica de la Ribera sobre energies renovables i eficiència energètica. Per a concretar les diferents visites cal posar-se en contacte amb l'Agència.

C/ José Dolz, 2 46600 Alzira
 Tel. 96 241 41 42 • Fax. 96 241 41 72
 Avda. José Maigues, s/n 46410 Sueca
 Tel. 96 171 70 07 • Fax. 96 171 27 77
<http://www.aer-ribera.com>
 e-mail: aer@aer-ribera.com

2. Oferta del CEFIRE del Centre d'Educació Ambiental La Casella-Murta

DESCRIPCIÓ:

A Alzira, el **Centre d'Educació Ambiental La Casella-Murta** s'ofereix com un lloc d'experiències didàctiques amb l'objectiu de proporcionar:

- *Suport als projectes d'educació ambiental que duen a cap els centres educatius.*
- *Experimentació amb alumnat de projectes d'educació ambiental.*
- *Centre d'assessorament i de recursos mediambientals.*

OBJECTIUS:

Els **objectius** que es pretenen assolir són els següents:

1-Facilitar la incorporació de continguts relatius a la protecció del medi ambient de manera transversal, impregnant les activitats escolars i de la societat.

2-Conèixer les tècniques de camp bàsiques per a poder estudiar el medi i la seua problemàtica.

3-Contribuir a la formació d'una actitud positiva que afavorisca una millora en la qualitat de vida i, per extensió, del medi ambient

AULA DE LA NATURA DE LA MURTA

L'Aula de la Natura de la Murta ofereix:

-Exposició permanent dels panells elaborats amb motiu del VI centenari de la construcció del monestir de Santa Maria de la Murta, patrocinats per l'Ajuntament d'Alzira.

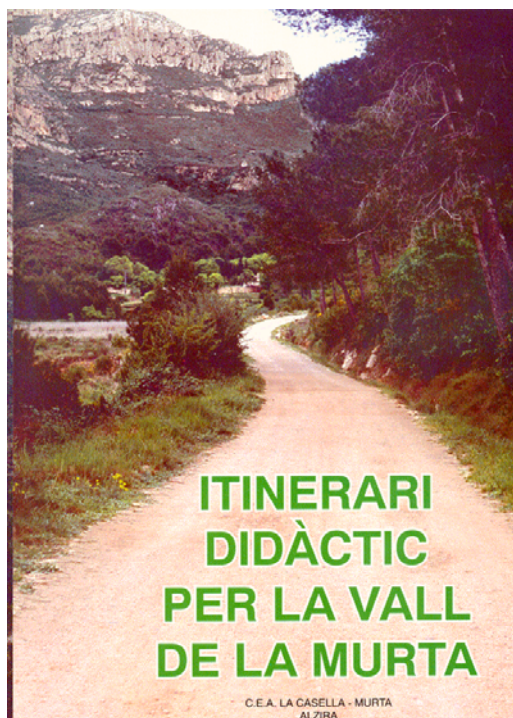
Els títols dels panells són:

- La Vall dels Miracles, antecedents històrics.
- El monestir de Nostra Senyora de la Murta s. XV-XIX.
- La vida d'una comunitat a través dels seus costums.

- Elements culturals al voltant del monestir.
 - La vall i el monestir de la Murta com a motiu d'inspiració de pintors.
 - El monestir de la Murta en els textos d'historiadors i escriptors.
 - Els canvis estacionals a la Murta.
 - Plantes medicinals de la vall de la Murta.
 - Rutes escollides.
-
- Exposició de restes procedents d'éssers vius trobats a la Murta.
 - Racó de productes medicinals fets amb espècies vegetals de la Murta.
 - Racó del bosc: panells de fusta on s'expliquen els beneficis que ens dona el bosc.
 - Racó meteorològic: observació del penell, baròmetre, etc. de fàcil construcció.
 - Experiències amb la lupa binocular.
 - Anàlisi del sòl del bosc de la Murta.
 - Manualitats: fem el nostre arbre i un conillet de la Murta.
 - Racó de les deixalles. Activitats referides a la recollida selectiva de residus a la ciutat.
 - El joc magnètic de la CARRASCA, per descobrir alguns dels animals que viuen a la Murta.
 - Esbrina l'edat d'un arbre.
 - El jardí dels secrets. Quadern elaborat per l'assessoria d'Educació Ambiental encaminat a descobrir les propietats medicinals del jardí de la Casa Vella de la Murta.
 - Jocs ambientals per a menuts (cadena alimentària, erosió...).
 - Jocs d'orientació al voltant del monestir de la Murta. Jocs de rol a la natura.
 - Les aus i els seus nius.

Disposen de:

Itinerari didàctic per la vall de la Murta. d'Ana Llavador Enguix (assessora d'educació ambiental del CEFIRE d'Alzira). Es tracta d'una guia didàctica editada per l'Ajuntament d'Alzira i el CEFIRE.

Dins d'aquest trobem activitats referides a:

- Normes de respecte a la natura.
- Observacions meteorològiques.
- Localització de la vall de la Murta.
- Història geològica de la vall de la Murta.
- Orientació (amb rellotge, ombria-solana, brúixola...).
- La Murta com a ecosistema: fauna, vegetació, el sòl.
- El bosc mediterrani: beneficis.
- Acció antròpica a la Murta.
- El bosc es crema.
- Història del monestir de la Murta.
- Possibles itineraris per la Murta.
- Croquis dels itineraris possibles amb escolars.

Totes aquestes activitats es poden adaptar a la vall de la Casella i també es disposen de dos quaderns de camp de la Casella (edit. Generalitat Valenciana / Ajunt. d'Alzira).

Per als escolars més menuts hi ha el conte *La llegenda de la Murta*, de Toni Fornet.

Al CEFIRE d'Alzira s'estan confeccionant una sèrie d'activitats, fetes amb el programa CLIC, al voltant del paratge de la Murta: sopa de lletres, encreuats, trencaclosques, associacions...

3. Taller de remeis i essències amb herbes aromàtiques autòctones

ESSÈNCIA DE QUALSEVOL HERBA AROMÀTICA

- **Ingredients**
 - o **Plantes aromàtiques**
- **Propietats**
 - o Estaran en funció de l'herba aromàtica que s'use en cada cas.
- **Procediment**
 - o S'ecalfen les plantes al bany maria.
 - o El vapor d'aigua mesclat amb olis que ix de l'ebullició, es mescla i es canalitza per un tub llarg perquè es vaja condensant la mescla.
 - o La mescla d'aigua i olis es diposita en un got (florentí si pot ser) i se separa per decantació.

CREMA DE ROMER

- **Ingredients**
 - o **Cera d'abella.** 1 cullerada (ratllada)
 - o **Oli vegetal.** 5 d'oli per cada 1 de cera.
- **Propietats**
 - o La **cera d'abella** és la base natural per a qualsevol crema. Nodreix i aporta greix. Dóna consistència a la crema, s'absorbeix i la pell la tolera molt bé.

- L'**oli vegetal** és bo perquè és molt paregut a la pell. No tanca els porus, la qual cosa permet que la pell transpire i, a més, s'absorbeix amb facilitat.
 - Aquesta crema es pot fer amb qualsevol herba o essència, segons el que vulguem aconseguir.
 - El **romer** es analgèsic (alcohol de romer), antisèptic (prevé o combat localment la infecció per bacteris), vulnerari (ajuda al tractament d'úlceres i ferides), vascular (afavoreix la circulació sanguínia) i depurador (apropiat per a pells greixoses).
 - Aquesta crema serà bona per a les blaüres i els prunyons.
- **Procediment**
- S'escalfa l'oli amb l'herba, al bany de maria. A continuació, es cola i se li afegeix la cera fins que es dissolga. Finalment es posa en recipients.

PROTECTOR LABIAL

- **Procediment**
- Mesclar al bany maria 6 cullerades de **mantega de cacau** ratllada i 6 cullerades d'**oli de coco o ametla dolça**. Si es vol, s'hi pot afegir unes gotes d'essència.

SALS DE BANY

- **Ingredients**
- **Sal marina grossa.**
 - **Colorant alimentari.** Unes gotes en funció del color que ens agrada.
 - **Essència.** Unes gotes depenent de l'efecte que vulguem aconseguir o les propietats que volem que ens aporte.
- **Procediment**
- Mesclar sal marina grossa amb unes gotes de colorant alimentari i essència.

Cal destacar, però, que els monitors tractaran el tema de l'aigua en aquesta activitat, ja que no pot passar per alt l'escassetat d'aquesta tenint en compte que aquestes

sals s'usen quan s'ompli la banyera. No obstant això, es pot explicar que aquestes sals sols s'han d'utilitzar amb finalitats curatives.

CREMA NUTRITIVA D'ATMETLES

Ingredients

- 2 cullerades de **cera d'abella** .
- 1 cullerada de **lanolina**.
- ½ cullerades d'**oli d'ametla dolça**.
- 4 cullerades d'**aigua de roses**.
- Un pessiguet de **bòrax**.

Procediment

- Es derreteix la cera al bany maria i s'afegeix l'oli i la lanolina sense deixar de remoure en cap moment.
- Per una altra part, es dissol el bòrax i l'aigua de roses escalfant-ho tot alhora, i se li afegeix a la mescla anterior remenant lentament.

PAPER RECICLAT ADORNAT AMB FULLES I FLORS SEQUES

Ingredients

- Fulles i flors assecades.
- Paper reciclat.
- Cola.
- Colorant.

Procediment

- Les plantes s'assequen per deshidratació aconseguida pressionant en paper absorbent. Si no estan ben seques quan es faça el taller, els xiquets s'enduran la seua a casa per a acabar la faena allí.
- El paper es trosseja com més menut millor i es deixa a remulla fins que estiga ben amerat i esdevinga una pasta. Si el paper s'ha quedat massa bast, s'usarà una batedora de cuina fins que la pasta siga tan fina com es vulga.
- La pasta es mescla amb cola i, si es vol, paper de color, amb unes gotes de colorant.

- La pasta va dipositant-se sobre un motle a forats (per exemple serveix una reixeta metàl·lica) amb la forma i la grossària desitjades.
- Es deixa assecar i finalment es decora apegant-hi les fulles o les flors seques.
- Se suggereix fer una grandària de postal i escriure-la per als pares a la banda de darrere.

SABÓ PASTILLA AMB OLI RECICLAT

Ingredients

- 1,5 l d'oli de la cuina de l'alberg o dels bars dels pobles propers.
- 1,5 l d'aigua.
- ½ kg de sosa càustica.
- 1 kg de sabó en pols comprat.

Procediment

- Es mescla tot ben mesclat en un recipient qualsevol i es deixa reposar (remenant de tant en tant), 3 o 4 hores.
- S'agafa tota la mescla i es posa en un motle rectangular o quadrat amb una altura de pasta d'acord amb les pastilles que es vulguen obtenir.
- Es fan les subdivisions pertinents amb un ganivet.
- Es deixa reposar fins que es veja que la consistència siga l'adequada.
- Cadascú agafa una pastilla per a endur-se-la a sa casa.

ANNEX 6.3.: PANEELS DE L'AULA D'INTERPRETACIÓ-MUSEU

DECÀLEG ECOLÒGIC EN CASA

1. ESTALVIA ENERGIA EN CASA

El malbaratament de l'energia no augmenta la teua qualitat de vida: apaga els llums que no necessites, optimitza l'ús d'electrodomèstics (especialment els tres grans: frigorífic, rentadora i rentaplats) i modera el nivell de la calefacció.

2. TANCA L'AIGUA, ÉS UN BÉ CADA VEGADA MÉS ESCÀS

La seua conservació ha arribat a ser vital: la dutxa és millor que el bany (pot estalviar fins a 230 litres cada vegada), no estires innecessàriament la cadena i reduueix el volum de la cisterna introduint una botella plena d'aigua (si és un vàter que no té dues descàrregues). No poses el rentaplats o la rentadora fins que no estiguen plens i, quan et rentes les dents, no deixes córrer l'aigua de l'aixeta. Evita pèrdues i gotejos.

3. NO PRODUÏSQUES FEM

Disminueix la teua producció de fem. Compra productes que tinguen el mínim embolcall possible. No utilitzes articles d'usar i llançar. No agafes fullets gratuïts. Recorda la llei de les tres erres: reduir, reutilitzar i reciclar.

4. UTILITZA ENVASOS MILLORS PER AL MEDI AMBIENT

Opta pels productes que vinguen envasats en recipients ecològics, com els cartons o les ampolles de vidre retornables. No agafes els antiecològics: les llandes de begudes, les ampolles de PVC o les safates de poliestirè. Evita els aerosols.

5. NO TINGUES UN MAGATZEM AMB UN ARSENAL QUÍMIC

Abrillantadors, ambientadors, anticongelant del cotxe, detergents, aerosols, piles, pintures, termòmetres... Les potencials conseqüències sobre el medi ambient de tots els xicotets productes químics que s'utilitzen habitualment als nostres habitatges són enormes. Utilitza lleixiu amb moderació. Les piles gastades torna-les on adquirisques les noves. Mai llances productes químics al vàter.

6. LIMITA L'ÚS DELS PLÀSTICS

Els plàstics són costosos de produir, no es degraden en la natura i resulten molt difícils de reciclar. Porta el teu cabàs per a anar a comprar. Reutilitza les bosses de plàstic que et donen al supermercat per tirar el fem. No compres productes amb excés d'embolcalls.

7. ESTALVIA PAPER

Per a fer una tona de paper cal tallar 5,3 hectàrees de bosc. Tres mesures individuals urgents: consumir menys paper, adquirir paper reciclat i portar a reciclar tot el paper que siga possible.

8. UTILITZA EL COTXE O LA MOTO RACIONALMENT

Procura utilitzar-los sols quan realment siga necessari. No els uses en trajectes curts, especialment en el cor de les ciutats. Millor caminar, anar en bicicleta o utilitzar els transports públics. Quan compres un cotxe o una moto nous, tria'n un que consumeixca poc carburant, utilitze gasolina sense plom i vinga equipat amb catalitzador.

9. TINGUES CURA DEL CAMP

Quan vages al camp, deixa la natura exactament igual com te la vas trobar. Arreplega tot el fem que pugues produir i emporta-te'l. No faces foc. No rentes el cotxe al riu. No envaïskes la natura amb el cotxe o amb la moto. La pràctica del tot terreny o del motocròs salvatge està destruint moltes zones rurals.

10. PENSA GLOBALMENT I ACTUA LOCALMENT

És important estar atent als grans problemes mediambientals del planeta. No obstant això, no has d'abaixar la guàrdia en la cura de l'entorn pròxim. Practica activament la recerca de solucions a problemes ecològics immediats des de casa.

CODI DE PROTECCIÓ DE LA NATURA

1. NO DEIXES PISTES, QUE NINGÚ S'ADONE QUE HAS PASSAT PER LA MUNTANYA

Errors tan simples com xafar la vegetació o desplaçar troncs poden ocasionar la destrucció d'hàbitats d'animals.

Les deixalles són antiestètiques per a les persones que arriben darrere, i poden matar els animals si aquests les ingereixen. S'ha d'arreglar el fem i deixar el lloc més net que abans d'haver-hi arribat, sense pintades ni senyals que denunciïn el nostre pas per allí.

2. DEIXA ELS ANIMALS I LES PLANTES EN EL SEU PROPI HÀBITAT

Les plantes i els animals prosperen més als seus hàbitats naturals que a ta casa. No arranques mai plantes senceres per trasplantar-les al jardí.

3. LA PERTORBACIÓ POT SIGNIFICAR LA MORT

No has de molestar els pardalests ni els altres animals. Un animal espantat pot abandonar les seues cries.

5. ATENCIÓ AMB EL FOC

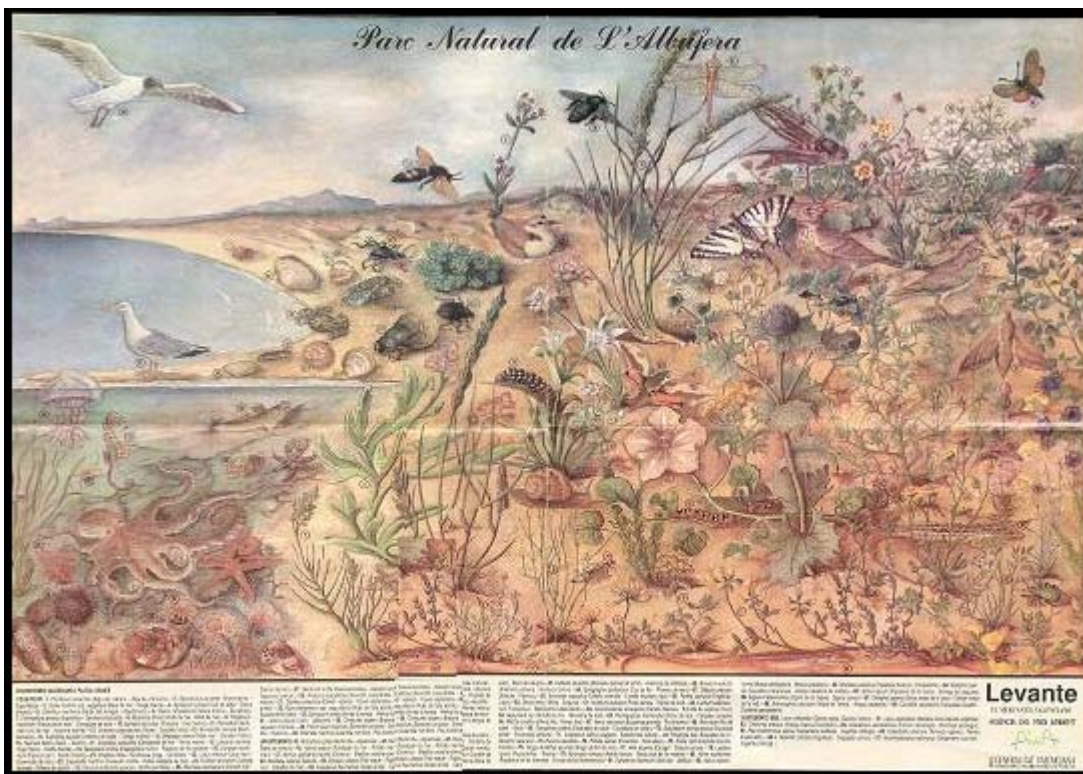
Una mistera o un cigarret pot devastar en uns minuts enormes extensions de terreny que, per contra, tardaran dècades a tornar a ser alguna cosa pareguda al que foren.

6. UTILITZA LES SENDES PER A TRAVESSAR LES TERRES DE CONREU

No hem d'apartar-nos de les sendes per no danyar els conreus circumdants. Gràcies a això, els agricultors no estaran predisposats en contra d'altres excursionistes.

7. SALVAGUARDA ELS ABASTIMENTS D'AIGUA

No s'han de contaminar els rius, en particular amb llandes o amb productes químics.

LA CASELLA

LA MURTA

ANNEX 7: PRESSUPOST

ESTUDI ENERGIA SOLAR

L'Agència Energètica de la Ribera ha col·laborat desinteressadament en aquest projecte fent-ne l'estudi de l'energia solar. Per una part, ha fet un estudi de l'energia solar tèrmica per a l'aigua calenta de l'edifici. En segon lloc, ha previst la possibilitat de la instal·lació de l'energia solar fotovoltaica, no per a abastir-se'n (la Granja està connectada a la xarxa), sinó per a poder traure benefici a curt termini d'estar produint i venent llum neta alhora que es contribueix en la conscienciació ciutadana.

1. INSTAL·LACIÓ D'ENERGIA SOLAR TÈRMICA

Es pretén fer a la Granja un aprofitament de l'energia solar per a l'aigua calenta sanitària de l'edifici.

Les instal·lacions que s'han previst al projecte tenen una capacitat d'aproximadament 90 persones (60 a l'alberg i 28 a l'hotel).

A continuació es detallaran les dades inicials i els resultats de la implantació d'energia solar tèrmica a la Granja.

Dades inicials:

- Província:	València
- Orientació dels col·lectors:	Sud geogràfic (teulada ala sud de l'edifici)
- Inclinació dels col·lectors:	40°
- Energia que s'ha de substituir:	Electricitat
- Preu electricitat considerat:	0,09 €/ kW h
- Nombre màxim d'usuaris al dia:	90 persones
- Ocupació mitjana anual:	70 %
- Subvenció considerada:	30 %

Resultats:

- Inversió inicial:	17.545 €
- Subvenció:	5.263 €
- Inversió – subvenció:	12.282 €
- Superfície de col·lectors:	39 m ²
- Superfície necessària:	80 m ²

- % d'energia coberta:	70 %
- Volum d'acumulació:	5.000 litres
- Estalvi energètic:	24.230 tep / any
- Estalvi econòmic:	2.817 €/ any
- Cost de manteniment:	281 €/ any
- Estalvi net:	2.535,7 €/ any
- Període de retorn simple:	4,8 anys
- Estalvi d'emissions de CO ₂ :	7.156 kg de CO ₂ / any.

Els resultats mostrats són orientadors i subjectes a variacions en funció de les característiques de les instal·lacions.

Es pot veure clarament com l'estalvi econòmic és important. A més a més, no s'ha de deixar de banda que la disminució d'emissions de CO₂ a l'atmosfera és considerable, xifra que, a hores d'ara, és molt important

2. INSTAL·LACIÓ D'ENERGIA SOLAR FOTOVOLTAICA

Una instal·lació solar fotovoltaica és un sistema de generació d'energia de baix impacte ambiental que transforma la radiació solar en energia elèctrica.

Com que la Granja té connexió a la xarxa elèctrica, fer un estudi encaminat a la producció d'energia fotovoltaica per a tots els aparells consumidors de la Granja, ara per ara, no és molt factible. No obstant això, sí que es farà un estudi de viabilitat d'una instal·lació d'energia solar fotovoltaica de connexió a xarxa de 5 kW, que injectarà tota l'energia produïda a la xarxa del distribuïdor de zona. Segons el RD 2818 / 1998 i amb el posterior RD 436 / 2004, la companyia elèctrica està obligada a comprar l'electricitat generada per un preu igual al preu mitjà del mercat. Addicionalment, la instal·lació rep una prima per kWh produït. D'aquesta manera s'aconseguirien dues coses:

- Traure un rendiment econòmic a mitjà termini,
- Fer una faena de sensibilització mediambiental i alhora ser un exemple a seguir.

L'interès d'aquesta classe de sistemes està sobretot en les nul·les emissions gasoses a l'atmosfera. A més, a efectes energètics, és totalment equivalent consumir l'electricitat generada que abocar-la a la xarxa. Per aquest motiu, les emissions evitades poden ser perfectament atribuïdes a l'entitat que té les plaques, o siga, la Granja en aquest cas.

Es proposa, doncs, una instal·lació d'una central fotovoltaica a la teuada de l'ala sud de l'edifici de la Granja, amb una potència unitària de 5 kW connectada a la xarxa. Amb aquesta potència, i fins a un màxim de potència instal·lada de 100 kW, es rep la major prima sobre l'energia produïda (0,4193 €/ kWh).

Cada instal·lació requereix una superfície lliure d'aproximadament 60 m².

Les dades sobre producció mensual estimada tenint en compte la ubicació de la planta seran:

MES	Producció diària (kWh / dia)	Producció mensual (kWh / mes)
Gener	21	638
Febrer	20	553
Març	22	677
Abril	26	773
Maig	28	864
Juny	27	812
Juliol	29	900
Agost	33	1.014
Setembre	24	727
Octubre	19	598
Novembre	15	442
Desembre	14	448
TOTAL		8.447

Anàlisi econòmica:

- Producció (estalvi) anual d'energia: 8.447 kWh
- Benefici brut anual estimat (E): 8.447 kWh * 0,4193 €/ kWh = 3.542 €
- Costos anuals de manteniment (M): 60 €
- Cost estimat de la inversió (I): 38.000 €
- Subvenció estimada (30 %) ⁶ (S): 11.400 €
- Cost net = I – S = 26.600 €
- Període de retorn simple:

$$T = (I - S) / (E - M) = 7,6 \text{ anys}$$

⁶ Estimació de la subvenció: 19 % IDEA i 11 % AVEN.

Subvencions:

AVEN: Agència Valenciana de l'Energia. Fins al 55 % a fons perdut del cost elegible del projecte.

ICO-IDAE: Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía. 19 % per a l'energia solar fotovoltaica i 26 % per a la tèrmica a fons perdut del cost elegible del projecte, a més d'una bonificació de 3,5 punts d'interès d'un màxim del 89 % del cost elegible del projecte (préstec de 7 anys sense carència). Una vegada aplicada la bonificació de l'IDAE el tipus d'interès final pel beneficiari és d'euríbor - 2,5 (en el temps d'amortització no es té en compte la bonificació dels punts d'interès).

Simulació del quadre d'amortització:

En la taula següent es mostra el quadre d'amortització d'una instal·lació fotovoltaica en la qual s'ha suposat un 58 % de subvenció, de forma que queda un remanent després d'amortitzar capital amb les subvencions d'AVEN i línia ICO-IDAE de 15.926,8 €

El supòsit s'ha fet considerant un euríbor de 2,19 + 1 (19 de desembre de 2003).

El préstec es liquida semestralment. Per a calcular el benefici de la instal·lació durant els set anys de durada del préstec s'ha suposat un rendiment de 3.000 €/any i, per tant, 1.500 € al semestre. Una vegada acabat el préstec el benefici de la instal·lació serien els 3.000 € menys els costos de manteniment.

	Data	Amortització (€)	Interessos + Conveni (€)	Quota que s'ha de pagar	Benefici de la instal·lació
1	19/06/2004	1.137,63	127,02	1.264,65	235,35
2	19/12/2004	1.137,63	117,95	1.255,58	244,42
3	19/06/2005	1.137,63	108,87	1.246,50	253,50
4	19/12/2005	1.137,63	99,80	1.237,43	262,57
5	19/06/2006	1.137,63	90,73	1.228,36	271,64
6	19/12/2006	1.137,63	81,66	1.219,29	280,71
7	19/06/2007	1.137,63	72,58	1.210,21	289,79
8	19/12/2007	1.137,63	63,51	1.201,14	298,86
9	19/06/2008	1.137,63	54,44	1.192,07	307,93
10	19/12/2008	1.137,63	45,37	1.183,00	317,00
11	19/06/2009	1.137,63	36,29	1.173,92	326,08
12	19/12/2009	1.137,63	27,22	1.164,85	335,15
13	19/06/2010	1.137,63	18,15	1.155,78	344,22
14	19/12/2010	1.137,63	9,08	1.146,71	353,29
TOTAL		15.926,8	1.043,39	16.970,19	4.029,60

PRESSUPOST DE L'OBRA

Aquest estudi s'ha fet amb el programa de pressupostos d'arquitectura Arquímedes. No obstant això, tenint en compte la titulació a la qual va adreçat aquest projecte, es comprendrà que les partides pressupostàries s'hagen fet d'una manera que resulte orientativa per tal de poder estimar-ne la magnitud. És per això que en tot cas és un pressupost incomplet i imprecís (ja que les mesures no s'han fet amb rigorositat professional) que no pretén ser de cap manera un document vinculant.

A continuació es mostra el pressupost detallat per unitats d'obra, mesures i preus del 2003 segons el mostra el programa Arquímedes:

Página 1

Código	Ud	Denominación	Medición	Precio	Total
1.1 U10018	M2	Fábrica de ladrillo hueco doble de 25x12x9cm de 1/2 pie de espesor, recibido con mortero de cemento (II-Z/35A) y arena de río 1/6 (M-40), incluso rejuntado, limpieza y replanteo, p.p de mermas y roturas, aplomado y nivelación, medido deduciendo huecos mayores de 3 m2.			
		Total M2	1.050,000	24,07	25.273,50
1.2 U21013	M2	Pavimento de baldosa de mortero hidrófugo, de 40x20x4cm, color rojo, colocada sobre capa de nivelación de mortero de cemento 1:4 (M-80a), con pendiente de desagüe superior al 2%, formación de maestras de mortero de cemento de 8x15cm, separadas entre sí 30cm, relleno de espacios entre maestras con grava, incluso relleno de juntas con lechada de cemento, eliminación de restos y limpieza.			
		Total M2	1.280,000	22,03	28.198,40
1.3 U22002	M2	Alicatado de azulejos c/blanco, de 20x10cm, recibidos con mortero de cemento.			
		Total M2	515,000	32,14	16.552,10
1.4 U23001	M2	Pintura a la cal en paramentos horizontales y verticales, con dos manos, previa limpieza de la superficie.			
		Total M2	3.291,000	1,79	5.890,89
1.5 U13001	M2	Enlucido de yeso blanco, en paramentos verticales, de 3mm de espesor, incluso formación de rincones, guarniciones de huecos, remates con rodapié y colocación de andamios.			
		Total M2	3.291,000	2,24	7.371,84

Código	Ud	Denominación	Medición	Precio	Total
2.1 U24023	Ud	Puerta de paso, para barnizar, hoja maciza de 203x72,5x3,5cm de pino Suecia, canteada, cerco de pino de 68x58mm, tapajuntas de 70x10mm en pino suecia y pernios latonados de 80mm, cerradura con pomo de latón o cromo, incluso recibido y aplomado del cerco, fijación de los herrajes y nivelado y pequeño material.			
		Total Ud	72,000	148,74	10.709,28
2.2 U24043	M2	Frente de armario empotrado, para pintar, hoja y maletero lisos en madera de pino, recercado madera macizo en todo su contorno, de 30mm de espesor, cerco pino del país de 7x6cm, tapajuntas de pino de 7x1,5cm, incluso herrajes de colgar y tiradores en latón.			
		Total M2	72,000	95,04	6.842,88
2.3 U26002	Ud	Puerta de entrada de PVC, hoja de 1,20x2,10m, con marco de PVC, cámara de evacuación, cerco interior de perfil de acero cincado, hoja con doble panel decorativo y trillaje de contrachapado de madera de 2cm, herrajes de colgar y seguridad, totalmente instalada.			
		Total Ud	2,000	1.003,64	2.007,28
2.4 U26005	Ud	Puerta abatible de PVC, dos hojas de 1,20x2,10m, con marco de PVC, cámara de evacuación y cerco interior de perfil de acero, hojas con paños inferiores ciegos, refuerzo interior de acero y doble acristalamiento con vidrio 4/12/4 con junta de goma estanca, herrajes de colgar y seguridad, incluso vierteaguas, totalmente instalada.			
		Total Ud	2,000	450,65	901,30

Código	Ud	Denominación	Medición	Precio	Total
3.1 U29072	Ud	Depósito de poliéster reforzado con fibra de vidrio con capacidad de 1000 litros, dotado de tapa y sistema de regulación de llenado mediante válvula de cierre por bola, sistema de aliviadero con sumidero a pie del mismo, recibido y nivelado con mortero de cemento, totalmente instalado y funcionando.			
		Total Ud	1,000	508,66	508,66
3.2 U30001	Ud	Grifería monomando Roca M2 o similar para lavabo, con desagüe automático, instalada.			
		Total Ud	27,000	124,90	3.372,30
3.3 U31002	Ud	Bañera de chapa Contesa de Roca, de 1,60m, color blanco, válvula con rebosadero y conexionado a la red de desagües mediante tubería de PVC, sellado perimetral con silicona, colocada.			
		Total Ud	1,000	93,72	93,72
3.4 U31027	Ud	Plato de ducha de rincón de 75x75cm color blanco, Astral de Roca, con grifería baño-ducha-teléfono de Roca modelo Monodín cromada o similar y válvula de desagüe, totalmente instalado.			
		Total Ud	26,000	183,06	4.759,56
3.5 U31030	Ud	Lavabo con pedestal Victoria de Roca color blanco, de 565x450mm, juego de tornillería a la pared, sellado perimetral de pie y trasera con silicona blanca, instalación de válvula de desagüe, bote sifónico individual y conexión a punto de desagüe, totalmente instalado y funcionando.			
		Total Ud	26,000	70,06	1.821,56
3.6 U31041	Ud	Inodoro de tanque alto Victoria de Roca, color blanco, con tapa y asiento de plástico, cisterna en plástico, mecanismo, llave de escuadra de 1/2" de cromada, latiguillo flexible de 20cm, conexionado a la red de desagüe en PVC de 110mm, fijación mediante tacos y tornillos, sellado con silicona, totalmente instalado.			
		Total Ud	35,000	136,27	4.769,45
3.7 U31061	Ud	Fregadero de 2senos+escurridor de acero inoxidable, de 120x50cm, de Roca, para encastrar en encimeras, grifería monobloc modelo 2V de Roca, desagüe mediante sifón de botella en PVC y conexionado, totalmente instalado.			
		Total Ud	1,000	211,86	211,86

Código	Ud	Denominación	Medición	Precio	Total
4.1 U31093	Ud	Cocina vitrocerámica de 2 fuegos halógenos y dos de inducción, con horno eléctrico, totalmente instalada.			
		Total Ud	1,000	455,45	455,45
4.2 U36069	Ud	Iluminación de local comercial, de 20x10x2,60m de dimensiones totales, formada por luminarias para empotrar en falso techo con alojamiento de cuatro lámpara fluorescente de 36 W.			
		Total Ud	8,000	5.601,91	44.815,28

Código	Ud	Denominación	Medición	Precio	Total
5.1 U45011	Ud	Papelera basculante de 41x41x20cm, con posibilidad de agarre a pared obáculo.			
		Total Ud	3,000	121,49	364,47
5.2 U46001	M2	Preparación y limpieza de terreno para plantación, entrecava, desmenuzado, nivelado y abonado para plantación, por medios manuales.			
		Total M2	230,000	6,24	1.435,20
5.3 U46007	M3	Mantillo de jardín neutro, fermentado, suministrado a granel, extendido por medios manuales sobre el terreno en capas de 1cm.			
		Total M3	2,300	31,95	73,49
5.4 U46010	MI	Sendero de losas de pizarra tipo "paso japonés", de 3cm de espesor y 0,3m2 de superficie media.			
		Total MI	36,000	5,49	197,64
5.5 U46049	M2	Césped semillado de menos de 1000m2 de superficie (mezcla de Lolium, Agrostis, Festuca y Poa), incluso preparación del terreno, mantillo, siembra y riegos hasta la primera siega.			
		Total M2	35,000	4,65	162,75
5.6 U46089	MI	Manguera de riego, de 25mm de diámetro, en rollos de 25m de longitud, incluso pincho de bayoneta y codo de giro loco, instalada.			
		Total MI	1,000	1,77	1,77

Código	Ud	Denominación	Medición	Precio	Total
6.1 U45027	Ud	Soporte metálico para bicicletas, de 0,74m de longitud y 0,5m de altura, formado por tubos de 40mm de diámetro, 2mm de espesor y pletinas de 40x10mm, colocado.			
		Total Ud	10,000	105,68	1.056,80

Código	Ud	Denominación	Medición	Precio	Total
7.1 U46027	Ud	Alamo (Populus alba), de 14-16cm, a raíz desnuda, incluso excavación de hoyo de 0,6x0,6x0,6m, plantación y primer riego.			
		Total Ud	50,000	26,03	1.301,50
7.2 U46029	Ud	Olmo (Ulmus pumilla), de 14-16cm, a raíz desnuda, incluso excavación de hoyo de 0,6x0,6x0,6m, plantación y primer riego.			
		Total Ud	50,000	24,83	1.241,50
7.3 U46002	M2	Preparación y limpieza de terreno para plantación, entrecava, desmenuzado, nivelado y abonado para plantación, por medios mecánicos.			
		Total M2	1.040,000	4,21	4.378,40

Presupuesto de ejecución material

1.	83.286,73
2.	20.460,74
3.	15.537,11
4.	45.270,73
5.	2.235,32
6.	1.056,80
7.	6.921,40

Total: 174.768,83

Asciende el presupuesto de ejecución material a la expresada cantidad de CIENTO SETENTA Y CUATRO MIL SETECIENTOS SESENTA Y OCHO EUROS CON OCHENTA Y TRES CÉNTIMOS.

Benicull, 12-12-2005

Llicenciatura en Ciències Ambientals

Begonya Julio Amargós

SALARI DELS TREBALLADORS

Segons el conveni de l'hostaleria el salari dels treballadors bàsics de la Granja es queda de la forma següent:

Masover

		€/any	Salari que cobra (€/any)
Salari base	850,49	10.205,88	13.502,31
3 pagues extraordinàries		2.551,47	
Plus transport	25,13	301,56	
Plus manutenció	30,8	369,6	
Plus allotjament	6,15	73,8	
Seguretat social		10.954,56	
Cost total que li suposa a l'empresa	24.456,87 €/any		

Cuïnera

		€/any	Salari que cobra (€/any)
Salari base	824,26	9.771,12	12.885,06
3 pagues extraordinàries		2.442,78	
Plus transport	25,13	301,56	
Plus manutenció	30,8	369,6	
Seguretat social		10.519,08	
Cost total que li suposa a l'empresa	23.404,14 €/any		

Monitor

		€/any	Salari que cobra (€/any)
Salari base	850,49	10.205,88	13.428,51
3 pagues extraordinàries		2.551,47	
Plus transport	25,13	301,56	
Plus manutenció	30,8	369,6	
Seguretat social		10.954,56	
Cost total que li suposa a l'empresa	24.383,07 €/any		

INGRESSOS PER L'ÚS DE LES INSTAL·LACIONS

Es farà l'estudi per separat de les tres ofertes diferents que es poden tenir a la Granja:

- Instal·lar-se a l'alberg.
- Instal·lar-se a l'hotel.
- Instal·lar-se a l'alberg amb algun tipus d'activitat educacional.

▪ Alberg

Tarifes de l'alberg:

SERVEIS	TARIFA A (fins als 25 anys)		TARIFA B (a partir de 26 anys)	
	T. ALTA €	T. BAIXA €	T. ALTA €	T. BAIXA €
Pensió completa	17,25	16,00	20,40	19,15
Mitja pensió	14,35	13,10	17,50	16,25
Allotjament i desdèjuni	10,30	9,00	13,40	12,15
Només allotjament	9,45	8,20	12,60	11,35
Dinar o sopar	7,00	6,45	7,30	7,20

Temporada alta (T. ALTA): període de vacances escolars de Nadal, Setmana Santa i els mesos de maig, juny, juliol, agost i setembre.

Temporada baixa (T. BAIXA): resta de l'any.

Se suposarà una ocupació del 17 % en temporada baixa, ja que els albergs no tenen molta demanda en aquestes dates. És per això que aquest estudi la temporada de poca demanda preveu l'ocupació pels col·legis amb paquets que inclouen activitats educatives.

Només es considerarà temporada alta a efectes de percentatges d'ocupació les vacances de Nadal i de Pasqua, ja que la resta de l'any aquest tipus d'hostatge no té molta afluència de gent que va per lliure.

El tipus d'allotjament es calcularà la meitat per a allotjament i desdèjuni i l'altra meitat per a mitja pensió, ja que habitualment són les preferències del perfil de gent que s'hostatja en un alberg.

L'edat considerada serà la meitat de menors de 26 anys i l'altra meitat amb majors d'aquesta edat.

	Ge	Febr	Març	Abr		Maig	Juny	Jul	Ag	Set	Oct	Nov	Des	
Ocupació (%)	17	17	17	17	60	17	17	17	17	17	17	17	17	60
Ocupació total (persones)	10,2	10,2	10,2	10,2	36	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	10,2	36
1(persones)	2,55	2,55	2,55	2,55	9	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	9
2(persones)	2,55	2,55	2,55	2,55	9	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	9
3(persones)	2,55	2,55	2,55	2,55	9	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	9
4(persones)	2,55	2,55	2,55	2,55	9	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	9
A (€)	711,45	688,5	711,5	344,3	1390,5	814,2	788	814,2	814,2	788	711,5	688,5	344,3	1390,5
B (€)	960,5	929,5	960,5	464,7	1809	1059,3	1025,1	1059,3	1059,3	1025,1	960,5	929,5	464,7	1809
C (€)	1035,6	1002,2	1035,6	501,1	1937,3	1134,4	1097,8	1134,4	1134,4	1097,8	1035,6	1002,2	501,1	1937,3
D (€)	1284,6	1243,1	1284,6	621,6	2362,5	1383,4	1338,8	1383,4	1383,4	1338,8	1284,6	1243,1	621,6	2362,5

1: Menors de 26 anys (25%)

2: Majors de 26 anys (25%)

3: Menors de 26 anys (25%)

4: Majors de 26 anys (25%)

A: Càlcul amb allotjament i desdijuni menors de 26 anys (temporada alta 10,30 €i baixa 9 €) = 10999,65 €any

B: Càlcul amb allotjament i desdijuni majors de 26 anys (temporada alta 13,40 €i baixa 12,15 €) = 14516 €any

C: Càlcul amb allotjament i mitja pensió menor de 26 anys (temporada alta 14,35 €i baixa 13,10 €) = 15586,8€any

D: Càlcul amb allotjament i mitja pensió majors de 26 anys (temporada alta 17,50 €i baixa 16,25 €) = 19136 €any

Total = 60.238,45 €any

▪ Hotel:

SERVEIS	HABITACIÓ DOBLE		LLIT SUPLETORI	
	T. ALTA €	T. BAIXA €	T. ALTA €	T. BAIXA €
Pensió completa	78	75	33	30
Mitja pensió	68	65	28	25
Allotjament i desdijuni	52	49	20	17
Només allotjament	48	45	17	14
Dinar o sopar	7	6,45	7,3	7,2

Temporada alta (T. ALTA): període de vacances escolars de Nadal, Setmana Santa i els mesos de juliol, agost i setembre.

Temporada baixa (T. BAIXA): resta de l'any.

Per a l'hotel se suposa una ocupació del 60 % en temporada alta i del 10 % en temporada baixa, ja que la temporada baixa no és molt esperançadora tenint en compte que hi ha molta oferta al voltant per al trànsit de personal que existeix. A més, les temporades alta i baixa no es consideren totalment igual per a les tarifes de l'alberg que

per a les de l'hotel, perquè s'ha de tenir en compte que l'oferta va encaminada a un tipus de gent totalment diferent.

Pel que fa al tipus d'allotjament, es considerarà la meitat en règim d'allotjament i desdèjuni i l'altra meitat en mitja pensió.

	Ge	Febr	Març	Abr		Maig	Juny	Jul	Ag	Set	Oct	Nov	Des	
Ocupació (%)	10	10	10	10	60	10	10	60	60	60	10	10	10	60
Ocupació total (habitacions)	1,4	1,4	1,4	1,4	8,4	1,4	1,4	8,4	8,4	8,4	1,4	1,4	1,4	8,4
A	1063,3	1029	1063,3	514,5	3276	1063,3	1029	6770,4	6770,4	6552	1063,3	1029	514,5	3276
B	1410,5	1365	1410,5	682,5	4284	1410,5	1365	8853,6	8853,6	8568	1410,5	1365	682,5	4284

A: Càlcul amb allotjament i desdèjuni (50%) del personal allotjat (temporada alta 52 €i baixa 49 €) = 35014 €any

B: Càlcul amb allotjament i mitja pensió (50%) del personal allotjat (temporada alta 68 €i baixa 65 €)=45945,2 €any

Total = 80.959,2 €any

▪ Activitats amb monitors

1 dia solt 20 €/dia (dinar inclòs)

1 dia solt 15 €/dia (dinar no inclòs)

Més d'un dia amb pensió completa 30 €/dia.

Es considerarà que els grups seran aproximadament de 20 xiquets, ja que tots no acostumen a apuntar-se a aquesta classe d'activitats i es queden al col·legi amb la resta de mestres que no van d'excursió. Per als campaments d'estiu es considerarà el mateix nombre però tots en el règim de més d'un dia en pensió completa, i per a setembre no hi ha programades ni activitats amb monitors ni campaments d'estiu.

Pel que fa a les activitats, es considerarà que:

- El 60 % dels xiquets usen les instal·lacions més d'un dia amb pensió completa.
- Un 30 % lloguen un dia solt sense incloure el dinar (avui en dia molts xiquets es queden als menjadors dels col·legis a dinar i aquests els proporcionen el menjar en les eixides extraescolars).
- Un 10 % lloguen un dia solt amb dinar inclòs.

	Ge	Febr	Març	Abr	Maig	Juny	Jul	Ag	Set	Oct	Nov	Des
Ocupació total (persones)	20	20	20	20	20	20	20	20		20	20	20
1	2	2	2	2	2	2				2	2	2
2	6	6	6	6	6	6				6	6	6

3	12	12	12	12	12	12	20	20		12	12	12
A	1240	1200	1240	1200	1240	1200				1240	1200	1240
B	2790	2700	2790	2700	2790	2700				2790	2700	2790
C	11160	10800	11160	10800	11160	10800	18600	18600		11160	10800	11160

1: 1 dia solt dinar inclòs.

2: 1 dia solt dinar no inclòs.

3: Més d'un dia amb pensió completa.

A: 1 dia solt 20 €/dia (dinar inclòs) = 11000 €/any

B: 1 dia solt 15 €/dia (dinar no inclòs) = 24750 €/any

C: Més d'un dia amb pensió completa 30 €/dia. = 136200 €/any

Total = 171.950 €/any

Si se sumen els totals de les tres quantitats anuals que té de guanys la Granja, amb el supòsits que s'han considerat com a percentatges d'ocupació, dóna un total de 313147,65 €/ any.

60.238,45 €/any + 80.959,2 €/any + 171.950 €/any = 313147,65 €/ any

ANNEX 8: COMPOSTATGE I FOSA SÈPTICA

Compostatge

El compost és essencial per a tenir un jardí biològic. Per això, es disposarà d'uns dipòsits fets amb fusta i amb panells davanters desmuntables.

En aquesta classe de recipient per al compostatge es pot utilitzar el compost d'un departament, mentre va omplint-se l'altre.

Un tros de catifa vella posat damunt ajuda a retenir la calor i la humitat, mentre que els espais entre els panells afavoreixen la ventilació.

Els dipòsits els donaran gratuïtament a la Granja les fusteries de la zona.

Fosa sèptica

Característiques i dimensions de la fosa sèptica:

Aquesta fosa sèptica serà el final de tots els desguassos de l'alberg.

La gestió de les aigües residuals seran tractades per una gestora de residus.

Característiques que ha de complir la fosa sèptica:

- El sistema ha de garantir els rendiments exigibles en funció del punt d'abocament.
- Ha de garantir les condicions higienicosanitàries corresponents.
- Ha de garantir les condicions estètiques de la zona.
- Ha de ser acceptat pels habitants residents de la zona.
- Ha de garantir la no contaminació de subalvis utilitzats per a abastiment d'aigüa.
- Ha de ser practicable, visitable i d'emplaçament vàlid per a l'accés dels equips de vigilància periòdica i de neteja.

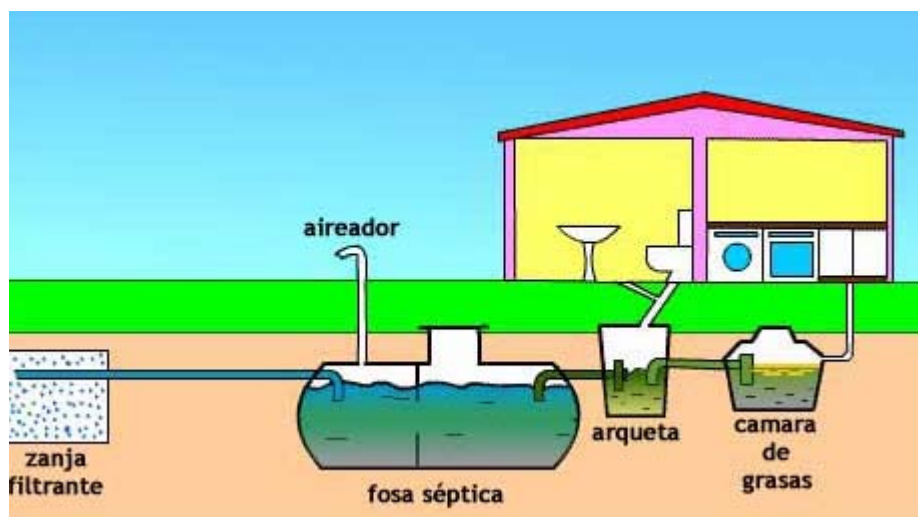
Disseny de la fosa sèptica:

La fosa sèptica serà per a 100 persones, ja que l'alberg té una capacitat per a 60 persones i l'hotel per a 28. Per a aquesta quantitat de gent cal un dipòsit amb capacitat per a 20.000 l, amb unes dimensions de 2,4 m de diàmetre i 6,8 m de longitud. Les canonades d'entrada i d'eixida seran de 200 mm de diàmetre i les boques home de 400 mm.

El material de fabricació serà polièster reforçat amb fibra de vidre, que és un material imputrescible.

Té dos anys de garantia.

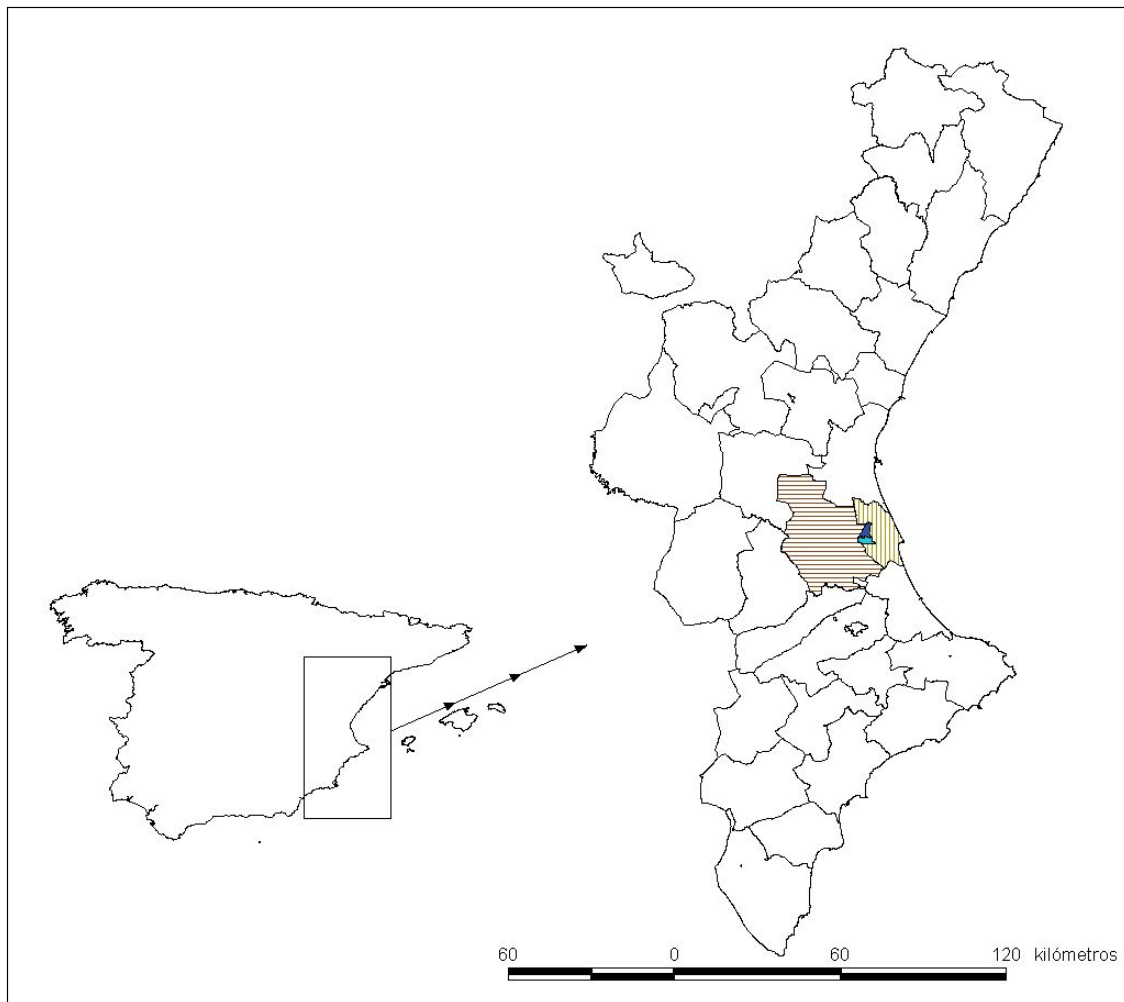
El preu és de 3.556 €sense IVA (4.125 €IVA inclòs)

III. MAPES

MAPA 1: LOCALITZACIÓ

LOCALITZACIÓ

Albalat de la Ribera
Polinyà i Benicull de Xúquer

LA RIBERA ALTA
LA RIBERA BAIXA

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR DE GANDIA

Adequació de l'edifici patrimonial "la Granja"
a Polinyà de Xúquer i proposta d'ús de les
seues dependències per a l'educació i el
desenvolupament del turisme rural a la
comarca de la Ribera Baixa (València)

Mapa 1

Nom: LOCALITZACIÓ

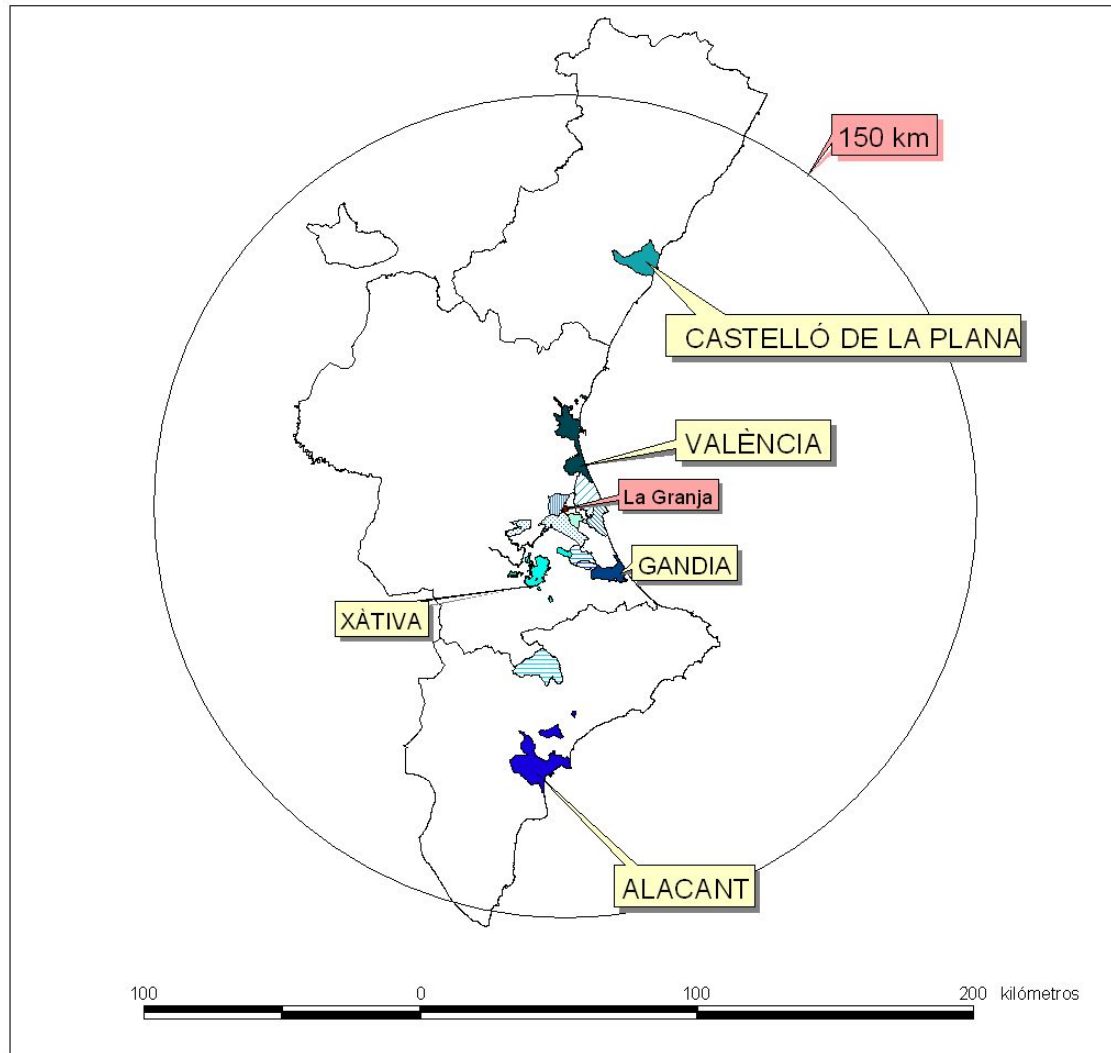
ESCALA 1: 1.500.000

LLICENCIATURA EN CIÈNCIES AMBIENTALS
ALUMNA: Begonya Julio Amargós
DIRECTORA: Carola Calabuig Tormo

Octubre 2005

MAPA 2: ÀREA D'INFLUÈNCIA DE 150 Km

ÀREA D'INFLUÈNCIA DE 150 Km

Adequació de l'edifici patrimonial "la Granja" a Polinyà de Xúquer i proposta d'ús de les seues dependències per a l'educació i el desenvolupament del turisme rural a la comarca de la Ribera Baixa (València)

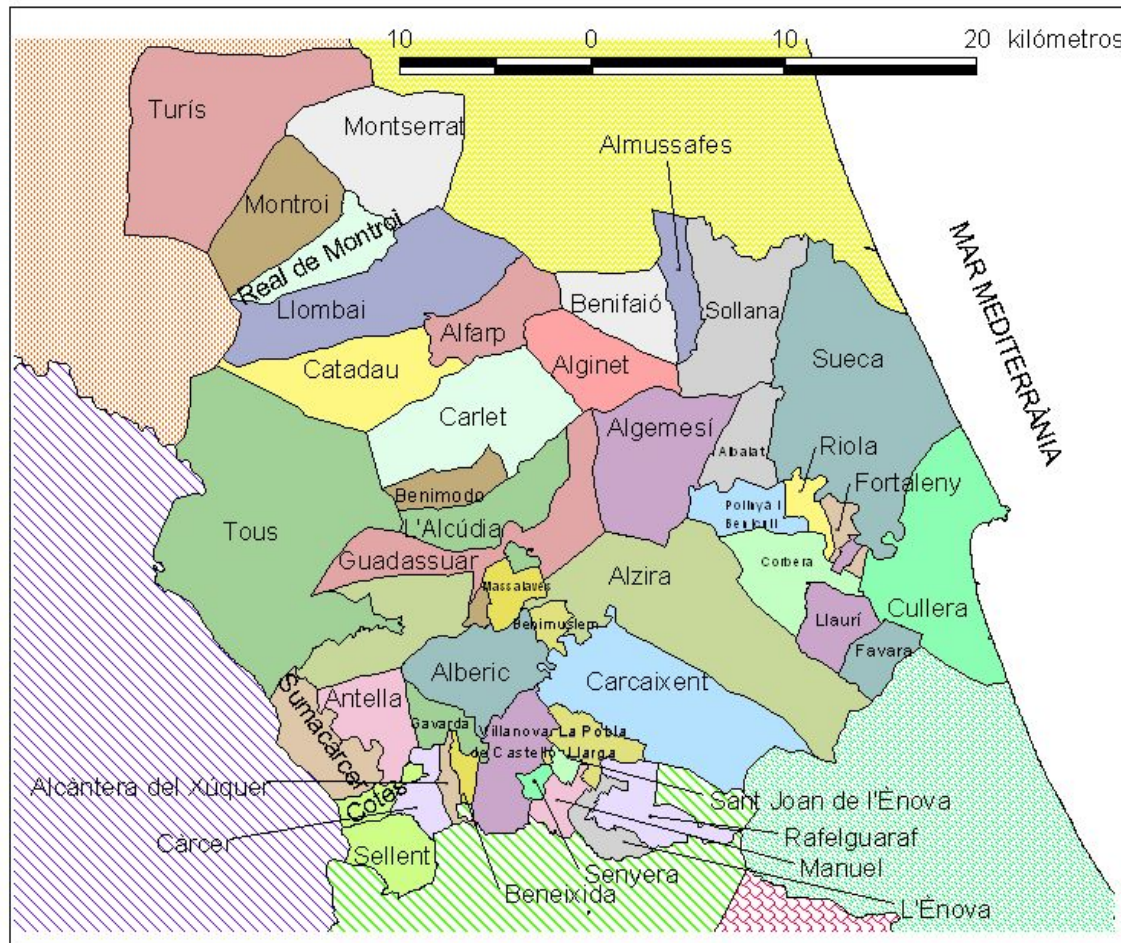
Mapa 2
Nom: Àrea d'influència de 150 Km

LLICENCIATURA EN CIÈNCIES AMBIENTALS
ALUMNA: Begonya Julio Amargós
DIRECTORA: Carola Calabuig Tormo
octubre 2005

MAPA 3: ENTORN PRÒXIM A LA GRANJA

ENTORN PRÒXIM A LA GRANJA

◆ La Granja

Comarques limítrofes a les Riberes

- L'HORTA
- LA CANAL DE NAVARRÉS
- LA COSTERA
- LA FOIA DE BUNYOL
- LA SAFOR
- LA VALL D'ALBAIDA

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR DE GANDIA

Adequació de l'edifici patrimonial "la Granja" a Polinyà de Xúquer i proposta d'ús de les seues dependències per a l'educació i el desenvolupament del turisme rural a la comarca de la Ribera Baixa (València)

Mapa 3

Nom: Entorn pròxim a la Granja

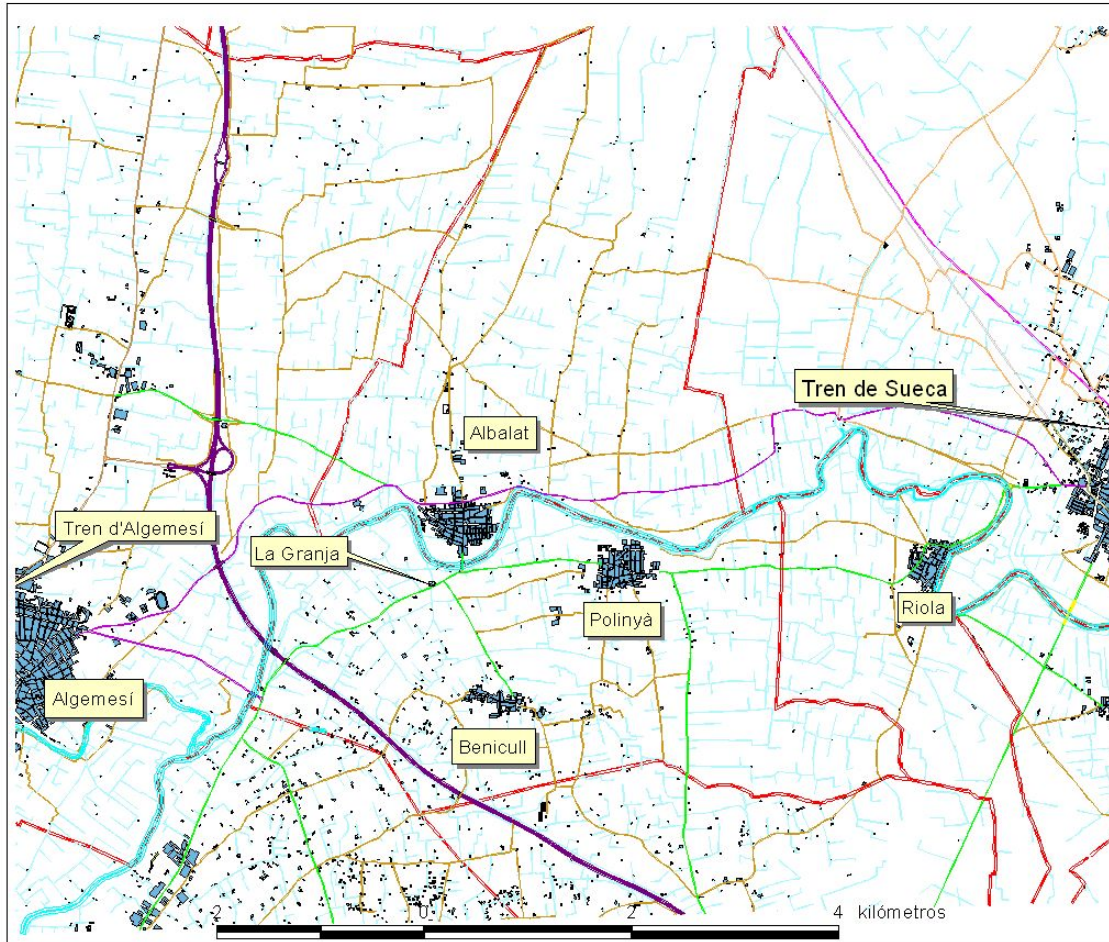
ESCALA 1: 300.000

LLICENCIATURA EN CIÈNCIES AMBIENTALS
ALUMNA: Egoiña Julio Amargós
DIRECTORA: Carolina Calabre i Torro

octubre 2005

MAPA 4: XARXA DE COMUNICACIÓ FINS A LA GRANJA

XARXA DE COMUNICACIÓ FINS A LA GRANJA

- Riu Xúquer i el seu afluent el Magre
- Limit terme municipal
- Autopista
- Camí
- Ferrocarril
- Redones i mitjanes
- Obra de fàbrica
- Pistes i carreteres privades
- Pont
- R.I.G.E.
- Xarxa bàsica
- Xarxa Diputació
- Xarxa C.O.P.U.T

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR DE GANDIA

Adequació de l'edifici patrimonial "la Granja" a Polinyà de Xúquer i proposta d'ús de les seues dependències per a l'educació i el desenvolupament del turisme rural a la comarca de la Ribera Baixa (València)

Mapa 4

Nom: Xarxa de comunicació fins a la Granja

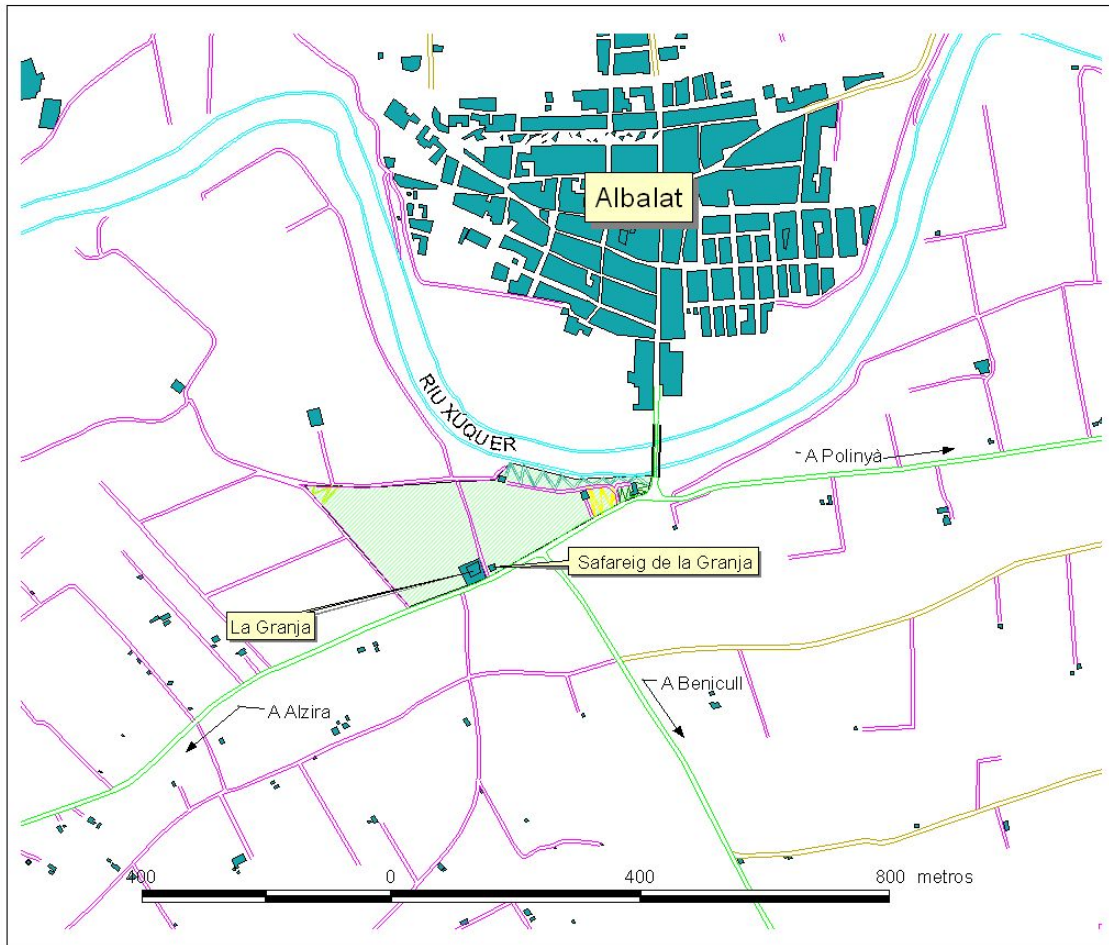
ESCALA 1: 40.000

LLICENCIATURA EN CIÈNCIES AMBIENTALS
ALUMNA: Begonya Julio Amargós
DIRECTORA: Carola Calabuig Tormo

Octubre 2005

MAPA 5: LA GRANJA I ELS SEUS TERRENYS

LA GRANJA I ELS SEUS TERRENYS

- Camí
- Pistes i carreteres privades
- Pont
- Xarxa Diputació
- Riu Xúquer
- Arròs
- Bosc de ribera
- Hortalisses
- Planter
- Terreny de la Granja

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR DE GANDIA

Adequació de l'edifici patrimonial "la Granja" a Polinyà de Xúquer i proposta d'ús de les seues dependències per a l'educació i el desenvolupament del turisme rural a la comarca de la Ribera Baixa (València)

Mapa 5

Nom: La Granja i els seus terrenys

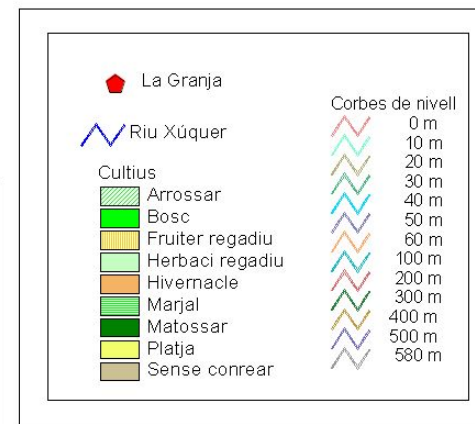
ESCALA 1: 6.500

LLICENCIATURA EN CIÈNCIES AMBIENTALS
ALUMNA: Begonya Julio Amargós
DIRECTORA: Carola Calabuig Tormo

Octubre 2005

**MAPA 6: CONDICIONS NATURALS, PAISATGÍSTIQUES I
LÚDIQUES DE LA ZONA**

CONDICIONS NATURALS, PAISATGÍSTIQUES I LÚDIQUES DE LA ZONA

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR DE BANDIA

Adequació de l'edifici patrimonial "la Granja" a Polinyà de Xúquer i proposta d'ús de les seues dependències per a l'educació i el desenvolupament del turisme rural a la comarca de la Ribera Baixa (València)

Mapa 6
Nom: Condicions naturals, paisatgístiques i lúdiques de la zona

ESCALA 1: 70.000

LLICENCIATURA EN CIÈNCIES AMBIENTALS
ALUMNA: Begonya Julio Amargós
DIRECTORA: Carola Calabuig Tormo

Octubre 2005

MAPA 7: PLANTA DE DISTRIBUCIÓ. PLANTA BAIXA

MAPA 8: PLANTA DE DISTRIBUCIÓN. PLANTA PRIMERA

